

เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา

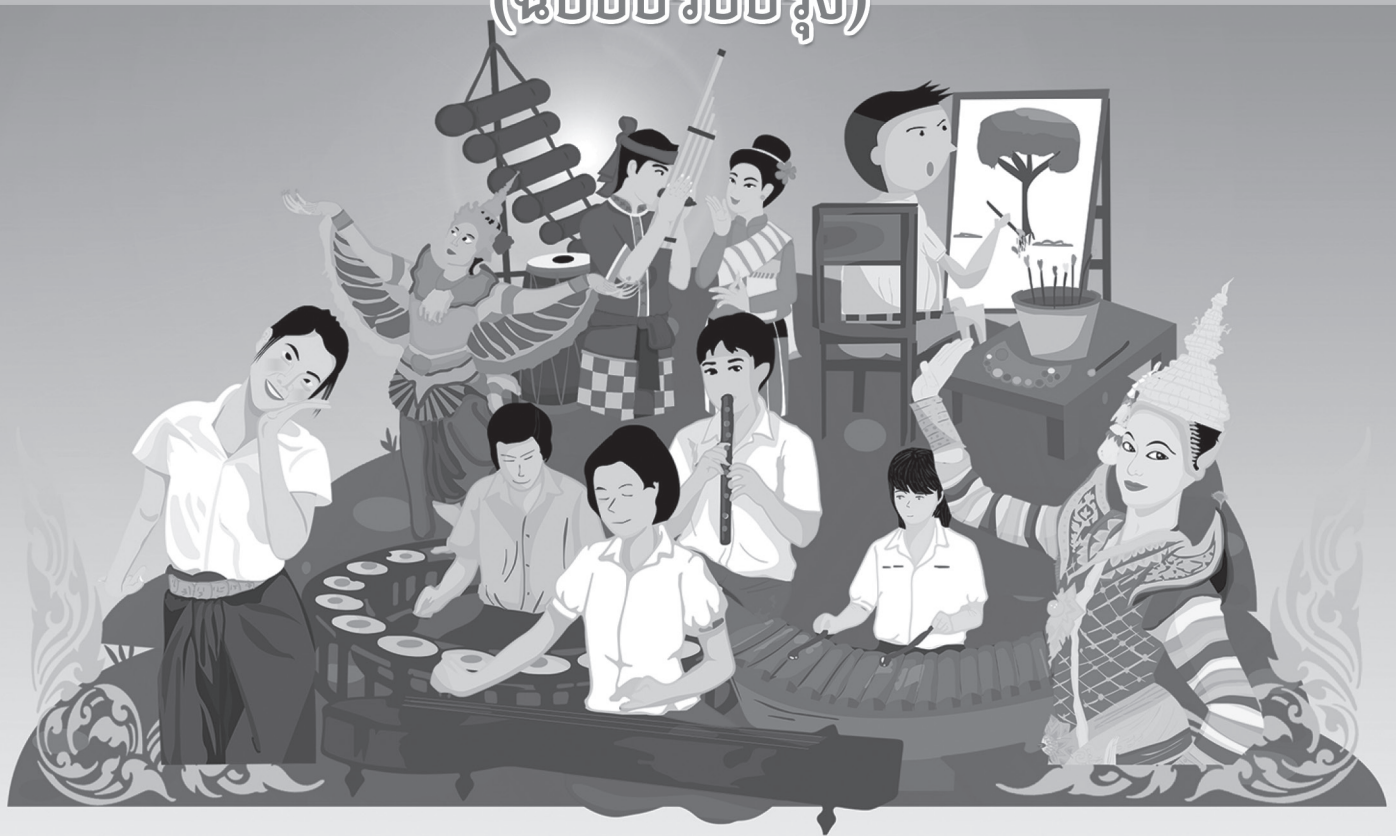
ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน)

กลุ่มบูรณาการ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

(ฉบับปรับปรุง)

สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ชุดเอกสารสื่อ ๖๐ พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
ลิขสิทธิ์ของ สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์
พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๒๒,๐๐๐ ชุด
จัดพิมพ์โดย องค์การค้ำของ สกสค.

คำนำ

ตามที่ สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้จัดทำชุดการเรียนรู้ สำหรับใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่ขาดครู มีครูไม่ครบชั้นหรืออยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ซึ่งประกอบด้วย ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) และชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) หลังจากที่มีการนำไปใช้ พบว่าสื่อดังกล่าวช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กได้เป็นอย่างดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงเห็นควรมีการนำสื่อดังกล่าว มาใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก และโรงเรียนขยายโอกาสทุกโรง เพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ประกอบกับ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศใช้มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ. ๑๒๓๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้ปรับปรุงชุดการจัดการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) ให้สอดคล้องกับการประกาศใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด และเพื่อให้สะดวกต่อการนำไปใช้ จึงจัดแยกเป็นรายชั้นปี (ประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖) และเป็นรายภาคเรียน (ภาคเรียนที่ ๑ และภาคเรียนที่ ๒) ทั้ง ๕ กลุ่ม ประกอบด้วย

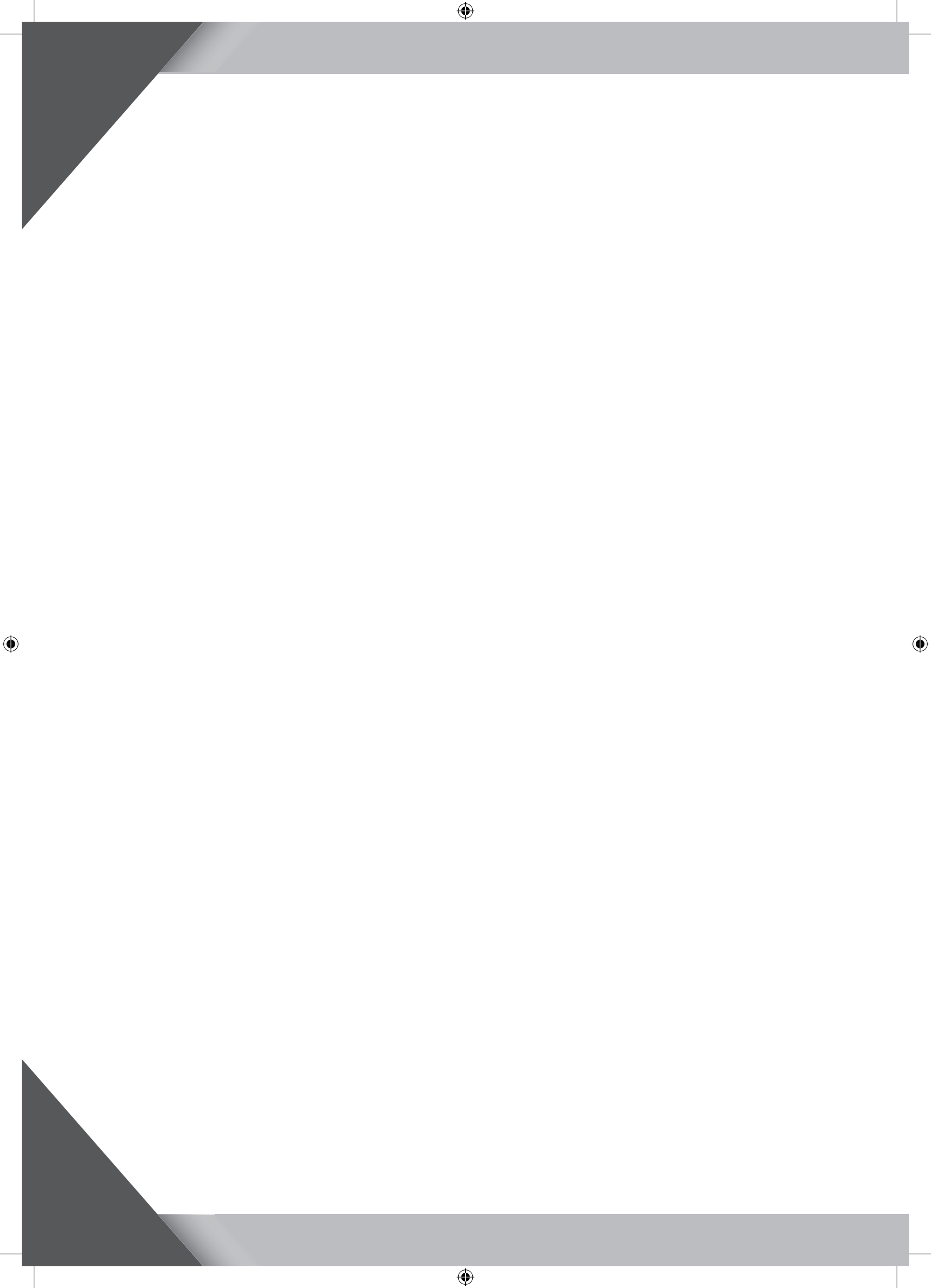
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ภาคเรียนที่ ๑ , ๒
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ภาคเรียนที่ ๑ , ๒
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ภาคเรียนที่ ๑ , ๒
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
(ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ภาคเรียนที่ ๑ , ๒
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มบูรณาการ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ภาคเรียนที่ ๑ , ๒

การนำชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ ครูผู้สอนต้องศึกษาเอกสาร คู่มือการใช้ชุดการจัดการเรียนรู้ และศึกษาคำชี้แจงในเอกสาร ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) ให้เข้าใจ เพราะจะทำให้ทราบถึงแนวความคิดการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ การเตรียมตัวของครู สื่อการจัดการเรียนรู้ ลักษณะชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ สัญลักษณ์ที่ใช้ แนวทางการวัดและประเมินผลของแต่ละหน่วยการเรียนรู้

หวังว่าชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) และชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) ฉบับปรับปรุงนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษาต่อไป

ขอขอบคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาานิเทศก์ ครู อาจารย์ และทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงและจัดทำเอกสารมา ณ โอกาส นี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

๑. แนวคิดหลัก

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มบูรณาการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สนุทริยศิลป์ เป็นการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการระหว่างวิชา โดยมีกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นแกน และบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา และการงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยใช้ทักษะกระบวนการ จัดกิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งนักเรียนได้เรียนรู้ทักษะกระบวนการจากครูผู้สอน ที่อธิบายแนวคิดและองค์ความรู้ในช่วงต้นชั่วโมง จากนั้นจึงให้นักเรียนฝึกปฏิบัติแบบร่วมมือร่วมใจ โดยการทำงานแบบจับคู่หรือเป็นกลุ่มย่อย รวมทั้งฝึกฝนทักษะเพิ่มเติมจากการทำกิจกรรมเดี่ยว

๒. การเตรียมตัวของครู

ครูผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาหน่วยการเรียนรู้ล่วงหน้าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกครั้ง เพื่อประสิทธิภาพในการจัดการงานใบกิจกรรมให้ครบถ้วน โดยศึกษาใบความรู้สำหรับครู แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน สื่อประกอบการจัดกิจกรรม เฉลยกิจกรรมและลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรม

๓. สื่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ประกอบด้วย

๓.๑ ใบงาน - ใบกิจกรรม - ใบความรู้ สำหรับใช้ในการจัดการเรียนรู้กิจกรรมกลุ่มย่อย กิจกรรมจับคู่และกิจกรรมเดี่ยว โดยใช้สัญลักษณ์รูป ★ และสี แสดงตามระดับชั้นเรียน เช่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ใช้สีชมพู และมีรูป ★ ★ จำนวน ๒ ดวง

๓.๒ เกม บัตรคำ และบัตรภาพ ใช้ประกอบการเรียนรู้ ช่วยสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข

๔. ลักษณะชุดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มบูรณาการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ชุดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ จัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ (Learning Unit) โดยผ่านการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ นำผลการวิเคราะห์ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการ มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์และเสริมสร้างให้ผู้เรียนได้เกิดคุณลักษณะตามค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ การดำรงตนโดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การมีระเบียบวินัย อดทน เคารพกฎหมาย และมีสติ รู้คิด รู้ทำ

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครูควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ให้ละเอียดจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ให้พร้อมประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และสามารถปรับใช้ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม สถานการณ์ และการเรียนของนักเรียนได้ สำหรับภาคเรียนที่ ๑ ประกอบด้วย หน่วยการเรียนรู้ ๕ หน่วย ดังนี้

- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เศรษฐิน้อย
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ สุขภาพดีชีวีเป็นสุข
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ คนดีศรีแผ่นดิน
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เด็กไทยหัวใจสร้างสรรค์
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์

๕. แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มบูรณาการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มบูรณาการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ กำหนดให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ ใน ๑ หน่วยการเรียนรู้จะประกอบด้วยหน่วยย่อย แต่ละหน่วยย่อยประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้จะประกอบด้วย ขอบเขตเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ สำหรับใช้ในการสอนแต่ละครั้ง แบ่งเป็นชั่วโมงที่ ๑ ชั่วโมงที่ ๒ และหรือชั่วโมงที่ ๓ โดยมีเนื้อหาต่อเนื่องกัน สำหรับกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ /แหล่งเรียนรู้ และการประเมิน แยกตามเนื้อหาและองค์ประกอบของแต่ละแผน เพื่อให้เกิดความสะดวกในการสอน

๖. สัญลักษณ์ที่ใช้

ในชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มบูรณาการ สัญลักษณ์พิมพ์ไว้ในกรอบด้านบนมีความหมาย ดังนี้

เรื่อง

หน้า

คำชี้แจง

สารบัญ

ส่วนที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ

แนวการจัดการเรียนรู้ กลุ่มการเรียนรู้บูรณาการ

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ

ส่วนที่ ๒

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยที่ ๘

ลำดับการนำเสนอแนวคิดหลัก หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยที่ ๘

โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยที่ ๘

หน่วยย่อยที่ ๑ กำเนิดงานศิลป์

ใบสรุปหน้าหน่วยย่อยที่ ๑

โครงสร้างหน่วยย่อยที่ ๑

แผนที่ ๑ งานศิลป์ในธรรมชาติ

แผนที่ ๒ เส้นสายลายศิลป์

แผนที่ ๓ สีสนั่นเสียง

แผนที่ ๔ สร้างสรรค์การเคลื่อนไหว

หน่วยย่อยที่ ๒ จินตนาการหรรษา

ใบสรุปหน้าหน่วยย่อยที่ ๒

โครงสร้างหน่วยย่อยที่ ๒

แผนที่ ๑ วาดภาพตามจินตนาการ

แผนที่ ๒ ศิลปะหัตถกรรมในท้องถิ่น

แผนที่ ๓ ร้องรำ ทำเพลง

แผนที่ ๔ เสียงดนตรี

แผนที่ ๕ ภาษาทำในนาฏศิลป์

แผนที่ ๖ ฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์

๑

๓

๔

๕

๑๙

๒๑

๒๔

๒๕

๒๗

๒๙

๓๐

๓๑

๔๑

๕๑

๖๕

๗๕

๗๗

๗๙

๘๐

๙๔

๑๐๓

๑๑๕

๑๒๒

๑๔๓

สารบัญ (ต่อ)

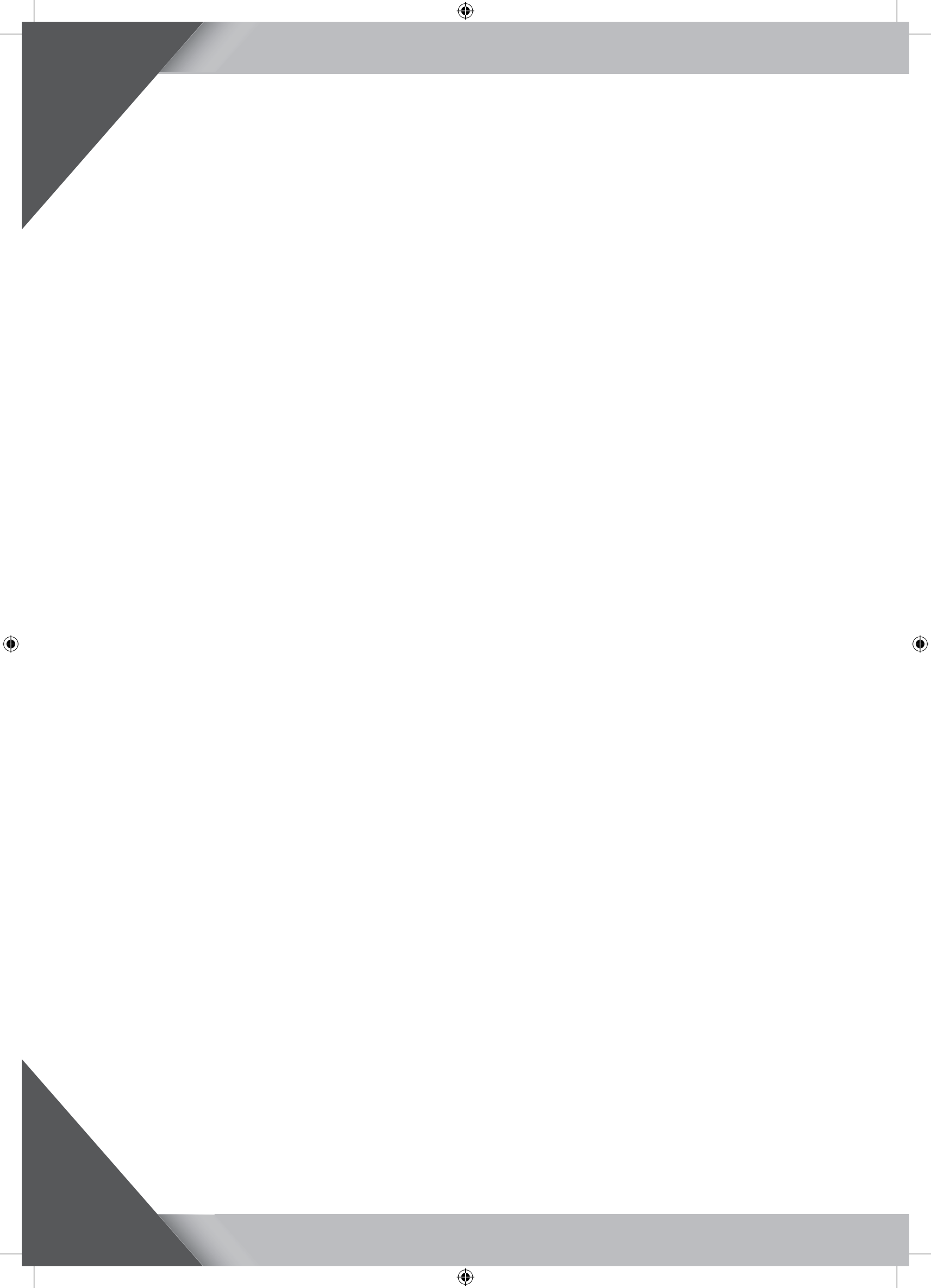
เรื่อง

หน้า

หน่วยย่อยที่ ๓ ลีลาศิลป์ไทย	๑๕๕
ใบสรุปหน้าหน่วยย่อยที่ ๑	๑๕๗
โครงสร้างหน่วยย่อยที่ ๑	๑๕๘
แผนที่ ๑ ศิลปะพื้นบ้าน	๑๕๙
แผนที่ ๒ จากเส้นสู่ศิลปะไทย	๑๗๑
แผนที่ ๓ เพลงพื้นบ้าน	๑๗๘
แผนที่ ๔ ดนตรีพื้นบ้าน	๑๘๖
แผนที่ ๕ การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง	๑๙๓
แผนที่ ๖ ฟ้อนรำไทย	๒๐๐
หน่วยย่อยที่ ๔ ภูมิใจไทยในงานศิลป์	๒๑๓
ใบสรุปหน้าหน่วยย่อยที่ ๑	๒๑๕
โครงสร้างหน่วยย่อยที่ ๑	๒๑๖
แผนที่ ๑ ศิลปะและการอนุรักษ์	๒๑๗
แผนที่ ๒ ดนตรีพื้นบ้านและการอนุรักษ์	๒๒๗
แผนที่ ๓ นาฏศิลป์พื้นเมือง นาฏศิลป์ไทยและการอนุรักษ์	๒๓๘

.....

ส่วนที่ ๑

โครงสร้างของชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

แนวทางการจัดการเรียนรู้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	
ภาคเรียนที่ ๑	ภาคเรียนที่ ๒
๑. หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เศรษฐิน้อย (๒๐ ชั่วโมง) • หน่วยย่อยที่ ๑ ชีวิตพอเพียง • หน่วยย่อยที่ ๒ ออมไว้ไม่ขัดสน	๑. หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เด็กไทยไฟดี (๒๐ ชั่วโมง) • หน่วยย่อยที่ ๑ มุ่งมั่นและศรัทธา • หน่วยย่อยที่ ๒ ปฏิบัติมาเป็นกิจ • หน่วยย่อยที่ ๓ พาจิตแจ่มใส
๒. หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ สุขภาพดีชีวีเป็นสุข (๒๕ ชั่วโมง) • หน่วยย่อยที่ ๑ รักตัวเราเท่าฟ้า • หน่วยย่อยที่ ๒ สนุกกับเกมกีฬา • หน่วยย่อยที่ ๓ สุขภาพดีมีสุข	๒. หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ โลกสวยด้วยมือเรา (๓๐ ชั่วโมง) • หน่วยย่อยที่ ๑ รอบตัวน่ารู้ • หน่วยย่อยที่ ๒ มองดูธรรมชาติ • หน่วยย่อยที่ ๓ ซึมซาบการเปลี่ยนแปลง • หน่วยย่อยที่ ๔ หวงแหวนสิ่งแวดล้อม
๓. หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ คนดีศรีแผ่นดิน(๒๐ ชั่วโมง) • หน่วยย่อยที่ ๑ ต้นกล้าคนดี • หน่วยย่อยที่ ๒ สังคมน่าอยู่ • หน่วยย่อยที่ ๓ วิถีประชาธิปไตย	๓. หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ ชีวิตสุขสันต์ในบ้านของเรา (๑๕ ชั่วโมง) • หน่วยย่อยที่ ๑ ครอบครัวอุ่นใจ • หน่วยย่อยที่ ๒ ช่างคิดซ่อมแซม • หน่วยย่อยที่ ๓ เกษตรกรรมคู่บ้าน • หน่วยย่อยที่ ๔ สานฝันให้เป็นจริง
๔. หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เด็กไทยหัวใจสร้างสรรค์ (๑๔ ชั่วโมง) • หน่วยย่อยที่ ๑ ท่องไปในโลกกว้าง • หน่วยย่อยที่ ๒ สู่เส้นทางเศรษฐกิจ	๔. หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์(๓๐ ชั่วโมง) • หน่วยย่อยที่ ๑ ย้อนรอยไทย • หน่วยย่อยที่ ๒ ภูมิใจในท้องถื่น • หน่วยย่อยที่ ๓ แผ่นดินไทยแผ่นดินทอง
๕. หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรีศิลป์ (๓๐ ชั่วโมง) • หน่วยย่อยที่ ๑ กำเนิดงานศิลป์ • หน่วยย่อยที่ ๒ จินตนาการหรรษา • หน่วยย่อยที่ ๓ ลีลาศิลป์ไทย • หน่วยย่อยที่ ๔ ภูมิใจในงานศิลป์	๕. หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ อาเซียนศึกษา(๑๕ ชั่วโมง) • หน่วยย่อยที่ ๑ เพื่อนบ้านของเรา • หน่วยย่อยที่ ๒ สัมพันธฉันท์มิตร

โครงสร้างกลุ่มสาระการเรียนรู้บูรณาการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒		
		มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
๑	เศรษฐีน้อย	มฐ. ส ๓.๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๒ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๓ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๔ มฐ. ส ๓.๒ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๒ มฐ. ท ๑.๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๒ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๓ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๘ มฐ. ท ๒.๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๒ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๔ มฐ. ง ๑.๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๒ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๓ มฐ. ง ๒.๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๑	- ทรัพยากรที่นำมาผลิตสินค้าและบริการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน - ที่มาของรายได้และรายจ่ายของตนเองและครอบครัว - การบันทึกรายรับรายจ่ายของตนเอง - ผลดีของการใช้จ่ายที่เหมาะสมกับรายได้และการออม - การแลกเปลี่ยนสินค้าบริการโดยวิธีต่าง ๆ - ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย - การอ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ และบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง - ความหมายของคำและข้อความที่อ่าน - การตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน - มารยาทในการอ่าน - การเขียนเรื่องสั้นๆ เกี่ยวกับประสบการณ์ - มารยาทในการเขียน - วิธีการและประโยชน์การทำงาน เพื่อช่วยเหลือตนเองและครอบครัว - การใช้วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ ในการทำงานอย่างเหมาะสมกับงานและประหยัด - การทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเองและครอบครัวอย่างปลอดภัย - ประโยชน์ของสิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน	๒๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒		
		มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
		มฐ. ศ ๑.๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๖ มฐ. พ ๒.๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/	- การวาดภาพเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัวของตนเองและเพื่อนบ้าน - ระบุบทบาทหน้าที่ของตนเองและสมาชิกในครอบครัว	
๒	สุขภาพดีชีวิตเป็นสุข	มฐ. พ ๑.๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๒ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๓ มฐ. พ ๒.๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๒ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๓ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๔ มฐ. พ ๓.๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๒ มฐ. พ ๓.๒ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๒	- ลักษณะและหน้าที่ของอวัยวะภายใน - การดูแลรักษาอวัยวะภายใน - ธรรมชาติของชีวิตมนุษย์ - บทบาทหน้าที่ของตนเองและสมาชิกในครอบครัว - ความสำคัญของเพื่อน - พฤติกรรมที่เหมาะสมกับเพศ - ความภาคภูมิใจในความเป็นเพศหญิงหรือเพศชาย - การควบคุมการเคลื่อนไหวร่างกายขณะอยู่กับที่ เคลื่อนที่ และใช้อุปกรณ์ประกอบ - การเล่นเกมเบ็ดเตล็ดและเข้าร่วมกิจกรรมทางกายที่วิธีเล่นอาศัยการเคลื่อนไหวเบื้องต้นทั้งแบบอยู่กับที่ เคลื่อนที่และใช้อุปกรณ์ประกอบ - การออกกำลังกายและเล่นเกมได้ด้วยตนเองอย่างสนุกสนาน - ปฏิบัติตามกฎกติกาและข้อตกลงในการเล่นเป็นกลุ่มสนุกสนาน	๒๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒		
		มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
๒	สุขภาพดีชีวี เป็นสุข	มฐ. พ ๔.๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๒ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๓ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๔ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๕ มฐ. พ ๕.๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๒ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๓ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๔ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๕ มฐ. ท ๑.๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๓ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๗ มฐ. ท ๒.๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๑ มฐ. ท ๓.๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๒ มฐ. ศ ๓.๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๒	- ลักษณะของการมีสุขภาพดี - เลือกกินอาหารที่มีประโยชน์ - ของใช้และของเล่นที่มีผลเสียต่อสุขภาพ - อาการและวิธีป้องกันการเจ็บป่วย การบาดเจ็บที่อาจเกิดขึ้น - ปฏิบัติตามคำแนะนำเมื่อมีอาการเจ็บป่วยและบาดเจ็บ - ปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นทางน้ำและทางบก - ยาสามัญประจำบ้าน และการใช้ยาตามคำแนะนำ - โทษของสารเสพติดสารอันตรายใกล้ตัวและวิธีการป้องกัน - ปฏิบัติตนตามสัญลักษณ์และป้ายเตือนของสิ่งของหรือสถานที่ที่เป็นอันตราย - อธิบายสาเหตุ อันตราย วิธีป้องกันอัคคีภัยและแสดงการหนีไฟ - อธิบายถามตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน - อ่านข้อเขียนเชิงอธิบายและปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อเสนอแนะ - การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด - การเล่าเรื่องที่ฟังและดู ทั้งที่เป็นความรู้และความบันเทิง - แสดงการเคลื่อนไหวที่สะท้อนอารมณ์ของตนเองอย่างอิสระ	๒๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒		
		มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
๓	เด็กไทยใฝ่ดี	มฐ. ส ๑.๑ ตัวชี้วัดต้องรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดต้องรู้ ป.๒/๒. ตัวชี้วัดต้องรู้ ป.๒/๓ ตัวชี้วัดต้องรู้ ป.๒/๔ ตัวชี้วัดต้องรู้ ป.๒/๕ ตัวชี้วัดต้องรู้ ป.๒/๖ ตัวชี้วัดต้องรู้ ป.๒/๗ มฐ. ส ๑.๒ ตัวชี้วัดต้องรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดต้องรู้ ป.๒/๒ มฐ. ศ ๑.๑ ตัวชี้วัดต้องรู้ ป.๒/๑ มฐ. ศ ๑.๒ ตัวชี้วัดต้องรู้ ป.๒/๒ มฐ. ศ ๒.๑ ตัวชี้วัดต้องรู้ ป.๒/๓ มฐ. พ ๔.๑ ตัวชี้วัดต้องรู้ ป.๒/๒	- ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ - พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงการออกผนวชหรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด - แบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชน - ความหมายและความสำคัญ การเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาทในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด - การทำความดีของตนเอง บุคคลในครอบครัวและในโรงเรียน ตามหลักศาสนา - คุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตาที่มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด - ศาสนา ศาสดา และความสำคัญของคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่นๆ - การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง - การปฏิบัติตนในศาสนพิธีพิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง - การวาดภาพเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัวของตนเองและเพื่อนบ้าน - งานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ ในท้องถิ่นโดยเน้นถึงวิธีการสร้างงานและวัสดุอุปกรณ์ ที่ใช้ - การท่องบทกลอนร้องเพลง เกี่ยวกับศาสนา - การเลือกกินอาหารที่มีประโยชน์	๒๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒		
		มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
๔	คนดีศรี แผ่นดิน	มฐ. ส ๒.๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๒ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๓ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๔ มฐ. ส ๒.๒ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๒ มฐ. ศ ๒.๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๔ มฐ. ท ๓.๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๗	- การปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกา กฎระเบียบ และ หน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในชีวิตประจำวัน - การปฏิบัติตนตามมารยาทไทย - แสดงพฤติกรรมในการยอมรับความคิด ความเชื่อและการปฏิบัติของบุคคลอื่น ที่แตกต่างกัน โดยปราศจากอคติ - เคารพในสิทธิ ของตนเองและผู้อื่น - ความสัมพันธ์ของตนเอง และสมาชิกในครอบครัว ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน - บทบาทหรือผู้มีบทบาท อำนาจในการตัดสินใจในโรงเรียนและชุมชน - ร้องเพลงง่าย ๆ ที่เหมาะสมกับวัย - มารยาทในการฟัง การดูและการพูด	๒๐
๕	โลกสวย ด้วยมือเรา	มฐ. ส ๕.๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๒ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๓ มฐ. ส ๕.๒ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๒	- สิ่งต่างๆ รอบตัวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และที่มนุษย์สร้างขึ้น - ความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศของสิ่งต่างๆรอบตัว - ทิศหลัก(เหนือ ตะวันออก ใต้ตะวันตก) - แผนผังแสดงตำแหน่งสิ่งต่างๆในห้องเรียน - ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ - สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มีผลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ - การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมตกที่อยู่รอบตัว	๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒		
		มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
๕	โลกสวย ด้วยมือเรา	ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๓ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๔ มฐ. ง ๑.๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๒ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๓ มฐ ศ๑.๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ป.๒/๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ป.๒/๒ มฐ. ท ๒.๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๒ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๓ มฐ. ท ๓.๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๓ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๕ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๖ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๗	- อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการปฏิบัติ ตนอย่างเหมาะสม - การปฏิบัติตนในการรักษาสิ่งแวดล้อมที่บ้าน และชั้นเรียน - ทักษะการทำงานอย่างกระตือรือร้น ตรงเวลา ปลอดภัยเพื่อช่วยเหลือตนเองโดยใช้วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือง่ายๆ - รูปร่าง ลักษณะและขนาดของสิ่งต่าง ๆ รอบตัวในธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น - แสดงความรู้สึกที่มีต่อธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อมรอบตัว - วาดภาพระบายสีภาพธรรมชาติตาม ความรู้สึกของตนเอง - การเขียนเรื่องสั้นๆ - การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำและคำสั่ง - การฟังและพูดแสดงความรู้สึก - การพูดสื่อสารในชีวิตประจำวัน - มารยาทการฟัง	๓๐
๖	เด็กไทย หัวใจ สร้างสรรค์	มฐ. ง ๒.๑ ตัวชี้วัดต้องรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดควรรู้ ป.๒/๒ ตัวชี้วัดต้องรู้ ป.๒/๓ ตัวชี้วัดควรรู้ ป.๒/๔	- สิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันถูกสร้างมา ให้มีรูปร่างที่แตกต่างกันตามหน้าที่ใช้สอย - การสร้างของเล่นหรือของใช้อย่างเป็น ขั้นตอน - ภาพร่าง ๒ มิติหรือภาพ ๒ มิติ - การใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ ให้เหมาะสมและ ถูกวิธี	๑๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒		
		มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
๖	เด็กไทย หัวใจ สร้างสรรค์	มฐ. ง ๓.๑ ตัวชี้วัดต้องรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดควรรู้ ป.๒/๒ ตัวชี้วัดควรรู้ ป.๒/๓ มฐ. ศ ๑.๑ ตัวชี้วัดต้องรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดต้องรู้ ป.๒/๒ ตัวชี้วัดควรรู้ ป.๒/๓ ตัวชี้วัดต้องรู้ ป.๒/๔ ตัวชี้วัดต้องรู้ ป.๒/๖ ตัวชี้วัดควรรู้ ป.๒/๗ มฐ. พ ๑.๑ ตัวชี้วัดควรรู้ ป.๒/๑	- การนำข้อมูลไปใช้ในการดำเนินชีวิต - แหล่งข้อมูล - การรวบรวมข้อมูล - ประโยชน์ของแหล่งข้อมูล - การรักษาแหล่งข้อมูล - องค์ประกอบของคอมพิวเตอร์ - เส้น สี รูปร่าง รูปทรงในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - การใช้วัสดุ อุปกรณ์ สร้างงานทัศนศิลป์ ๓ มิติ - การวาดภาพเพื่อถ่ายทอดเรื่องราว - ลักษณะและหน้าที่ของอวัยวะภายในที่มี - การเจริญเติบโตและพัฒนาการตามวัย	๑๕
๗	ชีวิตสุขสันต์ ในบ้านของ เรา	มฐ. ง ๑.๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๒ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๓ มฐ. ง ๒.๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๒ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๓ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๔ มฐ. ง ๓.๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๒	- ทักษะการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือเพื่อช่วยเหลือตัวเองและครอบครัว เพื่อสร้างลักษณะนิสัยด้านความประหยัด ปลอดภัย และสะอาด - สิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันมีหน้าที่ใช้สอยแตกต่างกัน มีประโยชน์ในการทำให้ความเป็นอยู่ของมนุษย์ดีขึ้น - การสร้างของเล่นหรือของใช้อย่างมีความคิดสร้างสรรค์ - รวบรวมข้อมูลที่สนใจจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ - ประโยชน์และการรักษาแหล่งข้อมูล	๑๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒		
		มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
๗	ชีวิตสุขสันต์ ในบ้านของเรา	มฐ. ส ๒.๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๓ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๔ มฐ. พ ๒.๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๑ มฐ. ศ๑.๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๓ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๔ มฐ.ง ๑.๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๑/๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๑/๒ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๑/๓ มฐ.ง ๓.๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๑/๑ มฐ. ส ๒.๒ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๑/๒ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๑/๓ มฐ. พ ๒.๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๑/๑ มฐ. ศ๑.๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๑/๓	- การยอมรับความคิด ความเชื่อ และการปฏิบัติของบุคคลอื่นที่แตกต่างกันโดยปราศจากอคติ - เคารพในสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น - วิธีดูแลรักษาอวัยวะภายใน - สร้างงานศิลป์ต่างๆ โดยใช้ทัศนธาตุที่เน้นเส้นรูปร่าง - ทักษะการทำงานอย่างกระตือรือร้น ตรงเวลา และปลอดภัย - ใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ ในการดำรงชีวิต - จัดเก็บอุปกรณ์การเรียนและของใช้ส่วนตัว - ดูแลตนเองในการแต่งกาย - ข้อมูลที่น่าสนใจ - แหล่งข้อมูลที่อยู่ใกล้ตัว - ความหมายและความแตกต่างของอำนาจตามบทบาท สิทธิหน้าที่ในครอบครัวและโรงเรียน - กิจกรรมตามกระบวนประชาธิปไตยในครอบครัว - สมาชิกในครอบครัว - การใช้วัสดุ อุปกรณ์ สร้างงานทัศนศิลป์	๑๕

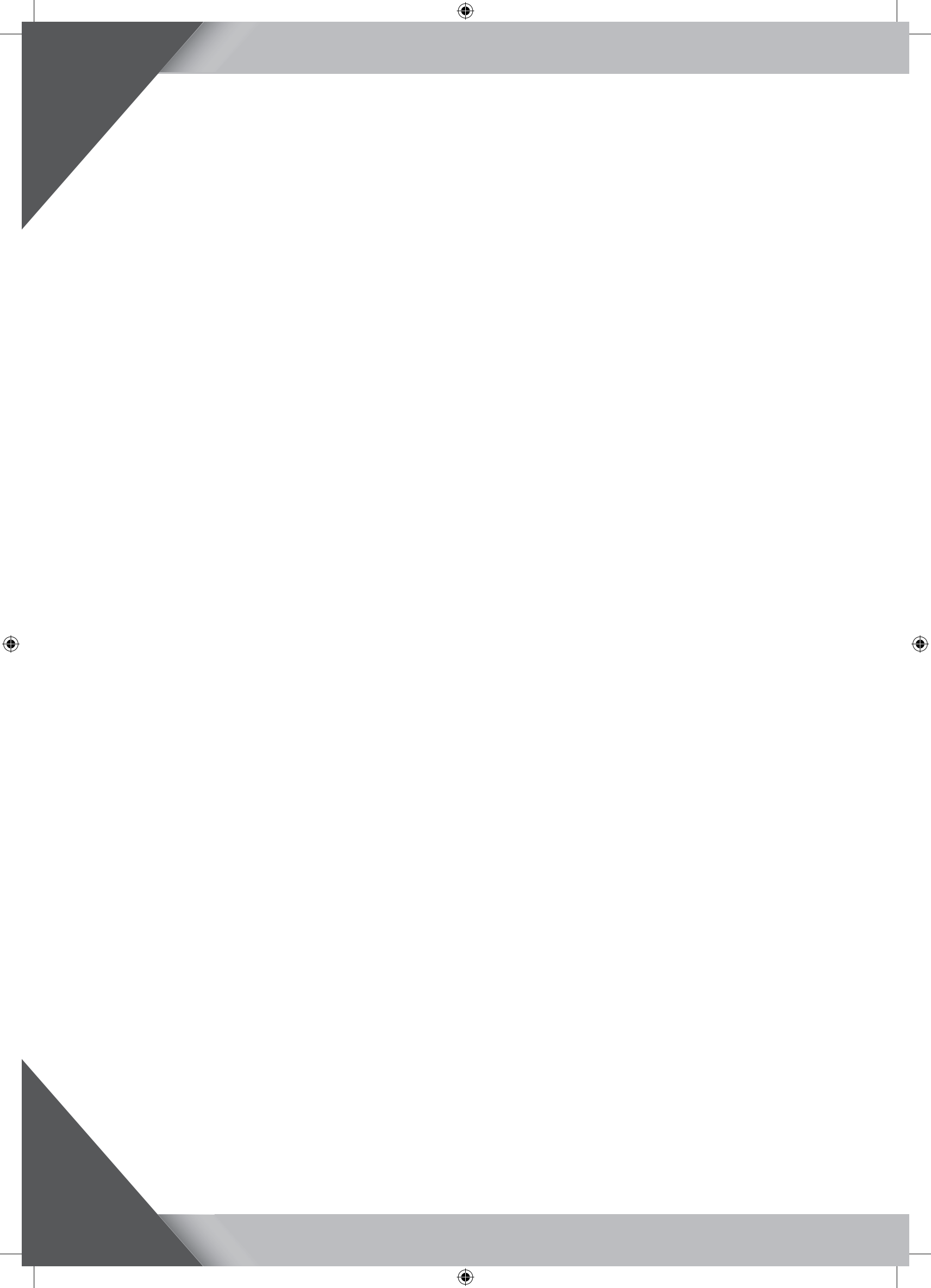
หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒		
		มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
๘	สุนทรียศิลป์	มฐ. ศ ๑.๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๑	- รูปร่าง รูปทรงที่พบในธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	๓๐
		ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๒	- ทัศนธาตุที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมและงาน ทัศนศิลป์โดยเน้นเรื่องเส้น สี รูปร่าง และ รูปทรง	
		ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๓	- การสร้างงานทัศนศิลป์ต่างๆ โดยใช้ทัศนธาตุ ที่เน้นเส้น รูปร่าง	
		ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๔	- ทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุอุปกรณ์สร้างงาน ทัศนศิลป์ 3 มิติ	
		ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๕	- การสร้างภาพปะติดโดยการตัดหรือฉีก กระดาษ	
		ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๖	- การวาดภาพเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับ ครอบครัวของ ตนเองและเพื่อนบ้าน	
		ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๗	- การบรรยายงานทัศนศิลป์ถึงสิ่งที่มองเห็น รวมถึงเนื้อหาเรื่องราว	
		ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๘	- การสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์เป็นรูปแบบงาน โครงสร้าง เคลื่อนไหว	
		มฐ. ศ ๑.๒ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๑	- ความสำคัญของงานทัศนศิลป์ที่พบเห็นใน ชีวิตประจำวัน	
		ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๒	- การอภิปรายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ประเภท ต่างๆ ใน ห้องเรียน โดยเน้นถึงวิธีการสร้างงาน และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้	
		มฐ. ศ ๒.๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป. ๒/๑	- การจำแนกแหล่งกำเนิด ของเสียงที่ได้ยิน	
		ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป. ๒/๒	- การจำแนกคุณสมบัติของเสียง สูง- ต่ำ- เบา ยาว-สั้น ของดนตรี	
		ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป. ๒/๓	- การเคาะจังหวะหรือเคลื่อนไหวร่างกาย ให้ สอดคล้องกับเนื้อหาของเพลง	
		ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป. ๒/๔	- การร้องเพลงง่าย ๆ ที่เหมาะสมกับวัย	
		ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป. ๒/๕	- ความหมายและความสำคัญของเพลงที่ได้ยิน	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒		
		มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
๘	สุนทรียศิลป์	มฐ. ศ ๒.๒ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป. ๒/๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป. ๒/๒ มฐ. ศ ๓.๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป. ๒/๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป. ๒/๒ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป. ๒/๓ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป. ๒/๔ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป. ๒/๕ มฐ. ศ ๓.๒ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป. ๒/๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป. ๒/๒ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป. ๒/๓ มฐ. ท ๑.๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป. ๒/๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป. ๒/๒ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป. ๒/๔ มฐ. ท ๒.๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๒ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๓	- ความสัมพันธ์ของเสียงร้อง เสียงเครื่องดนตรีในเพลงท้องถิ่น โดยใช้ค่าง่าย ๆ - การแสดงและเข้าร่วมกิจกรรมทางดนตรีในท้องถิ่น - การเคลื่อนไหวขณะอยู่กับที่และเคลื่อนที่ - การเคลื่อนไหวที่สะท้อนอารมณ์ของตนเองอย่างอิสระ - การแสดงท่าทาง เพื่อสื่อความหมายแทนคำพูด - การแสดงท่าทางประกอบจังหวะอย่างสร้างสรรค์ - มารยาทในการชมการแสดง - การละเล่นพื้นบ้าน - การเชื่อมโยงสิ่งที่พบเห็นในการละเล่นพื้นบ้านกับการดำรงชีวิตของคนไทย - สิ่งที่ชื่นชอบและภาคภูมิใจในการละเล่นพื้นบ้าน - การอ่านออกเสียงคำคล้องจอง ข้อความและบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง - การอธิบายความหมายของคำและข้อความที่อ่าน - การอ่านจับใจความสำคัญและรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน - การคิดลายมือตัวเต็มบรรทัด - การเขียนเรื่องสั้น ๆ จากประสบการณ์ - การเขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ	๓๐

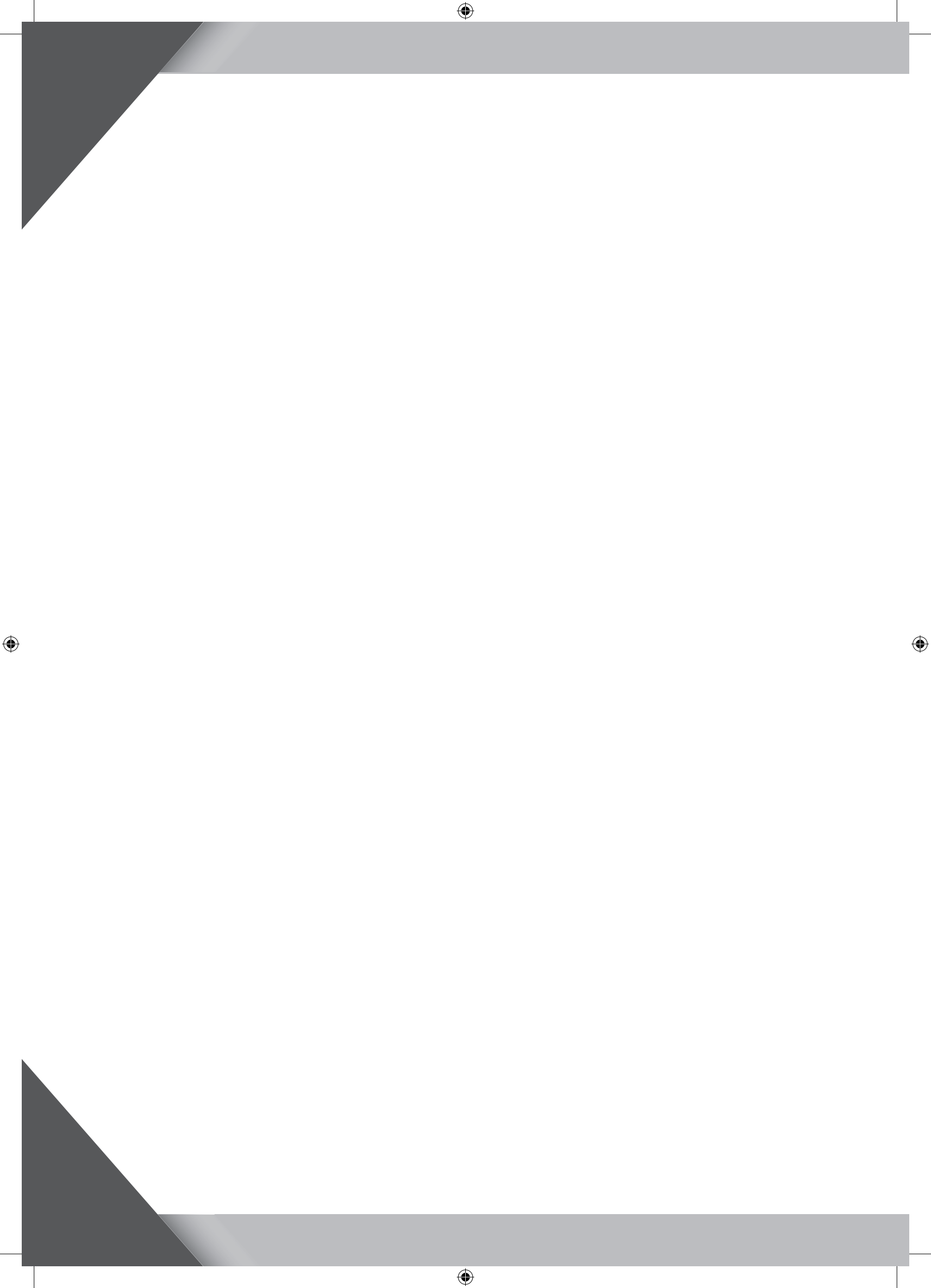
หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒		
		มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
๘	สุนทรียศิลป์	มฐ. ท ๓.๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๒ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๓ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๔ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๖ มฐ. ท ๕.๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป. ๒/๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป. ๒/๒ มาตรฐาน พ ๓.๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป. ๒/๑ มาตรฐาน ส ๔.๒ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป. ๒/๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป. ๒/๒ มาตรฐาน ง ๒.๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๑	- รับฟังคำแนะนำคำสั่งซับซ้อนและปฏิบัติตาม - การเล่าเรื่องที่ฟังและดู ทั้งที่เป็นความรู้และความบันเทิง - การจับสาระสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู - การตั้งคำถามตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องทั้งฟังและดู - การพูดสื่อสารให้ชัดเจนตรงตามวัตถุประสงค์ - การท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองตามความสนใจ - การร้องบทร้องเล่นสำหรับเด็กในท้องถิ่น - ควบคุมการเคลื่อนไหวร่างกายขณะอยู่กับที่เคลื่อนไหวที่ และใช้อุปกรณ์ประกอบ - การเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตประจำวันของคนในชุมชนของตนจากอดีตถึงปัจจุบัน - ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน - ประโยชน์ของสิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน	๓๐
๙	ถิ่นไทยวิถี ศิลป์	มฐ.ส ๔.๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๒	- การใช้คำระบุเวลาที่แสดงเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต - การลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครอบครัวหรือในชีวิตของตนเองโดยใช้หลักฐานที่เกี่ยวข้อง	๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒		
		มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
๙	ถิ่นไทยวิถี ศิลป์	มฐ. ส ๔.๒ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๒ มฐ. ส ๔.๓ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๒ มฐ. ท ๑.๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๓ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๔ มฐ. ท ๒.๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๒ มฐ. ท ๔.๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๑ มฐ. ศ ๑.๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๖	- การสืบค้นวิถีชีวิตประจำวันของคนในชุมชน ของตนจากอดีตจนปัจจุบัน - ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อวิถีชีวิต ของคนในชุมชน - บุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือ ประเทศชาติ - วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทยที่ ภาคภูมิใจ และควรอนุรักษ์ไว้ - การตั้งคำถามและตอบคำถามที่อ่าน - การอ่านจับใจความสำคัญและรายละเอียด ของเรื่องที่อ่าน - การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด - การเขียนเรื่องสั้น ๆ เกี่ยวกับประสบการณ์ - การเขียนและบอกพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเลขไทย - การวาดภาพเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับ ครอบครัวของตนเองและเพื่อนบ้าน	๓๐
๑๐	อาเซียน ศึกษา	มฐ. ส ๑.๒ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป. ๒/๑ มฐ. ส ๒.๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป. ๒/๒	- การฝึกปฏิบัติมรรยาทชาวพุทธ เช่น การ พนมมือ การไหว้ การกราบ การนั่ง ยืน เดิน - กริยามารยาทไทยเกี่ยวกับ การแสดงความ เคารพ การยืนการเดิน การนั่งการพูดการ ทักทาย การแต่งกาย	๑๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒		
		มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
๑๐	อาเซียน ศึกษา	มฐ. ศ ๔.๒ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๑ มฐ. ศ ๔.๓ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๒ มฐ. ศ ๕.๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๒ มฐ. ท ๑.๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๕ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๘ มฐ. ท ๒.๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๒ มฐ. ท ๓.๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๒/๖ มฐ. ศ ๑.๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป. ๒/๕ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป. ๒/๗ มฐ. พ ๓.๒ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๒/๒	- การสืบค้นข้อมูลอย่างง่าย ๆ เช่น สอบถามพ่อแม่ ผู้รู้ ในชุมชน - วัฒนธรรมประเพณีไทย เช่น การทำความเคารพ อาหารไทย ภาษาไทย ประเพณี - คุณค่าของวัฒนธรรม และประเพณีไทย ที่มีต่อ สังคมไทย - ภูมิปัญญาของคนไทยในท้องถิ่นของนักเรียน - ตำแหน่งอย่างง่าย และลักษณะทางกายภาพของสิ่ง ต่างๆ ที่ปรากฏในลูกโลก แผนที่ แผนที่ และ ภาพถ่าย เช่น ภูเขา ที่ราบ แม่น้ำ ต้นไม้ อากาศ ทะเล - แสดงความคิดเห็นและคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่อง ที่อ่าน - มารยาทในการอ่าน เช่น ไม่อ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น ไม่เล่นกันขณะที่อ่าน ไม่ทำลายหนังสือ ไม่ควรแย่ง อ่าน หรือชะโงกหน้าไปอ่าน ขณะที่ผู้อื่นกำลังอ่าน - การเขียนเรื่องสั้น ๆ - การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ คำสั่งที่ซับซ้อน - การสื่อสารในชีวิตประจำวัน เช่น การขอความ ช่วยเหลือ การกล่าวคำขอบคุณ/ขอโทษ เล่า ประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน - ภาพปะติดจากกระดาษ - การเนื้อหาเรื่องราวในงานทัศนศิลป์ และการวาด ภาพถ่ายทอดเรื่องราว - กฎ กติกา ข้อตกลงในการเล่นเกมส์ เป็นกลุ่ม	๑๕

ส่วนที่ ๒

**มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ
หน่วยที่ ๘ สุนทรียศิลป์ (จำนวน ๓๐ ชั่วโมง)**

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

**มาตรฐาน ศ ๑.๑ สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์
วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อกันศิลปะ
อย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน**

ตัวชี้วัด ป.๒/๑ บรรยายรูปร่าง รูปทรงที่พบในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด ป.๒/๒ ระบุทัศนธาตุที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์โดยเน้นเรื่องเส้น สี รูปร่าง
และรูปทรง

ตัวชี้วัด ป.๒/๓ สร้างงานทัศนศิลป์ต่าง ๆ โดยใช้ทัศนธาตุที่เน้นเส้น รูปร่าง

ตัวชี้วัด ป.๒/๔ มีทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุอุปกรณ์สร้างงานทัศนศิลป์ ๓ มิติ

ตัวชี้วัด ป.๒/๕ สร้างภาพปะติดโดยการตัดหรือฉีกกระดาษ

ตัวชี้วัด ป.๒/๖ วาดภาพเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัวของ ตนเองและเพื่อนบ้าน

ตัวชี้วัด ป.๒/๗ เลื่องงานทัศนศิลป์และบรรยายถึงสิ่งที่มองเห็น รวมถึงเนื้อหาเรื่องราว

ตัวชี้วัด ป.๒/๘ สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์เป็นรูปแบบงานโครงสร้าง เคลื่อนไหว

**มาตรฐาน ศ ๑.๒ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่า
งานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและ
สากล**

ตัวชี้วัด ป.๒/๑ บอกความสำคัญของงานทัศนศิลป์ที่พบเห็นใน ชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ป.๒/๒ อภิปรายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ประเภทต่าง ๆ ใน ท้องถิ่น โดยเน้นถึงวิธีการ
สร้างงานและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้

**มาตรฐาน ศ ๒.๑ เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า
ดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้
ในชีวิตประจำวัน**

ตัวชี้วัด ป. ๒/๑. จำแนกแหล่งกำเนิด ของเสียงที่ได้ยิน

ตัวชี้วัด ป. ๒/๒. จำแนกคุณสมบัติของเสียง สูง- ต่ำ ดัง-เบา ยาว-สั้น ของดนตรี

ตัวชี้วัด ป. ๒/๓. เคะจังหวะหรือเคลื่อนไหวร่างกาย ให้สอดคล้องกับเนื้อหาของเพลง

ตัวชี้วัด ป. ๒/๔. ร้องเพลงง่าย ๆ ที่เหมาะสมกับวัย

ตัวชี้วัด ป. ๒/๕. บอกความหมายและความสำคัญของเพลงที่ได้ยิน

มาตรฐาน ศ ๒.๒ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด ป. ๒/๑. บอกความสัมพันธ์ของเสียงร้อง เสียงเครื่องดนตรีในเพลงท้องถิ่น โดยใช้คำง่าย ๆ

ตัวชี้วัด ป. ๒/๒. แสดงและเข้าร่วมกิจกรรมทางดนตรีในท้องถิ่น

มาตรฐาน ศ ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่า นาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ป. ๒/๑. เคลื่อนไหวขณะอยู่กับที่และเคลื่อนที่

ตัวชี้วัด ป. ๒/๒. แสดงการเคลื่อนไหวที่สะท้อนอารมณ์ของตนเองอย่างอิสระ

ตัวชี้วัด ป. ๒/๓. แสดงท่าทาง เพื่อสื่อความหมายแทนคำพูด

ตัวชี้วัด ป. ๒/๔. แสดงท่าทางประกอบจังหวะอย่างสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ป. ๒/๕. ระบุมารยาทในการชมการแสดง

มาตรฐาน ศ ๓.๒ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด ป. ๒/๑. ระบุนและเล่นการละเล่นพื้นบ้าน

ตัวชี้วัด ป. ๒/๒. เชื่อมโยงสิ่งที่พบเห็นในการละเล่นพื้นบ้านกับสิ่งที่พบเห็นในการดำรงชีวิตของคนไทย

ตัวชี้วัด ป. ๒/๓. ระบุนสิ่งที่ชื่นชอบและภาคภูมิใจในการละเล่นพื้นบ้าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ป. ๒/๑ อ่านออกเสียงคำคล้องจอง ข้อความและบทร้อยกรองง่ายๆได้ถูกต้อง

ตัวชี้วัด ป. ๒/๒ อธิบายความหมายของคำและข้อความที่อ่าน

ตัวชี้วัด ป. ๒/๔ ระบุนใจความสำคัญและรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ป.๒/๑ คัดลายมือตัวเต็มบรรทัด

ตัวชี้วัด ป.๒/๒ เขียนเรื่องสั้น ๆ จากประสบการณ์

ตัวชี้วัด ป.๒/๓ เขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ป.๒/๑ ฟังคำแนะนำ คำสั่งซับซ้อนและปฏิบัติตาม

ตัวชี้วัด ป.๒/๒ เล่าเรื่องที่ฟังและดู ทั้งที่เป็นความรู้และความบันเทิง

ตัวชี้วัด ป.๒/๓ บอกสาระสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู

ตัวชี้วัด ป.๒/๔ ตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องทั้งฟังและดู

ตัวชี้วัด ป.๒/๖ พูดสื่อสารได้ชัดเจนตรงตามวัตถุประสงค์

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจาร์ณวรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ป. ๒/๑ ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองตามความสนใจ

ตัวชี้วัด ป. ๒/๒ ร้องบทร้องเล่นสำหรับเด็กในท้องถิ่น

มาตรฐาน ค ๓.๑ อธิบายและวิเคราะห์รูปเรขาคณิตสองมิติและสามมิติ

ตัวชี้วัด ป. ๒/๑ บอกชนิดของรูปเรขาคณิตสองมิติ ว่าเป็นรูปสามเหลี่ยม รูปสี่เหลี่ยม รูปวงกลม หรือรูปวงรี

มาตรฐาน พ ๓.๑ เข้าใจมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา

ตัวชี้วัด ป. ๒/๑ ควบคุมการเคลื่อนไหวร่างกายขณะอยู่กับที่ เคลื่อนที่ และใช้อุปกรณ์ประกอบ

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษย์ชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

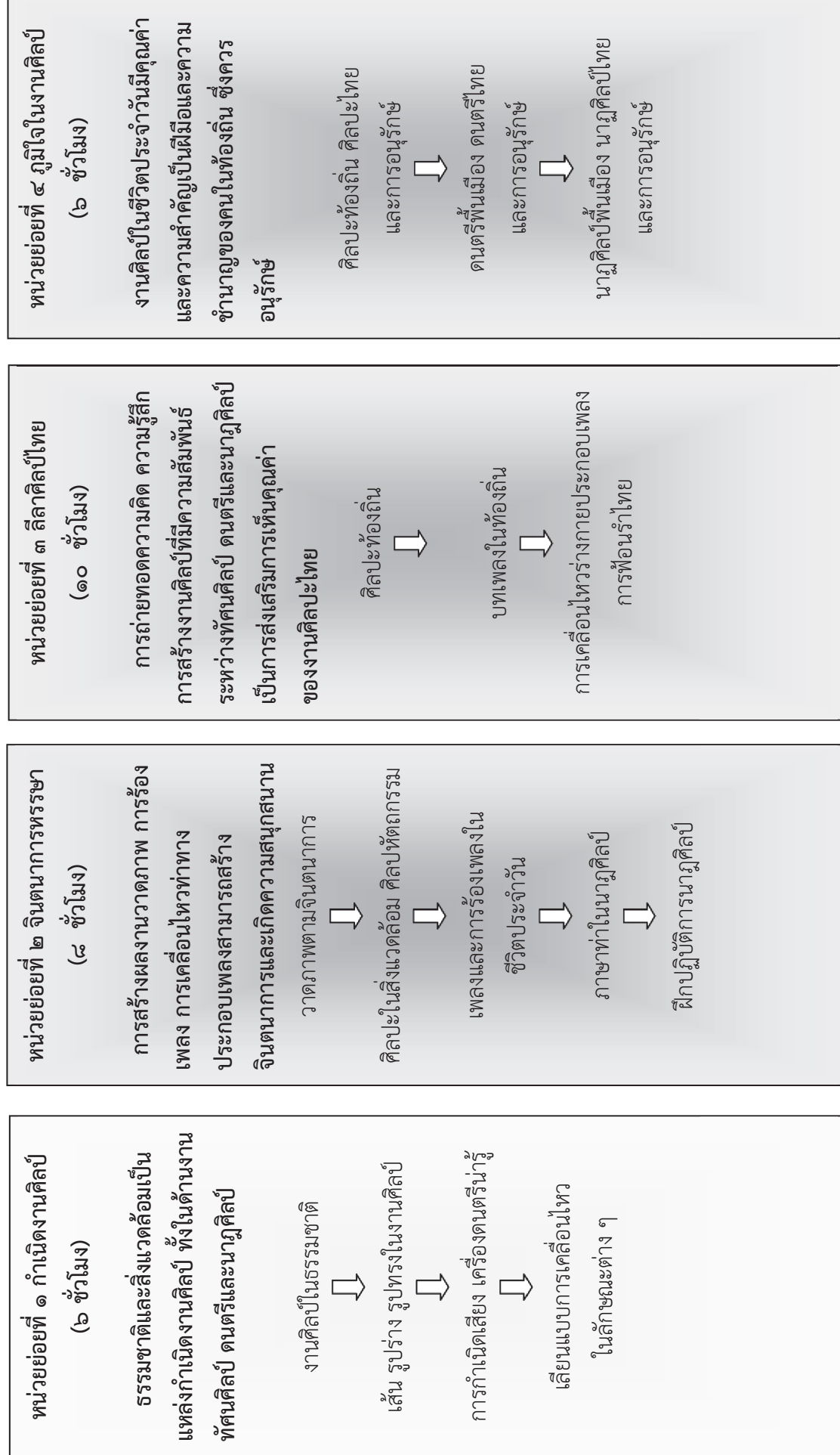
ตัวชี้วัด ป. ๒/๑ สืบค้นถึงการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตประจำวันของคนในชุมชนของตนจากอดีตถึงปัจจุบัน

ตัวชี้วัด ป. ๒/๒ อธิบายผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน

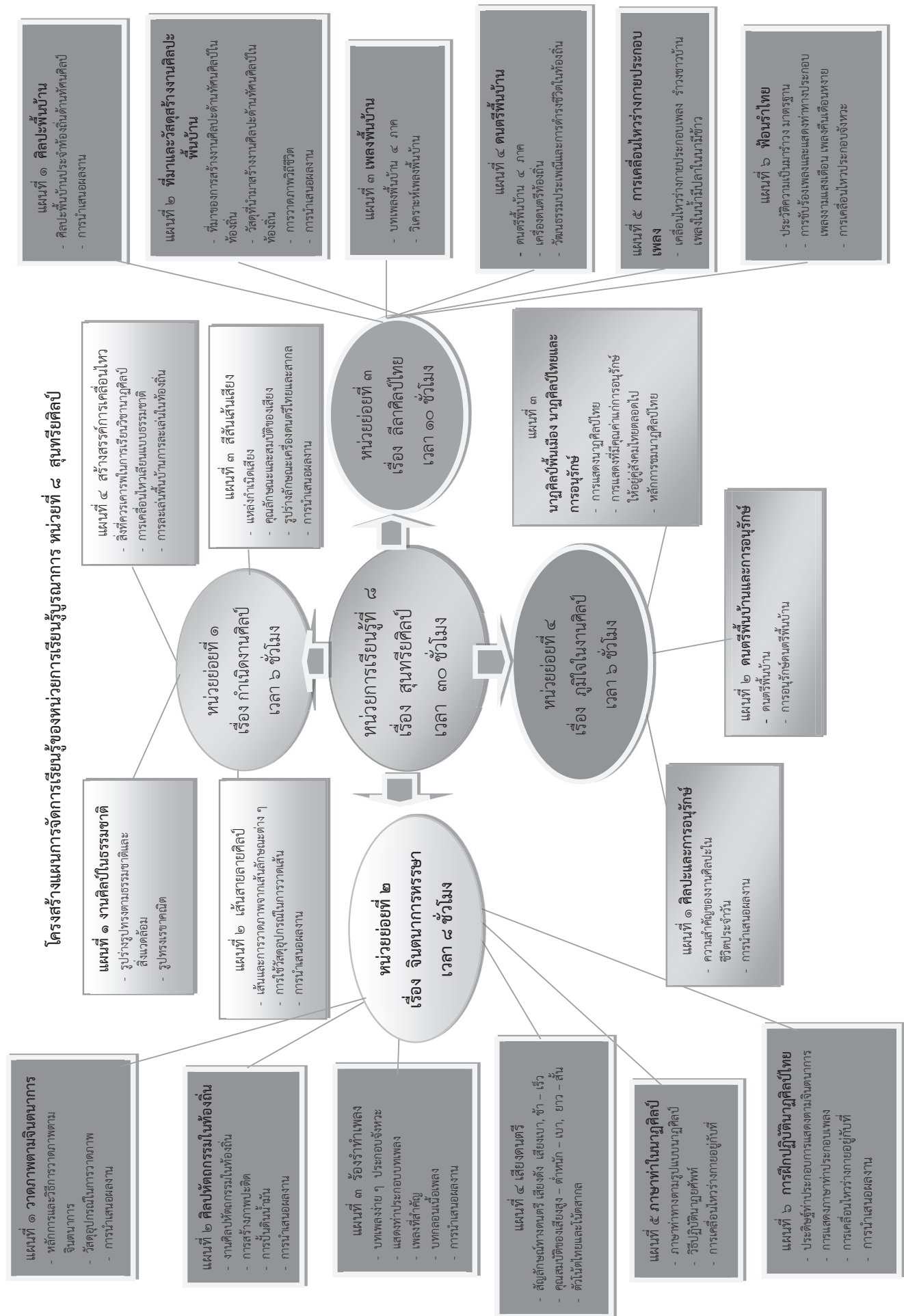
มาตรฐาน ง ๒.๑ เข้าใจเทคโนโลยีและกระบวนการเทคโนโลยี ออกแบบและสร้างของเครื่องใช้ หรือวิธีกระบวนการเทคโนโลยีอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมในการจัดการเทคโนโลยีที่ยั่งยืน

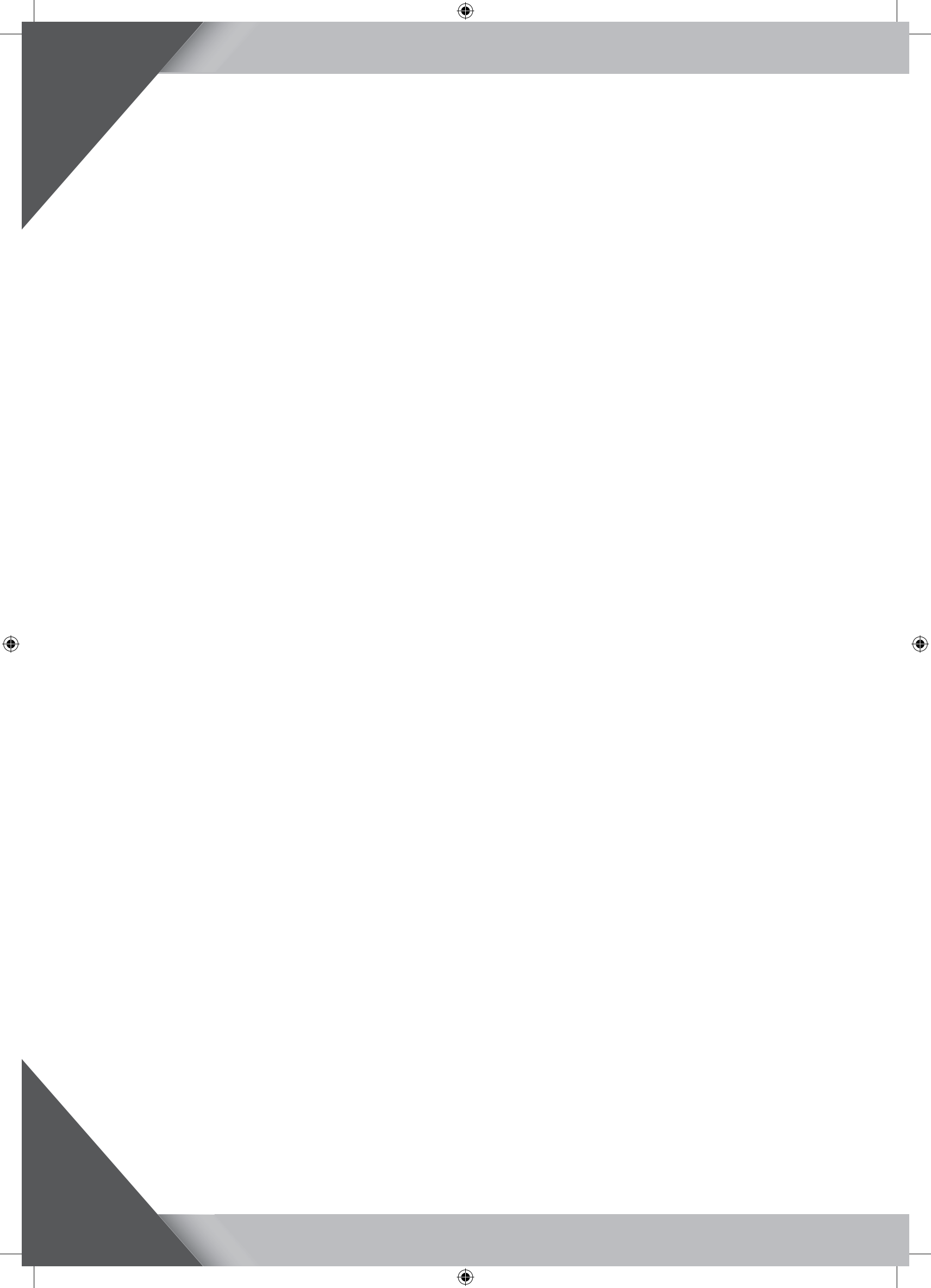
ตัวชี้วัด ป.๒/๑ บอกประโยชน์ของสิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

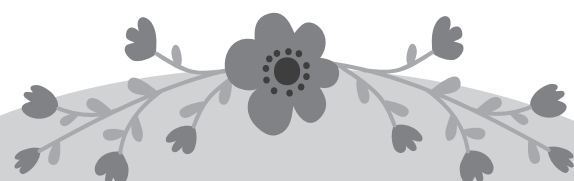
ลำดับการนำเสนอแนวคิดหลักของหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยที่ ๘ สุนทรียศิลป์ จำนวน ๓๐ ชั่วโมง

โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยที่ ๘ สุนทรียศิลป์

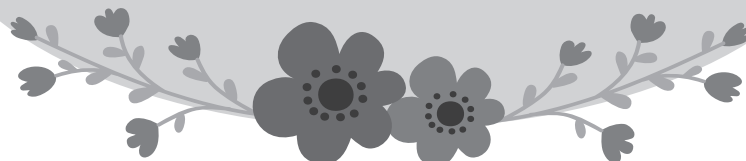

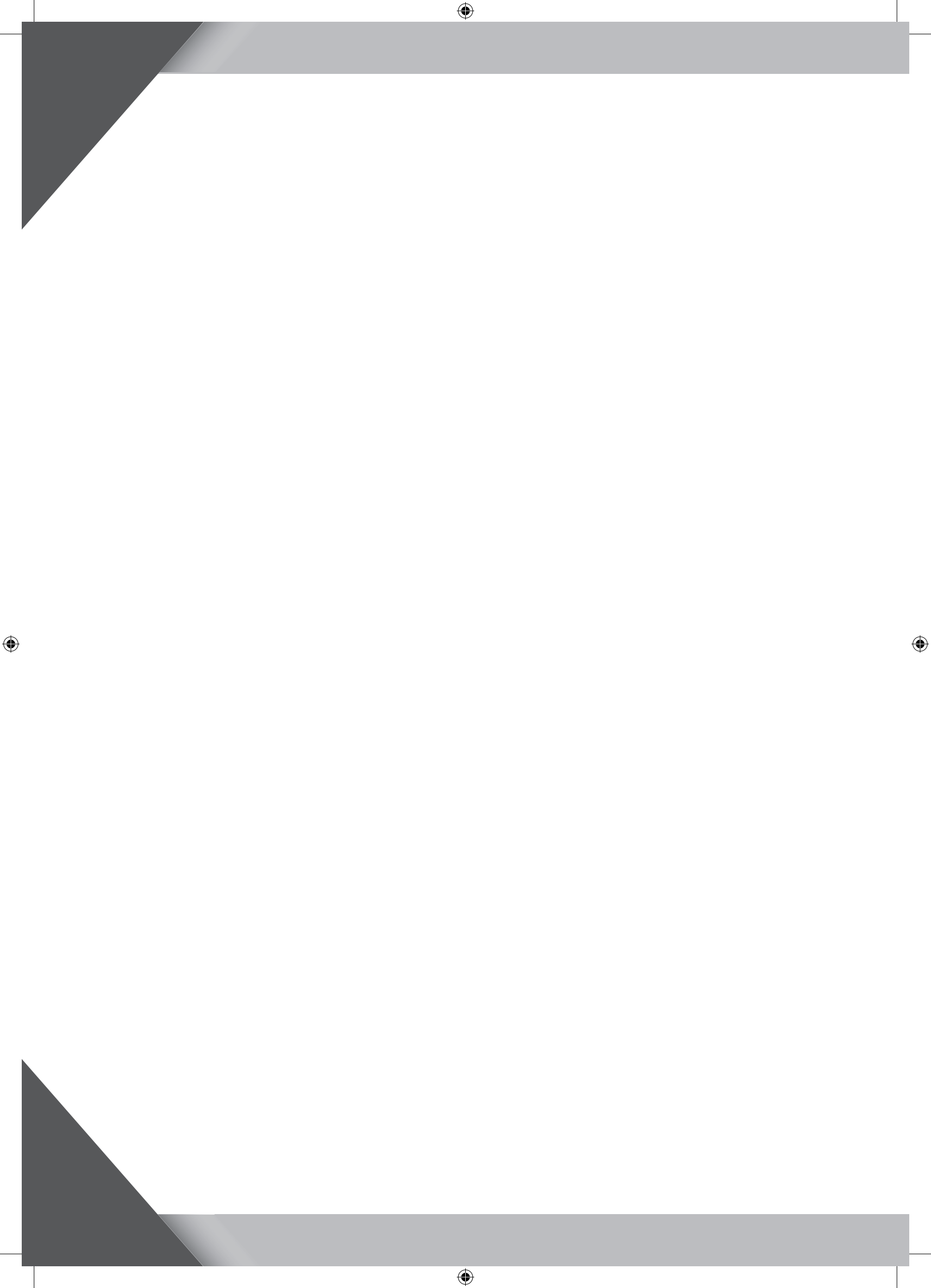

หน่วยย่อยที่ ๑

กำเนิดงานศิลป์

ใบสรุปหน้าหน่วยย่อย

หน่วยย่อยที่ ๑ ชื่อหน่วยย่อย กำเนิดงานศิลป์

จำนวนเวลาเรียน ๖ ชั่วโมง

จำนวนแผนการเรียนรู้ ๔ แผน

สาระสำคัญของหน่วย

ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นแหล่งกำเนิดงานศิลปะ ทั้งในด้านงานทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทุกคนควรได้เรียนรู้ ด้านทัศนศิลป์เกิดจากเส้น รูปร่าง รูปทรงในธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและรูปทรงเรขาคณิต ด้านดนตรีประกอบด้วยการกำเนิดเสียงในธรรมชาติ เสียงที่มนุษย์สร้างขึ้น เครื่องดนตรีนาฏศิลป์ และด้านนาฏศิลป์ เกิดจากการเลียนแบบท่าทางการเคลื่อนไหวของสัตว์ และแสดงความรู้สึกรักนึกคิดของมนุษย์

มาตรฐานตัวชี้วัด

มฐ. ศ ๑.๑ ตัวชี้วัด ป.๒/๑,๒,๓

มฐ. ศ ๒.๑ ตัวชี้วัด ป.๒/๑,๒,๓

มฐ. ศ ๓.๑ ตัวชี้วัด ป.๒/๑,๒,๔

มฐ. ศ ๓.๒ ตัวชี้วัด ป.๒/๑,๒,๓

มฐ. ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ป.๒/๑

มฐ. ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ป.๒/๑,๒

มฐ. ท ๓.๑ ตัวชี้วัด ป.๒/๖

มฐ. ค ๓.๑ ตัวชี้วัด ป.๒/๑

มฐ. พ ๓.๑ ตัวชี้วัด ป.๒/๑

ลำดับการเสนอแนวคิดหลัก

ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นแหล่งกำเนิดงานศิลปะ ทั้งในด้านงานทัศนศิลป์ ดนตรีและนาฏศิลป์

งานศิลป์ในธรรมชาติ

เส้น รูปร่าง รูปทรงในงานศิลป์

การกำเนิดเสียง เครื่องดนตรีนาฏ

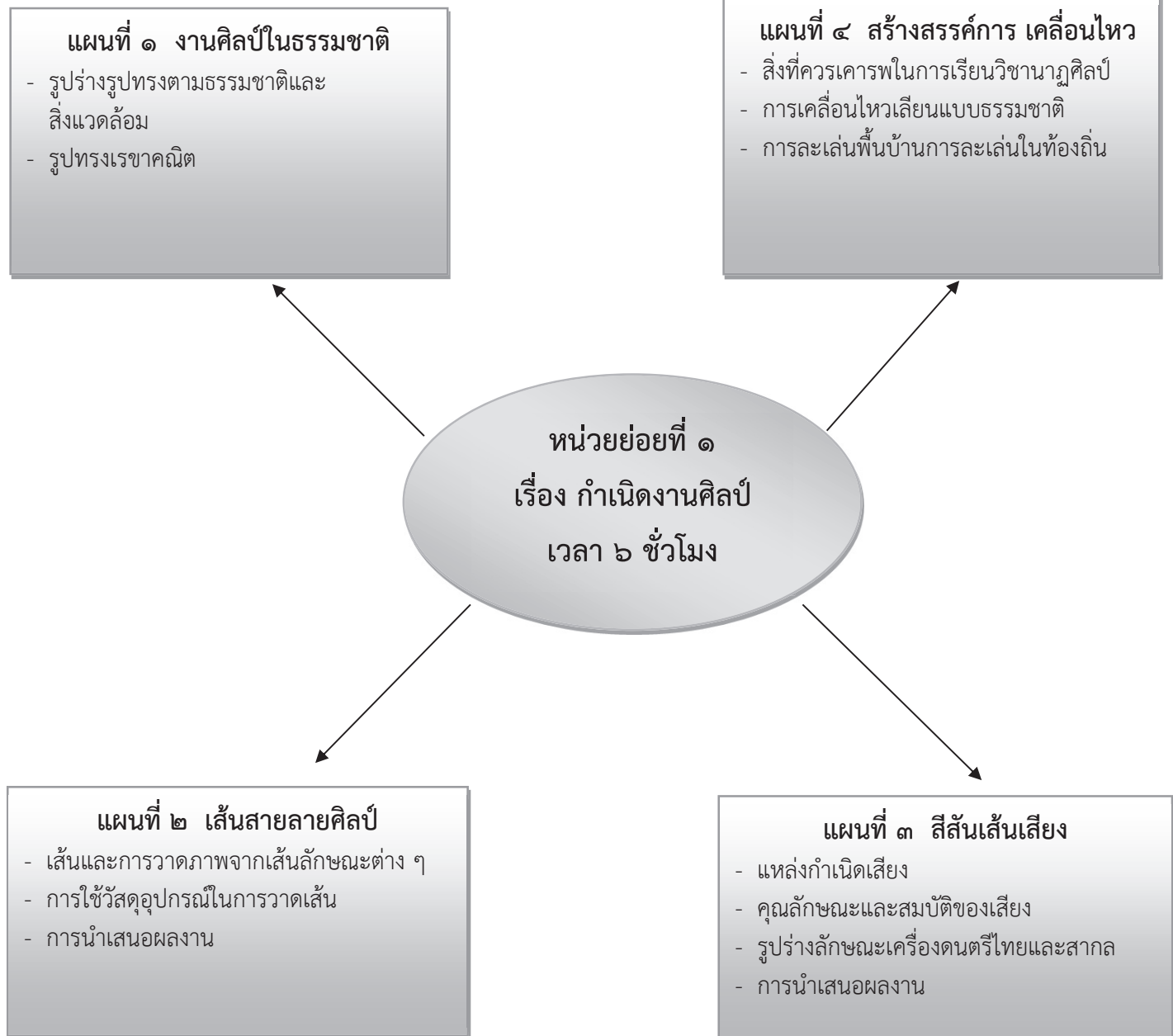
เลียนแบบการเคลื่อนไหว

โครงสร้างของหน่วย

แผนที่	ชื่อแผน	เวลา	หมายเหตุ
๑	งานศิลป์ในธรรมชาติ	๑ ช.ม.	
๒	เส้นสายลายศิลป์	๑ ช.ม.	
๓	สีสันทันเสียง	๒ ช.ม.	
๔	สร้างสรรค์การเคลื่อนไหว	๒ ช.ม.	

โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยที่ ๘ สุนทรียศิลป์

หน่วยย่อยที่ ๑ กำเนิดงานศิลป์

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง งานศิลป์ในธรรมชาติ เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

งานศิลป์ในธรรมชาติแสดงออกถึงความสวยงามของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่พบเห็นได้ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะรูปร่างรูปทรงตามธรรมชาติ และรูปทรงเรขาคณิต การฝึกวาดรูปร่างรูปทรงที่พบเห็นในธรรมชาติและรูปทรงเรขาคณิต ให้เกิดความมุ่งมั่นในการทำงาน มีความใฝ่เรียนรู้ และความสามัคคี

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

- ๒.๑ ครูควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อและใบงานให้เข้าใจอย่างละเอียดก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- ๒.๒ ครูควรเตรียมใบงานให้พร้อม
- ๒.๓ ครูอธิบายความหมายของธรรมชาติสิ่งแวดล้อม รูปร่าง และรูปทรงเรขาคณิตให้นักเรียนเข้าใจ

กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูให้นักเรียนดูสิ่งแวดล้อมรอบตัวของนักเรียนแล้วบอกว่าสิ่งนั้นมีลักษณะอย่างไร
- ครูอธิบายถึงลักษณะ รูปร่าง รูปทรงที่พบเห็นในธรรมชาติสิ่งแวดล้อม
- ครูสาธิตการวาดรูปทรงเรขาคณิต พร้อมอธิบายเพิ่มเติม
- นักเรียนทำกิจกรรมใบงาน ๐๑ รูปทรงเรขาคณิตง่าย ๆ

๑. การเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์

- แบบทดสอบก่อนเรียน
- ใบงาน
- ใบความรู้

๒. ใบงาน/ใบความรู้

- ใบงานที่ ๐๑
- ใบความรู้ที่ ๑

๓. การวัดและประเมินผล

- ตรวจผลงาน
- แบบทดสอบก่อนเรียน

แนวการจัดการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๑ กำเนิดงานศิลป์ : แผนการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง งานศิลป์ในธรรมชาติ
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ คณิตศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

แนวการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
ขั้นนำ	- ครูชี้แจงตัวชี้วัดชั้นปี และจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ - ทดสอบก่อนเรียนประจำหน่วยที่ ๑ เรื่อง กำเนิดงานศิลป์ - ครูให้นักเรียนดูสิ่งแวดลอมรอบตัวของนักเรียนแล้วบอกว่าสิ่งนั้นมีลักษณะอย่างไร - ครูอธิบายถึงลักษณะ รูปร่าง รูปทรงที่พบเห็นในธรรมชาติสิ่งแวดลอม - ครูสาธิตการวาดรูปร่างรูปทรงเรขาคณิต - มอบหมายใบงานที่ ๐๑ รูปทรงเรขาคณิตง่าย ๆ - ครูและนักเรียนร่วมสนทนาเกี่ยวกับลักษณะของรูปร่าง รูปทรงของธรรมชาติและสิ่งแวดลอมที่เหมือนกัน - ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่องความรู้อะไรที่เรารู้ในธรรมชาติ ทั้งเรื่องรูปร่าง รูปทรง ของธรรมชาติและสิ่งแวดลอม
ขั้นสอน	
ขั้นสรุป	
วัดและประเมินผล	- การทำใบงาน ๐๑ - สังเกตการร่วมตอบคำถาม

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๑ กำเนิดงานศิลป์ แผนการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง งานศิลป์ในธรรมชาติ
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ คณิตศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ขอบเขตเนื้อหา - รูปร่างรูปทรงตามธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม - รูปทรงเรขาคณิต	ขั้นนำ ๑. ครูชี้แจงตัวชี้วัดขั้นนี้ และจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ ๒. ทดสอบก่อนเรียน หน่วยย่อยที่ ๑ กำเนิดงานศิลป์ ๓. ครูให้นักเรียนดูสิ่งแวดล้อมรอบตัวของนักเรียนแล้วบอกว่าสิ่งนั้นมีลักษณะอย่างไร ขั้นสอน ๓. ครูอธิบายถึงลักษณะ รูปร่าง รูปทรงที่พบเห็นในธรรมชาติสิ่งแวดล้อม พร้อมสาธิตการวาดรูปร่าง รูปทรง ๔. ครูสาธิตการวาดรูปทรงเรขาคณิต พร้อมอธิบายเพิ่มเติม ๕. ครูอธิบายเพิ่มเติมเพื่อเสริมแนวความคิดให้นักเรียนมองเห็นลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ เช่น ขวตน้ำ ประกอบด้วยรูปทรงสี่เหลี่ยม รูปทรงพีระมิด รูปทรงกระบอก ๖. นักเรียนทำกิจกรรมใบงาน ๐๑ รูปทรงเรขาคณิตง่าย ๆ ๗. นักเรียนบอกลักษณะรูปร่าง รูปทรงที่เหมือน และแตกต่างกันของสิ่งต่าง ๆ ขั้นสรุป ๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ เรื่องความงามที่เราพบเห็นในธรรมชาติ ทั้งเรื่องรูปร่าง รูปทรง ของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	สื่อ / แหล่งเรียนรู้ ๑. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๒. ใบงานความรู้ ภาระงาน / ชิ้นงาน ใบงานที่ ๐๑	การวัดและประเมินผล ๑. การประเมินความรู้ลักษณะรูปร่างรูปทรง ๒. การประเมินคุณธรรม ความมุ่งมั่นในการทำงาน ความรู้ ๑. ความรู้ ไม่เรียน ๒. ความรู้ ไม่เรียน วิธีการ ๑. ตรวจใบงาน ๒. สังเกตการทำงาน เครื่องมือ ๑. ใบงาน ๐๑ ๒. แบบสังเกตการทำงาน เกณฑ์การประเมิน ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด
จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. บอกลักษณะรูปร่างรูปทรงตามธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมได้ ๒. บอกลักษณะของรูปทรงเรขาคณิตได้ ทักษะ ๑. วาดรูปร่างรูปทรงที่พบเห็นในธรรมชาติ และรูปทรงเรขาคณิตได้ คุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มีความมุ่งมั่นในการทำงาน ๒. มีความไม่เรียนรู ๓. ความสามัคคี			

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้บูรณาการที่ ๘ สุนทรียศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๑ กำเนิดงานศิลป์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ข้อใดมีรูปร่างใกล้เคียงกันมากที่สุด
 - ก. มะนาว แดงกวา
 - ข. มะม่วง ส้มเขียวหวาน
 - ค. ส้มเขียวหวาน มะนาว
๒. ภาพในข้อใดใช้เส้นตรงอย่างเดียว
 - ก. กระต่อม ต้นไม้
 - ข. กระต่อม ทูน่า
 - ค. ต้นไม้ แม่น้ำ
๓. รูปทรงในข้อใดที่ต่างจากพวก
 - ก. ไช้ แดงโม
 - ข. ไช้ แดงกวา
 - ค. ส้มโอ ส้มเขียวหวาน
๔. เสียงในข้อใดมีแหล่งกำเนิดจากเครื่องดนตรี
 - ก. น้ำตก ตีกลอง
 - ข. ตีฉิ่ง นกร้อง
 - ค. ตีกลอง ตีฉิ่ง
๕. ข้อใดไม่ใช่เสียงที่เกิดจากมนุษย์สร้างขึ้น
 - ก. กริ่ง ! กริ่ง !
 - ข. ปัง ! ปัง !
 - ค. ซ่า ! ซ่า !
๖. การทำเสียงเลียนแบบสิ่ง ต้องเปล่งเสียงอย่างไร
 - ก. อู๊ดๆ
 - ข. โห้งๆ
 - ค. เจียกๆ

๗

จากภาพเป็นเครื่องดนตรีประเภทใด

- ก. เครื่องดีด
- ข. เครื่องตี
- ค. เครื่องสี

๘. คุณค่าที่รับจากการเล่นพื้นบ้าน คือข้อใด

- ก. คุณค่าด้านสังคม
- ข. คุณค่าด้านวัฒนธรรม
- ค. ถูกทุกข้อ

๙. การเล่นพื้นบ้านมีลักษณะการเล่นเป็นแบบใด

- ก. การเล่นเป็นกลุ่ม
- ข. การเล่นเดี่ยว
- ค. การเล่นเป็นคู่

๑๐. ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการเล่นของเด็กไทยคือข้อใด

- ก. ทำให้ร่างกายแข็งแรงและมีทักษะในการเคลื่อนไหวที่ดี
- ข. ทำให้เกิดพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม
- ค. ถูกทุกข้อ

เฉลยแบบทดสอบ

หน่วยการเรียนรู้บูรณาการที่ ๘ สุนทรียศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๑ กำเนิดงานศิลป์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน

๑.	ค	๖.	ค
๒.	ข	๗.	ข
๓.	ข	๘.	ค
๔.	ค	๙.	ก
๕.	ค	๑๐.	ค

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง รูปทรงเรขาคณิตง่าย ๆ

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดรูปทรงเรขาคณิตที่นักเรียนรู้จักมา ๕ ภาพ

ชื่อ..... นามสกุล.....

โรงเรียน จังหวัด

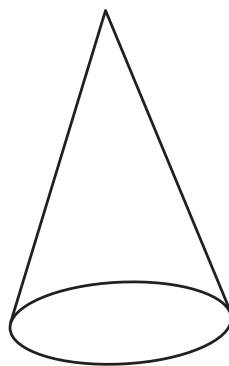
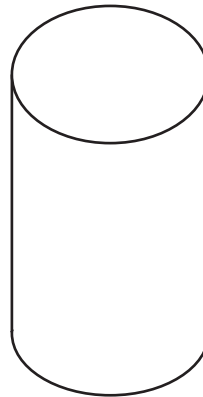
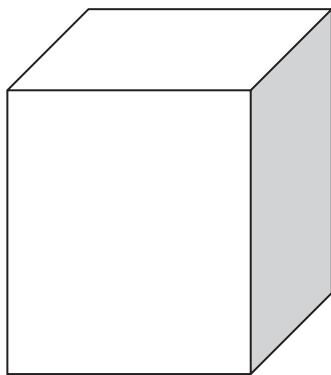
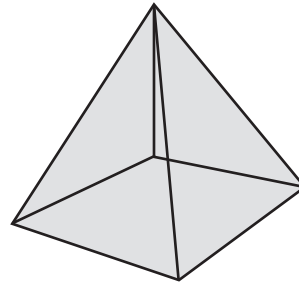
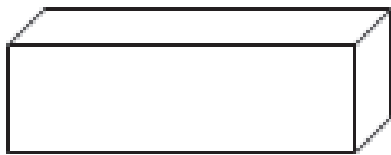
ป ๘.๑/ผ ๑-๐๑

(แนวคำตอบ)

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง รูปทรงเรขาคณิตง่าย ๆ

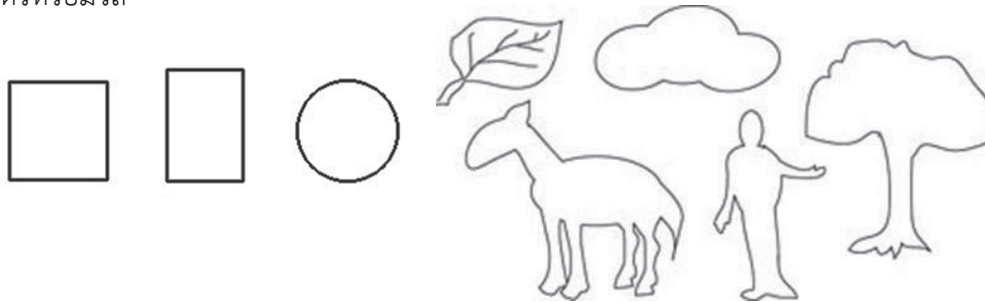
คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดรูปทรงเรขาคณิตที่นักเรียนรู้จักมา ๕ ภาพ

ใบความรู้สำหรับครูที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้บูรณาการที่ ๘ สุนทรียศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๑ กำเนิดงานศิลป์ แผนการเรียนรู้ที่ ๑ งานศิลป์ในธรรมชาติ

รูปร่าง คือ รูปแบน ๆ มี ๒ มิติ มีความกว้างกับความยาวไม่มีความหนาเกิดจากเส้นรอบนอกที่แสดงพื้นที่ขอบเขต ของรูปต่าง ๆ เช่น รูปวงกลม รูปสามเหลี่ยม หรือ รูปอิสระที่แสดงเนื้อที่ของผิวที่เป็นระนาบมากกว่าแสดงปริมาตรหรือมวล

รูปทรง คือ รูปที่ลักษณะเป็น 3 มิติ โดยนอกจากจะแสดงความกว้าง ความยาวแล้ว ยังมีความลึก หรือความหนา ด้วย เช่น รูปทรงกลม ทรงสามเหลี่ยม ทรงกระบอก เป็นต้น ให้ความรู้สึกมีปริมาตร ความหนาแน่น มีมวลสาร ที่เกิดจากการใช้ คำนวณหนัก หรือการจัดองค์ประกอบของรูปทรง หลายรูปรวมกัน

รูปทรงเรขาคณิต คือ รูปที่ดูเป็นลักษณะ ๓ มิติซึ่งมีความกว้าง ความยาว และความหนา หรือความลึกที่สามารถวัดคำนวณหรือให้ความรู้สึกมีปริมาตร ความหนาแน่น มีมวลสาร ได้แก่รูปทรงสามเหลี่ยม รูปทรงสี่เหลี่ยม รูปทรงกระบอก เป็นต้น

แบบสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย / ลงในช่องคะแนนการปฏิบัติงานของนักเรียน โดยมีเกณฑ์ระดับคะแนน การประเมินดังนี้

๕ มีพฤติกรรมการทำงาน มากที่สุด ๔ มีพฤติกรรมการทำงาน มาก ๓ มีพฤติกรรมการทำงาน ปานกลาง
๒ มีพฤติกรรมการทำงาน น้อย ๑ มีพฤติกรรมการทำงาน น้อยที่สุด

๑. ประเมินการปฏิบัติงาน

พฤติกรรมการปฏิบัติ	คะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. มีการวางแผนในการทำงาน					
๒. ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างถูกต้อง					
๓. รู้จักแก้ปัญหา					
๔. ทำความสะอาดและเก็บอุปกรณ์เมื่อเสร็จงาน					
๕. ผลงานสำเร็จและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
รวม					

๒. ประเมินคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์

พฤติกรรมการปฏิบัติ	คะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน					
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน และทำงานจนสำเร็จ					
๓. สามัคคีและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
๔. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน					
๕. ซักถามเมื่อไม่เข้าใจและโต้ตอบเมื่อครูซักถาม					
รวม					

ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๗๐ หรือได้คะแนน ๓๕ คะแนนขึ้นไป

ชื่อ	ชั้น
โรงเรียน	จังหวัด

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เส้นสายลายศิลป์ เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การวาดภาพจากลายเส้นในลักษณะต่าง ๆ ควรเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ในการวาดภาพที่เหมาะสม
ฝึกให้เกิดความมุ่งมั่นในการทำงาน มีความใฝ่เรียนรู้ และความสามัคคี

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒.๑ ครูควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อและใบงานให้เข้าใจก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒.๒ ครูควรสาธิต อธิบาย และแสดงความรู้สึกรวบรวมภาพจากเส้นในลักษณะต่าง ๆ ให้นักเรียนเข้าใจ

กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูนำดอกไม้มาให้นักเรียนช่วยกันสังเกตลักษณะเส้นที่เกิดจากรูปร่าง รูปทรงของดอกไม้พร้อมทั้ง
อธิบายเพิ่มเติมถึงลักษณะเส้นที่ประกอบเป็นรูปร่าง รูปทรงต่าง ๆ ของสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ
อธิบายความรู้สึกที่ได้จากเส้นต่าง ๆ

-..ครูสาธิตการวาดเส้นลักษณะต่าง ๆ (ใบความรู้สำหรับครูที่ ๑ และ ๒)

- ให้นักเรียนฝึกวาดเส้นตามครู

- ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายการวาดภาพจากเส้นที่หลากหลายในลักษณะต่าง ๆ

๑. การเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์

- ใบงาน
- ใบความรู้
- ดอกไม้
- อุปกรณ์วาดลายเส้น

๒. ใบงาน/ใบความรู้

- ใบงานที่ ๐๑
- ใบความรู้ที่ ๑

๓. การวัดและประเมินผล

- ตรวจผลงาน

แนวการจัดการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๑ กำเนิดงานศิลป์ แผนการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เส้นสายลายศิลป์
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาศิลปะ คณิตศาสตร์ เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

แนวการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
ขั้นนำ	๑. ครูให้นักเรียนสังเกตลักษณะรูปร่าง รูปทรง ของสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่าเกิดจากเส้นในลักษณะใดบ้าง
ขั้นสอน	๒. ครูสาธิตการวาดภาพจากเส้นรูปดอกไม้ ให้นักเรียนช่วยกันสังเกตลักษณะเส้นที่เกิดจากรูปร่าง รูปทรงของดอกไม้ ๓. ครูแนะนำการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการวาดภาพจากเส้น ๔. นักเรียนฝึกปฏิบัติการวาดภาพลายเส้นรูปทรง ๕. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๑ ธรรมชาติแสนสวย ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันอธิบายการวาดภาพจากเส้นในลักษณะอื่น ๆ
ขั้นสรุป	๗. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่องการวาดภาพจากเส้น
วัดและประเมินผล	๑. การทำใบงาน ๒. ตรวจผลงานวาดลายเส้น ๓. สังเกตการตอบคำถาม

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยงานศิลป์ : ๑ กำเนิดงานศิลป์ : แผนการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เส้นสายลายศิลป์
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ขอบเขตเนื้อหา - เส้นและการวาดภาพจากเส้น - การใช้วัสดุอุปกรณ์ในการวาดเส้น - การนำเสนอผลงาน	ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนสังเกตลักษณะรูปร่าง รูปทรง ของสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่าเกิดจากเส้นในลักษณะใดบ้าง ขั้นสอน ๒. ครูนำดอกไม้มาให้เด็กเรียนช่วยกันสังเกตลักษณะเส้นที่เกิดจากรูปร่าง รูปทรงของดอกไม้พร้อมทั้งอธิบายเพิ่มเติมถึงลักษณะเส้นที่ประกอบเป็นรูปร่าง รูปทรงต่าง ๆ ของสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และอธิบายความรู้สึกที่ได้จากเส้นต่าง ๆ ๓. ครูสุ่มถามการวาดเส้นลักษณะต่าง ๆ (ใบความรู้สำหรับครูที่ ๑ และ ๒) ๔. ให้นักเรียนฝึกวาดเส้นตามครู ๕. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายการวาดภาพจากเส้นที่หลากหลายในลักษณะต่าง ๆ ๖. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๑ ธรรมชาติแสนสวย ๗. นักเรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน	สื่อ / แหล่งเรียนรู้ ๑. ใบความรู้ ๒. ดอกไม้ ๓. วัสดุอุปกรณ์ในการวาดลายเส้น ๔. ใบงาน ๑๑ ภาระงาน / ชิ้นงาน ๑. ผลงานจากใบงาน ๑๑ ๒. การนำเสนอผลงาน
จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. บอกเส้นและการวาดเส้นในลักษณะต่าง ๆ ได้ ๒. รู้จักวัสดุอุปกรณ์ในการวาดลายเส้น ทักษะ ๑. วาดภาพเส้นลักษณะต่าง ๆ ๒. ใช้วัสดุอุปกรณ์ในการวาดลายเส้น ๓. การพูดนำเสนอผลงาน คุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. ความสามัคคี ๓. มีความไม่เรียนรู้	๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ เรื่องการวาดภาพจากเส้นลักษณะต่าง ๆ และความรู้สึกที่ได้จากเส้นรวมถึงการใช้วัสดุอุปกรณ์ ในการวาดลายเส้นให้ถูกวิธี ขั้นสรุป	การวัดและประเมินผล ๑. ประเมินความรู้เรื่องการวาดภาพจากเส้นและวัสดุอุปกรณ์ในการวาดลายเส้น ๒. ประเมินทักษะการวาดลายเส้น ๓. ประเมินคุณธรรมจริยธรรมความมุ่งมั่นในการทำงาน ความสามัคคีและการใฝ่เรียน วิธีการ ๑. ตรวจใบงาน ๒. สังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน เครื่องมือ ๑. แบบสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน เกณฑ์การประเมิน ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้

ป ๘.๑/ผ ๒-๐๑

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง ธรรมชาติแสนสวย

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพลายเส้นธรรมชาติสิ่งแวดล้อมลงในกรอบที่กำหนดให้

ชื่อ ชั้น..... เลขที่
โรงเรียน จังหวัด

บ.๘.๑/ผ ๒-๐๑

(แนวคำตอบ)

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง ธรรมชาติแสนสวย

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพลายเส้นธรรมชาติสิ่งแวดล้อมลงในกรอบที่กำหนดให้

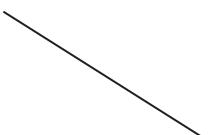
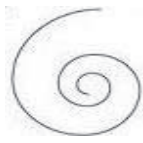

ใบความรู้สำหรับครูที่ ๑ หน่วยการเรียนรู้บูรณาการที่ ๘ สุนทรียศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๑ กำเนิดงานศิลป์ แผนการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เส้นในงานศิลปะ

เส้น คือ ร่องรอยที่เกิดจากเคลื่อนที่ของจุด หรือถ้าเรานำจุดมาวางเรียงต่อ ๆ กันก็จะเกิดเป็นเส้นขึ้น เส้นมีมิติเดียวคือ ความยาว ไม่มีความกว้าง ทำหน้าที่เป็นขอบเขตของที่ว่าง รูปร่าง รูปทรง ตลอดจนกลุ่มรูปทรงต่าง ๆ รวมทั้งเป็นแกนหรือโครงสร้างของรูปร่างรูปทรง

เส้นเป็นพื้นฐานที่สำคัญของงานศิลปะทุกชนิด เส้นสามารถให้ความหมาย แสดงความรู้สึก และอารมณ์ได้ด้วยตัวเอง และสามารถสร้างเป็นรูปทรงต่าง ๆ ขึ้น เส้นมี ๒ ลักษณะคือ เส้นตรง และเส้นโค้ง เส้นทั้งสองชนิดนี้เมื่อนำมาจัดวางในลักษณะต่าง ๆ กันจะมีชื่อเรียกต่าง ๆ และให้ความหมาย ความรู้สึกที่แตกต่างกันอีกด้วย

ลักษณะของเส้น

ชื่อเส้น	ลักษณะเส้น	ความหมาย
๑. เส้นตั้ง หรือเส้นตั้ง		ให้ความรู้สึกทางความสูง สง่า มั่นคง แข็งแรง หนักแน่น เป็นสัญลักษณ์ของความซื่อตรง
๒. เส้นนอน		ให้ความรู้สึกทางความกว้าง สงบ ราบเรียบ นิ่ง ผ่อนคลาย
๓. เส้นเฉียง หรือเส้นทแยงมุม		ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวรวดเร็ว ไม่มั่นคง
๔. เส้นหยัก หรือเส้นซิกแซ็ก แบบฟันปลา		ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวอย่างเป็นจังหวะและมีระเบียบ
๕. เส้นโค้ง		ให้ความรู้สึกไม่ราบเรียบ น่ากลัว อันตราย ขัดแย้ง ความรุนแรง
๖. เส้นแบบคลื่น		ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหวอย่างช้า ๆ ลื่นไหล ต่อเนื่อง สุภาพ อ่อนโยน นุ่มนวล
๗. เส้นโค้งแบบก้นหอย		ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว คลี่คลาย หรือเติบโตในทิศทางที่หมุนวนออกมา ถ้ามองเข้าไปจะเห็นพลังความเคลื่อนไหวที่ไม่สิ้นสุด

ชื่อเส้น	ลักษณะเส้น	ความหมาย
๘. เส้นโค้งวงแคบ		ให้ความรู้สึกถึงพลังความเคลื่อนไหวที่รุนแรง การเปลี่ยนทิศทางที่รวดเร็ว ไม่หยุดนิ่ง
๙. เส้นประ		ให้ความรู้สึกที่ไม่ต่อเนื่อง ขาดหาย ไม่ชัดเจน ทำให้เกิดความเครียด

ความสำคัญของเส้น

๑. ใช้ในการแบ่งที่ว่างออกเป็นส่วน ๆ
๒. กำหนดขอบเขตของที่ว่าง หมายถึง ทำให้เกิดเป็นรูปร่าง (Shape) ขึ้นมา
๓. กำหนดเส้นรอบนอกของรูปทรง ทำให้มองเห็นรูปทรง (Form) ชัดขึ้น
๔. ทำหน้าที่เป็นน้ำหนักอ่อนแก่ ของแสงและเงา หมายถึง การแรเงาด้วยเส้น
๕. ให้ความรู้สึกด้วยการเป็นแกนหรือโครงสร้างของรูป และโครงสร้างของภาพ

ที่มา : <http://www.prc.ac.th/newart/webart/element02.html>

ใบความรู้สำหรับครูที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้บูรณาการที่ ๘ สุนทรียศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๑ กำเนิดงานศิลป์

แผนการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อุปกรณ์ในการวาดภาพ

ภาพวาดระบายสีที่เราพบต่างก็มีความสวยงามประทับใจคนดูที่หลากหลาย และด้วยความหลากหลายเหล่านั้นก็มาจากการใช้วัสดุอุปกรณ์ในสร้างสรรค์หลายชนิดและมีคุณสมบัติ วิธีการใช้งานและการเก็บรักษาที่แตกต่างกัน ดังนี้

๑. ดินสอดำ ใช้ในการร่างภาพต่าง ๆ เมื่อใช้เสร็จแล้วให้นำไปเก็บไว้ในกล่อง

๒. ยางลบ ใช้ลบเส้นดินสอ เมื่อใช้เสร็จแล้ว ควรทำความสะอาดโดยใช้นิ้วถูสิ่งสกปรกที่ติดอยู่ออก แล้วเก็บใส่กล่อง

๓. กระดาษวาดเขียน ใช้เป็นพื้นรองรับภาพที่วาดและทำงานศิลปะอื่น ๆ ไม่ควรเก็บด้วยวิธีการหัก พับ หรือฉีก

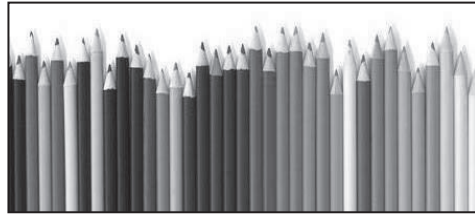
๔. จานสี ใช้แบ่งสีจากหลอดหรือขวด และใช้ผสมสี เมื่อใช้เสร็จแล้ว ล้างให้สะอาดเช็ดให้แห้ง แล้วนำไปเก็บ

๕. พู่กัน ใช้ระบายสีน้ำหรือโปสเตอร์ เมื่อใช้เสร็จแล้ว ล้างขนพู่กันให้สะอาด แล้วชุบปลายขนให้เรียบแหลมทิ้งไว้ให้แห้งก่อนไปเก็บ ควรหาหลอดดูดไปสวมตรงขนพู่กัน เพื่อป้องกันไม่ให้บิดงอ

๖. สีดินสอ (สีไม้) ใช้ระบายสี ถ้าใส่กวดให้ใช้กับเหลาดินสอหรือมิตเกลา เมื่อใช้เสร็จแล้วให้เก็บใส่ในกล่อง

๗. สีน้ำ ใช้ระบายสี เมื่อจะใช้ให้บีบสีออกมาผสมน้ำก่อน และถ้าใช้เสร็จแล้ว ให้ปิดฝาหลอดจนแน่น แล้วนำไปเก็บไว้ในกล่อง

๘. สีโปสเตอร์ ใช้ระบายสี เมื่อจะใช้ให้ตักสีออกมาผสมกับน้ำตามสัดส่วนที่เหมาะสม และถ้าใช้เสร็จแล้ว ให้ปิดฝาจานสีท่อนนำไปเก็บ เพื่อป้องกันสีแห้ง

๙. สีชอล์คน้ำมัน ใช้ระบายสี เนื่องจากสีมีความนุ่มติดง่ายขณะระบายไม่ควรกดแรงมากนัก สามารถระบายทับซ้อนกันได้ แต่ต้องใช้ผ้าหรือกระดาษเช็ดสีให้สะอาดอยู่เสมอจะได้ภาพที่สดใส ถ้าใช้เสร็จแล้วให้เช็ดสีให้สะอาดวางเรียงไว้ในกล่องให้เป็นระเบียบ

ดังนั้นในการวาดภาพระบายสี เราต้องใช้อุปกรณ์ให้ถูกต้องตามลักษณะการใช้งาน เพื่อจะได้ภาพที่สวยงาม และเป็นการรักษาอุปกรณ์ในการวาดภาพให้มีอายุการใช้งานมากที่สุด

แบบสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย / ลงในช่องคะแนนการปฏิบัติงานของนักเรียน โดยมีเกณฑ์ระดับคะแนนการประเมินดังนี้

๕ มีพฤติกรรมการทำงาน มากที่สุด ๔ มีพฤติกรรมการทำงาน มาก ๓ มีพฤติกรรมการทำงาน ปานกลาง
๒ มีพฤติกรรมการทำงาน น้อย ๑ มีพฤติกรรมการทำงาน น้อยที่สุด

๑. ประเมินการปฏิบัติงาน

พฤติกรรมการปฏิบัติ	คะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. มีการวางแผนในการทำงาน					
๒. ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างถูกต้อง					
๓. รู้จักแก้ปัญหา					
๔. ทำความสะอาดและเก็บอุปกรณ์เมื่อเสร็จงาน					
๕. ผลงานสำเร็จและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
รวม					

๒. ประเมินคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์

พฤติกรรมการปฏิบัติ	คะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน					
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน และทำงานจนสำเร็จ					
๓. สามัคคีและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
๔. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน					
๕. ซักถามเมื่อไม่เข้าใจและได้ตอบเมื่อครูซักถาม					
รวม					

ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๗๐ หรือได้คะแนน ๓๕ คะแนนขึ้นไป

ชื่อ	ชั้น
โรงเรียน	จังหวัด

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สีเส้นเสียง เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

เสียงที่ได้ยินในชีวิตประจำวัน เกิดจากแหล่งกำเนิดที่ต่างกัน จึงมีคุณลักษณะและคุณสมบัติต่างกัน มนุษย์จึงนำเสียงต่าง ๆ มาประดิษฐ์เป็นเครื่องดนตรี และเสียงดนตรี โดยอาศัยความมุ่งมั่นในการทำงาน ใฝ่เรียนรู้ และมีวินัย

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒.๑ ครูควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อและใบงานให้เข้าใจก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒.๒ ครูควรอธิบายแหล่งกำเนิด คุณลักษณะและคุณสมบัติของเสียง และเสียงของดนตรีไทยและดนตรีสากลให้นักเรียนเข้าใจ

กิจกรรมการเรียนรู้

๑. การเตรียมสื่อ/วัสดุอุปกรณ์

- ใบความรู้
- ใบงาน
- บัตรคำ

๒. ใบงาน/ใบความรู้

- ใบงานที่ ๐๑ - ๐๓
- ใบความรู้ที่ ๐๑ - ๐๓

๓. การวัดและประเมินผล

- ตรวจผลงาน
- แบบสังเกตพฤติกรรม

แนวการจัดการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๑ เรื่อง กำเนิดงานศิลป์ แผนการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สีสันเสี่ยง
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

แนวการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
ขั้นนำ	- ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเรื่องที่ได้อ่านแล้วให้นักเรียนหาเสียงที่ได้ยิน ทำใบงานที่ ๑๑ - เสียงเสียงที่ได้ยินรอบตัวเองคนละ ๒ เสียง ให้เพื่อนหา - ศึกษาใบความรู้ที่ ๑
ขั้นสอน	- ดูภาพเครื่องดนตรีไทยและดนตรีสากลอ่านบัตรคำแข่งขันกันจำชนิดเครื่องดนตรีและทำใบงาน ๑๒ - ศึกษาใบความรู้ที่ ๒ แบ่งนักเรียนเป็น ๒ กลุ่ม ตัวแทนแต่ละกลุ่มจับสลากชนิด ของเครื่องดนตรีไทยและสากลกลุ่มละ ๕ ชนิด - ตัวแทนกลุ่มออกนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนโดยการบอกลักษณะรูปร่างและเสียงของเครื่องดนตรีที่ได้รับมอบหมาย - นักเรียนแต่ละคนบอกรูปร่างและเสียงของเครื่องดนตรีคนละ ๒ ชนิด ทำใบงานที่ ๑๓
ขั้นสรุป	- ศึกษาใบความรู้ - ทำใบงานที่ ๑๑ แหล่งกำเนิดเสียง - ทำใบงานที่ ๑๒ คุณลักษณะและสมบัติของเสียง - ทำใบงานที่ ๑๓ รูปร่างลักษณะเครื่องดนตรีไทยและดนตรีสากล
วัดและประเมินผล	- นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ ความเข้าใจ - ประเมินความรู้เรื่องแหล่งกำเนิดเสียง - ประเมินทักษะการจำแนกแหล่งกำเนิด และคุณลักษณะของเสียง - ประเมินคุณธรรมจริยธรรม ความมุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัย และไม่เรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หนว่ยย่อยที่ ๑ เรื่อง กำเนิดงานศิลป์ แผนการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สีสันเสียง
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ภาษาไทย เวลา ๒ ชั่วโมง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ขอบเขตเนื้อหา - แหล่งกำเนิดเสียง - คุณลักษณะและสมบัติของเสียง - รูปร่างลักษณะเครื่องดนตรีไทยและสากล - การนำเสนอผลงาน	ขั้นนำ - ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเสียงที่ได้ยินรอบตัวแล้วให้นักเรียนหาเสียงที่ได้ยิน - นักเรียนทุกคนทำใบงานที่ ๐๑ โดยให้นักเรียนดูภาพแล้วบอกว่ามีเสียงร้องอย่างไร เสริมแล้วส่งครูตรวจสอบความถูกต้อง ขั้นสอน - ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดเสียงที่เคยได้ยินในชีวิตประจำวัน - ผู้มนักเรียนคิดเสียงแบบเสียงที่ได้ยินรอบตัวเองคนละ ๒ เสียง ให้เพื่อนทาย - นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ ๑ เรื่องคุณลักษณะและสมบัติของเสียง - นักเรียนทุกคนทำใบงานที่ ๐๒ เสริมแล้วส่งครูตรวจสอบความถูกต้อง - นักเรียนดูบัตรภาพเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากล และแยกภาพวาดเป็นเครื่องดนตรีไทยหรือเครื่องดนตรีสากล - นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง เครื่องดนตรีไทยและสากล - แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ ๒ กลุ่ม กลุ่มที่ ๑ ศึกษาเครื่องดนตรีไทย และกลุ่มที่ ๒ ศึกษาเครื่องดนตรีสากล ตัวแทนแต่ละกลุ่มจับสลากชนิดของเครื่องดนตรีไทย และสากล - กลุ่มละ ๕ ชนิด - ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนโดยการบอกลักษณะรูปร่างและเสียงของเครื่องดนตรีที่ได้รับมอบหมาย - ให้นักเรียนคิดทายรูปร่างและเสียงแบบเสียงเครื่องดนตรีไทยและสากล คนละ ๒ ชนิดให้เพื่อนทาย - ให้นักเรียน ทำใบงานที่ ๐๓ เสร็จแล้วส่งครูตรวจสอบความถูกต้อง ขั้นสรุป กิจกรรมรวมชั้น - ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ ความเข้าใจ	สื่อ / แหล่งเรียนรู้ - ใบความรู้ที่ ๑ เรื่องคุณลักษณะและสมบัติของเสียง - ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง เครื่องดนตรีไทยและสากล - บัตรภาพ เครื่องดนตรีไทย เช่น ฉิ่ง ฉาบ - ใบงานที่ ๐๑ -๐๓ ภาระงาน/ชิ้นงาน - ผลงานตามใบงานที่ ๐๑ -๐๓ - การนำเสนอผลงาน
จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. บอกแหล่งกำเนิดเสียง ๒. บอกคุณลักษณะ-คุณสมบัติของเสียง ๓. บอกรูปร่างลักษณะและเสียงของเครื่องดนตรีไทยและดนตรีสากล ทักษะ ๑. จำแนก แหล่งของเสียงที่ได้ยินได้ ๒. จำแนกคุณลักษณะ-คุณสมบัติของเสียง ๓. จำแนกรูปร่างลักษณะและเสียงของเครื่องดนตรีไทยและดนตรีสากล คุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีวินัย ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน		การวัดและประเมินผล ๑. วิธีการวัดและประเมินผล - ตอบคำถามปากเปล่า - ตอบคำถามในใบงาน ๒. เครื่องมือวัด - แบบการนำเสนอผลงาน - แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน - แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. การประเมินผลงาน ๓.๑ สังเกตพฤติกรรมการเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม ๓.๒ สังเกตพฤติกรรมการเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

ป ๘.๑/พ ๓-๐๑

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง กำเนิดเสียงดนตรี

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพต่อไปนี้ แล้วบอกว่ามีเสียงร้องอย่างไร

๑.....

๒.....

๓.....

๔.....

๕.....

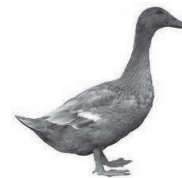
๖.....

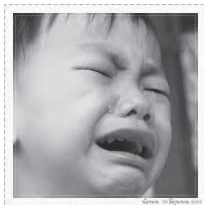
๗.....

๘.....

๙.....

๑๐.....

๑๑.....

๑๒.....

ชื่อ ชั้น เลขที่

โรงเรียน จังหวัด

เฉลย ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง กำเนิดเสียงดนตรี

๑. ฮี๋ ๆ

๒. จี๊ป ๆ จี๊ป ๆ

๓. เหมียว ๆ

๔. ซ่า ซ่า ๆ

๕. ตุ่ม ๆ

๖. โห่ ๆ

๗. กริ้ง ๆ

๘. อ๊บ ๆ

๙. ก๊าบ ๆ

๑๐. ฮือ ๆ

๑๑. เอ๊ก อี เอ๊ก เอ๊ก

๑๒. ปู๊น ปู๊น

หมายเหตุ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ให้ครูใช้วิธีถามตอบถ้านักเรียนยังเขียนไม่ได้

ป ๘.๑/พ ๓-๐๒

ใบงานที่ ๐๒

เรื่อง ลักษณะและคุณสมบัติของเสียง

คำชี้แจง

ให้นักเรียนนำคุณลักษณะของเสียงที่กำหนดให้ เติมลงให้ตรงกับภาพให้ถูกต้อง

เสียงสูง

เสียงต่ำ

เสียงดัง

เสียงเบา

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

ใบงานที่ ๐๓

เรื่อง รูปร่างลักษณะของเครื่องดนตรีไทย

คำชี้แจง

ให้นักเรียนวาดภาพเครื่องดนตรีไทย และสากล ที่นักเรียนชื่นชอบมาอย่างละ ๑ ชนิด

แล้วเติมข้อความลงในช่องว่างให้ถูกต้องพร้อมระบายสีให้สวยงาม

เครื่องดนตรีไทย	เครื่องดนตรีสากล
๑. เครื่องดนตรีชนิดนี้ คือ ๒. มีลักษณะคล้าย..... ๓. นักเรียนชอบเสียงเพราะ	๑. เครื่องดนตรีชนิดนี้ คือ ๒. มีลักษณะคล้าย..... ๓. นักเรียนชอบเสียงเพราะ

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

โรงเรียน.....

ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๑

เรื่อง กำเนิดเสียงดนตรี

การกำเนิดของเสียง

เสียงต่าง ๆ ที่เราได้ยินมาจากแหล่งกำเนิดที่แตกต่างกัน จึงมีลักษณะที่ต่างกัน แหล่งกำเนิดเสียงมาจากแหล่งกำเนิด ๒ ทางได้แก่

๑. เสียงจากธรรมชาติ เป็นเสียงที่มาจากแหล่งธรรมชาติต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา เช่น เสียงนกร้อง เสียงสุนัขเห่า เสียงน้ำตก เสียงฟ้าร้อง เสียงฝนตก เป็นต้น
๒. เสียงจากสิ่งประดิษฐ์และการกระทำของมนุษย์ นอกจากเสียงธรรมชาติแล้ว ยังมีเสียงอื่นที่เป็นแหล่งกำเนิดเสียงอีกคือ เสียงจากสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ และเสียงที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์
 - ๑) เสียงจากสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นมาบางสิ่ง สามารถเปล่งเสียงออกมาได้ เช่น รถมอเตอร์ไซด์ นกหวีด โทรศัพท์ เป็นต้น
 - ๒) เสียงจากการกระทำของมนุษย์ การกระทำบางอย่างของมนุษย์ก็ทำให้เกิดเสียงด้วยเหมือนกัน เช่น การตีตบ การสีก การตี การเป่า ซึ่งการกระทำเหล่านี้เป็นต้นกำเนิดเสียงดนตรีอีกด้วย

สีสันทันของเสียง

สีสันทันของเสียง หมายถึง คุณลักษณะของเสียงที่ต่างกัน ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวทำให้เกิดความรู้สึกแตกต่างกันด้วยกัน เสียงนกร้องมีความไพเราะมีความรู้สึกเพลิดเพลิน เสียงฟ้าร้องเสียงดังมากมีความรู้สึกตกใจ หวาดกลัว มนุษย์ได้นำความรู้เรื่องสีสันทันของเสียงมาใช้เล่นดนตรีแต่ละชนิดมาบรรเลงผสมผสานกัน จนเกิดเป็นเสียงที่ไพเราะ และกลมกลืนกัน

ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๒

เรื่อง คุณสมบัติของเสียงดนตรี

คุณสมบัติของเสียงดนตรี

เสียงดนตรีเกิดจากการบรรเลงเครื่องดนตรี การขับร้องของคนเรา หรือการตี ตี ตี เป่า สิ่งใดสิ่งหนึ่ง แล้วทำให้เกิดเสียงสูง – ต่ำ อย่างเป็นระบบ เป็นจังหวะทำนองต่อเนื่องกัน

๑. เสียงดังหรือเบา

เสียงดนตรีจะมีลักษณะดังหรือเบา ขึ้นอยู่กับการบรรเลงและลักษณะของเครื่องดนตรีชนิดนั้น

๒. เสียงสั้นหรือยาว

เสียงสั้น คือ เสียงที่เกิดขึ้นในระยะเวลาไม่นาน

เสียงยาว คือ เสียงที่เกิดขึ้นในระยะเวลาสั้น ๆ

เสียงดนตรีจะมีความสั้นหรือยาวขึ้นอยู่กับวิธีการบรรเลงและลักษณะของเสียงดนตรี รวมถึงองค์ประกอบของเพลง

๓. เสียงสูงหรือต่ำ

เสียงสูง คือ เสียงที่มีความถี่ในการสั่นมาก

เสียงต่ำ คือ เสียงที่มีความถี่ในการสั่นน้อย

เสียงดนตรีจะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับทำนองดนตรี วิธีการบรรเลง และลักษณะของเสียงดนตรี

ใบความรู้สำหรับครู และนักเรียนที่ ๓

เรื่อง เครื่องดนตรีไทยและดนตรีสากล

เครื่องดนตรีไทย

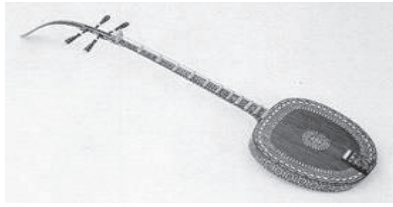

เครื่องดนตรีไทย เป็นเครื่องดนตรี ที่สร้างสรรค์ขึ้นตามศิลปวัฒนธรรมดนตรีของไทยที่มีรูปแบบเอกลักษณ์ของความเป็นไทย ซึ่งสัมพันธ์กับวิถีความเป็นอยู่และถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตของคนไทย โดยนิยมแบ่งตามอากัปภิกิริยา ของการบรรเลง เครื่องดีด เครื่องสี เครื่องตี เครื่องเป่า เครื่องดนตรีแต่ละชนิด มักถูกออกแบบสร้างสรรค์ให้มีรูปร่าง ลักษณะแตกต่างกันตามจุดประสงค์การใช้งาน ทำให้เครื่องดนตรีแต่ละชนิดมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว และมีเสียงแตกต่างกันไป

๑. รูปร่าง ลักษณะเครื่องดนตรีไทย

เครื่องดนตรีไทย แต่ละชนิดมีรูปร่าง ลักษณะแตกต่างกันไปตามลักษณะการใช้งาน ประเภทของเครื่องดนตรี ออกได้เป็น ๔ ประเภท ดังนี้

ประเภทเครื่องดีด เป็นเครื่องสายที่มีกะโหลก เสียง และใช้นิ้วมือ หรือไม้ดีดสายให้ สั่นสะเทือนจนเกิดเป็นเสียงเช่น พิณ กระจำปี จะเข้ ซึง เป็นต้น

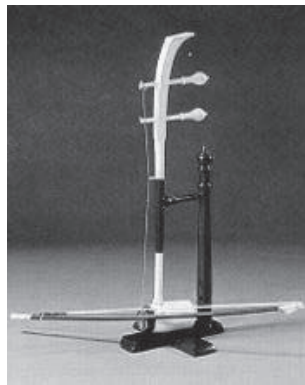

กระจับปี่หรือพิณ

จะเข้

ประเภทเครื่องสี เป็นเครื่องสายที่ทำให้เกิดเสียงด้วยการใช้คันชักสีเข้ากับสายมี ๓ สายกะโหลกซอทำด้วยกะลามะพร้าว ที่มีปมูนเป็นรูป ๓ เล้า มีคันชักอิสระทำด้วยไม้เนื้อแข็งและเหนียว ในดนตรีไทยเรียกว่า ซอ ซึ่งมีอยู่ ๓ ชนิด คือ ซอสามสาย ซออู้ และซอดัง

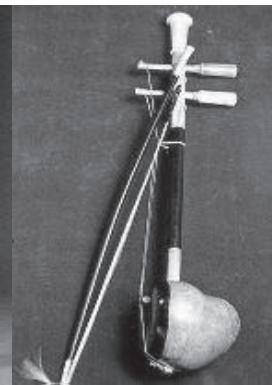
ซอดัง

(มีเสียงแหลมสูง)

ซอสามสาย

(มีเสียงที่ไพเราะ นุ่มนวล)

ซออู้

(มีเสียงทุ้ม นุ่มนวล กังวาน)

ประเภทเครื่องตี เป็นเครื่องดนตรีที่ทำให้เกิดเสียงด้วยการใช้ของสองสิ่งกระทบกัน ด้วยการตี นับว่าเป็นเครื่องดนตรีประเภทเก่าแก่ที่สุดที่มนุษย์รู้จักใช้ ได้มีวิวัฒนาการจากอุปกรณ์ง่ายๆ ให้มีความหลากหลายออกไป ทั้งรูปแบบและวัสดุที่ใช้ สำหรับเครื่องดนตรีไทยที่เป็นประเภทเครื่องตี คือ ข้องมโหรี กลองทัด และฉิ่งฉาบ

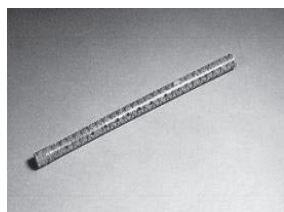
ซ็องมโหรี

กลองทัด

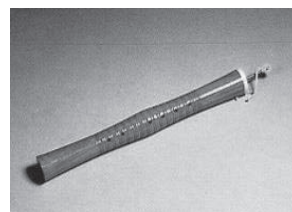
จิ่ง

ประเภทเครื่องเป่า เป็นเครื่องดนตรีที่ทำให้เกิดเสียงจากลมเป่า อุปกรณ์ดั้งเดิมได้จากพืช

ได้แก่ หลอดไม้ต่าง ๆ และจากสัตว์ ได้แก่ เขาสัตว์ต่างๆ ต่อมาได้มีวิวัฒนาการด้วยการเจาะรูและทำลิ้น เพื่อให้เกิดระดับเสียงได้มาก เครื่องดนตรีเหล่านี้ ได้แก่ ขลุ่ย และแคน ชนิดต่าง ๆ เป็นต้น

ขลุ่ยเพียงออ

ปี่นอก

เครื่องดนตรีสากล

๑. เครื่องสาย

เครื่องดนตรีประเภทนี้ ทำให้เกิดเสียงโดยการทำให้สายสั่นสะเทือนสายที่ใช้เป็นสายโลหะ หรือสายเอ็น เครื่องดนตรีประเภทเครื่องสาย แบ่งตามวิธีการเล่นเป็น ๒ จำพวก คือ

๑.๑ เครื่องดีด ได้แก่ กีตาร์ แบนโจ ฮาร์ป

๒.๒ เครื่องสี ได้แก่ ไวโอลิน วิโอลา

๒. เครื่องเป่าลมไม้

เครื่องดนตรีประเภทนี้แบ่งตามวิธีทำให้เกิดเสียงเป็น ๒ ประเภท คือ

๒.๑ จำพวกเป่าลมผ่านช่องลม ได้แก่ เรคอร์ดอร์ ปิคโคโล ฟลูต

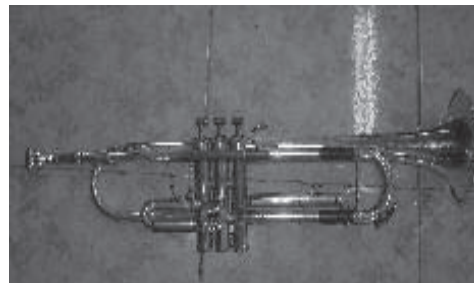

๒.๒ จำพวกเป่าลมผ่านลิ้น ได้แก่ คลาริเน็ต แซกโซโฟน

๓. เครื่องเป่าโลหะ

เครื่องดนตรีประเภทนี้ ทำให้เกิดเสียงโดยการเป่าลมให้ผ่านริมฝีปากไปปะทะกับช่องที่เป่า
ได้แก่ ทรัมเป็ต ทรอมโบน เป็นต้น

๔. เครื่องดนตรีประเภทเครื่องตี

เครื่องดนตรีประเภทตี แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ

๔.๑ เครื่องตีที่ทำทำนอง ได้แก่ ไซโลโฟน เบลโลรา ระฆังราว

๔.๒ เครื่องตีที่ทำจังหวะ ได้แก่ ทิมปานี กลองใหญ่ กลองแตร์ก ทอมบา และกลองซุด

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สร้างสรรค์การเคลื่อนไหว เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

นาฏศิลป์มีต้นกำเนิดจากการเลียนแบบท่าทางของสัตว์ ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมรอบตัว และการละเล่นพื้นบ้าน นักเรียนได้ปฏิบัติการแสดงเลียนแบบตามธรรมชาติ เลียนแบบท่าทางสัตว์ และการละเล่นพื้นบ้าน มีความใฝ่เรียนรู้สร้างสรรค์ กระตือรือร้นในการทำกิจกรรม กล้าแสดงออกและรักความเป็นไทย

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒.๑ ครูควรศึกษาใบความรู้ ให้เข้าใจก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูอธิบายความหมายของคำว่า “นาฏศิลป์” อ่านออกเสียงคำว่า “นาฏศิลป์” (Thai Dance) สรุปความหมายของนาฏศิลป์
- ครูแจกใบความรู้สำหรับครูที่ ๑ เรื่อง กำเนิดนาฏศิลป์และสิ่งเคารพในนาฏศิลป์ นักเรียนบอกชื่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวเองและแสดงท่าทางประกอบ ให้นักเรียนแสดงท่าทางประกอบเพลงสัตว์ตามจินตนาการ
- ครูอธิบายสิ่งแวดล้อมรอบตัวแสดงท่าทางเลียนสัตว์ นักเรียนแสดงท่าเลียนแบบ
- ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน ป.๑-๓ กลุ่มละ ๓-๕ คน แสดงท่าทางเลียนแบบสัตว์ และทำนาฏศิลป์ง่าย ๆ ให้นักเรียนจับคู่ ครูอ่านใบความรู้ เรื่อง การเคลื่อนไหวอย่างอิสระกับท่าทางสัตว์

๑. การเตรียมสื่อ/วัสดุอุปกรณ์

- แถบบันทึกเสียงเพลงนกบิน, สัตว์
- เครื่องเคาะจังหวะ เช่น ฉิ่ง กรับ

๒. ใบงาน/ใบความรู้

- ใบความรู้ที่ ๑ กำเนิดนาฏศิลป์และสิ่งที่ควรเคารพในการเรียนวิชานาฏศิลป์
- ใบความรู้ที่ ๒ การเลียนแบบท่าทางสัตว์

๓. การวัดและประเมินผล

- ตรวจใบงาน
- สังเกตการทำงาน

แนวทางการจัดการเรียนรู้บูรณาการหน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๑ กำเนิดงานศิลป์ : แผนการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สร้างสรรค์การเคลื่อนไหว
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สุขพลศึกษา เวลา ๒ ชั่วโมง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

แนวทางการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
ขั้นนำ	๑. ครูแจ้งจุดประสงค์รายปี ๒. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถาม ๓. ให้นักเรียนบอกชื่อ ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวเอง ยกตัวอย่างชื่อสัตว์ที่รู้จัก แสดงท่าทางประกอบ
ขั้นสอน	๔. ครูอธิบายความหมายของคำว่า “นาฏศิลป์” อานอกเสียงคำว่า “นาฏศิลป์” (Thai Dance) สรุปความหมายของนาฏศิลป์ ๕. ครูแจกใบความรู้สำหรับครูที่ ๑ เรื่อง กำเนิดนาฏศิลป์และสิ่งเคารพในนาฏศิลป์ นักเรียนบอกชื่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวเองและ แสดงท่าทางประกอบ ให้นักเรียนแสดงท่าทางประกอบเพลงสัตว์ตามจินตนาการ ๖. ครูอธิบายสิ่งแวดล้อมรอบตัวแสดงท่าทางเปลี่ยนสัตว์ นักเรียนแสดงท่าเปลี่ยนแบบ ๗. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน ป.๑-๓ กลุ่มละ ๓-๕ คน แสดงท่าทางเปลี่ยนแบบสัตว์ และทำนาฏศิลป์ง่าย ๆ ๘. ให้นักเรียนจับคู่ ครูอ่านใบความรู้ เรื่อง การเคลื่อนไหวอย่างอิสระกับท่าทางสัตว์ ๙. ครูสรุป การเคลื่อนไหวมี ๒ แบบ การเคลื่อนไหวอย่างอิสระการแสดงท่าทางเปลี่ยนแบบธรรมชาติ สัตว์ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการเรียนนาฏศิลป์ ในระดับที่สูงขึ้น คัดเลือกนักเรียนหรือกลุ่มที่มีความสามารถมาแสดงท่าตามครูให้เพื่อนๆ ชม
วัดและประเมินผล	๑. ประเมินความรู้เรื่องสิ่งเคารพในนาฏศิลป์ ๒. ประเมินทักษะการเคลื่อนไหวประกอบเพลง ๓. ประเมินคุณธรรมจริยธรรมการใฝ่รู้ กล้าแสดงออก รักความเป็นไทย แบบทดสอบประจำหน่วยที่ ๑
ทดสอบหลัง หน่วยย่อยที่ ๑	

แผนจัดการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หนว่ยย่อยที่ ๑ กำเนิดงานศิลป์ : แผนการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สร้างสรรค์การเคลื่อนไหว
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สุขพลศึกษา เวลา ๒ ชั่วโมง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ขอบเขตเนื้อหา - สิ่งที่ควรเคารพในการเรียนวิชานาฏศิลป์ - การเคลื่อนไหวเลียนแบบธรรมชาติ - การละเล่นพื้นบ้าน การละเล่นในท้องถิ่น	กิจกรรมชั้นนำ ๑. ครูชี้แจงตัวชี้วัดชั้นปี และจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบ ๒. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถาม ดังนี้ ๒.๑ ครูเปิดเพลงเปิด ให้นักเรียนฟัง จากนั้นร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถาม ดังนี้ - บทเพลงที่นักเรียนได้ฟัง เกี่ยวข้องกับเรื่องใด - บทเพลงที่นักเรียนได้ฟังมีจังหวะและทำนอง เป็นอย่างไร - นักเรียนฟังเพลงนี้แล้วรู้สึกอย่างไร นักเรียนคิดว่าบทเพลงนี้ควรแสดงท่าทางอย่างไร ขั้นสอน ๓. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ ครูอธิบายความหมายนาฏศิลป์ และสิ่งที่ควรเคารพในการเรียนวิชานาฏศิลป์ (ใบความรู้ที่ ๑) ๔. ครูให้นักเรียนบอกชื่อ ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวเอง สัตว์ที่รู้จัก แสดงท่าทางประกอบเพลง ๕. ครูเปิดเพลงสัตว์ให้นักเรียนฟังให้นักเรียนร้องตามทีละวรรค พร้อมเคาะจังหวะ และแสดงท่าทางประกอบเพลง ๖. ครูอธิบายสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติรอบตัว และสัตว์ เป็นต้นกำเนิดของนาฏศิลป์ นักเรียนปฏิบัติตามการแสดงเลียนแบบทำสัตว์ เช่นท่าปลา ท่าไก่ ท่าเบ็ด เป็นต้น (ใบงานที่ ๐๑) ขั้นสรุป ๗. แบ่งกลุ่มนักเรียน ป.๑-๓ กลุ่มละ ๓-๕ คน นักเรียนแสดงท่าเลียนแบบสัตว์แสดงท่าทางของสัตว์ตามกลุ่มที่จับสลากได้ โดยครูและเพื่อนต่างกลุ่มเคาะจังหวะ ๘. นักเรียนให้คนหนึ่งทายชื่อสัตว์ และเพื่อน ๆ แสดงท่าทางตาม แข่งขันในกลุ่ม ๙. ครูสรุปการเคลื่อนไหวมี ๒ แบบ การเคลื่อนไหวแบบอย่างอิสระ การแสดงท่าทางเลียนแบบธรรมชาติ การละเล่นตามธรรมชาติและการรำจังหวะจนเป็นท่ารำที่สวยงาม	สื่อ / แหล่งเรียนรู้ - แอปบันทึกเสียงเพลงนกบิน,สัตว์ - เครื่องเคาะจังหวะ เช่น ฉิ่ง กรับ - ใบความรู้ที่ ๑ กำเนิดนาฏศิลป์และสิ่งที่ควรเคารพในการเรียนวิชานาฏศิลป์ - ใบความรู้ที่ ๒ การเลียนแบบท่าทางสัตว์ ภาระงาน / ชิ้นงาน - การเลียนแบบท่าทางของสัตว์ - ประโยชน์คุณค่าของการละเล่นพื้นบ้าน
จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. อธิบายสิ่งที่ควรเคารพในวิชานาฏศิลป์ ๒. สามารถสร้างสรรค์การเคลื่อนไหวประกอบเพลงเลียนแบบทำสัตว์ ทักษะ ๑. การเคลื่อนไหวร่างกายแสดงท่าทางเลียนแบบธรรมชาติ ประกอบเพลง ๒. การเลียนแบบทำสัตว์ การละเล่นพื้นบ้าน คุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่รู้ และสร้างสรรค์ ๒. กระตือรือร้นในการทำกิจกรรม กล้าแสดงออกหรือแสดงความคิดเห็น ๓. รักความเป็นไทย	การวัดและประเมินผล ๑. ประเมินการปฏิบัติเลียนแบบท่าทางสัตว์ ๒. ประเมินทักษะการละเล่นเด็กไทย และใบงานประโยชน์คุณค่าของการละเล่นพื้นบ้าน ๓. ประเมินคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ วิธีการ ๑. ตรวจใบงาน ๒. สังเกตการทำงาน เครื่องมือ ๑. ใบงาน ๐๑-๐๒ ๒. แบบสังเกตการทำงาน เกณฑ์การประเมิน - ผ่านผลการประเมินการฝึกปฏิบัติตามใบงาน,แบบทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนตามเกณฑ์เท่ากับผ่านขึ้นไป	

บ ๘.๑/พ ๔-๐๑

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง การเลียนแบบท่าทางสัตว์

คำชี้แจง ให้นักเรียนแสดงท่าเลียนแบบท่ากบ ไก่ และเป็ด

๑. นักเรียนทุกคนแสดงท่าทางเลียนแบบกบกระโดด พร้อมส่งเสียงร้อง อ้อบ อ้อบๆ ะ
๒. นักเรียนทุกคนทำท่าทางให้คล้ายไก่ และแสดงกิริยา การคุ้ยดิน การจิกอาหาร การตีปีก
๓. ให้นักเรียนทำท่าทางเลียนแบบการเดินของเป็ด พร้อมร้องเพลงประกอบ

ใบความรู้สำหรับครูที่ ๑

การกำเนิดนาฏศิลป์และสิ่งเคารพในนาฏศิลป์

นาฏศิลป์ (นาต - ตะ - สีน) Thai Dance คือ การฟ้อนรำของมนุษย์ที่ดูแล้วมีความอ่อนช้อยงดงาม และเป็นการฟ้อนรำโดยการเคลื่อนไหวของอวัยวะทุกส่วนของร่างกายตามจังหวะของเครื่องดนตรีในแต่ละท้องถิ่น แต่ละชาติ ภาษาและตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม ซึ่งทำให้ผู้ชมเกิดความเพลิดเพลิน

ประวัติความเป็นมาของนาฏศิลป์ไทย

นาฏศิลป์ไทย เป็นศิลปะแห่งการฟ้อนรำ ที่มีสมมติฐานมาจากธรรมชาติ แต่ได้รับการตกแต่งและปรับปรุงให้งดงามยิ่งขึ้น จนก่อให้เกิดอารมณ์สะเทือนใจแก่ผู้ดูผู้ชม โดยแท้จริงแล้วการฟ้อนรำก็คือ ศิลปะของการเคลื่อนไหวอวัยวะต่าง ๆ ของมนุษย์ เช่น แขน ขา เอว ไหล่ หน้าตา ฯลฯ ด้วยเหตุนี้ธรรมชาติที่เป็นพื้นฐานเบื้องต้นของการฟ้อนรำจึงมาจากอิริยาบถต่าง ๆ ของมนุษย์ ได้แก่ ยืน เดิน นั่ง นอน เป็นต้น

สิ่งเคารพในนาฏศิลป์

๑. รูปพระพิฆเนศวร

พระพิฆเนศวร เป็นเทพแห่งความรู้ สติปัญญา ศิลปศาสตร์ เป็นใหญ่เหนืออุปสรรคพระพิฆเนศวรเป็นเทพแห่งปราชญ์และความรอบรู้ต่าง ๆ เป็นเทพแห่งจัดอุปสรรคความขัดข้อง เกลียวฉลาดมีคุณธรรม

๒. รูปพระภรตฤาษี (พ่อแก่)

พระภรตฤาษี เป็นฤาษีตนหนึ่งที่วางการนาฏศิลป์เคารพบูชา ท่านพระภรตฤาษี เป็นผู้จัดบันทึกท่ารำตามตำนานพระพรหมผู้เป็นเจ้าจนเกิดตำราท่ารำที่เรียกว่า “ภรตศาสตร์” หรือ “นาฏยศาสตร์” เกิดขึ้น ซึ่งตำนานเกี่ยวกับการฟ้อนรำมีหลายตำนานที่กล่าวแตกต่างกันออกไปเช่นกัน พระฤาษีครูและเครื่องหมายแห่งความกตัญญูรู้คุณอาจารย์พ่อแก่เป็นคำสามัญใช้ในวงการโขนละคร

ใบความรู้สำหรับครูที่ ๒

เรื่อง การเลียนแบบท่าทางสัตว์

การเลียนแบบท่าทางของสัตว์ในเชิงนาฏศิลป์ไทย คือ การนำท่าทางการเคลื่อนไหวที่เป็นลักษณะเด่นของสัตว์ที่เลียนแบบได้สอดแทรกลีลาการยกย่องทางนาฏศิลป์เข้าไป เพื่อให้เกิดความอ่อนช้อย งดงาม เช่น

๑. การแสดงท่าทางเลียนแบบกบ

กบเป็นสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ ที่มีความเป็นอยู่ใกล้ชิดชีวิตไทย โดยเฉพาะในชนบทเวลาฝนตกเรามักจะได้ยินเสียงกบร้อง อ๊อบ อ๊อบ อ๊อบ กบเป็นสัตว์ที่มีรูปร่างและอากัปกริยาเคลื่อนไหวน่ารัก มีขา ๒ คู่ ขาหน้าเล็ก มีนิ้วที่มองเห็นชัดเพียง ๔ นิ้ว นิ้วหัวแม่มือ เป็นตุ่มเล็ก ๆ ส่วนขาหลังแข็งแรงมาก ข้อเท้ายาว โคนขาใหญ่ ระหว่างนิ้วมือมีหนังบาง ๆ ยึดติดกันสำหรับว่ายน้ำ มีรูจมูก ๒ รู ใช้สำหรับดมกลิ่น กบเป็นสัตว์มีผิวหนังเรียบ ไม่มีปมเหมือนคางคก กบมีตาสองตา

๒. การแสดงท่าทางเลียนแบบไก่

ในการแสดงท่าทางเลียนแบบไก่ นักร้อง ๆ เขย่งสันเท้า กำหมัดทั้งสองแล้วกระพือรักแร้ เข้าออก (ตีปีก) พร้อมทั้งกระโดดและตีปีกไปด้วย เดินอย่างท่าเหยา ๆ มือขวาจับปลายนิ้วชี้ออกวางระดับปาก (เป็นจะงอย) มือซ้ายจับปลายมือชี้ออกวางระดับกัน (หาง) ขยับเท้าปัดออกด้านข้างสลับกัน (ท่าคุ้ยเขี่ยดิน) ย่อเข่าลงมาก ๆ โน้มตัวไปข้างหน้า ส่งมือจิกไปข้างหน้า (จิกอาหาร) เป็นต้น

๓. การแสดงท่าทางเลียนแบบเป็ด

เป็ดเป็นสัตว์ปีกมีหลายพันธุ์ ลักษณะของเป็ด มีปีก ๒ ปีก ขา ๒ ขา แข็งมีเกล็ด คอยาว ปากแข็งแรงจึงไม่ต้องมีฟัน

เพลงเป็ด

ยามเมื่อเป็ดมันเดินไป
จำไว้เถิดเพื่อนเอ๋ย เอ๋ย

มองแล้วไม่น่าดูเลย
จงอย่าเดินให้เหมือนเป็ด

๔. การแสดงท่าทางเลียนแบบกระต่าย

กระต่ายเป็นสัตว์ ๔ เท้า หูยาว มีขนสีต่าง ๆ เช่น สีดำ สีน้ำตาล สีเทา และสีขาว สะอาด ดวงตาสีแดง หางเป็นพวงกลม เลี้ยงลูกด้วยน้ำนม กินหญ้าและผักเป็นอาหาร วิ่งด้วยการกระโดด และเป็นสัตว์ที่ขี้ตื่นตกใจ

แบบทดสอบหลังเรียน
หน่วยการเรียนรู้บูรณาการที่ ๘ สุนทรียศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๑ กำเนิดงานศิลป์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ข้อใดมีรูปร่างใกล้เคียงกันมากที่สุด
 - ก. มะนาว แดงกวา
 - ข. มะม่วง ส้มเขียวหวาน
 - ค. ส้มเขียวหวาน มะนาว
๒. ภาพในข้อใดใช้เส้นตรงอย่างเดียว
 - ก. กระตอม ต้นไม้
 - ข. กระตอม หุ่นนา
 - ค. ต้นไม้ แม่น้ำ
๓. รูปทรงในข้อใดที่ต่างจากพวก
 - ก. ไช่ แดงโม
 - ข. ไช่ แดงกวา
 - ค. ส้มโอ ส้มเขียวหวาน
๔. เสียงในข้อใดมีแหล่งกำเนิดจากเครื่องดนตรี
 - ก. น้ำตก ตีกลอง
 - ข. ตีฉิ่ง นกร้อง
 - ค. ตีกลอง ตีฉิ่ง
๕. ข้อใดไม่ใช่เสียงที่เกิดจากมนุษย์สร้างขึ้น
 - ก. กริ่ง ! กริ่ง !
 - ข. ปัง ! ปัง !
 - ค. ซ่า ! ซ่า !

๖. การทำเสียงเลียนแบบลิง ต้องเปล่งเสียงอย่างไร

- ก. อู๊ดๆ
- ข. โห้งๆ
- ค. เจี้ยกๆ

๗

จากภาพเป็นเครื่องดนตรีประเภทใด

- ก. เครื่องดีด
- ข. เครื่องตี
- ค. เครื่องสี

๘. คุณค่าที่ได้รับจากการเล่นพื้นบ้าน คือข้อใด

- ก. คุณค่าด้านสังคม
- ข. คุณค่าด้านวัฒนธรรม
- ค. ถูกทุกข้อ

๙. การเล่นพื้นบ้านมีลักษณะการเล่นเป็นแบบใด

- ก. การเล่นเป็นกลุ่ม
- ข. การเล่นเดี่ยว
- ค. การเล่นเป็นคู่

๑๐. ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับการเล่นของเด็กไทยคือข้อใด

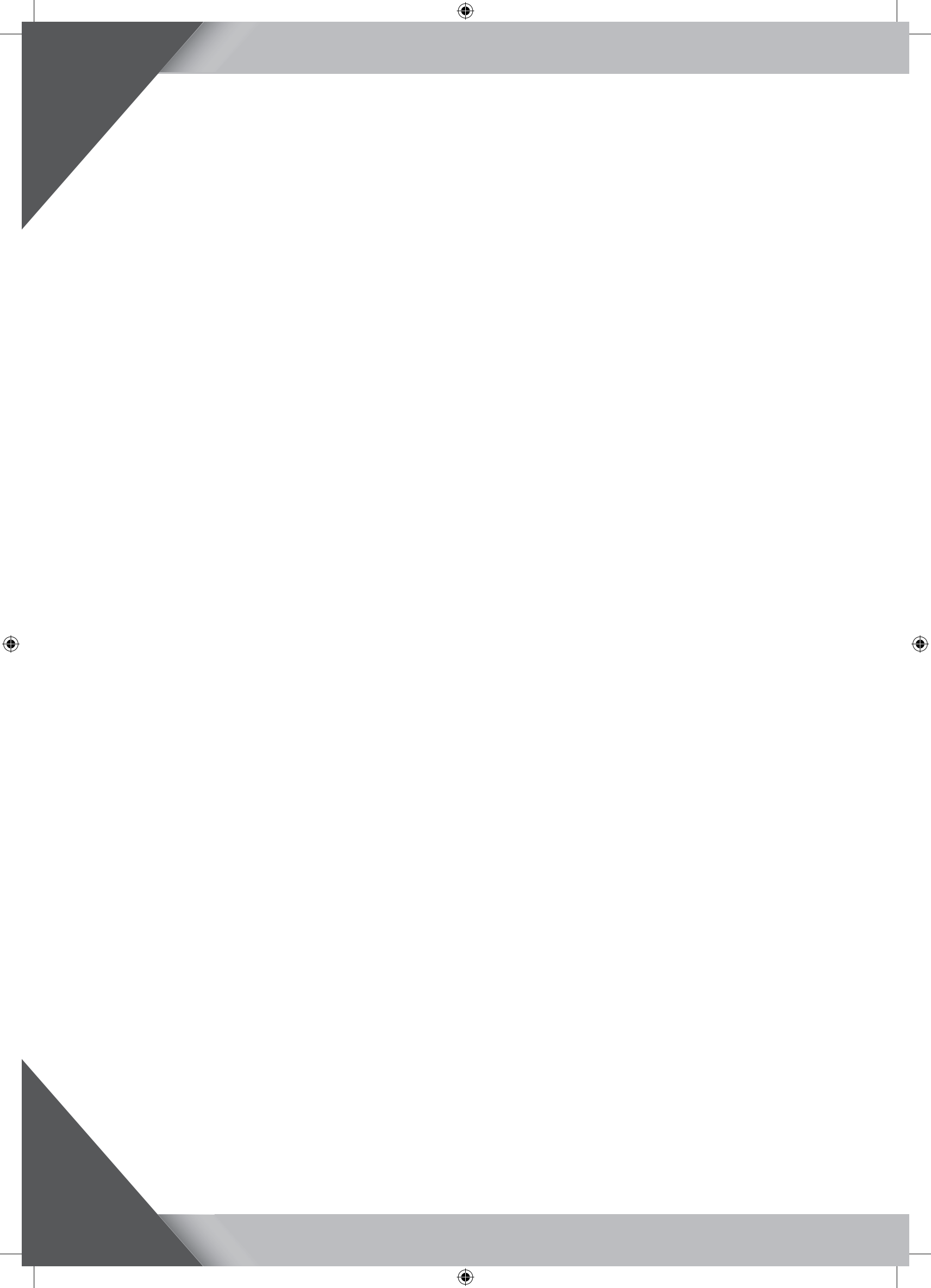
- ก. ทำให้ร่างกายแข็งแรงและมีทักษะในการเคลื่อนไหวที่ดี
- ข. ทำให้เกิดพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม
- ค. ถูกทุกข้อ

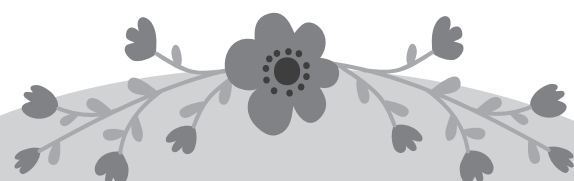
เฉลยแบบทดสอบ

หน่วยการเรียนรู้บูรณาการที่ ๘ สุนทรียศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๑ กำเนิดงานศิลป์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน

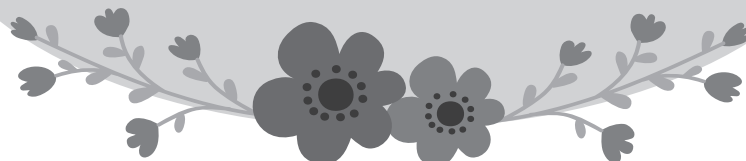
๑.	ค	๖.	ค
๒.	ข	๗.	ข
๓.	ข	๘.	ค
๔.	ค	๙.	ก
๕.	ค	๑๐.	ค

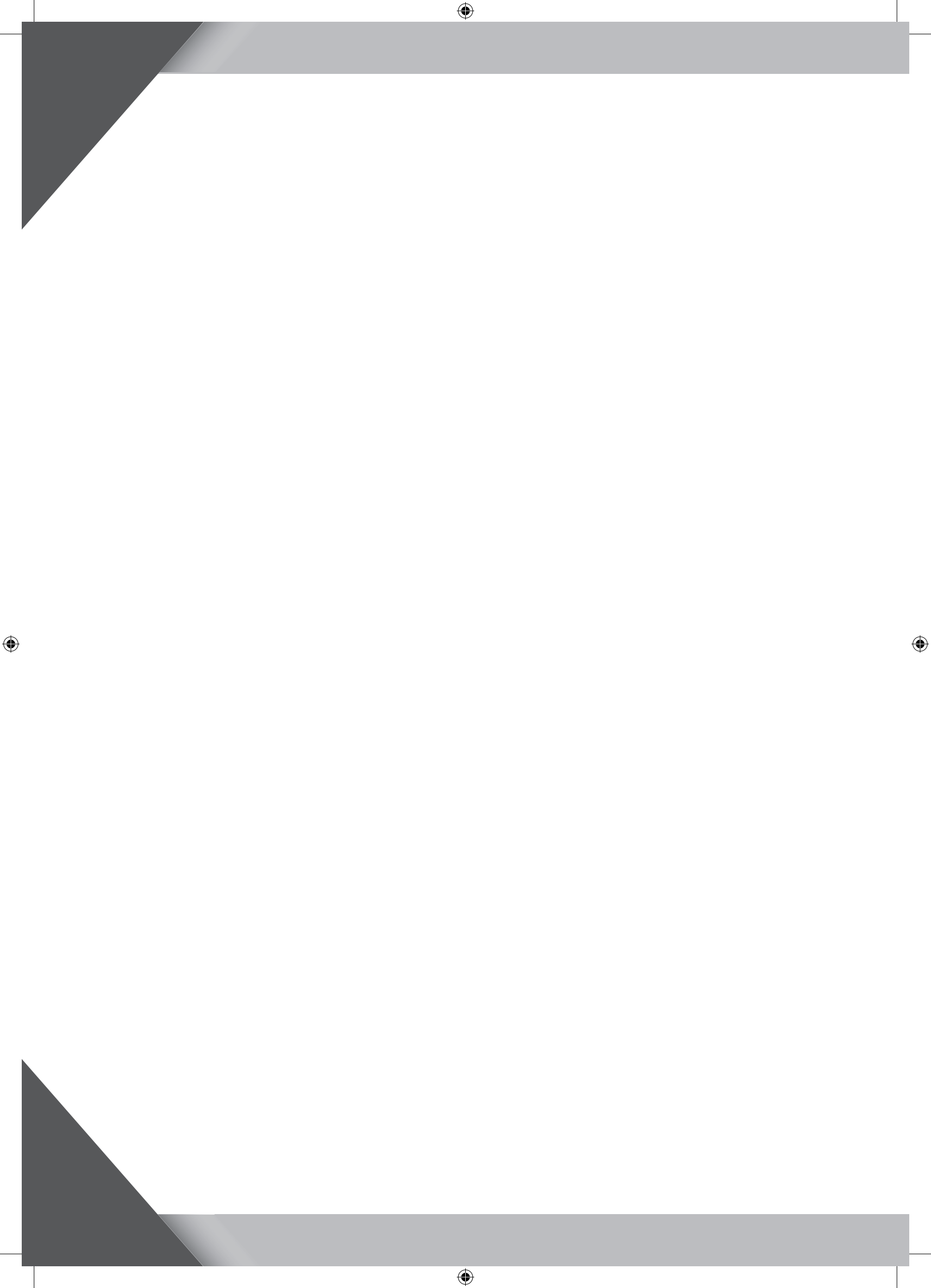

หน่วยย่อยที่ ๒

จินตนาการहरषา

ใบสรุปหน้าหน่วยย่อย

หน่วยย่อยที่ ๒ ชื่อหน่วยย่อย จินตนาการहररा

จำนวนเวลาเรียน ๘ ชั่วโมง

จำนวนแผนการเรียนรู้ ๖ แผน

สาระสำคัญของหน่วย

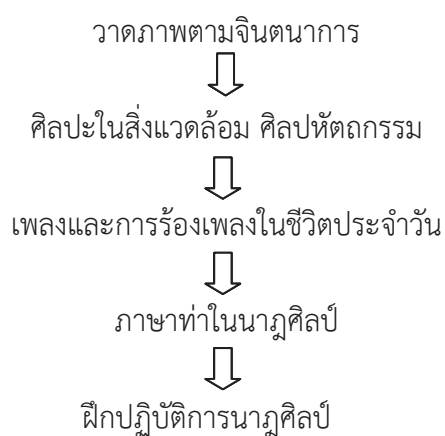
การสร้างผลงานวาดภาพตามจินตนาการ ศิลปะในสิ่งแวดล้อม ศิลปหัตถกรรมในชีวิตประจำวัน การร้องเพลง การเคลื่อนไหวท่าทางประกอบเพลงสามารถสร้างจินตนาการ ทำให้เกิดผลงานและเกิดความสุขสนานได้

มาตรฐานตัวชี้วัด

มฐ. ศ ๑.๑	ตัวชี้วัด ป.๒/๔,๕,๖
มฐ. ศ ๒.๑	ตัวชี้วัด ป.๒/๓,๔,๕
มฐ. ศ ๒.๒	ตัวชี้วัด ป.๒/๑
มฐ. ศ ๓.๑	ตัวชี้วัด ป.๒/๑,๒,๔
มฐ. พ ๑.๑	ตัวชี้วัด ป.๒/๑,๒,๔
มฐ. พ ๒.๑	ตัวชี้วัด ป.๒/๑,๒,๓
มฐ. พ ๓.๑	ตัวชี้วัด ป.๒/๑,๒,๓,๔
มฐ. ส ๔.๒	ตัวชี้วัด ป.๒/๑
มฐ. ง ๒.๑	ตัวชี้วัด ป.๒/๑
มฐ. พ ๓.๑	ตัวชี้วัด ป.๒/๑
มฐ. ต ๑.๑	ตัวชี้วัด ป.๒/๑

ลำดับการเสนอแนวคิดหลัก

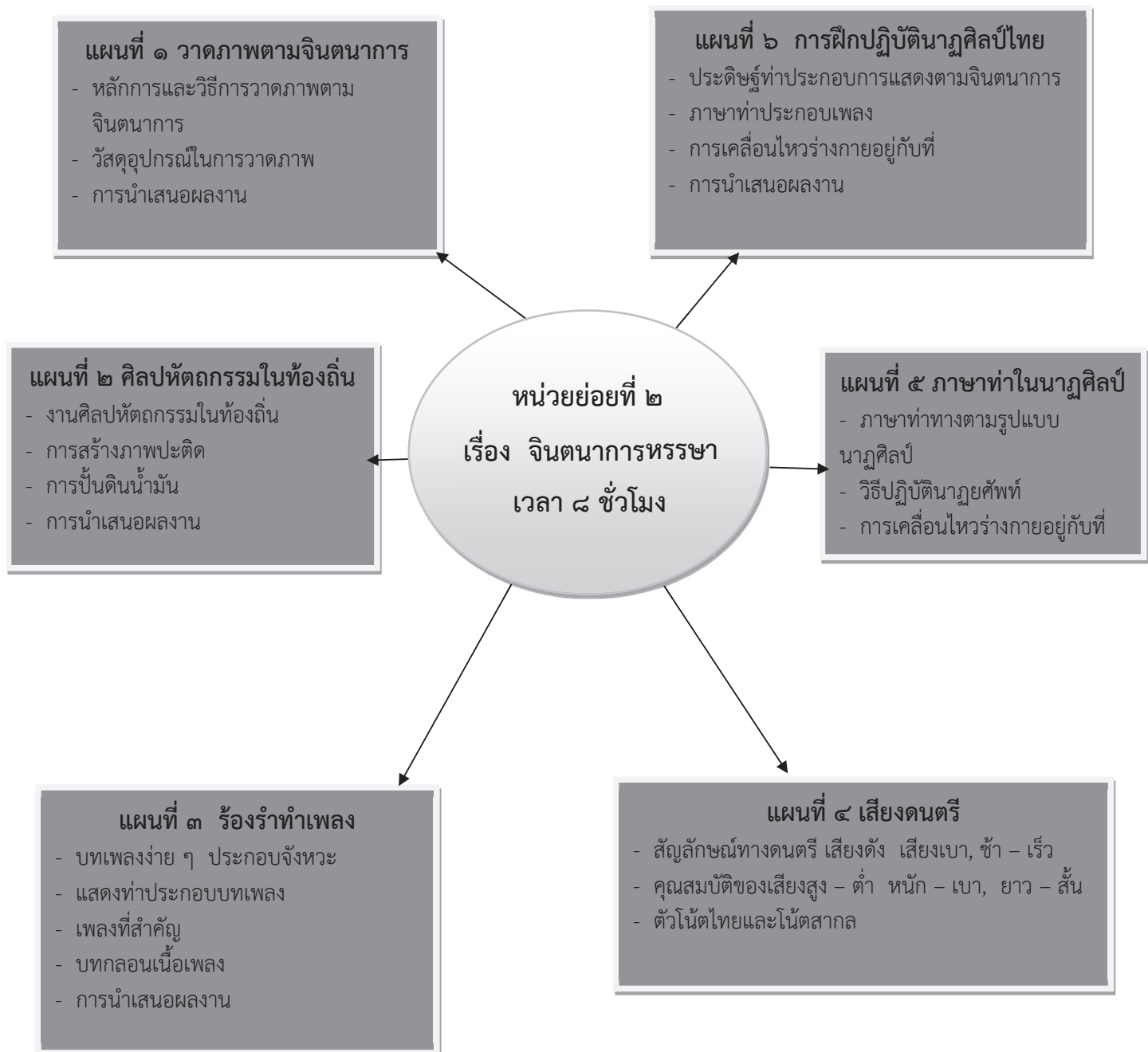
การสร้างผลงานวาดภาพ การร้องเพลง การเคลื่อนไหวท่าทางประกอบเพลงสามารถสร้างจินตนาการและเกิดความสุขสนาน

โครงสร้างของหน่วย

แผนที่	ชื่อแผน	เวลา	หมายเหตุ
๑	วาดภาพตามจินตนาการ	๑ ช.ม.	
๒	ศิลปหัตถกรรมในท้องถิ่น	๑ ช.ม.	
๓	ร้องรำทำเพลง	๑ ช.ม.	
๔	เสียงดนตรี	๑ ช.ม.	
๕	ภาษาทำในนาฏศิลป์	๒ ช.ม.	
๖	การฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์ไทย	๒ ช.ม.	

โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ
หน่วยที่ ๘ สุนทรียศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๒ จินตนาการทรรษา

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง วาดภาพตามจินตนาการ เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การวาดภาพเป็นการแสดงออกสื่อความหมาย สื่อความรู้สึก และจินตนาการของผู้วาดภาพได้ การวาดภาพให้สวยงามนอกจากจะมีทักษะที่ดีแล้ว ต้องมีอุปกรณ์ครบและมีคุณภาพ ฝึกวาดภาพตามจินตนาการ จนเกิดความมุ่งมั่นในการทำงานใฝ่เรียนรู้ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒.๑ ครูอาจใช้รูปภาพทิวทัศน์รูปแบบต่าง ๆ มาเป็นตัวอย่าง

กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูอธิบายถึงสิ่งที่นักเรียนนึกคือจินตนาการ พร้อมอธิบายการวาดภาพตามจินตนาการ (ใบความรู้ ๑)
- ครูให้นักเรียนช่วยกันบอกชื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการวาดภาพ ครูแนะนำเพิ่มเติม
- ครูอธิบายหลักการวาดภาพทิวทัศน์ (ใบความรู้ที่ ๒) และสาธิตการวาดภาพทิวทัศน์ตามจินตนาการ

ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ

๑. การเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์

- แบบทดสอบก่อนเรียน
- ใบงาน
- ใบความรู้

๒. ใบงาน/ใบความรู้

- ใบงานที่ ๐๑
- ใบความรู้ที่ ๑

๓. การวัดและประเมินผล

- ตรวจผลงาน
- แบบทดสอบก่อนเรียน

แนวทางการจัดการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๒ จินตนาการทรรษา : แผนการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง วาดภาพตามจินตนาการ
 บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ภาษาไทย เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

แนวทางการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
ขั้นนำ	๑. ครูชี้แจงตัวชี้วัดขั้นนี้ และจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ ๒. ทดสอบก่อนเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง จินตนาการทรรษา ๓. ครูให้นักเรียนนั่งหลับตาและนึกว่าตนเองกำลังไปเที่ยวในที่ที่ตนเองชอบที่สุดอย่าให้มีสิ่งใดนักเรียนนึกให้เกิดขึ้น (การจินตนาการ) ประมาณ ๓ นาที
ขั้นสอน	๔. ครูอธิบายการวาดภาพจินตนาการ และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการวาดภาพ ๕. นักเรียนทำใบงานที่ ๐๑ ต่อเติมภาพตามจินตนาการ ๖. นักเรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ๗. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายการวาดภาพตามจินตนาการลักษณะอื่น ๆ
ขั้นสรุป	๘. ครูนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่องการวาดภาพตามจินตนาการ และการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการวาดภาพ
วัดและประเมินผล	๑. การทำใบงาน ๐๑ ๒. สังเกตการร่วมตอบคำถามและการนำเสนอผลงาน

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้บูรณาการที่ ๘ สุนทรียศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๒ จินตนาการสร้างสรรค์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✕ ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. จากภาพ

ข้อใดเป็นรูปร่าง รูปทรงที่นักเรียนเห็น

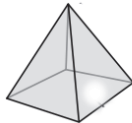
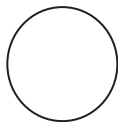
ก.

ข.

ค.

๒. อุปกรณ์ใดเหมาะสมสำหรับการร่างภาพ

ก. ดินสอ HB (ดินสอที่ใช้เขียน)

ข. ดินสอ EE (ดินสอแรเงา)

ค. ปากกา

๓. การสร้างภาพปะติด ขั้นตอนแรกควรทำอะไร

ก. ออกแบบภาพ

ข. เตรียมวัสดุ

ค. ฉีกกระดาษเป็นรูป

๔. ข้อใดเป็นวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับงานปั้นทั้งหมด

ก. ดินสอ กาว น้ำ

ข. ดินน้ำมัน ปากกา ไม้บรรทัด

ค. ดินเหนียว น้ำมัน ดินน้ำมัน

๕. การขับร้องเพลงในข้อใดถูกต้อง

- ก. เปล่งเสียงตามระดับเสียงของทำนอง
- ข. เปล่งเสียงตามระดับเสียงของเครื่องดนตรี
- ค. เปล่งเสียงตามระดับเสียงของตัวเอง

๖. การร้องเพลงตรงตามจังหวะและทำนองจะเป็นอย่างไร

- ก. ทำให้ความหมายของบทเพลงดีขึ้น
- ข. ทำให้บทเพลงไพเราะน่าฟัง
- ค. ทำให้บทเพลงมีจังหวะและทำนองแปลกใหม่

๗. ข้อใดไม่ใช่ภาษาศัพท์

- ก. ท่าอ้าย
- ข. ล่อแก้ว
- ค. จรดเท้า

๘.

จากภาพเป็นภาษาทำนาฏศิลป์ตามข้อใด

- ก. เเธอ
- ข. ฉั่น
- ค. ท่าน

๙. การฝึกเคลื่อนไหวประกอบเพลงมีประโยชน์อย่างไร

- ก. ทำให้มีสมาธิดีขึ้น
- ข. ทำให้ร่างกายแข็งแรง
- ค. ทำให้จิตใจเยียบสงบ

๑๐. การแสดงนาฏศิลป์ข้อใด ต้องใช้ภาษาท่า

- ก. ระบำ
- ข. รำ
- ค. โขน

เฉลยแบบทดสอบ

หน่วยการเรียนรู้บูรณาการที่ ๘ สุนทรียศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๒ จินตนาการทรรษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน

๑.	ข	๖.	ข
๒.	ก	๗.	ก
๓.	ก	๘.	ข
๔.	ค	๙.	ข
๕.	ก	๑๐.	ค

ป ๘.๒/ผ ๑-๐๑

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง วาดภาพตามจินตนาการ

คำชี้แจง ให้นักเรียนต่อเติมภาพตามจินตนาการให้สมบูรณ์

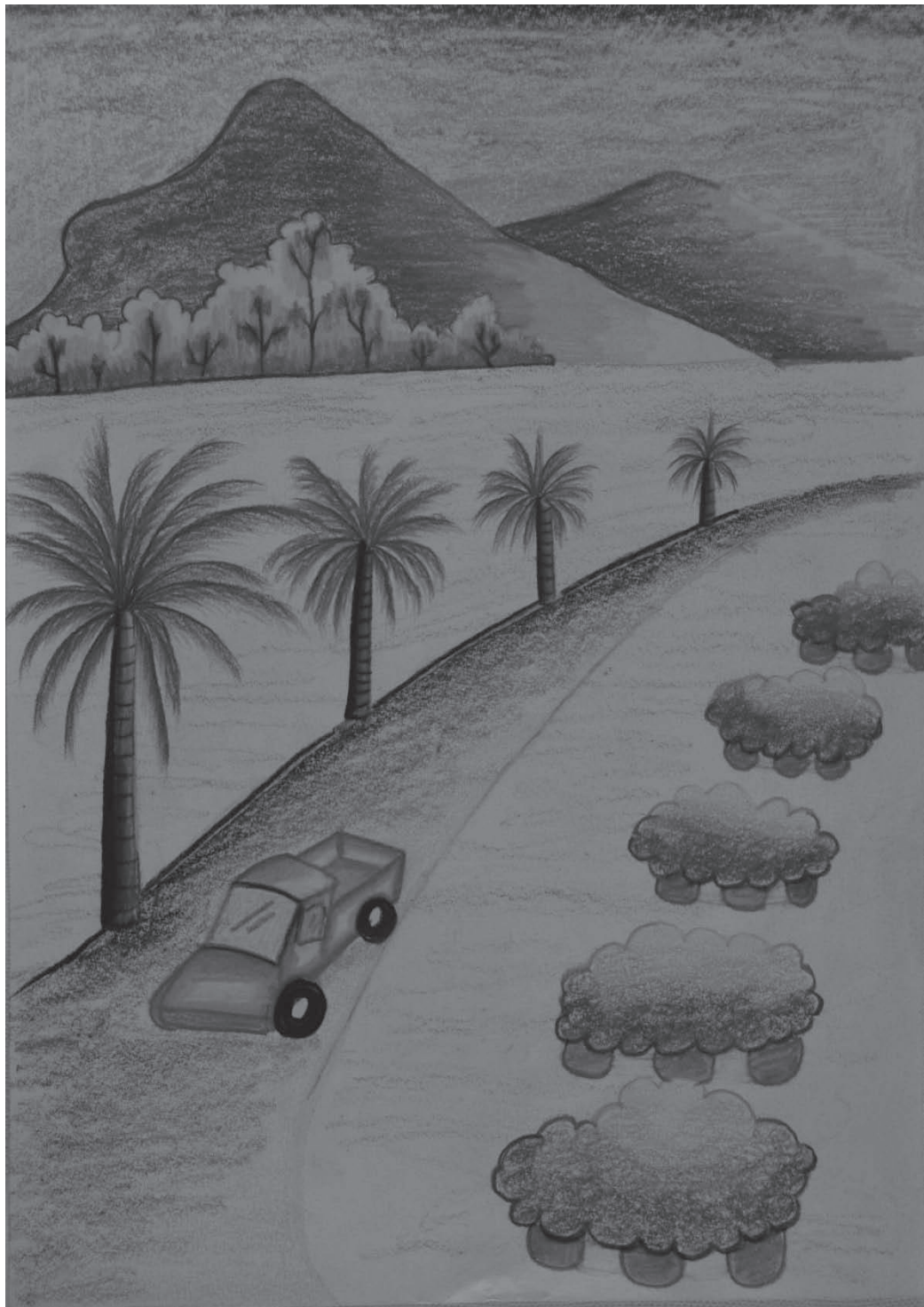
ชื่อ ชั้น เลขที่
โรงเรียน จังหวัด

(แนวคำตอบ)

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง วาดภาพตามจินตนาการ

คำชี้แจง ให้นักเรียนต่อเติมภาพตามจินตนาการให้สมบูรณ์

ใบความรู้สำหรับครูที่ ๑

เรื่อง การวาดภาพตามจินตนาการ

การวาดภาพตามจินตนาการ เป็นการวาดภาพจากการเป็นคนช่างสังเกต รู้จักวิเคราะห์ แยกแยะสิ่งต่าง ๆ ที่ต้องการนำเสนอ โดยนำมาเชื่อมโยงกับประสบการณ์ทางศิลปะ โดยจะต้องมีพื้นฐานจากการได้สัมผัส รับรู้ธรรมชาติและสภาพแวดล้อม จนเกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์งาน จนสั่งสมเป็นประสบการณ์และความชำนาญ นำมาสู่การสร้างสรรค์ผลงานด้วยจินตนาการ เป็นการแสดงออกโดยภาพถ่ายภายในสู่ภายนอก

หลักการวาดภาพทิวทัศน์ตามจินตนาการ

ความหมาย ภาพทิวทัศน์หรือที่เรียกกันว่า ภาพวิว เป็นภาพที่เขียนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่พบเห็น เช่น ภาพท้องนา ภูเขา บ้านเรือน ฯลฯ แสดงบรรยากาศที่สวยงาม แสงเงาที่ตกกระทบและระยะใกล้ไกลตามสภาพเป็นจริง หรือเรียกว่า ภาพภูมิศาสตร์ ภาพทิวทัศน์ แบ่งออกเป็น ๓ ลักษณะใหญ่ๆ คือ

๑. ภาพทิวทัศน์บก เป็นภาพที่เขียนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมบนบก เช่น ท้องนา ป่าเขา น้ำตก ลำธาร แสดงบรรยากาศตามเวลาต่างๆ และแสงเงาของสิ่งต่างๆ ที่ตกทอดลงสู่พื้นดิน บางครั้งอาจมีภาพคนหรือสัตว์ประกอบซึ่งทำให้ดูมีชีวิตชีวายิ่งขึ้น

ภาพทิวทัศน์บก

ผลงาน นายศิริ สัตถาผล

๒. ทิวทัศน์สิ่งก่อสร้าง เป็นภาพเขียนเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างต่างๆ เช่น ตึกกรมบ้านช่อง ตลอดจนโบสถ์ วิหารหรือสิ่งต่างๆ ที่เป็นสิ่งก่อสร้างเวลาเขียนมักจะมืดมน และท้องฟ้าประกอบด้วย อันเป็นการแสดงให้เห็นถึงความกลมกลืนของสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นกับสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ คุณค่าของภาพทิวทัศน์สิ่งก่อสร้างจะอยู่ที่บรรยากาศและแสงเงาที่ตกกระทบสิ่งก่อสร้างนั้นๆ ทิวทัศน์แบบนี้จะต้องมีเรื่องของวิชาทัศนียภาพเข้ามาช่วยอย่างมาก กล่าวกันว่า ถ้าใครไม่เข้าใจเรื่องทัศนียภาพ จะเขียนภาพทิวทัศน์สิ่งก่อสร้างได้ไม่ดีเลย

ภาพสิ่งก่อสร้าง

ผลงาน นายภาณุวัตร ยงยันต์

๓. ภาพทิวทัศน์ทะเล เป็นภาพที่เขียนเกี่ยวกับทะเลโดยเฉพาะ แสดงถึงความสดชื่นของบรรยากาศ ชายทะเลและพื้นน้ำที่กำลังเคลื่อนไหวตัดกับท้องฟ้าระยะไกล ๆ

ภาพทิวทัศน์ทะเล
ผลงาน นายบุญญนัน เรืองวงศ์

หลักการและวิธีการวาดภาพทิวทัศน์ ตามจินตนาการ

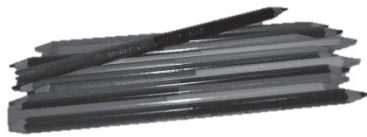
๑. เลือกมุมมองที่เหมาะสม คือ มีน้ำหนักของแสงเงาชัดเจนและพยายามกำหนดภาพวาดก่อนว่าจะกินเนื้อที่ขนาดใดเวลาร่างภาพจะได้ย่อขนาดลงบนกระดาษได้อย่างเหมาะสม
 ๒. ร่างด้วยดินสอเบาๆ ก่อน ดูจากการจัดภาพให้เหมาะสมไม่เอียงไปข้างใดข้างหนึ่ง บางครั้งเราอาจจะตัดหรือเพิ่มเติมบางส่วนเข้าไป เพื่อให้สมดุลอันจะช่วยให้การจัดภาพที่เหมาะสม
 ๓. หลักสำคัญของทิวทัศน์ ก็คือ Perspective (การมองภาพระดับสายตา) ต้องศึกษาให้แม่นยำเป็นพิเศษเพราะจำเป็นมากสำหรับภาพทิวทัศน์ที่ต้องการเขียนให้ดูเหมือนจริง
 ๔. ภาพทิวทัศน์ต้องเขียนให้ได้ความรู้สึกของวัตถุแต่ละอัน เช่น ต้นไม้ควรเขียนให้รู้สึกว่าเบาและสามารถเคลื่อนไหวได้เมื่อถูกลม การเขียนภาพทะเล ที่จริงแล้วทะเลจะเคลื่อนไหวตลอดเวลาจึงควรเขียนให้น้ำมี การเขียนท้องฟ้าควรมีลักษณะเบา ส่วนสิ่งก่อสร้างควรเขียนให้ดูแข็งแรง สง่างาม
- สรุป ในการวาดภาพตามจินตนาการจะประสบผลสำเร็จนั้น ต้องรู้จักสังเกตและฝึกฝนบ่อย ๆ

ใบความรู้สำหรับครูที่ ๒

เรื่อง ประเภทของสี

สีมีความแตกต่างกันทั้งจากวัสดุที่นำมาทำเป็นสีและผลงานที่ได้จากการใช้สีประเภทต่าง ๆ ดังนี้

๑. ดินสอสี เป็นสีผงละเอียดผสมกับขี้ผึ้งหรือไขสัตว์อัดเป็นแท่ง ปัจจุบันมีการพัฒนาให้สามารถละลายน้ำหรือน้ำมันได้ โดยเมื่อระบายแล้วนำพู่กันจุ่มน้ำมาระบายต่อทำให้มีลักษณะคล้ายภาพสีน้ำ บางชนิดละลายในน้ำมันได้ซึ่งจะทำให้กันน้ำได้ด้วย

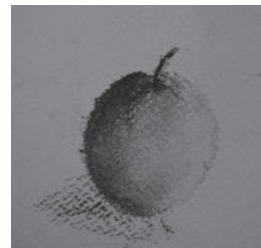

๒. สีเทียน เป็นสีฝุ่นผงละเอียดผสมกับไขมันสัตว์หรือขี้ผึ้ง แล้วนำมาอัดเป็นแท่ง มีลักษณะเป็นสีทึบแสง เขียนผสมและทับกันได้ไม่หนามากนัก เพราะถ้าระบายทับกันมาก ๆ จะหลุดลอกออกได้ง่าย

ภาพที่ระบายด้วยสีเทียน

๓. สีชอล์คน้ำมัน เป็นสีฝุ่นผงละเอียดบริสุทธิ์ผสมขี้ผึ้ง กาวยางไม้หรือน้ำมัน แล้วอัดเป็นแท่งคล้ายสีเทียนแต่มีเนื้อสีมากกว่ามีไขมันหรือน้ำมันเพียงเล็กน้อย การใช้งานคล้ายกับสีเทียนการเกาะติดดีกว่าสีเทียน

ภาพที่ระบายด้วยสีชอล์ค

๔. สีน้ำ เป็นสีที่ใช้กันมาตั้งแต่โบราณโดยเฉพาะจีนและญี่ปุ่น ผู้ที่จะระบายได้สวยงามต้องมีทักษะในการใช้พู่กัน เป็นอย่างดี ลักษณะภาพสีน้ำที่ดีต้องใสโปร่งบางและสะอาดจึงไม่นิยมใช้สีขาวหรือสีดำเป็นส่วนผสมเพราะจะทำให้ภาพดูมีน้ำหนักมืดทึบเกินไป

ภาพที่ระบายด้วยสีน้ำ

๕. สีโปสเตอร์ คุณสมบัติคล้ายกับสีน้ำเพียงแต่เป็นสีที่ทึบแสง สามารถระบายทับกันได้ และใช้สีขาวผสมให้สีอ่อนลงได้

ภาพที่ระบายด้วยสีโปสเตอร์

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการวาดภาพ

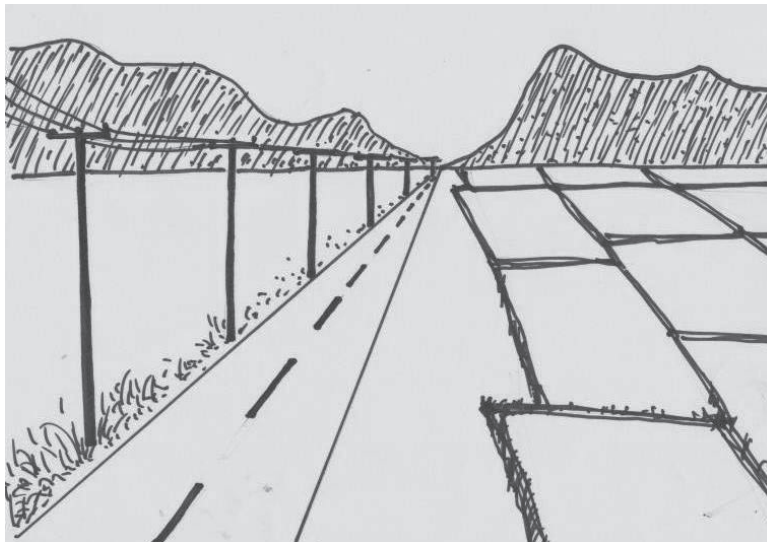
๑. ดินสอ
 ๒. ยางลบ
 ๓. กระดาษวาดภาพ
 ๔. ดินสอสี
 ๕. สีเทียน
 ๖. สีน้ำ
 ๗. สีชอล์คน้ำมัน
 ๘. สีโปสเตอร์
 ๙. ถังน้ำและจานระบายสี
 ๑๐. กระดาษรองวาดภาพ
- ฯลฯ

ใบความรู้สำหรับครูที่ ๓ เรื่อง การวาดภาพทิวทัศน์

หลักการของภาพทิวทัศน์เป็นภาพที่ให้ความรู้สึกเป็น 3 มิติ คือ มีลักษณะของความเหมือนใกล้เคียงกับภาพที่คนเราเห็นภาพต่าง ๆ โดยทั่วไป เช่น ถ้าไปยืนอยู่กลางถนน แล้วมองไปไกลข้างหน้า เราจะได้เห็นถนนจะค่อยเล็กลง เสาไฟฟ้าก็สั้นเล็กลง ถ้ามีต้นไม้เป็นทิวข้างทางก็จะ เตี้ยลง แล้วก็จะวิ่งไปรวมกันที่จุดสุดสายตา หรือถ้าใครอยู่ใกล้เส้นทางรถไฟก็จะเห็นได้ชัดเจน รางรถไฟจะไปรวมกันที่จุดจุดเดียว ไม่เหมือนที่นอนขวางรับรางเหล็กก็จะสั้นเข้า และรวมกันที่ จุดรวมสายตา ซึ่งพอจะสรุปลักษณะของภาพ ได้ดังนี้

๑. วัตถุ หรือสิ่งของที่มีขนาดเท่ากันเมื่ออยู่ไกลตัวออกไปจะมีขนาดเล็กลง
๒. ระยะที่เท่ากันเมื่ออยู่ไกลตัวออกไปจะมีระยะที่ถี่ขึ้นเรื่อย ๆ จนรวมเป็นจุดเดียวกัน
๓. เส้น หรือสิ่งของที่คู่ขนานกันเมื่อไกลออกไปจะพุ่งเข้าหากัน
๔. วัตถุ หรือสิ่งของต่าง ๆ เมื่ออยู่ไกลตัวออกไป จะมีรายละเอียดและความชัดเจนลดลงไปตามลำดับ

ตัวอย่างภาพ

สรุป การวาดภาพทิวทัศน์จะต้องแสดงระยะใกล้-ไกลของสิ่งที่มองเห็นชัดเจน

แบบสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย / ลงในช่องคะแนนการปฏิบัติงานของนักเรียน โดยมีเกณฑ์ระดับคะแนนการประเมินดังนี้

๕ มีพฤติกรรมการทำงาน มากที่สุด ๔ มีพฤติกรรมการทำงาน มาก ๓ มีพฤติกรรมการทำงาน ปานกลาง
๒ มีพฤติกรรมการทำงาน น้อย ๑ มีพฤติกรรมการทำงาน น้อยที่สุด

๑. ประเมินการปฏิบัติงาน

พฤติกรรมการปฏิบัติ	คะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. มีการวางแผนในการทำงาน					
๒. ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างถูกต้อง					
๓. รู้จักแก้ปัญหา					
๔. ทำความสะอาดและเก็บอุปกรณ์เมื่อเสร็จงาน					
๕. ผลงานสำเร็จและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
รวม					

๒. ประเมินคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์

พฤติกรรมการปฏิบัติ	คะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน					
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน และทำงานจนสำเร็จ					
๓. สามัคคีและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
๔. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน					
๕. ซักถามเมื่อไม่เข้าใจและโต้ตอบเมื่อครูซักถาม					
รวม					

ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๗๐ หรือได้คะแนน ๓๕ คะแนนขึ้นไป

ชื่อ	ชั้น
โรงเรียน	จังหวัด

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ศิลปหัตถกรรมในท้องถิ่น เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

ศิลปหัตถกรรมในท้องถิ่นเกิดจากการประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น กระติบข้าว กระบุง กระถาง โอ่ง ไห เป็นต้น นักเรียนได้ปฏิบัติการสร้างภาพประติมากรรมปั้นดินน้ำมัน มีความมุ่งมั่นในการทำงานใฝ่เรียนรู้และเห็นคุณค่าศิลปะ

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

- ๒.๑ ครูควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อและใบงานให้เข้าใจอย่างละเอียดก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- ๒.๒ ครูควรเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างภาพประติมากรรมปั้นดินน้ำมัน

กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูนำงานศิลปหัตถกรรมที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาให้นักเรียนดูให้นักเรียนบอกชื่อสิ่งของที่มีลักษณะดังตัวอย่าง
- ครูอธิบายลักษณะของงานศิลปหัตถกรรมในท้องถิ่น พร้อมยกตัวอย่าง
- ครูสาธิตวิธีการและขั้นตอนการปั้นดินน้ำมัน
- มอบหมายให้นักเรียนทำใบงานที่ ๐๑ สัตว์ที่ฉันชอบ

๑. การเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์

- ใบงาน
- ใบความรู้
- ดินน้ำมัน

๒. ใบงาน/ใบความรู้

- ใบงานที่ ๐๑
- ใบความรู้ที่ ๑

๓. การวัดและประเมินผล

- ตรวจผลงาน

แนวการจัดการเรียนรู้บูรณา การหน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๒ จินตนาการพหุวิชาแผนการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ศิลปหัตถกรรมในท้องถิ่นบูรณา บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ภาษาไทย สังคมศึกษาและวัฒนธรรม การงานอาชีพและเทคโนโลยี เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

แนวการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
ชี้แนะ	๑. ครูนำงานศิลปหัตถกรรมที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาให้เด็กเรียนรู้ให้เด็กเรียนบอกชื่อสิ่งของที่มีลักษณะดังตัวอย่าง
ชั้นสอน	๒. ครูอธิบายลักษณะของงานศิลปหัตถกรรมในท้องถิ่น พร้อมยกตัวอย่าง ๓. ครูสาธิตวิธีการและขั้นตอนการปั้นดินน้ำมัน ๔. มอบหมายให้นักเรียนทำใบงานที่ ๐๑ สัตว์ที่ชื่นชอบ ๕. นักเรียนนำเสนอผลงาน ครูนำผลงานทั้งหมดนำเสนอในรูปนิทรรศการ ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายผลงาน
ขั้นสรุป	๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ศิลปหัตถกรรมในท้องถิ่น และการปั้น
วัดและประเมินผล	๑. การทำใบงาน ๐๑ ๒. สังเกตการร่วมตอบคำถามและการนำเสนอผลงาน

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๒ จินตนาการทางภาษา : แผนการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ศิลปหัตถกรรมในท้องถิ่น
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ภาษาไทย สังคมศึกษาและวัฒนธรรม การงานอาชีพและเทคโนโลยี เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ขอบเขตเนื้อหา - งานศิลปหัตถกรรมในท้องถิ่น - การปั้นดินน้ำมัน - การนำเสนอผลงาน	ชั้นนำ ๑. ครูนำงานศิลปหัตถกรรมที่มีอยู่ในท้องถิ่น มาให้นักเรียนดู เช่น กระติบข้าว กระบุง กระถางต้นไม้ ตุ๊กตาดิน ฯลฯ ให้นักเรียนช่วยกันบอกชื่อสิ่งของที่มีลักษณะดังตัวอย่าง ชั้นสอน ๒. ครูอธิบายลักษณะของงานศิลปหัตถกรรมในท้องถิ่น (ใบความรู้ที่ ๑) พร้อมยกตัวอย่าง ๓. ครูอธิบายการปั้นดินน้ำมัน วัสดุอุปกรณ์ ตัวอย่างงานปั้นดินน้ำมัน การปั้นดินน้ำมันประยุกต์ใช้ในงานอื่น (ใบความรู้ที่ ๒) ครูแจกอุปกรณ์ในการปั้นดินน้ำมัน ๔. นักเรียนปฏิบัติใบงานที่ ๐๑ สัตว์ที่ฉันชอบ พร้อมนำเสนอผลงาน ๕. ครูนำผลงานของนักเรียนทั้งหมดจัดนิทรรศการ	สื่อ / แหล่งเรียนรู้ ๑. งานศิลปหัตถกรรมในท้องถิ่น ๒. ใบความรู้ที่ ๑ ศิลปหัตถกรรมในท้องถิ่น ๓. ใบความรู้ที่ ๒ การปั้นดินน้ำมัน ๔. ใบความรู้ที่ ๓ ตัวอย่างงานปั้น ๖. ใบงาน ๐๑ ปั้นดินน้ำมัน ภาระงาน / ชิ้นงาน ๑. ผลงานจากใบงาน ๐๑ ๒. การนำเสนอผลงาน
จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. อธิบายงานศิลปหัตถกรรมในท้องถิ่นได้ ๒. อธิบายหลักและวิธีการปั้นดินน้ำมันได้ ๓. พุฒนำเสนอผลงานได้ ทักษะ ๑. ปั้นดินน้ำมัน คุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ๔. มีความมุ่งมั่นในการทำงาน ๒. มีความใฝ่เรียนรู้ ๓. เห็นคุณค่าในงานศิลปะ	ขั้นสรุป ๖. ครูสรุปงานศิลปหัตถกรรมในท้องถิ่น และการสร้างงานโดยการปั้นดินน้ำมัน	การวัดและประเมินผล ๑. ประเมินความรู้เรื่องงานศิลปหัตถกรรมในท้องถิ่น ๒. ประเมินทักษะการปั้นดินน้ำมัน ๓. ประเมินคุณธรรมจริยธรรม ความมุ่งมั่นในการทำงาน การใฝ่รู้ใฝ่เรียน และการเห็นคุณค่าในงานศิลปะ วิธีการ ๑. ตรวจใบงานและผลงานนักเรียน ๒. สังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน เครื่องมือ ๑. ใบงานที่ ๐๑ ๒. แบบประเมินการปฏิบัติงานของนักเรียน เกณฑ์การประเมิน ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด

ใบงานที่ ๐๑
เรื่อง สัตว์ที่ฉันชอบ

- คำสั่ง** ๑. ให้นักเรียนปั้นดินน้ำมันเป็นรูปสัตว์ที่นักเรียนชอบให้สวยงาม และให้ปฏิบัติ
ตามขั้นตอนการปั้นที่ถูกต้อง
๒. นำเสนอผลงาน

ชื่อ ชั้น เลขที่.....
โรงเรียน..... จังหวัด

ใบความรู้สำหรับครูที่ ๑

เรื่อง งานศิลปหัตถกรรมในท้องถิ่น

หัตถกรรม หมายถึง การทำด้วยฝีมือ การช่างซึ่งเริ่มต้นทำกันในบ้าน หมู่บ้าน โดยชาวบ้านใช้เวลาทำนอกเหนือจากอาชีพหลัก โดยใช้วัสดุที่หามาได้ในพื้นที่นั้น รูปแบบทำให้เกิดเอกลักษณ์ของท้องถิ่นนั้น ๆ

ศิลปะ หมายถึง สิ่งที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อความงามและพอใจ

ศิลปหัตถกรรม หมายถึง ผลงานสร้างสรรค์ที่เกิดจากการกระทำด้วยฝีมือมนุษย์

ศิลปหัตถกรรมท้องถิ่น หมายถึง ศิลปหัตถกรรมที่ได้จากประดิษฐ์คิดค้น หรือแปรรูปจากสิ่งของที่มีอยู่ภายในชุมชนหรือท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด แสดงถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีคุณค่าต่อชุมชน

ตัวอย่างงานศิลปหัตถกรรมในท้องถิ่น เช่น ผ้าไหม ผ้าฝ้าย เครื่องจักสานย่านลิเภา งานปั้นดินเผา งานเซรามิค เสื่อกระจูด ไม้แกะสลัก เครื่องจักสานไม้ไผ่ ดอกไม้ประดิษฐ์ ฯลฯ

ที่มา : www.oknation.net

ที่มา : www.thaielecentre.org

ที่มา : www.gotoknow.org

ที่มา : www.imjanchum.blogspot.com

งานศิลปหัตถกรรมในท้องถิ่นเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น ที่เป็นมรดกของชาติและสามารถพัฒนาเป็นอาชีพได้

ใบความรู้สำหรับครูที่ ๒ เรื่อง การปั้นดินน้ำมัน

๑. วัสดุอุปกรณ์ในการปั้นดินน้ำมัน

๑. แผ่นไม้หรือกระดาษแข็งที่ใช้รองงานปั้น
๒. ดินน้ำมัน
๓. ไม้แป้น (ถ้ามี) เพื่อเป่าให้ดินน้ำมันอ่อนตัวปั้นง่ายขึ้น ถ้าไม่สามารถนำดินน้ำมันไปตากแดดแทนได้

๒. ขั้นตอนการปั้นดินน้ำมันรูปสัตว์ (รูปเต่า)

๑. เตรียมดินน้ำมันสีอะไรก็ได้แล้วให้อ่อน (อาจตากแดด หรือเป่าด้วยไดร์ก่อน) เริ่มจากปั้นกระดองเต่าก่อนหยิบดินน้ำมันมาปั้นเป็นครึ่งวงกลม (การเตรียมดินน้ำมันสำหรับการปั้นสิ่งอื่น ๆ ให้สังเกตว่าลักษณะของสิ่งนั้นส่วนใหญ่มียุลักษณะอย่างไร ให้เตรียมดินน้ำมันเป็นลักษณะนั้น)

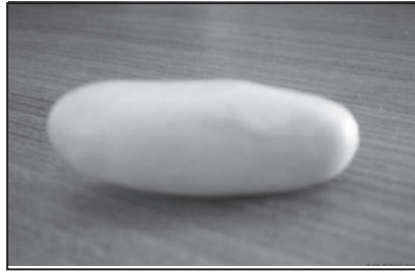
๒. หยิบดินน้ำมันมาปั้นเป็นครึ่งวงกลม

๓. เสร็จแล้วกดลงไปให้แบนลงนิดหนึ่ง ตรงนี้จะใช้เป็นส่วนหัว แล้วทำอีกด้านหนึ่งตรงกันข้ามไว้ให้ห่างข้างนี้จะเล็กกว่าอีกด้านเพราะเป็นส่วนหางและเราต้องทำรอยบุมเพิ่มอีก ๔ ด้าน

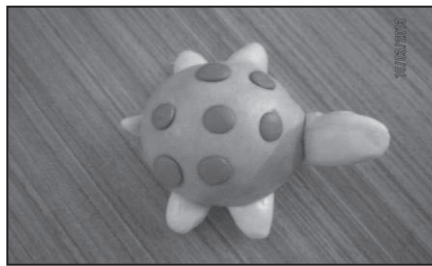
๔. ส่วนนี้เป็นส่วนหัวเต่า ปั้นเป็นแท่งอๆ มาติดทั้ง ๔ ด้าน ที่มีรอยบูน

๕. ติดที่รอยบูนทั้ง ๔ ด้าน เพื่อเป็นส่วนขาและส่วนหาง

๖. ส่วนกระดองเต่าปั้นเป็นรูปกลมๆมาติดใส่กระดอง

๗. ส่วนตาปั้นตาขาววงกลมเล็กๆมาแปะใส่กตเบาๆเสร็จแล้วเอาสีดำมาติดใส่ตาขาว ได้รูปเต่าที่สมบูรณ์

๓.คุณค่าของงานปั้น

งานปั้นนอกจากจะปั้นดินน้ำมันแล้วยังมีการปั้นจากดินเหนียวและอื่น ๆ อีกมากมาย งานปั้นเป็นผลงานประเภทสามมิติ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการตกแต่ง และเป็นของใช้ในชีวิตประจำวัน ที่ทรงคุณค่า

ใบความรู้สำหรับครูที่ ๔ ตัวอย่างงานปั้น

ปั้นสัตว์

ที่มา : www.google.co.th

ปั้นผลไม้

ที่มา : www.google.co.th

ปั้นตัวการ์ตูน

ที่มา : www.google.co.th

งานปั้นลักษณะอื่น ๆ

แบบสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย / ลงในช่องคะแนนการปฏิบัติงานของนักเรียน โดยมีเกณฑ์ระดับคะแนนการประเมินดังนี้

๕ มีพฤติกรรมการทำงาน มากที่สุด ๔ มีพฤติกรรมการทำงาน มาก ๓ มีพฤติกรรมการทำงาน ปานกลาง
๒ มีพฤติกรรมการทำงาน น้อย ๑ มีพฤติกรรมการทำงาน น้อยที่สุด

๑. ประเมินการปฏิบัติงาน

พฤติกรรมปฏิบัติ	คะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. มีการวางแผนในการทำงาน					
๒. ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างถูกต้อง					
๓. รู้จักแก้ปัญหา					
๔. ทำความสะอาดและเก็บอุปกรณ์เมื่อเสร็จงาน					
๕. ผลงานสำเร็จและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
รวม					

๒. ประเมินคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์

พฤติกรรมปฏิบัติ	คะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน					
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน และทำงานจนสำเร็จ					
๓. สามัคคีและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
๔. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน					
๕. ซักถามเมื่อไม่เข้าใจและโต้ตอบเมื่อครูซักถาม					
รวม					

ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๗๐ หรือได้คะแนน ๓๕ คะแนนขึ้นไป

ชื่อ	ชั้น
โรงเรียน	จังหวัด

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ร้องรำทำเพลง เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การร้องเพลงง่าย ๆ และเพลงที่สำคัญ ช่วยสร้างความสุขความบันเทิงและปลูกใจให้มีความรักชาติ ควรให้มีการฝึกร้องเพลง แสดงท่าประกอบ และเคาะจังหวะ

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒.๑ ครูควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อและใบงานให้เข้าใจอย่างละเอียดก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒.๒ ครูควรฝึกร้องเพลงให้คล่อง

กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูพานักเรียนอ่านแผนภูมิบทกลอนนี้ของฉัน จำนวน ๒ รอบ จากนั้นครูให้นักเรียนฝึกอ่านตาม โดยครูเคาะจังหวะประกอบตามเครื่องหมาย (+)
- ครูนำแผนภูมิเพลงแมงมุมลาย เพลงช้าง เพลงจับปูดำ มาติดบนกระดานดำ ให้นักเรียนฝึกอ่านเนื้อเพลงทีละท่อนจนอ่านได้คล่อง
- ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ครูนำนักเรียนอ่านเนื้อร้องบทเพลงที่กำหนดให้ คือ เพลงแมงมุมลาย เพลงช้าง

๑. การเตรียมสื่อ/วัสดุอุปกรณ์

- ใบความรู้
- ใบงาน
- แผนภูมิ

๒. ใบงาน/ใบความรู้

- ใบงานที่ ๐๑ – ๐๓
- ใบความรู้ที่ ๐๑ – ๐๓

๓. การวัดและประเมินผล

- ตรวจผลงาน
- แบบสังเกตพฤติกรรม

แนวทางการจัดการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๒ จินตนาการสรรหา แผนการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ร้องรำทำเพลง
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ภาษาไทย สุขศึกษาและพลศึกษา สังคมศึกษาและวัฒนธรรม เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

แนวทางการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
ขั้นนำ	๑. ครูสนทนาและตั้งคำถามเกี่ยวกับการอ่านแผนภูมิบทกลอนนี้ของฉันทน์ ๒. ครูพานักเรียนอ่านแผนภูมิบทกลอนนี้ของฉันทน์ จำนวน ๒ รอบ จากนั้นครูให้นักเรียนฝึกอ่านตาม โดยครูเคาะจังหวะประกอบตามเครื่องหมาย (+) ๓. ในแผนภูมิจำนวน ๒ รอบ แล้วให้นักเรียนทุกคนฝึกอ่านตามจังหวะที่ครูเคาะให้จนพร้อมเพียงกัน นักเรียนคิดทำประกอบเพลง ทำใบงานที่ ๑๑
ขั้นสอน	๔. นำแผนภูมิมาให้นักเรียนดูและฝึกปฏิบัติพร้อมกัน ๕. ครูนำแผนภูมิเพลงแมงมุมลาย เพลงช้าง เพลงจับปูดำ มาติดบนกระดานดำ ให้นักเรียนฝึกอ่านเนื้อเพลงทีละท่อนจนอ่านได้คล่อง ๖. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อร้องบทเพลงที่กำหนดให้ คือ เพลงแมงมุมลาย เพลงช้าง ทีละท่อนจนจบนักเรียน ๗. อ่านเนื้อร้องได้คล่องแล้วฝึกร้องเพลงพร้อมทั้งประกอบจังหวะ จนทุกคนทำได้ทีละเพลงจนครบทั้ง ๓ เพลง ทำใบงานที่ ๑๒ - ๑๓ ๘. ศึกษาใบความรู้ ๙. ทำใบงานที่ ๑๑ ๑๐. ทำใบงานที่ ๑๒ ๑๑. ทำใบงานที่ ๑๓ ๑๒. ทุกคนทบทวนร่วมร้องเพลงชาติ
วัดและประเมินผล	๑. ประเมินความรู้เรื่อง การท่องบทกลอน และร้องเพลงอย่างง่าย ๒. ประเมินทักษะการเคาะจังหวะ และแสดงทำประกอบเพลง ๓. ประเมินคุณธรรม ความมุ่งมั่นในการทำงาน ไม่เรียนรู้ และความซื่อสัตย์

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๒ จินตนาการพหุรชา แผนการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ร้องรำทำเพลง บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ภาษาไทย สุขศึกษาและพลศึกษา สังคมศึกษาและศาสนาและวัฒนธรรม เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ขอบเขตเนื้อหา - บทเพลงง่าย ๆ ประกอบจังหวะ - ทำประกอบบทเพลง - เพลงที่สำคัญ - บทกลอนเนื้อเพลง - การนำเสนอผลงาน	ขั้นนำ ๑. ครูนำแผนภูมิบทกลอน “นี้ของของฉัน” มาติดไว้บนกระดาน แล้วพานักเรียนอ่าน ๒ เทียว พร้อมเคาะจังหวะประกอบ ๒. นักเรียนคิดทำประกอบเพลงพร้อมแสดงท่าประกอบจังหวะ (แผนภูมิที่ ๑) ๓. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๑ ขั้นสอน ๔. ครูนำแผนภูมิแสดงการนับที่ใช้เป็นจังหวะในการปรบมือในรูปแบบต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู เสร็จแล้วครูสาธิต การนับจังหวะพร้อมทั้งปรบมือ ๕. ครูนำแผนภูมิเพลงแมงมุมลาย เพลงช้าง เพลงจับปูด้า เพลงเป็ดอาน้ำ มาติดบนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนอ่านเนื้อเพลงทีละท่อนจนนักเรียนอ่านเนื้อเพลงได้คล่อง แล้วฝึกร้องเพลงพร้อมทั้งปรบมือประกอบจังหวะ (แผนภูมิที่ ๒) ๖. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ตัวแทนกลุ่มออกมาจับสลากเพลงที่ใช้ประกอบการเล่นไหวร่างกาย ๗. นักเรียนจับคู่ ร้องเพลงและฝึกท่าทางประกอบจังหวะเพลง ๘. ครูนำแผนภูมิเพลงชาติและเพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงศึกบางระจัน มาติดนักเรียนดูบนกระดาน (แผนภูมิที่ ๓) ๙. นักเรียนฝึกอ่านเนื้อเพลงพร้อมกันจนคล่อง แล้วฝึกร้องเพลงให้ถูกต้องและทำงานอง ๑๐. นักเรียนร้องเพลงพร้อมกัน ๑๑. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละชั้น ตามความเหมาะสมและมอบหมายให้นักเรียนเลือกขับร้องเพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงศึกบางระจัน ปรบมือประกอบเพลงถูกต้องจังหวะ ๑๒. ให้นักเรียนชั้นฝึกร้องเพลงตามใบงานที่ ๑๓ และนำเสนอหน้าชั้นเรียน ขั้นสรุป ๑๓. สรุปการร้องเพลงและจังหวะบทเพลงที่สำคัญของชาติ เช่น เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงศึกบางระจัน และการร้องเพลงในโอกาสต่าง ๆ ๑๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับบทเพลง
จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. ท่องบทกลอนและร้องเพลงง่าย ๆ ที่เหมาะสม กับวัยได้ ๒. บอกบทเพลงสำคัญ ของชาติ ๓. แสดงท่าประกอบเพลงได้ ทักษะ ๑. เคาะจังหวะหรือเคลื่อนไหวร่างกายให้สอดคล้องกับเนื้อหาของเพลงได้ ๒. การปฏิบัติ/การสาธิต ๓. การทำงานกลุ่ม คุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ไม่เร่ร่อน ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. ความซื่อสัตย์	สื่อ / แหล่งเรียนรู้ - แผนภูมิที่ ๑ บทกลอนนี้ของฉัน - แผนภูมิ เพลงแมงมุมลาย เพลงชาติ - ใบงานที่ ๑๑ -๑๓ ภาระงาน / ชิ้นงาน - ผลงานตามใบงานที่ ๑๑ - ๑๓ การวัดและการประเมินผล ๑. วิธีการวัดและประเมินผล - สังเกต - ตรวจผลงาน - ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๒. เครื่องมือวัด - ใบงานที่ ๑๑ - ๑๓ - แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. การประเมินผลงาน ๓.๑ สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ๓.๒ สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

ป ๘.๒/ผ ๓-๐๑

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง ท่องกลอนร้องเพลง

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านคำกลอนพร้อมทั้งร้องเพลงให้ถูกต้องให้ถูกต้อง

รักษาป่า

นกเอี้ยงนกน้อยน้อย
ขนขาวราวสำลี
ทุกทิศเจ้าเที่ยวท่อง
มีป่าพาสุขใจ
ผู้คนไม่มีโรค
อากาศไร้พิษสาร
คนสัตว์ได้พึ่งป่า
สิ้นป่าเหมือนสิ้นใจ

บินล่องลอยเป็นสุขศรี
อากาศดีไม่มีภัย
ฟ้าสีทองอันสดใส
มีต้นไม้มีลำธาร
นับว่าเป็นโชคสุขสำราญ
สัตว์ขึ้นบานดินชื่นใจ
มารักษาป่าไม้ไทย
ช่วยปลูกใหม่ไว้ทดแทน

นภลัย สุวรรณธาดา ผู้แต่ง

ชื่อชั้น.....เลขที่
โรงเรียน.....

ใบงานที่ ๐๒ เรื่อง ร้องรำทำเพลง

คำชี้แจง ให้นักเรียนฝึกอ่านเพลงชาติ ให้คล่องและถูกต้อง

เพลงชาติไทย

เนื้อร้อง พ.อ.หลวงสารานุประพันธ์
ทำนอง พระเจนดุริยางค์

ประเทศไทยรวมเลือดเนื้อชาติเชื้อไทย
อยู่ดำรงคงไว้ได้ทั้งมวล
ไทยนี้รักสงบ แต่ถึงรบไม่ขลาด
สละเลือดทุกหยาดเป็นชาติพลี

เป็นประชารัฐ ไผทของไทยทุกส่วน
ด้วยไทยล้วนหมาย รักสามัคคี
เอกราชจะไม่ให้ใครข่มขี่
เถลิงประเทศชาติไทยทวี มีชัย ชโย

ป ๘.๒/ผ ๓-๐๓

ใบงานที่ ๐๓ เรื่อง ร้องรำทำเพลง

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปเนื้อหาสาระของเพลง

๑. ชื่อเพลง.....
๒. เพลงนี้มีความหมายอย่างไร
๓. เพลงนี้มีคุณค่า ประโยชน์อย่างไร.....
๔. เพลงนี้ให้ความรู้สึกอย่างไร.....

ชื่อชั้น.....เลขที่
โรงเรียน.....

แผนภูมิที่ ๑ บทกลอนนี้ของฉัน
เรื่อง ร้องรำทำเพลง

แผนภูมิที่ ๒ เพลงและจังหวะในการร้องเพลง เรื่อง ร้องรำทำเพลง

เพลงแมงมุมลาย

แมงมุมลายตัวนั้น ฉันเห็นมันชมชานเหลือน วันหนึ่งมันถูกฝน ไหลหล่นจากบนหลังคา
พระอาทิตย์ส่องแสง น้ำแห้งเหือดไปลับตา มันรีบไต่ขึ้นฝา หันหลังมาทำตาลุกวาว

เพลงช้าง

เนื้อร้อง คุณหญิงจีน ศิลปบรรเลง	ทำนอง พม่าเชว
ช้าง ช้าง ช้าง	หนูรู้จักช้างหรือเปล่า
ช้างมันตัวโตไม่เบา	จมูกมันยาวเรียกว่า งวง
สองเขี้ยวข้างงวงเรียกว่า งา	มีหูมีตาหางยาว

เพลงจับปูดำ

เนื้อร้อง-ทำนอง สุกรี ไกรเลิศ	
จะจับปูดำ ขยำปูนา	จะจับปูม้าเลยไปคว้าเอาปูทะเล
สนุกจริงเอ๋ยแล้วเลยนอนเปล	ชะโงกเฝ้า นอนในเปลให้หลับไป

เพลงเปิดอาบน้ำ

เนื้อร้อง-ทำนอง สุกรี ไกรเลิศ	
ก๊าบ ก๊าบ ก๊าบ ก๊าบ	เปิด อาบน้ำในคลอง
ตาก็จ้องแลมอง	เพราะในคลองมีหอยปลาปู
ก๊าบ ก๊าบ ก๊าบ ก๊าบ	เปิด อาบน้ำในคู
ตาก็จ้องแลดู	เพราะในคูมีหอยปูปลา

เกณฑ์การประเมินการขับร้องเพลง

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔ (๑๐ คะแนน)	๓ (๙ คะแนน)	๒ (๗-๘ คะแนน)	๑ (๕-๖ คะแนน)
ร้องเพลงตาม หลักการขับร้อง	ร้องเพลงตาม หลักการขับร้องได้ ถูกต้องตามทำนอง และจังหวะของเพลง และสามารถแสดง ท่าทางประกอบเพลง ได้เหมาะสมด้วย ตนเองและสามารถ แนะนำให้ผู้อื่นได้	ร้องเพลงตาม หลักการขับร้อง ได้ถูกต้องตาม ทำนองและ จังหวะของเพลง และสามารถ แสดงท่าทาง ประกอบเพลงได้ เหมาะสมด้วย ตนเองแต่ไม่ สามารถแนะนำ ผู้อื่นได้	ร้องเพลงตาม หลักการขับร้อง ได้ถูกต้องตาม ทำนองและ จังหวะของเพลง และสามารถ แสดงท่าทาง ประกอบเพลงได้ เหมาะสม โดยมี ครูหรือผู้อื่น แนะนำบ้าง	ร้องเพลงตาม หลักการขับร้อง ได้ถูกต้องตาม ทำนองและ จังหวะของเพลง และสามารถ แสดงท่าทาง ประกอบเพลงได้ เหมาะสมตาม คำแนะนำของครู เท่านั้น

แบบสังเกตการร้องเพลง

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ

เลขที่	ชื่อ -สกุล	รายการประเมิน				
		ร้องเพลงถูกต้องตามทำนอง	ออกเสียงอักษรวิธได้ถูกต้อง	ร้องเพลงถูกต้องจังหวะ	แสดงท่าทางประกอบเพลง	แนะนำผู้อื่นได้
		๒	๒	๒	๒	๒
๑.						
๒.						
๓.						
๔.						
๕.						
๖.						
๗.						
๘.						
๙.						
๑๐						
๑๑						
๑๒						

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
()
____/____/____

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม (ในชั้นเรียน)
คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ

เลขที่	ชื่อ - สกุล	รายการ							
		ร่วมมือในการทำกิจกรรม		กล้าออกมาแสดงความสามารถ		เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน		สรุปผลการประเมิน	
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน

ผ่านตั้งแต่ ๒ รายการถือว่า ผ่าน

ผ่าน ๑ รายการถือว่า ไม่ผ่าน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (_____)
 ____ / ____ / ____

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ

	ชื่อ - สกุล	รายการ				
		รับผิดชอบ งานที่ได้รับ มอบหมาย (๒ คะแนน)	รับฟังความ คิดเห็นของ ผู้อื่น (๒ คะแนน)	นำเสนอ ผลงานได้ น่าสนใจ (๒ คะแนน)	มีความคิด ริเริ่ม สร้างสรรค์ (๒ คะแนน)	ทำงานเสร็จ ตามเวลาที่ กำหนด (๒ คะแนน)

เกณฑ์การประเมิน

- คะแนน ๙ - ๑๐ ระดับ ดีมาก
 คะแนน ๗ - ๘ ระดับ ดี
 คะแนน ๕ - ๖ ระดับ พอใช้
 คะแนน ๐ - ๔ ระดับ ควรปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (_____)
 ____ / ____ / ____

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เสียงดนตรี เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. สารสำคัญของแผน

โน้ตไทยและสากลเป็นสัญลักษณ์ทางดนตรีที่บอกระดับเสียงสูง-ต่ำ, เสียงดัง - เสียงเบา, ช้า - เร็ว สามารถใช้พยัญแทนขณะตัวโน้ตดนตรีไทยและสากลได้

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒.๑ ครูควรศึกษาใบความรู้หรือศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวโน้ตดนตรีไทย และโน้ตสากล

กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูนำแผนภูมิเพลง โต เร มี ฟา มาติดไว้บนกระดานแล้วให้นักเรียนอ่านเนื้อร้องจนจบและทุกคนอ่านได้คล่อง
- ครูเขียนบันไดเสียงดนตรีบนกระดานแล้วพานักเรียนอ่านพร้อมทั้งอธิบายถึงสัญลักษณ์ที่ใช้แทนเสียงดนตรี
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุประดับเสียงดนตรี ทำใบงาน

๑. การเตรียมสื่อ/วัสดุอุปกรณ์

- ใบความรู้
- ใบงาน
- แผนภูมิ
- บัตรคำ

๒. ใบงาน/ใบความรู้

- ใบงานที่ ๐๑ - ๐๒
- ใบความรู้ที่ ๐๑ - ๐๒

๓. การวัดและประเมินผล

- ตรวจผลงาน
- แบบสังเกตพฤติกรรม

แนวการจัดการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๒ จินตนาการทรรษา แผนการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เสียงดนตรี
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ภาษาไทย สุขศึกษาและพลศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

แนวการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
ชั้นนำ	๑. ครูนำแผนภูมิเพลง โต เร มี ฟา มาติดไว้บนกระดานแล้วให้นักเรียนอ่านเนื้อร้องจนจบและทุกคนอ่านได้คล่อง ๒. ครูเปิดเพลง โต เร มี ฟา ให้นักเรียนฟัง จำนวน ๒ รอบ แล้วครูให้นักเรียนร้องเพลงและปรับปรุงประกอบเป็นจังหวะจนทุกคนร้องเพลงได้ถูกต้อง ๓. ครูตั้งคำถามเพื่อเป็นการสนทนากิปรายเช่น นักเรียนเคยได้ยินเสียงเพลงนี้หรือไม่ เพลงนี้คือเพลงอะไร นักเรียนเคยร้องเพลงนี้หรือไม่ เป็นเพลงที่มีจังหวะซ้ำหรือเร็ว
ชั้นสอน	๔. ครูเขียนบันไดเสียงดนตรีบนกระดานแล้วพานักเรียนอ่านพร้อมทั้งอธิบายถึงสัญลักษณ์ที่ใช้แทนเสียงดนตรี ๕. ครูนำบัตรคำตัวโน้ตจำนวน ๗ คำ มาให้นักเรียนฝึกวางเรียงลำดับให้ถูกต้อง และมีกิจกรรมเสียงสูงและเสียงต่ำ ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนากับเสียงโน้ตแต่ละเสียงว่าจะใช้พยัญชนะใดแทนทั้งพยัญชนะภาษาไทยและพยัญชนะภาษาอังกฤษ ๗. ครูเขียนอักษรพยัญชนะภาษาไทยและอักษรภาษาอังกฤษที่กำหนดแทนเสียงดนตรีแต่ละตัวให้นักเรียนดูบนกระดานและสาธิตเปรียบเทียบการออกเสียงสัญลักษณ์ เสียงดนตรีไทยกับดนตรีสากล ๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุประดับเสียงดนตรี ทำใบงานที่ ๑๑ ๙. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละชั้น ๒ กลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันฝึกเรียงลำดับเสียงดนตรีให้ถูกต้อง และมีกิจกรรมเสียงต่ำไปสูงและจากเสียงสูงไปต่ำ ๑๐. ครูและนักเรียนร่วมสนทนากับการใช้สัญลักษณ์แทนเสียงดนตรี ทำใบงานที่ ๑๒
ขั้นสรุป	๑๑. ศึกษาใบความรู้ที่ ๑- ๒ ๑๒. ทำใบงานที่ ๑๑ ความหมายและระดับเสียงดนตรี ๑๓. ทำใบงานที่ ๑๒ สัญลักษณ์แทนเสียงดนตรี
วัดและประเมินผล	๑๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับเสียงดนตรี โดยการออกเสียง และปรับปรุงประภค ๑. ประเมินความรู้เรื่องระดับเสียงดนตรี ๒. ประเมินทักษะการใช้สัญลักษณ์แทนระดับเสียง และการออกเสียง ๓.. ประเมินคุณธรรมใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน การให้ความร่วมมือ

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สุนทรียศิลป์ : หน่วยงานการหรรษา แผนการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เสียงดนตรี
 บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ภาษาไทย สุขศึกษาและพลศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ขอบข่ายเนื้อหา - สัญลักษณ์ทางดนตรี - เสียงดัง เสียงเบา, ซ้ำ- เร็ว - คุณสมบัติของเสียงสูง – ต่ำ - นัก – เบา, ยาว – สั้น - ตัวโน้ตไทยและ โน้ตสากล	ขั้นนำ ๑. ครูเปิดเพลง โด เร มี ฟา ให้นักเรียนฟัง จำนวน ๒ รอบ ๒. ครูตั้งคำถามเพื่อเป็นการสนทนาอภิปราย เช่น นักเรียนเคยได้ยินเสียงเพลงนี้หรือไม่ เพลงนี้คือเพลงอะไร นักเรียนเคยร้องเพลงนี้หรือไม่ เป็นเพลงที่มีจังหวะซ้ำหรือไม่ ขั้นสอน ๓. ครูอธิบายว่า โด เร มี ฟา คือระดับเสียงสูง ต่ำของเสียงดนตรี ซึ่งไล่จากเสียงต่ำไปสูง คือ โด เร มี ฟา ซอล ลา ที เสียงดนตรีที่มีระดับเสียงสูง คือ เสียงที ครูเขียนบนไดเสียงดนตรีบนกระดานแล้วพานักเรียนอ่านพร้อมทั้งอธิบายถึงสัญลักษณ์ที่ใช้แทนเสียงดนตรี (แผนภูมิที่ ๑) ๔. ให้นักเรียนบอกความหมายของเสียงดนตรีตามที่นักเรียนเข้าใจ นักเรียนทำใบงานที่ ๐๑ ๕. แบ่งนักเรียนเป็น ๒ กลุ่ม ครูนำบัตรคำ ๗ คำ (โด เร มี ฟา ซอล ลา ที) คละกันแล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันฝึกเรียงลำดับเสียงดนตรีให้ถูกต้อง และมีกิจกรรมเสียงสูงและจากเสียงสูงไปเสียงต่ำ ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเสียงดนตรีว่าจะใช้พยัญชนะใดแทนตัวโน้ตดนตรีไทยและตัวโน้ตสากล ๗. นักเรียนทำใบงานที่ ๐๒ ๘. ให้นักเรียนจับคู่สลับถามตอบ นักเรียนคนที่ ๑ ถามว่า ม ร ท สัญลักษณ์ดังกล่าวหมายถึงเสียงใดบ้าง ให้นักเรียนคนที่ ๒ ตอบ นักเรียนคนที่ ๒ ถามว่า ฟา ซอล ลา ที เขียนสัญลักษณ์แทนได้อย่างไร ให้นักเรียนคนที่ ๑ ตอบ ขั้นสรุป ๙. ครูสรุปถึงระดับเสียงในการร้องเพลง โดยนำแผนภูมิแผนภาพความคิดเกี่ยวกับเสียงดนตรีให้นักเรียนฝึกออกเสียง ปรบมือตามจังหวะ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ - แผนภูมิเพลง โด เร มี ฟา - บัตรคำ เสียงดนตรี ๑๔ ใบ - แผนภูมิสัญลักษณ์แทนเสียงของตัวโน้ตดนตรี - ใบความรู้ - ใบงานที่ ๐๑ - ๐๒ ภาระงาน / ชิ้นงาน - ผลงานตามใบงานที่ ๐๑ - ๐๒
จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. อธิบายระดับเสียงดนตรี ๒. เขียนสัญลักษณ์ภาษาไทย ภาษาอังกฤษแทนระดับเสียงดนตรี ๓. จำแนกสัญลักษณ์ตัวโน้ตไทยและโน้ตสากล ทักษะ ๑. ใช้สัญลักษณ์แทนระดับเสียงสูง – ต่ำได้ ๒. ออกเสียงระดับเสียงดนตรี คุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. การให้ความร่วมมือ	การวัดและการประเมินผล ๑. วิธีการวัดและประเมินผล ๑.๑ สังเกตพฤติกรรมในการทำงาน ๑.๒ ตรวจสอบผลงาน ๑.๓ สังเกต ๒. เครื่องมือวัด ๒.๑ แบบสังเกตพฤติกรรมในการทำงาน ๒.๒ แบบสังเกตพฤติกรรมในการเข้ากิจกรรมกลุ่ม ๒.๓ แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. การประเมินผลงาน ๓.๑ สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม ๓.๒ สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม	

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง ความสำคัญและประโยชน์ของดนตรีในท้องถิ่น
คำชี้แจง ให้นักเรียนสำรวจเกี่ยวกับดนตรีในท้องถิ่นของนักเรียนว่ามีกิจกรรมใดบ้าง
ที่มีการนำดนตรีเข้ามามีส่วนร่วม แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

๑. เทศกาลที่ใช้ดนตรีในท้องถิ่น คือ
๒. ดนตรีมีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมนี้อย่างไร
๓. นักเรียนคิดว่า ถ้ากิจกรรมนี้ไม่มีดนตรีเข้ามามีส่วนร่วมจะเป็นอย่างไร
.....
๔. นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับกิจกรรมนี้
☐ สนุกสนาน ☐ เบื่อหน่าย ☐ เฉยๆ
๕. นักเรียนคิดว่า ดนตรีมีความสำคัญต่อคนในท้องถิ่นหรือไม่ เพราะเหตุใด
☐ สำคัญ เพราะทำให้คนในท้องถิ่นมีความสุขสนุกสนาน รักใคร่สามัคคีกัน
☐ ไม่สำคัญ เพราะจะทำให้คนในท้องถิ่นเบื่อหน่ายและล้าสมัย
๖. ประโยชน์ของดนตรีต่อคนในท้องถิ่นได้แก่อะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
☐ คนในท้องถิ่นจะเกิดความผ่อนคลาย
☐ เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
☐ คนในท้องถิ่นจะเหนียวแน่นรักใคร่กันมากขึ้น

ใบงานที่ ๐๒
เรื่อง ลักษณะเด่นและเอกลักษณ์ของดนตรีพื้นบ้าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนสำรวจดนตรีในท้องถิ่นของนักเรียนพร้อมทั้งระบุลักษณะเด่นและเอกลักษณ์ของดนตรีในท้องถิ่นของตนเอง แล้วตอบคำถาม

- ๑ เครื่องดนตรีท้องถิ่น
- ๑.๑ เครื่องดนตรีที่สำคัญในท้องถิ่นของนักเรียนมีอะไรบ้าง ให้นักเรียนยกตัวอย่างมา
- ๑ ชนิด
- ๑.๒ ลักษณะเสียงของเครื่องดนตรีเป็นอย่างไรบ้าง
-
๒. เพลงท้องถิ่นที่นักเรียนชอบฟังมีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
- ☐ บรรยายธรรมชาติ ☐ เกี่ยวพาราสีกัน
- ☐ บรรยายการทำงาน
๓. นักเรียนคิดว่าเอกลักษณ์ของวงดนตรีในท้องถิ่นของนักเรียนคืออะไร
- ตัวอย่าง ความอ่อนหวาน นุ่มนวลของเสียงเพลง
-
-

ใบความรู้ที่ ๑ สำหรับครู และนักเรียน เรื่อง ดนตรีพื้นบ้าน

ดนตรีท้องถิ่นภาคกลาง

เครื่องดนตรี ได้แก่ จะเข้ ระนาดเอก ข้อง โหม่ง ฉิ่ง ฉาบ กลองยาว
ลักษณะเด่น ส่วนมากเป็นวงปี่พาทย์พื้นบ้าน วงปี่พาทย์นางหงส์ใช้บรรเลงในงานศพ วงกลองยาวใช้บรรเลงในงานมงคลต่างๆ เป็นต้น
การขับร้อง สนุกสนาน ร่าเริง เนื้อเพลงจะกล่าวถึงวิถีชีวิตของคนภาคกลางและการเกี่ยวพาราสี

ดนตรีท้องถิ่นภาคเหนือ

เครื่องดนตรี ได้แก่ ซึง พิณเปี้ยะ สะล้อ ข้อง ฉิ่ง ฉาบ กลองมอชิง
ลักษณะเด่น แบ่งตามลักษณะการแสดง วงสะล้อซอใช้แสดงในงานทั่วไป วงกลองมอชิงใช้ประกอบการฟ้อน
การขับร้อง เนื้อเพลงใช้ภาษาท้องถิ่น สำเนียงเสียงอ่อนหวาน เชื่องช้า และการเกี่ยวพาราสี

ดนตรีท้องถิ่นภาคอีสาน

เครื่องดนตรี ได้แก่ พิณ โปงกลาง แคน กรับ เกราะ กลอง โปง โหวด ปี่ เป็นต้น
ลักษณะเด่น วงโปงกลาง วงกันตรึม มี 2 กลุ่ม คือกลุ่มอีสานเหนือจะนิยมดนตรี หมอลำ แคน พิณ กลุ่มอีสานใต้จะนิยมดนตรี กันตรึม
การขับร้อง เนื้อเพลงใช้ภาษาถิ่นอีสาน สนุกสนานร่าเริงแจ่มใส เนื้อเพลง จะกล่าวถึงวิถีชีวิต คำสอนของศาสนา และบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์

ดนตรีท้องถิ่นภาคใต้

เครื่องดนตรี ได้แก่ กลองชาตรี รำมะนา ปี่นอก ซอด้วง ซออู้ กรับ
ลักษณะเด่น การแสดงโนรา หนังตะลุง วงรองเง็ง วงกาหลอ
ใช้แสดงในโอกาสต่าง ๆ
การขับร้อง เนื้อเพลงมักกล่าวถึงเรื่องธรรมชาติ เกี่ยวพาราสี ภาษาที่ใช้ภาษาท้องถิ่นได้ ใช้อ้อยเสียงหวานสั้น ๆ

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม (ในชั้นเรียน)

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ

เลขที่	ชื่อ - สกุล	รายการ							
		ร่วมมือในการทำกิจกรรม		กล้าออกมาแสดงความสามารถ		เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน		สรุปผลการประเมิน	
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน

ผ่านตั้งแต่ ๒ รายการถือว่า ผ่าน

ผ่าน ๑ รายการถือว่า ไม่ผ่าน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(_____)
____/____/____

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ภาษาทำในนาฏศิลป์ เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

นาฏศิลป์ไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชาติไทยที่มีการร่ายรำอย่างอ่อนช้อยสวยงาม มีแบบแผนทางนาฏศิลป์ ภาษาทำนาฏศิลป์ที่ถูกต้องสวยงาม ควรฝึกหัดปรับปรุง ฝึกซ้ำ ๆ จนเกิดความชำนาญ และความมั่นใจในการแสดงออก เกิดการเรียนรู้สร้างสรรค์กระตือรือร้นในการทำงานและรักความเป็นไทย

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒.๑ ครูควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อและใบงานให้เข้าใจอย่างละเอียดก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒.๒ ครูควรใช้ใบความรู้ นาฏศิลป์ ภาษาทำนาฏศิลป์ ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้

ครูสาธิตนาฏศิลป์ ภาษาทำทางให้นักเรียนดูทีละท่า ให้นักเรียนแสดงนาฏศิลป์ ภาษาทำนาฏศิลป์ตามแบบที่ครูปฏิบัติทีละท่า ทีละขั้นตอน

แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ให้ฝึกแสดงนาฏศิลป์ ภาษาทำนาฏศิลป์ทีละท่าด้วยตนเอง ขณะนักเรียนฝึกครูคอยแนะนำและแก้ไข

ให้นักเรียนนำคำติชมไปปรับปรุงฝึกซ้ำจนเกิดความชำนาญและเกิดความมั่นใจในการแสดงออก

ให้นักเรียนปฏิบัติท่ารำเบื้องต้นให้ดูทีละคู่ โดยการสุ่มตัวอย่าง เช่น จีบ ตั้งวง

นักเรียนจับคู่ฝึกซ้อมนาฏศิลป์ ภาษาทำนาฏศิลป์ให้เพื่อน

ผลัดเปลี่ยนกันแนะนำข้อบกพร่อง

ปฏิบัตินาฏศิลป์ในนาฏศิลป์

ให้นักเรียนปฏิบัติท่ารำเบื้องต้นให้ดูทีละคู่ โดยการสุ่มตัวอย่าง

๑. การเตรียมสื่อ/วัสดุอุปกรณ์

- บัตรภาพแสดงนาฏศิลป์ไทยที่ ๑ - ๒
- บัตรคำที่ ๑ นาฏศิลป์และภาษาทำนาฏศิลป์
- ใบความรู้สำหรับครูที่ ๑ นาฏศิลป์และภาษาทำนาฏศิลป์
- ใบความรู้สำหรับครูที่ ๒ ภาษานาฏศิลป์
- ใบความรู้สำหรับนักเรียน ที่ ๑ การแสดงนาฏศิลป์ในนาฏศิลป์
- ใบความรู้สำหรับนักเรียนที่ ๒ การแสดงภาษาทำทางนาฏศิลป์
- ใบความรู้สำหรับนักเรียนที่ ๓ การแสดงภาษาทำทางของนาฏศิลป์

๒. ใบงาน/ใบความรู้

- การแสดงนาฏศิลป์ในนาฏศิลป์
- การแสดงภาษาทำนาฏศิลป์

๓. การวัดและประเมินผล

- ตรวจใบงาน ๐๑-๐๓
- สังเกตการปฏิบัติท่ารำ

แนวทางการจัดการเรียนรู้บูรณาการหน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยงานย่อยที่ ๒ จินตนาการทางภาษา แผนการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ภาษาทำในนาฏศิลป์
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สุขพลศึกษา เวลา ๒ ชั่วโมง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

กิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	๑. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ ๒. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพนาฏศิลป์ไทย และสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการรำ ว่าต้องมีท่าทางประกอบจึงจะสวยงาม อาสาสมัครนักเรียนที่รำ ทำตัวและท่าได้ ได้ดีมาสาธิตให้เพื่อน ๆ นื่อง ๆ ได้ชม ๓. ครูนำภาพนาฏศิลป์ท่า ภาษาทำนาฏศิลป์มาให้เด็กเรียนดูที่ละท่า พร้อมอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติให้นักเรียนดู
ขั้นสอน	๔. ครูสาธิตนาฏศิลป์ท่า ภาษาทำทางให้นักเรียนดูที่ละท่า ให้นักเรียนแสดงนาฏศิลป์ท่า ภาษาทำนาฏศิลป์ตามแบบที่ครูปฏิบัติที่ละท่าทีละขั้นตอน ๕. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ให้ฝึกแสดงนาฏศิลป์ท่า ภาษาทำนาฏศิลป์ที่ละท่าด้วยตนเอง ขณะนั้นนักเรียนฝึก ครูคอยแนะนำและแก้ไข ๖. ให้นักเรียนนำคำติชมไปปรับปรุงฝึกซ้ำจนเกิดความชำนาญและเกิดความมั่นใจในการแสดงออก ๗. ครูสาธิตนาฏศิลป์ท่า ภาษาทำนาฏศิลป์ให้นักเรียนดูที่ละท่า ๘. ให้นักเรียนปฏิบัติท่ารำเบื้องต้นให้ดูที่ละคู่ โดยการสุ่มตัวอย่าง เช่น จีบ ตั้งวง ๙. นักเรียนจับคู่ฝึกซ้อมนาฏศิลป์ท่า ภาษาทำนาฏศิลป์ให้เพื่อนแสดงเปลี่ยนกันแนะนำข้อบกพร่อง
ขั้นสรุป	ครูสรุป ให้นักเรียนปฏิบัติท่ารำเบื้องต้นให้ดูที่ละคู่ โดยการสุ่มตัวอย่าง ครูคัดเลือกนักเรียนที่รำท่าต่าง ๆ ได้ดีมาสาธิตให้เพื่อน ๆ ดูหน้าชั้นเรียนอีกครั้ง
วัดและประเมินผล	๑. ประเมินความรู้การใช้ท่ารำประกอบเพลง ๒. ประเมินทักษะการสร้างสรรค์ท่ารำ ๓. ประเมินคุณธรรม ไม่เรียนรู้และสร้างสรรค์ กระตือรือร้นในการทำกิจกรรม รักความเป็นไทย
ทดสอบหลังหน่วยย่อยที่ ๑	แบบทดสอบประจำหน่วยที่ ๑

แผนจัดการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๒ จินตนาการทรรษา แผนการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ภาษาทำในนาฏศิลป์
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สุขศึกษาและพลศึกษา เวลา ๒ ชั่วโมง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ขอบเขตเนื้อหา - ภาษาท่าทางตามรูปแบบนาฏศิลป์ - วิธีปฏิบัตินาฏยศัพท์ - การเคลื่อนไหวร่างกายอยู่กับที่	ขั้นนำ ๑. ครูชี้แจงตัวชี้วัดขั้นนี้ และจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ ๒. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพนาฏศิลป์ไทย และสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการรำ ว่าต้องมีท่าทางประกอบจึงจะสวยงาม ๓. อาสาสมัคร นักเรียนที่รำทำตัวต้งวงและทำจีบได้มาสาธิตให้เพื่อน ๆ น้อง ๆ ได้ชม (ป.๓) ขั้นตอน ๑. ครูนำภาพนาฏยศัพท์ ภาษาทำนาฏศิลป์มาให้ให้นักเรียนศึกษาที่จะทำ พร้อมอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติให้นักเรียนดู (ใบความรู้ที่ ๑) ๒. ครูสาธิตนาฏยศัพท์ ภาษาทำนาฏศิลป์ให้นักเรียนดูที่จะทำ (ใบความรู้ที่ ๑ - ๓) ๓. ให้นักเรียนแสดงนาฏยศัพท์ ภาษาท่าทางตามแบบที่ครูปฏิบัติที่จะทำ ทีละขั้นตอนซ้ำ ๆ ๔. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ให้ฝึกแสดงนาฏยศัพท์ ภาษาทำนาฏศิลป์ที่ละทำด้วยตนเอง ขณะนักเรียนฝึก ครูคอยแนะนำและแก้ไข (บัตรคำที่ ๑) ๕. ให้นักเรียนนำคำติชมไปปรับปรุงฝึกซ้ำจนเกิดความชำนาญและเกิดความมั่นใจในการแสดงออก ๖. ให้นักเรียนปฏิบัติท่ารำเบื้องต้นให้ดูทีละคู่ โดยการสุ่มตัวอย่าง เช่น จีบ ตั้วง (ป.๑ - ๓) ๗. นักเรียนจับคู่ฝึกซ้อมนาฏยศัพท์ ภาษาทำนาฏศิลป์ให้เพื่อนผลัดเปลี่ยนกันแนะนำ ข้อบกพร่อง ๘. ให้นักเรียนฝึกซ้อมเดี่ยว นาฏยศัพท์ ภาษาทำนาฏศิลป์ปฏิบัติให้ชำนาญ ขั้นสรุป ๙. ครูคัดเลือกนักเรียนที่รำทำนาฏยศัพท์ ภาษาทำนาฏศิลป์ ได้มาสาธิตให้เพื่อน ๆ ดูหน้าชั้นเรียนอีกครั้ง	สื่อ / แหล่งเรียนรู้ - บัตรภาพแสดงนาฏศิลป์ไทยที่ ๑ - ๒ - บัตรคำที่ ๑ นาฏยศัพท์และภาษาทำนาฏศิลป์ - ใบความรู้สำหรับครูที่ ๑ นาฏยศัพท์และภาษาทำนาฏศิลป์ - ใบความรู้สำหรับครูที่ ๒ ภาษาทำนาฏศิลป์ - ใบความรู้สำหรับนักเรียน ที่ ๑ การแสดงนาฏศิลป์ - ใบความรู้สำหรับนักเรียนที่ ๒ การแสดงภาษาท่าทางนาฏศิลป์ - ใบความรู้สำหรับนักเรียนที่ ๓ การแสดงภาษาท่าทางของนาฏศิลป์ ภาระงาน / ชิ้นงาน - การแสดงนาฏยศัพท์ในนาฏศิลป์ - การแสดงภาษาทำนาฏศิลป์
จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. การใช้ภาษาท่าและประดิษฐ์ท่าประกอบเพลง ๒. วิธีปฏิบัติตามนาฏยศัพท์ ทักษะ ๑. การเคลื่อนไหวร่างกายพื้นฐาน แสดงท่าทางตามรูปแบบนาฏศิลป์และนาฏยศัพท์ ๒. การคิดสร้างสรรค์ท่ารำ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ และสร้างสรรค์ ๒. กระตือรือร้นในการทำกิจกรรม ๓. รักความเป็นไทย	การวัดและประเมินผล ๑. ประเมินตนเองการปฏิบัตินาฏยศัพท์ (๐๑), ภาษาทำนาฏศิลป์ (๐๒,๐๓) ๒. ประเมินคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ วิธีการ ๑. ประเมินผลงาน ๒. สังเกตการปฏิบัติท่ารำ เครื่องมือ ๑. ใบงาน ๐๑-๐๓ ๒. แบบสังเกตการปฏิบัติท่ารำ เกณฑ์การประเมิน - ผ่านผลการประเมินการฝึกปฏิบัติตามใบงาน, แบบทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนตามเกณฑ์เท่ากับผ่านขึ้นไป	

ใบความรู้สำหรับครูที่ ๑

นาฏยศัพท์และภาษาทำนาฏศิลป์

ความหมายของนาฏยศัพท์

นาฏยศัพท์ หมายถึง ศัพท์เฉพาะในทางนาฏศิลป์ เป็นชื่อของลักษณะท่าร่าของไทย นาฏยศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับการร่าไทย แยกตามลักษณะการใช้แบ่งเป็น ๓ หมวดคือ

ความหมายของนาฏยศัพท์

คำว่า "นาฏยะ" กับคำว่า "ศัพท์" ดังนี้

นาฏยะ หมายถึง เกี่ยวกับการพ้อนรำ เกี่ยวกับการแสดงละคร

ศัพท์ หมายถึง เสียง คำ คำยากที่ต้องแปล เมื่อนำคำสองคำมารวมกัน ทำให้ได้ความหมายขึ้นมา ซึ่งมีผู้กล่าวไว้ดังนี้

ประเภทของนาฏยศัพท์

๑. นามศัพท์ หมายถึง ศัพท์ที่เรียกชื่อท่าร่า หรือชื่อท่าที่บอกอาการกระทำของผู้ร่า เช่น วงจีบ สลักมือ คลายมือ กรายมือ ฉายมือ ปาดมือ กระทบ กระดก ยกเท้า ก้าวเท้า ประเท้า ตบเท้า กระทุ้ง กระเทาะ จรดเท้า แตะเท้า ซอยเท้า ขยั้นเท้า ฉายเท้า สะดุดเท้า รวมเท้า โย้ตัว ยกตัว ตีไหล่ กล่อมไหล่

๒. กริยาศัพท์ หมายถึง ศัพท์ที่ใช้เรียกในการปฏิบัติบอกอาการกริยา ซึ่งแบ่งออกเป็น

๒.๑ ศัพท์เสริม หมายถึง ศัพท์ที่ใช้เรียกเพื่อปรับปรุงท่าทำให้ถูกต้องสวยงาม เช่น กันวง ลดวง ส่งมือ ดึงมือ หักข้อ หลบศอก เปิดคาง กัดคาง ทรงตัว แผ่นตัว ดึงไหล่ กัดไหล่ ดึงเอว กัดเกลียวข้าง ทับตัว หลบเข่า ถีบเข่า แข้งเข่า กันเข่า เปิดสัน และชักสัน

๒.๒ ศัพท์เสื่อม หมายถึง ศัพท์ที่ใช้เรียกชื่อท่าร่าหรือท่วงทีของผู้ร่าที่ไม่ถูกต้องตามมาตรฐาน เพื่อให้ผู้รู้ตัว และแก้ไขท่าทางของตนให้ดีขึ้น เช่น วงล้ำ วงคว่ำ วงเหยียด

๓. นาฏยศัพท์เบ็ดเตล็ด หมายถึง ศัพท์ต่าง ๆ ที่ใช้เรียกในภาษานาฏศิลป์ นอกเหนือไปจากนามศัพท์ และ กริยาศัพท์ เช่น จีบยาว จีบสั้น ลักคอ เดินมือ เอียงทางวง คืบตัว อ่อนเหลี่ยม เหลี่ยมล่าแม่ท่า ท่า-ที ขึ้นท่า ยืนเข่า

นาฏยศัพท์ส่วนมือ

๑. วัง วังเป็นลักษณะ ของการร่ำต้องยกแขนขึ้นมาในลักษณะโค้ง อุ้งมือตรง นิ้วทั้งสี่ คือ นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง และนิ้วก้อยเหยียดตรงขณะตั้งมือเก็บนิ้วหัวแม่มือเข้าด้านในหักข้อมือเข้าหาลำแขนให้มาก วังมีลักษณะได้แก่

๑.๑ วังบน

ที่มาของภาพ : วารุณีย์ กุลธรรวิโรจน์

ภาพที่ ๑

ตัวพระ

ตัวนาง

วังบน เป็นวงที่สูงมีลักษณะยกลำแขนให้สูงแล้วทอดลำแขนให้โค้งจากระดับไหล่เล็กน้อย ปลายนิ้วอยู่ระดับหางคิ้ว ซึ่งเป็นวงสำหรับผู้แสดงตัวนาง ส่วนตัวพระมีลักษณะเหมือนกัน แต่ปลายนิ้วจะชี้ระดับแง่ศีรษะ

ศีรษะ ตัวพระ ตรง

ตัวนาง ตรง

ลำตัว ตรง

แขน งอแขนให้ได้ส่วนโค้ง

มือ ตัวพระ นิ้วทั้งสี่ชิดติดกัน หักเก็บนิ้วหัวแม่มือ ตั้งวงระดับศีรษะ

ตัวนาง นิ้วทั้งสี่ชิดติดกัน หักเก็บนิ้วหัวแม่มือ ตั้งวงระดับหางคิ้ว

กันแขนออกด้านข้างลำตัว

เท้า สันเท้าชิดปลายเท้าแยก

๑.๒ วงกลาง

ภาพที่ ๒

ตัวนาง

ตัวพระ

วงกลาง มีลักษณะคล้ายกับวงบนแต่นี้อยู่ระดับไหล่

ศีรษะ ตัวพระ ตรง

ตัวนาง ตรง

ลำตัว ตรง

แขน งอแขนในระดับไหล่

มือ ตัวพระ นิ้วทั้งสี่ชิดติดกัน หักเก็บนิ้วหัวแม่มือ ปลายนิ้วอยู่ในระดับไหล่

ตัวนาง นิ้วทั้งสี่ชิดติดกัน หักเก็บนิ้วหัวแม่มือ ปลายนิ้วอยู่ในระดับไหล่

เท้า ส้นเท้าชิดปลายเท้าแยก

๑.๓ วงล่าง

ภาพที่ ๓

ตัวนาง

ตัวพระ

วงล่าง เป็นการตั้งวงที่ต่ำที่สุดโดยทอดส่วนโค้งของลำแขนลงข้างล่างให้อยู่ระดับเอวตั้งมือที่ระดับหัวเข่าชิดตัวพระจะกันศอก ตัวนางไม่ต้องกันศอก

ศีรษะ ตัวพระ ตรง
ตัวนาง ตรง

ลำตัว ตรง

แขน ลำแขนลงข้างล่างให้อยู่ระดับเอว

มือ ตัวพระ นิ้วทั้งสี่ชิดติดกัน หักเก็บนิ้วหัวแม่มือตั้งมือที่ระดับหัวเข่าชิดตัวพระจะกันศอก
ตัวนาง นิ้วทั้งสี่ชิดติดกัน หักเก็บนิ้วหัวแม่มือ ตัวนางไม่ต้องกันศอก

เท้า สันเท้าชิดปลายเท้าแยก

นาฏยศัพท์ส่วนเท้า

การเคลื่อนไหวเท้าในการแสดงนาฏศิลป์ไทยมีหลายลักษณะ ซึ่งแต่ละลักษณะหรือแต่ละท่าจะมีลีลาที่แตกต่างกันไป ได้แก่

๑.๑ การกระทุ้งเท้า

ภาพที่ ๔

ตัวนาง

ตัวพระ

การกระทุ้งเท้า คือ การวางเท้าลงข้างหน้าให้จุมูกเท้าวางหลัง กระแทกจุมูกเท้าเชื่อมต่อไปทำกระดกเท้า ย่อเข่านิดหน่อยพองาม

ศีรษะ ซ้าย

ลำตัว กดเอวลง มือ เท้าเอว

เท้า วางเท้าลงข้างหน้าให้จุมูกเท้าวางหลังในท่าก้าวเท้าหน้า เปิดสันเท้าหลังใช้จุมูกเท้ากระแทกที่พื้น กระยะของการก้าวพอง

๑.๒ กระดกเท้า

ภาพที่ ๕

ตัวนาง

ตัวพระ

กระดกเท้า คือการใช้เท้ายกไปด้านหลังให้สุด กดปลายเท้าลง ทรงตัวให้ตรง

ศีรษะ ตัวพระ ตรง

ตัวนาง ตรง

ลำตัว กดเอวลง

แขน เท้าเอว

มือ แตะอยู่ที่เอว

เท้า ตัวพระ ยกไปด้านหลังให้สุด กดปลายเท้าลง ทรงตัวให้ตรง ก้นขาออกด้านข้าง

ตัวนาง ยกไปด้านหลังให้สุด กดปลายเท้าลง ทรงตัวให้ตรง

ที่มา : วารุณีย์ กุลธรรวโรจน์ โรงเรียนผักแพวบำรุงวิทยา จังหวัดสกลนคร ๒๕๕๖

ใบความรู้สำหรับครูที่ ๒ ภาษานาฏศิลป์

นาฏศิลป์ หมายถึง ศิลป์แห่งการฟ้อนรำ อันเป็นพื้นฐานที่แสดงถึงอารยธรรมความรุ่งเรืองของชาติ ที่รุ่งเรืองหรืออารยธรรมที่เก่าแก่ย่อมมีวัฒนธรรมทางด้านดนตรีนาฏศิลป์ของตนเอง ท่าทางของนาฏศิลป์นั้น มีกำเนิดมาจากท่าธรรมชาติเป็นพื้นฐาน ต่อมาจึงได้พัฒนารูปแบบหรือประดิษฐ์ท่ารำขึ้นเพื่อเป็นการสื่อ ความหมายโดยเฉพาะท่าทางที่เลียนแบบธรรมชาติ โดยปกติแล้ว มนุษย์จะใช้ท่าทางประกอบคำพูดและเมื่อ ต้องการให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น อาจจะใช้สีหน้าหรือความรู้สึกประกอบคำพูดนั้น ๆ ด้วย เช่น กวักมือเข้า หมายถึงให้เข้ามาหา โบกมือออก หมายถึงให้ออกไป ในการแสดงนาฏศิลป์ได้นำท่าธรรมชาติเหล่านี้ มาประดิษฐ์ขึ้นเป็นท่าทางที่สวยงามขึ้น เราเรียกว่า **ภาษานาฏศิลป์** ท่าทางที่เลียนแบบธรรมชาตินี้อาจจำแนก ออกเป็น ๓ ประเภท คือ

๑. ท่าที่ใช้แทนคำพูด เช่น ปฏิสเทธ เรียก ไป มา รับ เป็นต้น
๒. ท่าแสดงกิริยาอาการหรืออิริยาบถ เช่น ยืน เดิน นั่ง นอน
๓. ท่าที่แสดงอารมณ์ภายใน เช่น ดีใจ เสียใจ โกรธ เป็นต้น

ในการร่ายรำท่าต่าง ๆ เหล่านี้ ได้นำมาประกอบบทร้อง เพลงดนตรี โดยมีมุ่งถึง ความสวยงามของลีลา ท่ารำและจำเป็นต้องอาศัยความงามทางศิลปะเข้ามาช่วย วิธีการใช้ท่าทางประกอบบทร้อง บทพากย์และเพลงดนตรีทางนาฏศิลป์เรียกว่า การตีบทหรือการรำบท ซึ่งเปรียบได้ว่าเป็นวิธีการอธิบาย ความหมายของท่าในนาฏศิลป์ โดยเฉพาะหรือจะเรียกว่าภาษาทำนาฏศิลป์ก็ได้

ความหมายภาษาทำนาฏศิลป์

ภาษาทำนาฏศิลป์ เป็นการนำท่าทางต่างๆ และสีหน้าที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น คำพูด กิริยา อาการ อารมณ์ ความรู้สึก มาปฏิบัติเป็นท่าทางนาฏศิลป์ไทยที่มีความหมายแทนคำพูด ให้สอดคล้องกับจังหวะ เพลงและการขับร้อง การฝึกปฏิบัติ การฝึกหัดภาษาท่าจะต้องฝึกให้ถูกต้องตามแบบแผนเพื่อจะได้ สื่อความหมายได้โดยตรง ซึ่งจะช่วยให้ผู้ชมเข้าใจความหมายที่ผู้แสดงต้องการสื่อความหมายมากขึ้น เช่น ท่ารัก ท่าปฏิเสธ ท่าโศกเศร้า ท่าตัวฉันหรือเรา ท่าเป็นใหญ่ ท่าโกรธ ท่ายิ้มดีใจ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. ทำโศกเศร้า

ภาพที่ ๖

ตัวนาง

ตัวพระ

ทำโศกเศร้า ประสานลำแขนส่วนล่าง ฝ่ามือแตะระดับสะโพก

ศีรษะ ตัวพระ ก้มเล็กน้อย

ตัวนาง ก้มเล็กน้อย

ลำตัว กดเอวลง

แขน แขนตึงระดับไหล่

มือ ตัวพระ มือขวาแตะที่หน้าท้องด้านซ้าย

เท้า ตัวพระ แตะเท้าด้านหน้า กันเข่า

ตัวนาง เท้าซ้ายวางเหลื่อมกับเท้า

๒. ทำตัวฉันทหรือเรา

ภาพที่ ๗

ตัวนาง

ตัวพระ

ทำตัวฉันทหรือเรา มือซ้ายจับเข้าที่อก

ศีรษะ ตัวพระ เอียงขวา

ตัวนาง เอียงซ้าย

ลำตัว กดเอวลง

แขน แขนระดับหน้าอก

มือ ตัวพระ มือซ้ายจับหงายที่หน้าอก มือขวาเท้าเอว

ตัวนาง มือซ้ายจับหงายที่หน้าอก มือขวาจับส่งหลัง

เท้า ตัวพระ แตะเท้าด้านหน้า กันเข่า ตัวนาง ก้าวเท้าหน้า

ใบความรู้สำหรับนักเรียนที่ ๑

การแสดงนาฏยศัพท์ในนาฏศิลป์

การแสดงท่าของนาฏศิลป์ไทย ใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าในการสื่อความหมายแสดงอารมณ์ความรู้สึก

นาฏยศัพท์ คือ ศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับท่ารำ เป็นคำที่ใช้ในวงการนาฏศิลป์ไทย ที่สามารถสื่อความหมายกันได้ เช่น ตั้งวง จีบ กระทุ้ง กระดก สะบัดมือ

ตั้งวง เป็นลักษณะของลำแขนที่ทอดโค้ง นิ้วทั้งสี่ชิดกัน นิ้วหัวแม่มือหักเข้าหาฝ่ามือเล็กน้อย หักข้อมือเข้าหาลำแขน วงแบ่งออกเป็น

๑. วงบน

ตัวนาง - ปลายนิ้วสูงระดับหางคิ้ว

ตัวพระ - ปลายนิ้วสูงระดับแก้มศีรษะ

๒. วงกลาง

ตัวนาง - ปลายนิ้วระดับไหล่

ตัวพระ - ปลายนิ้วระดับไหล่

๓. วงล่าง

ตัวนาง - ตั้งมือระดับหัวเข่า

ตัวพระ - ตั้งมือระดับหัวเข่า

ใบความรู้สำหรับนักเรียนที่ ๒

การแสดงภาษาท่าทางนาฏศิลป์

การแสดงท่าของนาฏศิลป์ไทย ใช้นาฏศัพท์และภาษาท่าในการสื่อความหมายแสดงอารมณ์ความรู้สึก

นาฏยศัพท์ คือ ศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับท่ารำ เป็นคำที่ใช้ในวงการนาฏศิลป์ไทย ที่สามารถสื่อความหมายกันได้ เช่น ตั้งวง จีบ กระทั่ง กระตก สะบัดมือ

สะบัดเท้า

เป็นอาการของเท้าที่วางข้างใดข้างหนึ่งไว้ข้างหลัง เปิดส้นเท้าขึ้น เท้าหน้าวางราบลงกับพื้นเพื่อรับน้ำหนัก จากนั้นวางเท้าหลังให้ราบลง เท้าหน้าใช้จมูกเท้าแตะพื้นเตรียมสะบัดแล้วเลื่อนเท้าหน้าโดยเสือกงมูกเท้าไปข้างหน้า แล้ววางเท้าที่สะบัดราบลงกับพื้นให้เต็มฝ่าเท้า เท้าหลังเปิดส้นสูงขึ้น

กระทั่ง

คือ การวางเท้าใดเท้าหนึ่งไว้ข้างหลังด้วยจมูกเท้าเปิดส้นเท้า การกระทั่ง คือ การกระแทกงมูกเท้ากับพื้นเบา ๆ แล้วยกขึ้น

กระตก

เป็นท่าสืบเนื่องมาจากการกระทั่ง โดยยกเท้าขึ้นข้างหลังแล้วหนีบงอนงอนเข้าไปข้างหลังมาก ๆ หักปลายเท้าลง

สะบัดมือ คือการสะบัดมือจากท่าจีบ โดยการหมุนข้อมือที่หงายให้คว่ำลงไปปล่อยจีบแล้วสะบัดมือตั้งขึ้นเป็นวง ทำเช่นนี้เรื่อย ๆ

ท่าที่ ๑

ท่าที่ ๒

ท่าที่ ๓

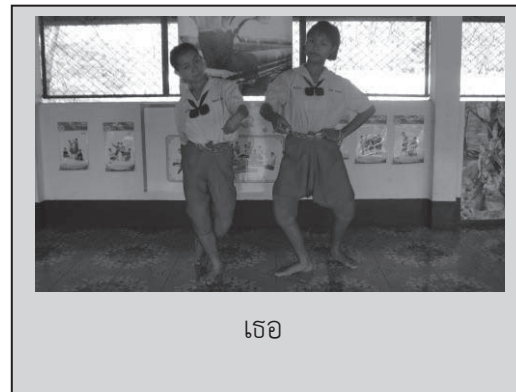

ใบความรู้สำหรับนักเรียนที่ ๓ การแสดงภาษาท่าทางของนาฏศิลป์

ฉัน

จับมือซ้ายแบบจับหางยไ้ระดับอก

ธอ

ยื่นมือออกไป พร้อมกับกระดกขึ้น
และกระดกลงเบา ๆ

ท่าน

แบมือยกขึ้นระดับศีรษะ กดข้อมือ

ท่านที่เคราพ

ยกมือทั้งสองข้างขึ้นระดับศีรษะฝ่ามือ
ให้ฝ่ามือโน้มลงทำไหว้

รัก

วางมือทั้งสองไขว้ทับกันแนบอก

ชมเชย

หางมือทั้งสองข้างชูขึ้น สูงกว่าระดับไหล่เล็กน้อย
ให้มือข้างหนึ่งสูงกว่าอีกข้างเล็กน้อย

ดีใจ

เก๋อเงิน

ห้ามหรือปฏิเสธ

ดม หอม

ร้องไห้

เจริญรุ่งเรือง

ฝ่ามือซ้ายแตะหน้าผากมือขวา
จีบหางเหินือเอว

แบมือตั้งสูงระดับศีรษะทั้งสองมือ

บัตรภาพที่ ๑
บัตรภาพการแสดงนาฏศิลป์ไทย

บัตรภาพที่ ๒
นาฏศิลป์ไทยอนุรักษ์ ชูตระบำกรับ

บัตรคำที่ ๑

บัตรคำนาฏยศัพท์

นาฏยศัพท์ส่วนมือ ตั้งวง

- ตั้งวงบน
- ตั้งวงกลาง
- ตั้งวงล่าง
- สะบัดมือ

นาฏยศัพท์ส่วนเท้า

- กระทุ้ง
- กระดกเท้า

ภาษาท่าทาง

- ท่าาน
- เสร้าโศก

**เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน
เรื่อง ภาษาท่าในนาฏศิลป์**

รายการประเมิน	ค่าคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การปฏิบัติท่านาฏยศัพท์ตามที่กำหนดให้	ปฏิบัติท่านาฏยศัพท์ตามที่กำหนดให้ได้ถูกต้องและสวยงาม	ปฏิบัติท่านาฏยศัพท์บางท่าตามที่กำหนดให้ได้ถูกต้องและสวยงาม	ปฏิบัติท่านาฏยศัพท์บางท่าตามที่กำหนดให้ได้ถูกต้องแต่ไม่สวยงาม	ปฏิบัติท่านาฏยศัพท์บางท่าตามที่กำหนดให้ไม่ถูกต้องและไม่สวยงาม
๒. ความตั้งใจในการฝึกปฏิบัติ	มีความตั้งใจและสนใจในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมดีมาก	มีความตั้งใจและสนใจในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมดี	มีความตั้งใจและสนใจในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมบางครั้ง	ไม่มีความตั้งใจและสนใจในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ
๓. ความสนุกสนานเพลิดเพลินกล้าแสดงออก	มีความกระตือรือร้นในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมดีมาก	มีความกระตือรือร้นในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมดี	มีความกระตือรือร้นในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมเพียงบางครั้ง	ไม่มีความกระตือรือร้นในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ
๔. การให้ความร่วมมือภายในกลุ่มของตน	สมาชิกให้ความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มดีมาก	สมาชิกให้ความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มดี	สมาชิกให้ความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มเป็นบางครั้ง	สมาชิกในกลุ่มไม่มีความสนใจและไม่เข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม

เกณฑ์การประเมิน ๔ คะแนน ปฏิบัติได้ ดีมาก

๓ คะแนน ปฏิบัติได้ ดี

๒ คะแนน ปฏิบัติได้ พอใช้

๑ คะแนน ปฏิบัติได้แต่ควรปรับปรุง

นักเรียนที่ได้คะแนน ๑๒ คะแนนขึ้นไป ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ระดับคุณภาพ

คะแนน ๑๒-๑๖ ระดับ ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๙-๑๑ ระดับ ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๕-๖ ระดับ ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑-๔ ระดับ ๑ หมายถึง ปรับปรุง

นักเรียนต้องได้ระดับดี ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์การประเมิน

แบบประเมินตนเอง
การปฏิบัติทำนาฏยศัพท์

ชื่อ เลขที่ ชั้น

๑. ให้นักเรียนประเมินตนเองว่าสามารถปฏิบัติภาษาทำรำนาฏศิลป์ต่อไปนี้ได้ระดับใด

รายการ	ผลการปฏิบัติการ			
	๔	๓	๒	๑
๑.๑ ตั้งวงบน				
๑.๒ ตั้งวงกลาง				
๑.๓ ตั้งวงล่าง				
๑.๔ กระทุ้ง / กระดกเท้า				

๒. นาฏยศัพท์คือ

.....
.....

๓. ทำนาฏยศัพท์ที่ไม่สามารถปฏิบัติได้มีท่าอะไรบ้าง

.....
.....

๔. ข้อบกพร่องที่ไม่สามารถปฏิบัติได้คืออะไร

.....
.....

๕. นักเรียนมีวิธีการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องอย่างไร

.....
.....

๖. หลังจากปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องแล้วเกิดผลอย่างไร นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร

.....
.....

การปฏิบัติทำรำนากุศิลป์

ชื่อ เลขที่ ชั้น

๑. ให้นักเรียนประเมินตนเองว่าสามารถปฏิบัติภาษาทำรำนากุศิลป์ต่อไปนี้ได้ระดับใด

รายการ	ผลการปฏิบัติการ			
	๔	๓	๒	๑
๑. ร้องไห้/โศกเศร้า				
๒. ตัวฉัน				

๒. ภาษาทำรำนากุศิลป์ที่ไม่สามารถปฏิบัติได้มีอะไรบ้าง

.....

๓. ปัญหาอุปสรรคที่ไม่สามารถปฏิบัติได้คืออะไร

.....

๔. นักเรียนมีวิธีการปรับปรุงแก้ไขและอุปสรรคอย่างไร

.....

๕ หลังจากแก้ปัญหาแล้วเกิดผลอย่างไร นักเรียนมีความรู้สึอย่างไร

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน
ชื่อกลุ่มที่ถูกระเมิน.....

คำชี้แจง กาเครื่องหมาย ✓ ช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

หัวข้อ	คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. มีการวางแผนการทำงานกลุ่มและใช้บุคลากรในกลุ่มในการทำงานได้อย่างเหมาะสม				
๒. การนำเสนอเนื้อหาได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเวลา				
๓. มีความสามัคคีในการทำงานกลุ่ม				
๔. มีจินตนาการ วิธีการ รูปแบบ ในการนำเสนอผลงานได้แปลกใหม่และน่าสนใจ				
รวม				

หมายเหตุ	๔ คะแนน	หมายถึง	นำเสนอได้	ดีมาก
	๓ คะแนน	หมายถึง	นำเสนอได้	ดี
	๒ คะแนน	หมายถึง	นำเสนอได้	พอใช้
	๑ คะแนน	หมายถึง	นำเสนอได้	ต้องปรับปรุง

ลงชื่อกลุ่ม.....
 ผู้ประเมิน

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์ไทย เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

นาฏยศัพท์ ภาษานาฏศิลป์ เป็นพื้นฐานการรำทำท่าที่อ่อนช้อยสวยงามของไทย สามารถนำมาประดิษฐ์ท่าประกอบเพลงได้ตามจินตนาการ

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

อธิบายความหมายการคิดอย่างสร้างสรรค์ การมีจินตนาการ
แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยคละชั้น ตามความเหมาะสม มอบหมายให้
ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม ให้กลุ่มหนึ่งร้องเพลงพร้อมทำจังหวะ อีกกลุ่มหนึ่งแสดงท่าทางประกอบ
เพลงแว่วเสียงแคนแล้วเปลี่ยนหน้าที่กัน
กิจกรรมจับคู่รายชั้น: ให้นักเรียนจับคู่กันคิดประดิษฐ์ท่ารำตามความหมายของเนื้อเพลงเมื่อจะข้ามถนน เพลง
แว่วเสียงแคน โดยนำท่ารำพื้นฐาน
ภาษาท่าทางนาฏศัพท์ พร้อมฝึกตามจังหวะเพลง
ทำใบงานที่ ๐๒ เมื่อเราได้ฟังเพลงแว่วเสียงแคน

๑. การเตรียมสื่อ/วัสดุอุปกรณ์

- แถบบันทึกละเสียง เพลงแว่วเสียงแคน
- เครื่องเคาะจังหวะ เช่น ฉิ่ง กรับ
- แผนภูมิเพลง เพลงแว่วเสียงแคน

๒. ใบงาน/ใบความรู้

- ใบความรู้สำหรับครูที่ ๑,๒
- ใบงาน ๐๑ - ๐๓

๓. การวัดและประเมินผล

- ทดสอบหลังเรียน
- การประเมินผลงาน-ใบงาน

แนวการจัดการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๒ จินตนาการทางภาษา แผนการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์ไทย
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สุขศึกษาและพลศึกษา เวลา ๒ ชั่วโมง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

แนวการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
ผู้นำ	๑. ครูแจ้งจุดประสงค์รายปี ๒. นักเรียนแสดงบทบาทสมมติเป็นครูเปิดเพลงแนวเสียงแคนให้นักเรียนปรับปรุงจังหวะตาม ๓. ครูสรุปให้นักเรียนการคิดอย่างสร้างสรรค์ การมีจินตนาการ
ชั้นสอน	๔. อธิบายความหมายการคิดอย่างสร้างสรรค์ การมีจินตนาการ ๕. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยคละซัน ตามความเหมาะสม มอบหมายให้ ๖. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม ให้กลุ่มหนึ่งร้องเพลงพร้อมทำจังหวะ อีกกลุ่มหนึ่งแสดงท่าทางประกอบเพลงแนวเสียงแคน แล้วเปลี่ยนหน้าที่กัน ๗. กิจกรรมจับคู่รายชั้น: ให้นักเรียนจับคู่กันคิดประดิษฐ์ท่ารำตามความหมายของเนื้อเพลงเมื่อจะข้ามถนน เพลงแนวเสียงแคน โดยนำท่ารำพื้นฐาน ๘. ภาษาท่าทางนาฏศัพท์ พร้อมฝึกตามจังหวะเพลง ๙. ทำใบงานที่ ๐๒ เมื่อเราได้ฟังเพลงแนวเสียงแคน
ขั้นสรุป	๑๐. ปฏิบัติกิจกรรมในเพลงแนวเสียงแคน พร้อมกัน ๑ เทียว
วัดและประเมินผล	๑. ประเมินการประดิษฐ์ท่าประกอบเพลงแนวเสียงแคน ระบุความรู้จากการฟังเพลง ๒. ประเมินทักษะการแสดงท่าทางประกอบเพลง ๓. ประเมินคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ทำแบบทดสอบหน่วยย่อยที่ ๒ จินตนาการทางภาษา

แผนจัดการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๒ จินตนาการหรือจินตนาการ แผนการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์ไทย
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สุขศึกษาและพลศึกษา เวลา ๒ ชั่วโมง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ขอบเขตเนื้อหา - ประดิษฐ์ทำประกอบการแสดงตามจินตนาการ - ภาษาทำประกอบเพลง - การเคลื่อนไหวร่างกายอยู่กับที่ - การนำเสนอผลงาน	ขั้นนำ ๑. ครูชี้แจงตัวชี้วัดขั้นนี้ และจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ ๒. ครูเชื่อมโยงความรู้เดิมด้วยการทบทวนทำนานาฏศิลป์ที่ ภาษานาฏศิลป์จากชั่วโมงที่ผ่านมา ขั้นสอน ๓. ครูเปิดเพลงแว่วเสียงแคน ให้นักเรียนฟัง แล้วสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาของเพลง (แผนภูมิเพลง) ๔. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม ให้กลุ่มหนึ่งร้องเพลงพร้อมทำจังหวะ อีกกลุ่มหนึ่งแสดงท่าทางประกอบเพลงแว่วเสียงแคน แล้วเปลี่ยนหน้าที่กัน (ใบงาน ๐๑ - ๐๒) ๕. ครูให้นักเรียนจับคู่กันคิดประดิษฐ์ท่าตามความหมายของเนื้อ เพลงแว่วเสียงแคน โดยนำท่ารำพื้นฐาน นาฏยศัพท์ ภาษานาฏศิลป์ ฝึกปฏิบัติตามจังหวะเพลง ๖. นักเรียนฝึกปฏิบัติเพลงแว่วเสียงแคน ขั้นสรุป ๗. ปฏิบัติกิจกรรมในเพลงแว่วเสียงแคน พร้อมกัน ๑ เที้ยว ๘. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนประจำหน่วยที่ ๒ จินตนาการหรือจินตนาการ	สื่อ / แหล่งเรียนรู้ - แถบบันทึกเสียง เพลงแว่วเสียงแคน - เครื่องเคาะจังหวะ เช่น ฉิ่ง กรับ - แผนภูมิเพลง เพลงแว่วเสียงแคน - ใบความรู้สำหรับครูที่ ๑, ๒ - ใบงาน ๐๑ - ๐๒ ภาระงาน / ชิ้นงาน - การแสดงบทบาทสมมติ	การวัดและประเมินผล ๑. ประเมินการประดิษฐ์ทำประกอบเพลงแว่วเสียงแคน, สรุปความรู้จากการฟังเพลง ๒. ประเมินทักษะการแสดงท่าทางประกอบเพลง, การแสดงบทบาทสมมติ และการวาดภาพ ๓. ประเมินคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ วิธีการ ๑. ทดสอบหลังเรียน ๒. สังเกตการแสดงท่าทางประกอบเพลง ๓. การประเมินผลงาน-ใบงาน เครื่องมือ ๑. แบบประเมินการปฏิบัติท่ารำ ๒. แบบประเมินพฤติกรรม เกณฑ์การประเมิน - ผ่านผลการประเมินการฝึกปฏิบัติตามใบงาน, แบบทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด
จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. การนำนาฏยศัพท์ ภาษานาฏศิลป์ มาประดิษฐ์ทำประกอบเพลงได้ตามจินตนาการ ๒. การเคลื่อนไหวอย่างมีรูปแบบ ทักษะ ๑. สามารถแสดงท่าทางประกอบเพลงได้ ๒. การคิดสร้างสรรค์ท่าทางประกอบเพลง คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มีวินัย ๒. ใฝ่รู้ ๓. กระตือรือร้นในการทำกิจกรรม กล้าแสดงออกหรือแสดงความคิดเห็น			

ใบงานที่ ๐๑ การฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์ไทย เพลงแว่วเสียงแคน

คำชี้แจง ให้นักเรียนฟังเพลงแว่วเสียงแคนแล้วตอบคำถาม โดยทำเครื่องหมาย × ลงไปหน้าข้อที่ถูกต้อง

๑. เพลงแว่วเสียงแคน เป็นเพลงของภาคใด
 - ก. ภาคอีสาน
 - ข. ภาคกลาง
 - ค. ภาคใต้
๒. “ยามสนธยา” หมายถึงเวลาใด
 - ก. เวลาเช้า
 - ข. เวลากลางคืน
 - ค. เวลาเย็น
๓. “แสงเดือนมาเยือนขอบฟ้า” แสงเดือนหมายถึงข้อใด
 - ก. พระอาทิตย์
 - ข. พระจันทร์
 - ค. ดวงดาว
๔. จากเพลงแว่วเสียงแคน อยู่ในอารมณ์ใด
 - ก. โศกเศร้า
 - ข. เหงาหงอย
 - ค. สนุกสนาน
๕. จากเพลง “แล่น แล่น แต่ แต่ แล แล่น” กล่าวถึงเครื่องดนตรีชนิดใด
 - ก. พิณ
 - ข. แคน
 - ค. โปงลาง

ใบความรู้สำหรับครูที่ ๒
การฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์ไทย เพลงแว่วเสียงแคน

ท่าออก ผู้ชายเป่าแคน ผู้หญิงใช้มือคลึงที่สะโพก

“ยามสนธยา”มือขวาชี้ตะแคงด้านข้าง เดินย่างเท้า

“เหล่านกกาบินกลับรัง” กดปลายนิ้วลงท่ายนกบิน

“เสียงแคนแว่วดัง” มือทำท่าเป่าแคน

“ชวนให้ฉันฟังนะเจ้าเอ๋ย” มือขวาแตะที่หู

“ไฉ่นวลเอยช่างเพริดอร่า”มือประสานที่อก

ดนตรีรับ ผู้ชายทำท่าเป่าแคน ย่ำเท้าตามจังหวะ ผู้หญิง มือคลึงสะโพก เขย่งปลายเท้า

“มาฟังเสียงแคนกันเถิดหนา” กวักมือเรียกเข้ามา

“แสงเดือนเียนขอบฟ้าส่องแสงมาดังเช่นเคย”
ผายมือออกระดับสูง

“อย่าทำเฉยมาซิมาร้า” ทำสอดสร้อยมาลา

“เจ้างามล้ำของเรือนี่เอย” ปฏิบัติเหมือนกับท่าที่แล้ว สลับเปลี่ยนด้านเป็นด้านซ้าย

แผนภูมิเพลงที่๐๒
เพลงแว่วเสียงแคน

ยามสนธยา	เหล่านกกาบินกลับรัง
เสียงแคนแว่วดัง	ชวนให้ฉันฟังนะเจ้าเอ๋ย
โถ้ววลอยช่างเพลินอุรา	
แลน แลน แต แต่ แล แลน แลน แลน แต แต่ แล แลน	
มาฟังเสียงแคนกันเถิดหนา	แสงเดือนเฝื่อนขอบฟ้า
ส่องแสงมาดังเช่นเคย	อย่าทำเฉยมาชิมารำ
เจ้างามล้ำของเรียมเอ๋ย	

แลน แลน แต แต่ แล แลน แลน แลน แต แต่ แล แลน

**เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน
เรื่อง ภาษาท่ารำในนาฏศิลป์**

รายการ ประเมิน	ค่าคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การปฏิบัติ ทำนาฏยศัพท์ ตามที่ กำหนดให้	ปฏิบัติทำ นาฏยศัพท์ตาม ที่กำหนดให้ได้ ถูกต้องและสวยงาม	ปฏิบัติทำ นาฏยศัพท์บางท่า ตามที่กำหนดให้ได้ ถูกต้องและ สวยงาม	ปฏิบัติทำ นาฏยศัพท์บางท่า ตามที่กำหนดให้ได้ ถูกต้องแต่ไม่ สวยงาม	ปฏิบัติทำ นาฏยศัพท์บาง ท่าตามที่ กำหนดให้ ไม่ถูกต้องและ ไม่สวยงาม
๒. ความตั้งใจ ในการ ฝึกปฏิบัติ	มีความตั้งใจและ สนใจในการฝึก ปฏิบัติกิจกรรม ดีมาก	มีความตั้งใจและ สนใจในการฝึก ปฏิบัติกิจกรรมดี	มีความตั้งใจและ สนใจในการฝึก ปฏิบัติกิจกรรม บางครั้ง	ไม่มีความตั้งใจ และสนใจใน การฝึกปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ
๓. ความ สนุกสนาน เพลิดเพลิน กล้าแสดงออก	มีความ กระตือรือร้นในการ ฝึกปฏิบัติกิจกรรม ดีมาก	มีความ กระตือรือร้นใน การฝึกปฏิบัติ กิจกรรมดี	มีความ กระตือรือร้นใน การฝึกปฏิบัติ กิจกรรมเพียง บางครั้ง	ไม่มีความ กระตือรือร้นใน การฝึกปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ
๔. การให้ ความร่วมมือ ภายในกลุ่ม ของตน	สมาชิกให้ความ สนใจและเข้าร่วม กิจกรรมของกลุ่ม ดีมาก	สมาชิกให้ความ สนใจและเข้าร่วม กิจกรรมของกลุ่มดี	สมาชิกให้ความ สนใจและเข้าร่วม กิจกรรมของกลุ่ม เป็นบางครั้ง	สมาชิกในกลุ่ม ไม่มีความสนใจ และไม่เข้าร่วม กิจกรรมของกลุ่ม

เกณฑ์การประเมิน ๔ คะแนน ปฏิบัติได้ ดีมาก

๓ คะแนน ปฏิบัติได้ ดี

๒ คะแนน ปฏิบัติได้ พอใช้

๑ คะแนน ปฏิบัติได้แต่ควรปรับปรุง

นักเรียนที่ได้คะแนน ๑๒ คะแนนขึ้นไป ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ระดับคุณภาพ

คะแนน ๑๒-๑๖ ระดับ ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๙-๑๑ ระดับ ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๕-๖ ระดับ ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑-๔ ระดับ ๑ หมายถึง ปรับปรุง

นักเรียนต้องได้ระดับดี ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์การประเมิน

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน
ชื่อกลุ่มที่ถูกประเมิน.....

คำชี้แจง กาเครื่องหมาย √ ช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

หัวข้อ	คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. มีการวางแผนการทำงานกลุ่มและใช้บุคลากรในกลุ่มในการทำงานได้อย่างเหมาะสม				
๒. การนำเสนอเนื้อหาได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเวลา				
๓. มีความสามัคคีในการทำงานกลุ่ม				
๔. มีจินตนาการ วิธีการ รูปแบบ ในการนำเสนอผลงานได้แปลกใหม่และน่าสนใจ				
รวม				

หมายเหตุ	๔ คะแนน	หมายถึง	นำเสนอได้	ดีมาก
	๓ คะแนน	หมายถึง	นำเสนอได้	ดี
	๒ คะแนน	หมายถึง	นำเสนอได้	พอใช้
	๑ คะแนน	หมายถึง	นำเสนอได้	ต้องปรับปรุง

ลงชื่อกลุ่ม.....
ผู้ประเมิน

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยบูรณาการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ หน่วยการเรียนรู้ย่อยที่ ๒ จินตนาการสร้างสรรค์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✕ ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. จากภาพ

เป็นรูปร่าง รูปทรงที่เห็น

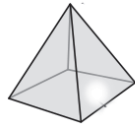
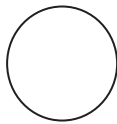
ก.

ข.

ค.

๒. อุปกรณ์ใดเหมาะสมสำหรับการร่างภาพ

ก. ดินสอ HB (ดินสอใช้เขียน)

ข. ดินสอ EE (ดินสอแรเงา)

ค. ปากกา

๓. การสร้างภาพปะติด ขั้นตอนแรกควรทำอะไร

ก. ออกแบบภาพ

ข. เตรียมวัสดุ

ค. ฉีกกระดาษเป็นรูป

๔. ข้อใดเป็นวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับงานปั้นทั้งหมด

ก. ดินสอ กาว น้ำ

ข. ดินน้ำมัน ปากกา ไม้บรรทัด

ค. ดินเหนียว น้ำมัน ดินน้ำมัน

๕. การขับร้องเพลงในข้อใดถูกต้อง

- ก. เปล่งเสียงตามระดับเสียงของทำนอง
- ข. เปล่งเสียงตามระดับเสียงของเครื่องดนตรี
- ค. เปล่งเสียงตามระดับเสียงของตัวเอง

๖. การร้องเพลงตรงตามจังหวะและทำนองจะเป็นอย่างไร

- ก. ทำให้ความหมายของบทเพลงดีขึ้น
- ข. ทำให้บทเพลงไพเราะน่าฟัง
- ค. ทำให้บทเพลงมีจังหวะและทำนองแปลกใหม่

๗. ข้อใดไม่ใช่นาฏยศัพท์

- ก. ท่าอวย
- ข. ล่อแก้ว
- ค. จรดเท้า

๘.

จากภาพเป็นภาษาทำนาฏศิลป์ตามข้อใด

- ก. เถอ
- ข. ฉั่น
- ค. ท่า่น

๙. การฝึกเคลื่อนไหวประกอบเพลงมีประโยชน์อย่างไร

- ก. ทำให้มีสมาธิดีขึ้น
- ข. ทำให้ร่างกายแข็งแรง
- ค. ทำให้จิตใจเยียบสงบ

๑๐. การแสดงนาฏศิลป์ข้อใด ต้องใช้ภาษาท่า

- ก. ระบำ
- ข. รำ
- ค. โขน

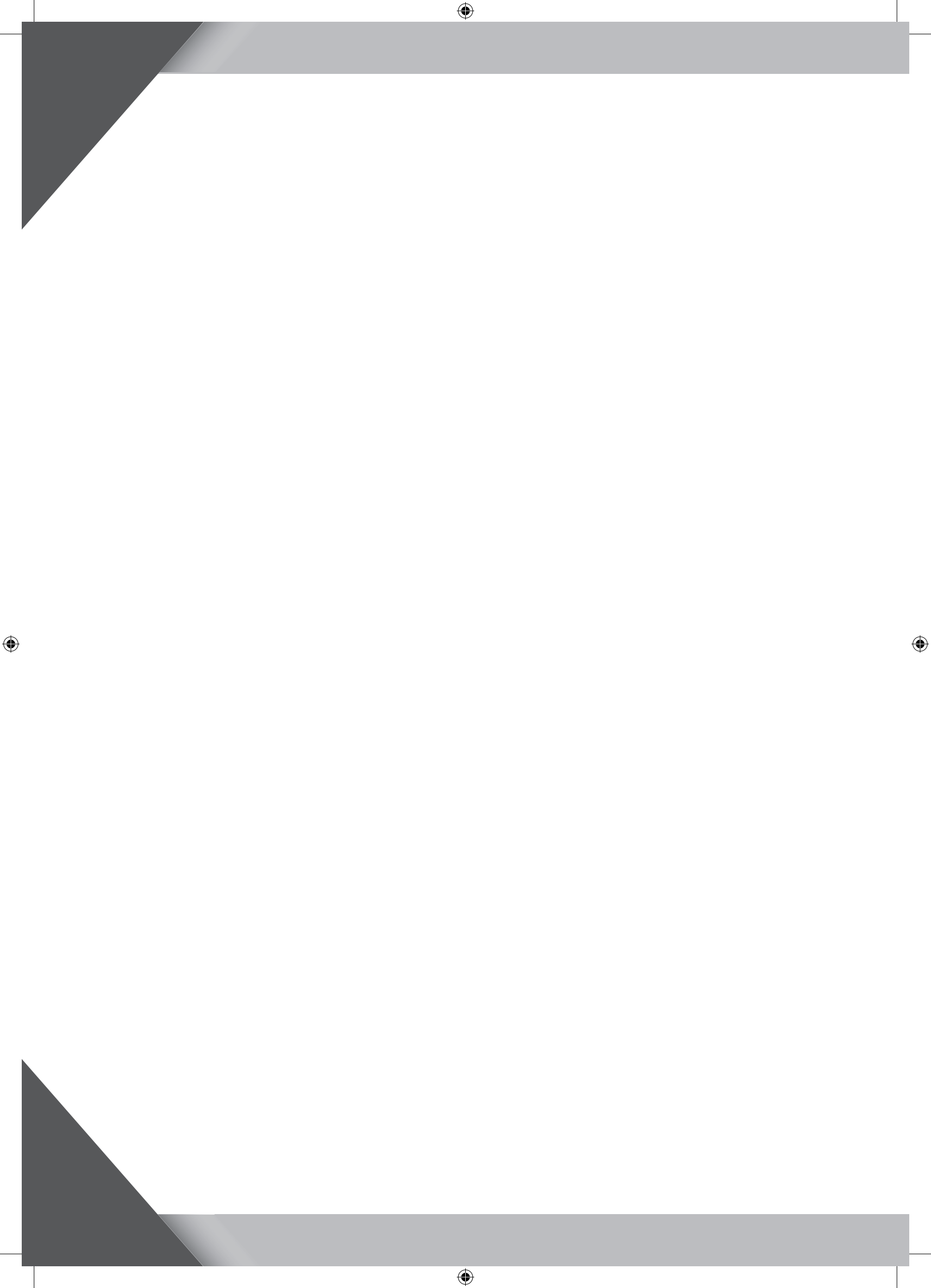
เฉลยแบบทดสอบ

หน่วยการเรียนรู้บูรณาการที่ ๘ หน่วยย่อยที่ ๒ จินตนาการหรรษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน

๑.	ข	๖.	ข
๒.	ก	๗.	ก
๓.	ก	๘.	ข
๔.	ค	๙.	ข
๕.	ก	๑๐.	ค

หน่วยย่อยที่ ๓
ลีลาศิลป์ไทย

ใบสรุปหน้าหน่วยย่อย

หน่วยย่อยที่ ๓ ชื่อหน่วยย่อย ลีลาศิลป์ไทย

จำนวนเวลาเรียน ๑๐ ชั่วโมง

จำนวนแผนการเรียนรู้ ๖ แผน

สาระสำคัญของหน่วย

ลีลาศิลป์ไทยเป็นการรวมเอาศิลปะพื้นบ้าน เกิดจากการนำวัสดุในท้องถิ่นมาสร้างสรรค์งานศิลปะ เพลงและดนตรีพื้นบ้านรูปแบบการร้อง การเล่นที่มีท่วงทำนอง ภาษาเรียบง่าย มุ่งความสนุกสนาน การเคลื่อนไหวประกอบเพลง และการฟ้อนรำไทยเป็นการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก การสร้างงานศิลป์ที่มีความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ดนตรีและนาฏศิลป์ เป็นการส่งเสริมการเห็นคุณค่าของงานศิลปะไทย

มาตรฐานตัวชี้วัด

- มฐ. ศ ๑.๑ ตัวชี้วัด ป.๒/๗
 มฐ. ศ ๑.๒ ตัวชี้วัด ป.๒/๒
 มฐ. ศ ๒.๑ ตัวชี้วัด ป.๒/๒
 มฐ. ศ ๒.๒ ตัวชี้วัด ป.๒/๑,๒
 มฐ. ศ ๓.๑ ตัวชี้วัด ป.๒/๑,๒,๔,๕
 มฐ. พ ๑.๑ ตัวชี้วัด ป.๒/๑,๒,๔,๓,๕
 มฐ. พ ๒.๑ ตัวชี้วัด ป.๒/๑,๒,๓
 มฐ. พ ๓.๑ ตัวชี้วัด ป.๒/๑,๒,๓,๔,๖
 มฐ. ส ๔.๒ ตัวชี้วัด ป.๒/๑,๒
 มฐ. พ ๓.๑ ตัวชี้วัด ป.๒/๑

ลำดับการเสนอแนวคิดหลัก

การถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก การสร้างงานศิลป์ที่มีความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ดนตรีและนาฏศิลป์ เป็นการส่งเสริมการเห็นคุณค่าของงานศิลปะไทย

ศิลปะท้องถิ่น

บทเพลงในท้องถิ่น

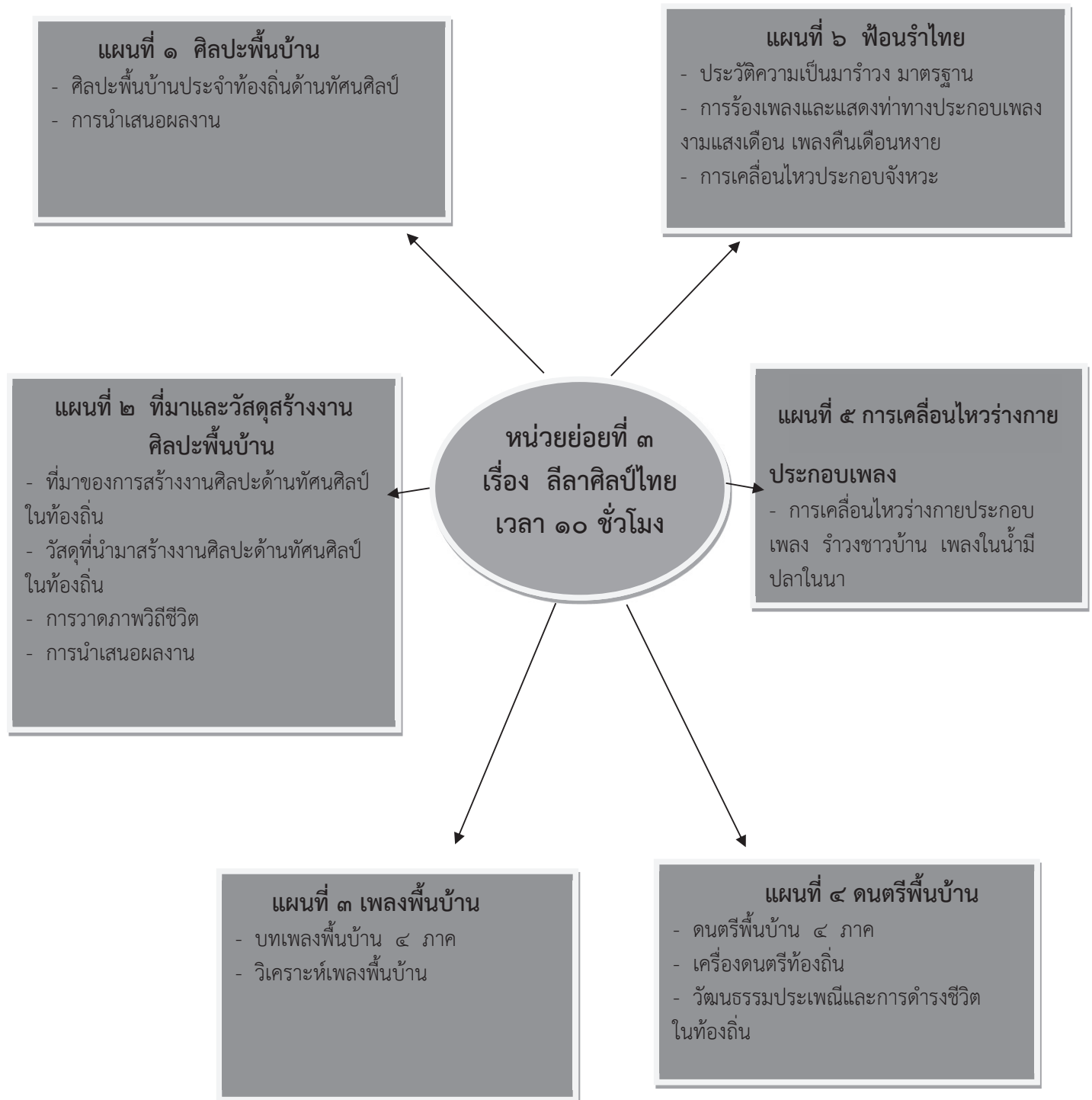

การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง การฟ้อนรำไทย

โครงสร้างของหน่วย

แผนที่	ชื่อแผน	เวลา	หมายเหตุ
๑	ศิลปะพื้นบ้าน	๒ ช.ม.	
๒	ที่มาและวัสดุสร้างงานศิลปะพื้นบ้าน	๒ ช.ม.	
๓	เพลงพื้นบ้าน	๑ ช.ม.	
๔	ดนตรีพื้นบ้าน	๒ ช.ม.	
๕	การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง	๑ ช.ม.	
๖	ฟ้อนรำไทย	๒ ช.ม.	

โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยที่ ๘ สุนทรียศิลป์
หน่วยย่อยที่ ๓ ลีลาศิลป์ไทย

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ศิลปะพื้นบ้าน เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

ศิลปะพื้นบ้านประจำท้องถิ่นของไทยทุกภูมิภาค ประดิษฐ์ขึ้นจากวัสดุที่มีในท้องถิ่นสำหรับใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน โดยใช้ลดทอนงานศิลปะที่มีในท้องถิ่น ควรฝึกการจำแนกศิลปะพื้นบ้านแต่ละภาค การทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข มุ่งมั่นในการทำงานและมีความใฝ่เรียนรู้

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒.๑ ครูควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้สื่อและใบงานให้เข้าใจอย่างละเอียดก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับงานศิลปะพื้นบ้านที่พบเห็นในครอบครัวและชุมชน
- ครูสาธิตการวาดภาพศิลปะพื้นบ้านในท้องถิ่น นักเรียนฝึกปฏิบัติ
- นักเรียนทำใบงาน ๐๒ วาดภาพงานปั้นที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นต่าง ๆ พร้อมบอกชื่อ

๑. การเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์

- แบบทดสอบก่อนเรียน
- ใบงาน
- ใบความรู้

๒. ใบงาน/ใบความรู้

- ใบงานที่ ๐๑
- ใบความรู้ที่ ๑

๓. การวัดและประเมินผล

- ตรวจผลงาน
- แบบทดสอบก่อนเรียน

แนวการจัดการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๓ ลีลาศิลป์ไทย แผนการเรียนรู้ที่ ๑ ศิลปะพื้นบ้าน
บูรณาการรายวิชาศิลปะ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาไทย เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

แนวการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
ผู้นำ	(ชั่วโมงที่ ๑) ๑. ครูชี้แจงตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ ๒. ทดสอบก่อนเรียน หน่วยย่อยที่ ๓ ลีลาศิลป์ไทย ๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับงานศิลปะพื้นบ้านที่พบเห็นในครอบครัวและชุมชน
ผู้สอน	๔. นักเรียนจัดกลุ่ม กลุ่มละ ๓ คน ทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๑ นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน (ชั่วโมงที่ ๒) ๕. ครูสาธิตการวาดภาพศิลปะพื้นบ้านในห้องเรียน นักเรียนฝึกปฏิบัติ ๖. นักเรียนทำใบงาน ๐๒ วาดภาพงานพื้นที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นต่าง ๆ พร้อมบอกชื่อ ๗. นักเรียนนำเสนอหน้าชั้นเรียน
ขั้นสรุป	๘. ครูนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่องศิลปะพื้นบ้าน
วัดและประเมินผล	๑. การทำใบงาน ๐๑ ๒. สังเกตการร่วมตอบคำถามและการนำเสนอผลงาน

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๓ ลีลาศิลป์ไทย แผนการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ศิลปะพื้นบ้าน
บูรณาการรายวิชาศิลปะ ภาษาไทย เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ขอบเขตเนื้อหา - ศิลปะพื้นบ้านประจำท้องถิ่นด้านทัศนศิลป์ - การนำเสนอผลงาน	(ชั่วโมงที่ ๑) ชำนาญ ๑. ครูชี้แจงตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ ๒. ทดสอบก่อนเรียนหน่วยย่อยที่ ๓ ลีลาศิลป์ไทย โดยครูอ่านคำถามและคำตอบให้นักเรียน ๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับงานศิลปะพื้นบ้านที่พบเห็นในครอบครัวและชุมชน ชั้นสอน ๔. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับงานศิลปะพื้นบ้านในภูมิภาคต่าง ๆ ของไทย ๕. นักเรียนจัดกลุ่ม กลุ่มละ ๓ คน ทำกิจกรรมใบงานที่ ๑๑ นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายผลงาน (ชั่วโมงที่ ๒) ๗. ครูทบทวนความรู้เรื่องศิลปะพื้นบ้าน ๘. ครูสาธิตการวาดลวดลายงานศิลปะที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามครู ๙. ให้นักเรียนทำกิจกรรมใบงาน ๑๒ วาดภาพงานปั้นที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นต่าง ๆ พร้อมบอกชื่อ ๑๐. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนช่วยกันบอกชื่องานศิลปะพื้นบ้านอื่น ๆ ชั้นสรุป ๑๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ เรื่องศิลปะพื้นบ้าน	สื่อ / แหล่งเรียนรู้ ๑. ใบความรู้ที่ ๑ ศิลปะพื้นบ้าน ๒. ใบงานที่ ๑๑, ๑๒ ภาระงาน / ชิ้นงาน ๑. ผลงานตามใบงานที่ ๑๑ , ๑๒ ๒. การพูดและเขียนอธิบายภาพ
จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. บอกความหมายของศิลปะพื้นบ้านได้ ๒. อธิบายศิลปะพื้นบ้านด้านทัศนศิลป์ได้ ทักษะ ๑. ทักษะการวาดภาพ ๒. ทักษะการใช้อุปกรณ์ในการวาดภาพ ๓. จำแนกงานศิลปะพื้นบ้านด้านทัศนศิลป์แต่ละภาคได้ คุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ๒. มีความมุ่งมั่นในการทำงาน ๓. มีความใฝ่เรียนรู้	การวัดและประเมินผล ๑. ประเมินความรู้เรื่องศิลปะพื้นบ้าน ๒. ประเมินทักษะการวาดภาพและการใช้อุปกรณ์ ๓. ประเมินคุณธรรมจริยธรรมด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ความมุ่งมั่นในการทำงาน ความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน วิธีการ ๑. การตรวจใบงาน ๒. สังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน เครื่องมือ ๑. แบบทดสอบ ๒. แบบสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน เกณฑ์การประเมิน ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด	

แบบทดสอบก่อนเรียน
หน่วยการเรียนรู้บูรณาการที่ ๘ สุนทรียศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๓ ศิลปศิลป์ไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะงานศิลปะพื้นบ้าน

ก.

ข.

ค.

๒. ถ้านักเรียนได้มีโอกาสไปทัศนศึกษาภาคเหนือ นักเรียนจะซื้องานศิลปะพื้นบ้านใดมาฝากคุณแม่

ก. ร่มบ่อสร้าง

ข. ผ้าไหมมัดหมี่

ค. โคมบายปลาตะเพียน

๓. ข้อใดไม่ใช่เหตุผลที่ทำให้เกิดงานศิลปะในท้องถิ่น

ก. เพื่อผลิตของใช้ในครัวเรือน

ข. เพื่อผลิตอาหารบริโภคในครอบครัว

ค. เพื่อผลิตสิ่งของที่ใช้ในกิจกรรมทางศาสนา

๔. ถ้าชุมชนของนักเรียนมีไม้ไผ่จำนวนมาก นักเรียนควรจะเรียนรู้การสร้างงานศิลปะท้องถิ่นในข้อใด

ก. การปั้นตุ๊กตาชาววัง

ข. การทอผ้า

ค. การสานกระติบข้าว

๕. โน้ตตัวใดมีเสียงต่ำสุด

ก. เร

ข. โด

ค. ฟา

๖. สัญลักษณ์โน้ตตัวใดมีระดับเสียงสูงสุด

- ก. เร
- ข. โด
- ค. ที

๗. ข้อใดเป็นตัวกำหนดว่าแต่ละบทเพลงมีลักษณะที่แตกต่างกัน

- ก. โน้ตเพลง
- ข. ผู้ฟังดนตรี
- ค. ผู้เล่นดนตรี

๘. ทำรำเพลงคี่นเดือนหงายกับเพลงงามแสงเดือนต่างกันอย่างไร

- ก. การตั้งวง
- ข. การย่ำเท้า
- ค. การจับมือ

๙. ข้อใดไม่ใช่ทำรำของรำวงมาตรฐาน

- ก. รำหย่อย
- ข. รำส่าย
- ค. สอดสร้อยมาลา

๑๐. ข้อใดเป็นเพลงรำวงมาตรฐาน

- ก. เพลงนกน้อย
- ข. เพลงตะลุมโปง
- ค. เพลงคี่นเดือนหงาย

เฉลยแบบทดสอบ

หน่วยการเรียนรู้บูรณาการที่ ๘ สุนทรียศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๓ ลีลาศิลป์ไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน

๑.	ค	๖.	ค
๒.	ก	๗.	ก
๓.	ข	๘.	ข
๔.	ค	๙.	ก
๕.	ข	๑๐.	ค

ใบงานที่ ๐๑ เรื่อง ศิลปะพื้นบ้าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันโยงภาพ กับชื่องานศิลปะพื้นบ้านประจำท้องถิ่นต่าง ๆ

ภาพ	ชื่องานศิลปะพื้นบ้านประจำท้องถิ่น
☐ 	☐ ลายร่มบ่อสร้าง จังหวัดเชียงใหม่ ภาคเหนือ
☐ 	☐ ลายแกะรูปหนังตะลุง ภาคใต้
☐ 	☐ ลายผ้ามัดหมี่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
☐ 	☐ ลายโองม้งกร จังหวัดราชบุรี ภาคกลาง

สมาชิกในกลุ่ม ๑.....๒.....๓.....
โรงเรียน

ป ๘.๓/ผ ๑-๐๒

ใบงาน ๐๒

เรื่อง งานปั้นในท้องถิ่น

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพงานปั้นที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นต่าง ๆ พร้อมบอกชื่อ

ชื่อ ชั้น เลขที่
โรงเรียน

ป ๘.๓/ผ ๑-๐๑

(แนวคำตอบ)

ใบงานที่ ๐๑ เรื่อง ศิลปะพื้นบ้าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันโยงภาพกับ ชื่องานศิลปะพื้นบ้านประจำท้องถิ่นต่าง ๆ

ภาพ	ชื่องานศิลปะพื้นบ้านประจำท้องถิ่น
	☐ ลายร่มบ่อสร้าง จังหวัดเชียงใหม่ ภาคเหนือ
	☐ ลายแกะรูปหนังตะลุง ภาคใต้
	☐ ลายผ้ามัดหมี่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
	☐ ลายโอ่งมังกร จังหวัดราชบุรี ภาคกลาง

ป ๘.๓/ผ ๑-๐๒

(แนวคำตอบ)

ใบงาน ๐๒

เรื่อง งานปั้นในท้องถิ่น

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพระบายสีงานปั้นที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นต่างๆ พร้อมบอกชื่อ

ชื่อ ชั้น เลขที่
โรงเรียน

ใบความรู้สำหรับครูที่ ๑ เรื่อง ศิลปะพื้นบ้าน

ศิลปะพื้นบ้าน หมายถึง ศิลปะที่มีความงามความเรียบง่ายจากฝีมือของชาวบ้านทั่วไปไปสร้างสรรค์ผลงานอันมีคุณค่าทางด้านความงาม และประโยชน์ใช้สอยตามสภาพของท้องถิ่น

โดยทั่วไปแล้ว “ศิลปะพื้นบ้าน” จะเรียกรวมกับ “หัตถกรรม” เป็น “ศิลปหัตถกรรม” ซึ่งศิลปหัตถกรรมนั้นเกิดจากฝีมือของคนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง ประดิษฐ์สร้างสรรค์ตามเทคนิคและรูปแบบที่ถ่ายทอดกันในครอบครัวจากพ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย หรือปราชญ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยจุดประสงค์หลักคือทำขึ้นเพื่อใช้สอยในชีวิตประจำวัน งานศิลปหัตถกรรมได้ถ่ายทอดและมีอิทธิพลแก่กันและกันเช่นเดียวกับคติพื้นบ้านแล้วปรับปรุงให้เข้ากับสภาพของท้องถิ่นจนกลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของตนเอง ในที่นี้จะกล่าวถึงงานศิลปะพื้นบ้านด้านทัศนศิลป์

ศิลปะพื้นบ้านด้านทัศนศิลป์ เป็นงานด้านทัศนศิลป์ที่คนในท้องถิ่นสร้างสรรค์ขึ้นตามรูปแบบเพื่อประโยชน์ใช้สอยและการดำรงชีวิตของแต่ละท้องถิ่น

ตัวอย่างงานศิลปะพื้นบ้านด้านทัศนศิลป์

ภาคเหนือ

งานแกะสลักไม้ งานเขียนลายร่มบ่อสร้าง ลายผ้าพื้นเมือง เครื่องเงิน ตุ๊กตา ฯลฯ

ภาคอีสาน

ลายผ้ามัดหมี่ ลายผ้าไหม กระติบข้าว เครื่องปั้นดินเผาบ้านเชียง การแกะสลักเทียน กระซอนกรองปลาร้า วี (พัด) กระจาด กระดัง ฯลฯ

ภาคกลาง

โอ่งลายมังกร เครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด งานสานปลาตะเพียน ตุ๊กตาชาววัง ฯลฯ

ภาคใต้

ลายแกะรูปหนังตะลุง ลายผ้าปาเต๊ะ เครื่องจักสานย่านลิเภา หมากตักน้ำ ฯลฯ

แบบสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย / ลงในช่องคะแนนการปฏิบัติงานของนักเรียน

โดยมีเกณฑ์ระดับคะแนนการประเมินดังนี้

๕ มีพฤติกรรมการทำงาน มากที่สุด ๔ มีพฤติกรรมการทำงาน มาก ๓ มีพฤติกรรมการทำงาน ปานกลาง
๒ มีพฤติกรรมการทำงาน น้อย ๑ มีพฤติกรรมการทำงาน น้อยที่สุด

๑. ประเมินการปฏิบัติงาน

พฤติกรรมปฏิบัติ	คะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. มีการวางแผนในการทำงาน					
๒. ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างถูกต้อง					
๓. รู้จักแก้ปัญหา					
๔. ทำความสะอาดและเก็บอุปกรณ์เมื่อเสร็จงาน					
๕. ผลงานสำเร็จและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
รวม					

๒. ประเมินคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์

พฤติกรรมปฏิบัติ	คะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน					
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน และทำงานจนสำเร็จ					
๓. สามัคคีและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
๔. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน					
๕. ซักถามเมื่อไม่เข้าใจและโต้ตอบเมื่อครูซักถาม					
รวม					

ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๗๐ หรือได้คะแนน ๓๕ คะแนนขึ้นไป

ชื่อ
โรงเรียน ชั้น เลขที่

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ที่มาและวัสดุสร้างงานศิลปะพื้นบ้าน เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

งานศิลปะด้านทัศนศิลป์ในท้องถิ่นต่าง ๆ เกิดจากการนำวัสดุที่มีในท้องถิ่นนั้น ๆ มาสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ เพื่อถ่ายทอดบอกวิถีชีวิตในชุมชน ความคิด ความรู้สึก ความสวยงามและจินตนาการ ควรฝึกให้มีความมุ่งมั่นในการทำงานและมีความใฝ่เรียนรู้

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูควรศึกษาแผนการจัดการ

การเรียนรู้

- ครูควรหางานศิลปะด้านทัศนศิลป์ในท้องถิ่นมาเป็นตัวอย่าง

๑. การเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์

- ใบงาน

- ใบความรู้

๒. ใบงาน/ใบความรู้

- ใบงานที่ ๐๑,๐๒

- ใบความรู้ที่ ๑

๓. การวัดและประเมินผล

- ตรวจผลงาน

แนวการจัดการเรียนรู้บูรณาการ : หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๓ ศิลปะไทย แผนการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง ที่มาและวัสดุสร้างงานศิลปะพื้นฐาน บูรณาการรายวิชาศิลปะ คณิตศาสตร์ ภาษาไทยเวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

แนวการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
ขั้นนำ	(ชั่วโมงที่ ๑) ๑. ครูทบทวนความรู้เรื่องศิลปะท้องถิ่น
ขั้นสอน	๒. ครูอธิบาย ที่มาและวัสดุสร้างสรรค์งานศิลปะด้านทัศนศิลป์ในแต่ละท้องถิ่น (ใบความรู้สำหรับครูที่ ๑) ๓. แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ ๓ คน ให้แต่ละกลุ่มปฏิบัติใบงานที่ ๑๑ วาดภาพวัตถุท้องถิ่นที่นำมาสร้างงานศิลปะ (ชั่วโมงที่ ๒) ๔. นักเรียนปฏิบัติใบงาน ๑๒ วาดภาพวิถีชีวิตในชุมชน ๕. นักเรียนนำเสนอหน้าชั้นเรียน ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายผลงาน
ขั้นสรุป	๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปที่มาและวัสดุที่นำมาสร้างงานศิลปะด้านทัศนศิลป์ในท้องถิ่น
วัดและประเมินผล	๑. การทำใบงาน ๑๑ ๒. สังเกตการร่วมตอบคำถามและการนำเสนอผลงาน

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๓ ลีลาศิลป์ไทย แผนการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง ที่มาและวัตถุประสงค์สร้างงานศิลปะพื้นฐาน บูรณาการรายวิชาศิลปะ สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ขอบเขตเนื้อหา - ที่มาของการสร้างงานศิลปะด้านทัศนศิลป์ในท้องถิ่น - วัสดุที่นำมาสร้างงานศิลปะด้านทัศนศิลป์ในท้องถิ่น - การวาดภาพวิถีชีวิต - การนำเสนอผลงาน	(ชั่วโมงที่ ๑) ชำนาญ ๑. ครูทบทวนลักษณะงานศิลปะด้านทัศนศิลป์ที่พบในท้องถิ่นต่าง ๆ แล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบว่างานทัศนศิลป์ในท้องถิ่นของนักเรียนมีอะไรบ้าง ขั้นตอน ๒. ครูอธิบายที่มาและวัสดุที่ใช้สร้างสรรค์งานศิลปะด้านทัศนศิลป์ในแต่ละท้องถิ่น (ใบความรู้สำหรับครูที่ ๑) ๓. แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ ๓ คน แต่ละกลุ่มปฏิบัติใบงานที่ ๐๑ วาดภาพวัสดุในท้องถิ่นของนักเรียนที่นำมาสร้างงานศิลปะด้านทัศนศิลป์ ๔. ส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่องที่มาและวัสดุที่ใช้สร้างงานศิลปะด้านทัศนศิลป์ในท้องถิ่น	สื่อ / แหล่งเรียนรู้ ๑. ใบความรู้ที่ ๑ ที่มาและวัสดุสร้างงานศิลปะด้านทัศนศิลป์ในท้องถิ่น ๒. ใบงานที่ ๐๑ วิถีชีวิตในชุมชน ภาระงาน / ชิ้นงาน ๑. ผลงานตามใบงานที่ ๐๑ ๒. การนำเสนอผลงาน
จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. บอกที่มาของการสร้างงานศิลปะด้านทัศนศิลป์ในท้องถิ่นได้ ๒. บอกชื่อวัสดุที่นำมาสร้างงานศิลปะด้านทัศนศิลป์ในท้องถิ่นได้ ทักษะ ๑. การวาดภาพวัสดุที่นำมาสร้างงานศิลปะด้านทัศนศิลป์ ๒. การวาดภาพวิถีชีวิตของคนในชุมชน ๓. การสังเกต คุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. มีความมุ่งมั่นในการทำงาน ๒. มีความไม่เรียนรู้	(ชั่วโมงที่ ๒) ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายวัสดุที่นำมาสร้างงานศิลปะในท้องถิ่นของนักเรียนและท้องถิ่นอื่นว่าแตกต่างกันอย่างไร ๗. ให้นักเรียนปฏิบัติใบงานที่ ๐๒ วาดภาพวิถีชีวิตในชุมชน ๘. นักเรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ขั้นสรุป ๙. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายผลงาน	การวัดและประเมินผล ๔. ประเมินความรู้ที่มาและวัสดุสร้างงานศิลปะท้องถิ่น ๕. ประเมินทักษะการวาดภาพ ๖. ประเมินคุณธรรมจริยธรรม ความมุ่งมั่นในการทำงาน ความไม่เรียนรู้การเรียนรู้ วิธีการ ๑. ตรวจใบงาน ๒. สังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน เครื่องมือ ๒. แบบสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน เกณฑ์การประเมิน ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด

ป ๘.๓/ผ ๒-๐๑

ใบงานที่ ๐๑ เรื่อง ศิลปะพื้นบ้านในท้องถิ่น

คำชี้แจง

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ ๓ คน
๒. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันวาดภาพวัสดุในท้องถิ่นของนักเรียนที่นำมาสร้างงานศิลปะด้านทัศนศิลป์ จำนวนอย่างน้อย ๓ ชิ้น
๓. ส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

สมาชิกในกลุ่ม

๑. ชื่อ ชั้น
 ๒. ชื่อ ชั้น
 ๓. ชื่อ ชั้น
- โรงเรียน จังหวัด

ใบงานที่ ๐๒

เรื่อง วิถีชีวิตในชุมชน

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพวิถีชีวิตคนในชุมชนของนักเรียน ที่แสดงให้เห็นงานศิลปะในท้องถิ่น (คนทอผ้า, คนหัตถะกร้าที่สานด้วยไม้ไผ่, คนกำลังตักน้ำจากโอ่ง, ฯลฯ)

ชื่อ ชั้น เลขที่.....
โรงเรียน..... จังหวัด

ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๑ เรื่อง ที่มาและวัสดุสร้างงานศิลปะท้องถิ่น

ที่มาของงานศิลปะในท้องถิ่น

งานศิลปะท้องถิ่นเกิดจากภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่นนั้น ๆ ที่สร้างสรรค์งานในลักษณะต่าง ๆ เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นเครื่องทำมาหากิน หรือเพื่อประกอบพิธีกรรมความเชื่อทางศาสนา จากวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น ซึ่งมีการพัฒนาฝีมือเรื่อยมาและมีลักษณะเฉพาะตัวของท้องถิ่นนั้น ๆ

วัสดุสร้างงานศิลปะในท้องถิ่น

วัสดุที่นำมาสร้างงานศิลปะในท้องถิ่น แต่ละท้องถิ่นมีวัสดุแตกต่างกันไปตามลักษณะภูมิประเทศ, ภูมิอากาศ, และปัจจัยด้านอื่น ๆ ซึ่งเป็นวัสดุที่มีอยู่ในธรรมชาติรอบตัว เช่น ไม้ไผ่, ปอ, ย่านลิเภา, ดินเหนียว, ใบจาก, ฟาง, ใบตาล, กก ฯลฯ ซึ่งบางท้องถิ่นที่มีวัสดุที่เหมือนกันแต่ก็อาจสร้างงานศิลปะท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ที่แตกต่างกัน

ศึกษาเพิ่มเติม ศิลปะท้องถิ่นภาคเหนือ ทำมาจากวัสดุใด

ศิลปะท้องถิ่นภาคใต้ ทำมาจากวัสดุใด

ศิลปะท้องถิ่นภาคอีสาน ทำมาจากวัสดุใด

ศิลปะท้องถิ่นภาคกลาง ทำมาจากวัสดุใด

เพื่อจะได้เห็นภาพที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

แบบสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย / ลงในช่องคะแนนการปฏิบัติงานของนักเรียน

โดยมีเกณฑ์ระดับคะแนนการประเมินดังนี้

๕ มีพฤติกรรมการทำงาน มากที่สุด ๔ มีพฤติกรรมการทำงาน มาก ๓ มีพฤติกรรมการทำงาน ปานกลาง
๒ มีพฤติกรรมการทำงาน น้อย ๑ มีพฤติกรรมการทำงาน น้อยที่สุด

๑. ประเมินการปฏิบัติงาน

พฤติกรรมการปฏิบัติ	คะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. มีการวางแผนในการทำงาน					
๒. ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างถูกต้อง					
๓. รู้จักแก้ปัญหา					
๔. ทำความสะอาดและเก็บอุปกรณ์เมื่อเสร็จงาน					
๕. ผลงานสำเร็จและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
รวม					

๒. ประเมินคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์

พฤติกรรมการปฏิบัติ	คะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน					
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน และทำงานจนสำเร็จ					
๓. สามัคคีและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
๔. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน					
๕. ซักถามเมื่อไม่เข้าใจและโต้ตอบเมื่อครูซักถาม					
รวม					

ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๗๐ หรือได้คะแนน ๓๕ คะแนนขึ้นไป

ชื่อ โรงเรียน ชั้น เลขที่
--

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เพลงพื้นบ้าน เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. สารสำคัญของแผน

เพลงพื้นบ้าน เป็นบทเพลงที่เกิดจากคนในท้องถิ่นต่าง ๆ คิดรูปแบบการร้อง การเล่นขึ้น โดยมีท่วงทำนอง ภาษาที่เรียบง่ายไม่ซับซ้อน มุ่งความสนุกสนานรื่นเริงใช้เล่นในโอกาสต่าง ๆ

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒.๑ ครูควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อและใบงานให้เข้าใจอย่างละเอียดก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒.๒ ครูควรเตรียมเครื่องเล่น VCD เพลงพื้นบ้านของแต่ละภาค

กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูให้นักเรียนดูภาพการแสดงเพลงพื้นบ้านของแต่ละภาค ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนา
- ครูเปิดเพลงพื้นบ้านของภาคต่าง ๆ ๔ ภาคคือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ ให้นักเรียนฟัง แล้วใช้คำถาม เพื่อให้นักเรียนร่วมกันสนทนา
- ครูอธิบายความหมายของเนื้อเพลงพื้นบ้าน เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลง ทำนอง จังหวะ ให้นักเรียนฟังเสร็จแล้วทำใบงาน

๑. การเตรียมสื่อ/วัสดุอุปกรณ์

- VCD เพลงพื้นบ้านของแต่ละภาค
- ใบความรู้
- ใบงาน

๒. ใบงาน/ใบความรู้

- ใบงานที่ ๐๑ - ๐๒
- ใบความรู้ที่ ๐๑

๓. การวัดและประเมินผล

- ตรวจผลงาน
- แบบสังเกตพฤติกรรม

แนวการจัดการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๓ ศิลปะไทย แผนการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เพลงพื้นบ้าน
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และภาษาไทย เวลา ๑ ชั่วโมง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

แนวการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
ขั้นนำ	๑. ครูให้นักเรียนดูภาพการแสดงเพลงพื้นบ้านของแต่ละภาค ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนา โดยครูตั้งคำถาม ๒. ครูอธิบายความหมายของเพลงพื้นบ้านให้นักเรียนฟัง ๓. ครูเปิดเพลงพื้นบ้านของภาคต่าง ๆ ๔ ภาคคือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ ให้นักเรียนฟัง แล้วใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันสนทนา
ขั้นสอน	๔. ครูอธิบายความหมายของเนื้อเพลงพื้นบ้าน เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลง ทำนอง จังหวะ ให้นักเรียนฟัง ๕. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มตามความเหมาะสมเป็น ๔ กลุ่ม ๆ ละเท่ากัน ตัวแทนกลุ่มจับสลากเพลงพื้นบ้าน ตามใบงานที่ ๐๑ แล้วบอกว่าเนื้อเพลงพื้นบ้านของภาคใด โดยการแข่งขันว่ากลุ่มใดเสร็จก่อนเป็นผู้ชนะ ๖. ให้นักเรียนร้องเพลงพื้นบ้านอย่างน่อยภาคละ ๑ เพลง แล้วออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน ๗. ครูเปิดเพลงพื้นบ้านให้นักเรียนฟังจากแถบบันทึกเสียง เสร็จแล้วทำใบงานที่ ๐๒
ขั้นสรุป	๘. ศึกษาใบความรู้ ๙. ทำใบงานที่ ๐๑ เพลงพื้นบ้าน ๔ ภาค ๑๐. ทำใบงานที่ ๐๒ วิเคราะห์เพลงพื้นบ้านได้ ๑๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ความสำคัญของเพลงพื้นบ้าน
วัดและประเมินผล	๑. ประเมินความรู้เรื่องเพลงพื้นบ้าน ๒. ประเมินทักษะการจำแนกลักษณะเพลงพื้นบ้านของแต่ละภาค ๓. ประเมินคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ไม่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หนว่ยย่อยที่ ๓ ลีลาศิลป์ไทย แผนการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เพลงพื้นบ้าน
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะและภาษาไทย เวลา ๑ ชั่วโมง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ขอบเขตเนื้อหา - บทเพลงพื้นบ้าน ๔ ภาค - วิเคราะห์เพลงพื้นบ้าน	ขั้นนำ ๑. ให้นักเรียนร้องเพลงพื้นบ้าน และดูภาพการแสดงเพลงพื้นบ้านของแต่ละภาค เช่น การแสดงหมอลำ การแสดงรำโนราห์ การฟ้อนเล็บ เป็นต้น แล้วถามนักเรียนดังนี้ - นักเรียนรู้จักเพลงพื้นบ้านหรือไม่ - นักเรียนเคยได้ยินเพลงพื้นบ้านหรือไม่ - ในท้องถิ่นของนักเรียนมีเพลงพื้นบ้านหรือไม่ - นักเรียนยกตัวอย่างเพลงพื้นบ้านที่เคยได้ยิน ขั้นสอน ๑. อธิบายความหมายเพลงพื้นบ้านของแต่ละภาคได้ ๒. วิเคราะห์เพลงพื้นบ้านได้	สื่อ / แหล่งเรียนรู้ - VCD เพลงพื้นบ้านของแต่ละภาค - ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง เพลงพื้นบ้าน - ใบงานที่ ๑๑ - ๑๒ ภาระงาน - ชิ้นงาน - ผลงานตามใบงานที่ ๑๑ - ๑๒
จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. อธิบายความหมายเพลงพื้นบ้านของแต่ละภาคได้ ๒. วิเคราะห์เพลงพื้นบ้านได้ ทักษะ ๑. จำแนกลักษณะเพลงพื้นบ้านแต่ละภาคได้	๒. ครูอธิบายความหมายของเพลงพื้นบ้านให้นักเรียนฟัง ๓. ครูเปิดเพลงพื้นบ้านของภาคต่าง ๆ ๔ ภาคคือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เพลงน้อยใจยา) ภาคกลาง(เพลงเรือ) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ(หมอลำ) ภาคใต้ (มิโนราห์) แล้วใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันสนทนาดังนี้ - เพลงที่นักเรียนได้ฟังเป็นเพลงของภาคใด - แต่ละเพลงแตกต่างกันอย่างไร ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันฟังการร้องเพลงพื้นบ้านของภาคต่าง ๆ ๔ ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๕. จับคู่ให้นักเรียนและตอบคำถามว่าเพลงใดเป็นเพลงพื้นบ้านของภาคใด โดยให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑๑ ๖. ให้นักเรียนฟังเพลงพื้นบ้านจากแถบบันทึกเสียงที่ครูเปิดให้ฟัง ทำใบงานที่ ๑๒ ขั้นสรุป ๗. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญของเพลงพื้น	การวัดและการประเมินผล ๑. วิธีการวัดและประเมินผล ๑.๑ สังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม ๑.๒ ตรวจผลงาน ๑.๓ ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๒. เครื่องมือการวัด ๒.๑ แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม ๒.๒ แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. เกณฑ์การประเมิน ๓.๑ การประเมินพฤติกรรมการทำงาน

ใบงานที่ ๐๑
เรื่อง เพลงพื้นบ้าน ๔ ภาค

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำอักษร ก ข ค ง ใส่หน้าข้อความ

ก) ภาคเหนือ ข) ภาคกลาง ค) ภาคใต้ ง) ภาคอีสาน

- ๑. เพลงโนราห์
..... ๒. หมอลำ
..... ๓. เพลงเรือ
..... ๔. เพลงอีแซว
..... ๕. เพลงซอ

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....
โรงเรียน.....

ป ๘.๓/ผ ๓-๐๒

ใบงานที่ ๐๒ เรื่อง วิเคราะห์เพลงพื้นบ้านที่ได้ยิน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกฟังเพลงพื้นบ้าน ๑ เพลง

๑. ครูเปิดแถบบันทึกเสียงให้นักเรียนฟัง

๒. เลือกฟังเพลงจากรายการโทรทัศน์ วิทยุ หรือซีดีเพลง จากนั้นให้วิเคราะห์เพลงโดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความ

๑. ชื่อเพลง

๒. เป็นเพลงพื้นเมืองของภาค

☐ ภาคเหนือ ☐ ภาคอีสาน ☐ ภาคกลาง ☐ ภาคใต้

๓. ทำนอง ☐ ช้า ☐ ปานกลาง ☐ เร็ว

๔. เนื้อร้องมีความหมายเกี่ยวกับเรื่องใด

๕. เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงได้แก่

.....

.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

โรงเรียน.....

เฉลยใบงานที่ ๐๑
เรื่อง เพลงพื้นบ้าน ๔ ภาค

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำอักษร ก ข ค ง ใส่หน้าข้อความ

ก) ภาคเหนือ ข) ภาคกลาง ค) ภาคใต้ ง) ภาคอีสาน

-ค..... ๑. เพลงโนราห์
.....ง..... ๒. เพลงเซิ้ง
.....ข..... ๓. เพลงเรือ
.....ข..... ๔. ลำตัด
.....ก..... ๕. เพลงซอ

ป ๘.๓/ผ ๓-๐๒

ตัวอย่างเฉลย ใบงานที่ ๐๒ เรื่อง วิเคราะห์เพลงพื้นบ้านที่ได้ยิน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกฟังเพลงพื้นบ้าน ๑ เพลง

๑. ครูเปิดแถบบันทึกเสียงให้นักเรียนฟัง

๒. เลือกฟังเพลงจากรายการโทรทัศน์ วิทยู หรือซีดีเพลง จากนั้นให้วิเคราะห์เพลงโดย
เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความ

๑. ชื่อเพลงเพลงเชิงบังไฟ.....

๒. เป็นเพลงพื้นบ้านของภาค

☐ ภาคเหนือ ☒ ภาคอีสาน ☐ ภาคกลาง ☐ ภาคใต้

๓. ทำนอง ☐ ช้า ☐ ปานกลาง ☒ เร็ว

๔. เนื้อร้องมีความหมายเกี่ยวกับเรื่องใดประเพณีขอฝน.....

๕. เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงได้แก่ กลองตุ้ม พังฮาด กลองยาว รำมะนา ซ้องหม่ง
ฉิ่ง ฉาบ กับแก้ว

ใบความรู้สำหรับนักเรียนที่ ๑

เรื่อง เพลงพื้นบ้าน

ความหมายของเพลงพื้นบ้าน คือบทเพลงที่เกิดจากคนในท้องถิ่นต่าง ๆ ใช้ภาษาเรียบง่าย ไม่ซับซ้อนมุ่งความสนุกสนานรื่นเริง ใช้เล่นกันในโอกาสต่าง ๆ เช่น งานสงกรานต์ งานลอยกระทง เป็นต้น

ลักษณะของเพลงพื้นบ้าน ส่วนใหญ่เป็นการเกี่ยวพาราสี หรือการชักถามโต้ตอบกัน ความเด่นของเพลงพื้นบ้านอยู่ที่ความไพเราะ การมหรหรือถ้อยคำง่าย ๆ กินใจ ใช้ไหวพริบปฏิภาณ ในการร้องโต้ตอบกัน เพลงพื้นบ้านส่วนใหญ่จะมีเนื้อร้องและทำนองง่าย ๆ ร้องเล่นได้ไม่ยาก ฟังไม่นานก็สามารถร้องเล่นตามได้

ประเภทของเพลงพื้นบ้าน อาจแบ่งได้ตามภูมิภาคต่าง ๆ ดังนี้

๑. เพลงพื้นบ้านภาคเหนือ เช่น เพลงคำว ซึ่งเป็นบทขับร้องที่มีทำนองสูง แต่ไพเราะ เพลงซอ เป็นการขับร้องโต้ตอบเกี่ยวพาราสีกัน จ้อยหรือการขับลำนำในโอกาสต่าง ๆ และทำฮ่อหรือคำฮ่อ ซึ่งเป็นการขับร้องหมู่

๒. เพลงพื้นบ้านในภาคอีสาน เช่น หมอลำ ซึ่งอาจแบ่งได้เป็นลำกลอนคือการลำโดยทั่วไป ลำโจทก์ – แก้ว เป็นการถาม – ตอบ โต้ตอบกันในเรื่องต่าง ๆ ลำหมู่ เป็นการลำเล่านิทาน เรื่องราว โดยมีผู้แสดงประกอบ ลำเต้ย ลำเพลิน เพลงโคราช เพลงเซิ้ง เช่น เซิ้งบั้งไฟ เซิ้งผีตาโขน เซิ้งนางแมว เป็นต้น

๓. เพลงพื้นบ้านในภาคกลาง ในภาคกลางมีเพลงพื้นบ้านเป็นจำนวนมาก ซึ่งมักใช้ร้องในโอกาสต่าง ๆ เช่น ร้องเพื่อความบันเทิง ได้แก่ เพลงเรือ เพลงอีแซว ลำตัด เพลงฉ่อย ร้องประกอบการทำงาน ได้แก่ เพลงเกี่ยวข้าว เพลงเต็นรำรำเคียว ฯลฯ

๔. เพลงพื้นบ้านในภาคใต้ เช่น เพลงเรือ ซึ่งเป็นเพลงทางน้ำเหมือนกับ เพลงเรือของภาคกลาง แต่ทำนองที่ร้องและการแต่งเนื้อเพลงต่างกัน นอกจากนี้ยังมีเพลงบอก ซึ่งเป็นเพลงที่เล่นได้ทั้งร้องคนเดียวและร้องโต้ตอบ เพลงนา ใช้ร้องเล่นเกี่ยวพาราสีในงานเทศกาลต่าง ๆ มีลักษณะห้วน ๆ ตามภาษาท้องถิ่น ในบางเพลงอาจใช้ภาษามลายู เช่น เพลงโนราห์ ลิเกฮูลู เป็นต้น

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ดนตรีพื้นบ้าน เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

ดนตรีพื้นบ้านเป็นการสร้างบทเพลง การขับร้อง และการเล่นดนตรีของผู้คนในท้องถิ่น โดยใช้เครื่องดนตรีพื้นบ้าน จำนวนน้อยชิ้น มีจังหวะทำนองแบบง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน เนื้อร้องเป็นภาษาพื้นบ้าน ไม่ยาวมาก ดนตรีพื้นบ้านจะมีลักษณะเฉพาะแตกต่างกันไป ตามสภาพวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของคนในแต่ละท้องถิ่น

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒.๑ ครูควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อและใบงานให้เข้าใจอย่างละเอียดก่อนจัดกิจกรรม

๒.๒ ครูควรเตรียมเครื่องเล่น VCD การแสดงดนตรีพื้นบ้านภาคต่าง ๆ

กิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนดูภาพการแสดงดนตรีของแต่ละภาค เช่น การแสดงดนตรีไทย การแสดงวงโปงลาง การแสดงหนังตะลุง การเล่นสะล้อ ซอ ซึง เป็นต้น
- ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับความสำคัญและประโยชน์ของดนตรีในท้องถิ่นโดยใช้คำถาม

๑. การเตรียมสื่อ/วัสดุอุปกรณ์

- VCD เพลงพื้นบ้านของแต่ละภาค
- ใบความรู้
- ใบงาน

๒. ใบงาน/ใบความรู้

- ใบงานที่ ๐๑ - ๐๒
- ใบความรู้ที่ ๐๑

๓. การวัดและประเมินผล

- ตรวจผลงาน
- แบบสังเกตพฤติกรรม

แนวการจัดการเรียนรู้บูรณาการหน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๓ ลีลาศิลป์ไทย แผนการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ดนตรีพื้นบ้าน
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และภาษาไทย เวลา ๒ ชั่วโมง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

แนวการจัดการเรียนรู้	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ผู้นำ	๑. นักเรียนดูภาพการแสดงดนตรีของแต่ละภาค เช่น การแสดงดนตรีไทย การแสดงวงโปงลาง การแสดงหนังตะลุง การเล่นสะล้อ ซอ ซึง เป็นต้น ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนากับความสำคัญและประโยชน์ของดนตรีในท้องถิ่น ๓. ครูนำบัตรคำเครื่องดนตรีพื้นบ้าน เช่น จะเข้ แคน พิณ กลองยาว กลองซาว พิณ ซอ สะล้อ ระนาด โปงลางให้นักเรียนอ่านและถามนักเรียนว่า แต่ละคำเป็นเครื่องดนตรีของภาคใด
ชั้นสอน	๔. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและสรุปความรู้เกี่ยวกับความสำคัญและประโยชน์ของดนตรี ๕. ครูนำบัตรคำ ดนตรีพื้นบ้านภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ มาติดบนกระดาน แล้วให้นักเรียนอ่านจำนวน ๑ รอบ ๖. แบ่งนักเรียนเป็น ๒ กลุ่ม แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำบัตรคำในข้อ ๓ แข่งขันนำบัตรคำมาติดให้ตรงกับบัตรคำในข้อ ๕ กลุ่มใดทำเสร็จก่อนถูกต้อง ถือว่าชนะทำใบงานที่ ๐๑ ๗. ให้นักเรียนศึกษาไปความรู้เรื่องดนตรีพื้นบ้าน ๔ ภาค แล้วทำใบงาน ที่ ๐๒
ชั้นสรุป	๘. ศึกษาไปความรู้ ๙. ทำใบงานที่ ๐๑ ความสำคัญ และประโยชน์ของดนตรีพื้นบ้าน ๑๐. ทำใบงานที่ ๐๒ ลักษณะเด่น และเอกลักษณ์ของดนตรีพื้นบ้าน ๑๑. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจมากขึ้นนักเรียนสรุปองค์ความรู้
วัดและประเมินผล	๑. ประเมินความรู้เรื่องดนตรีพื้นบ้าน ๒. ประเมินทักษะการจำแนกและการสังเกตเครื่องดนตรีพื้นบ้านของแต่ละภาค ๓. ประเมินคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๓ ลีลาศิลป์ไทย แผนการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ดนตรีพื้นบ้าน
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ภาษาไทย และสังคมศึกษาและวัฒนธรรม เวลา ๒ ชั่วโมง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ขอบเขตเนื้อหา - ดนตรีพื้นบ้าน ๔ ภาค - เครื่องดนตรีท้องถิ่น - วัฒนธรรมประเพณีและการดำรงชีวิตในท้องถิ่น	ชั้นนำ - ให้นักเรียนดูภาพการแสดงดนตรีของแต่ละภาค เช่น การแสดงดนตรีไทย การแสดงวงโปงลาง การแสดงหนังตะลุง การเล่นสะล้อ ซอ ซึง เป็นต้น และครูบอกนักเรียนว่าเป็นดนตรีของภาคใด และเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมใดบ้าง - ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนากันเกี่ยวกับความสำคัญและประโยชน์ของดนตรีในท้องถิ่น โดยใช้คำถามดังนี้ - นักเรียนคิดว่า ดนตรีมีความสำคัญต่อคนในท้องถิ่นหรือไม่ - ครูนำบัตรคำเครื่องดนตรี เช่น จะเข้ แคน พิณ กลองยาว กลองซอตรี พิณ ซอ สะล้อ ระนาด โปงลางให้นักเรียนอ่านและถามนักเรียนว่า แต่ละคำเป็นเครื่องดนตรีของภาคใด	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ - VDR การแสดงดนตรีภาคต่าง ๆ - ใบความรู้เรื่อง การแสดงดนตรีพื้นบ้าน - ใบงานที่ ๐๑ - ๐๒ ภาระงาน / ชิ้นงาน - ผลงานตามใบงานที่ ๐๑ - ๐๒
จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. รู้จักดนตรีพื้นบ้านแต่ละภาค ๒. จำแนกเกี่ยวกับประโยชน์ของดนตรีกับการดำเนินชีวิตในท้องถิ่น ๓. ลักษณะเด่นและเอกลักษณ์ของดนตรี ๔ ภาค ทักษะ ๑. จำแนกเครื่องดนตรีพื้นเมืองแต่ละภาคได้ ๒. การสังเกต คุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย	ขั้นตอน ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและสรุปความรู้เกี่ยวกับความสำคัญและประโยชน์ของดนตรี ทำใบงานที่ ๐๑ ๕. ครูนำบัตรคำ ดนตรีพื้นบ้านภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ มาติดบนกระดาน แล้วให้นักเรียนอ่านจำนวน ๑ รอบ ๖. แบ่งนักเรียนเป็น ๒ กลุ่ม แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำบัตรคำในข้อ ๓ แข่งขันนำบัตรคำ มาติดให้ตรงกับบัตรคำในข้อ ๕ กลุ่มใดทำเสร็จก่อน ถูกต้อง ถือว่าชนะ ๗. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องดนตรีพื้นบ้าน ๔ ภาค ทำใบงานที่ ๐๒ ขั้นสรุป ๘. ครูสรุปเครื่องดนตรีในท้องถิ่นเพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจมากขึ้น ๙. นักเรียนสรุปองค์ความรู้	การวัดและการประเมินผล ๑. วิธีการวัดและประเมินผล ๑.๑ สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม ๑.๒ สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้ากิจกรรมกลุ่ม ๑.๓ ตรวจผลงานนักเรียน ๒. เครื่องมือการวัด ๒.๑ แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม ๒.๒ แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้ากิจกรรมกลุ่ม ๒.๓ แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. เกณฑ์การประเมิน ๓.๑ การประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม ๓.๒ การประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม กลุ่ม

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง ความสำคัญและประโยชน์ของดนตรีในท้องถิ่น

คำชี้แจง ให้นักเรียนสำรวจเกี่ยวกับดนตรีในท้องถิ่นของนักเรียนว่ามีกิจกรรมใดบ้าง
ที่มีการนำดนตรีเข้ามามีส่วนร่วม แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

๑. เทศกาลที่ใช้ดนตรีในท้องถิ่น คือ

๒. ดนตรีมีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมนี้อย่างไร

๓. นักเรียนคิดว่า ถ้ากิจกรรมนี้ไม่มีดนตรีเข้ามามีส่วนร่วมจะเป็นอย่างไร

๔. นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับกิจกรรมนี้

☐ สนุกสนาน

☐ เบื่อหน่าย

☐ เฉยๆ

๕. นักเรียนคิดว่า ดนตรีมีความสำคัญต่อคนในท้องถิ่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

☐ สำคัญ เพราะทำให้คนในท้องถิ่นมีความสุขสนุกสนาน รักใคร่สามัคคีกัน

☐ ไม่สำคัญ เพราะจะทำให้คนในท้องถิ่นเบื่อหน่ายและล้าสมัย

๖. ประโยชน์ของดนตรีต่อคนในท้องถิ่นได้แก่อะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

☐ คนในท้องถิ่นจะเกิดความผ่อนคลาย

☐ เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

☐ คนในท้องถิ่นจะเหนี่ยวยากลำบากขึ้น

ป ๘.๓/ผ ๔-๐๒

ใบงานที่ ๐๒

เรื่อง ลักษณะเด่นและเอกลักษณ์ของดนตรีพื้นบ้าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนสำรวจดนตรีในท้องถิ่นของนักเรียนพร้อมทั้งระบุลักษณะเด่นและเอกลักษณ์ของดนตรีในท้องถิ่นของตนเอง แล้วตอบคำถาม

๑ เครื่องดนตรีท้องถิ่น

๑.๑ เครื่องดนตรีที่สำคัญในท้องถิ่นของนักเรียนมีอะไรบ้าง ให้นักเรียนยกตัวอย่างมา ๑ ชนิด

๑.๒ ลักษณะเสียงของเครื่องดนตรีเป็นอย่างไรบ้าง

๒. เพลงท้องถิ่นที่นักเรียนชอบฟังมีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

☐

บรรยายธรรมชาติ

☐

เกี่ยวพาราสีกัน

☐

บรรยายการทำงาน

๓. นักเรียนคิดว่าเอกลักษณ์ของวงดนตรีในท้องถิ่นของนักเรียนคืออะไร

ตัวอย่าง

ความอ่อนหวาน นุ่มนวลของเสียงเพลง

ใบความรู้ที่ ๑ สำหรับครู และนักเรียน

เรื่อง ดนตรีพื้นบ้าน

ดนตรีท้องถิ่นภาคกลาง

เครื่องดนตรี ได้แก่ จะเข้ ระนาดเอก ข้อง โหม่ง ฉิ่ง ฉาบ กลองยาว
ลักษณะเด่น ส่วนมากเป็นวงปี่พาทย์พื้นบ้าน วงปี่พาทย์นางหงส์ใช้
บรรเลงในงานศพ วงกลองยาวใช้บรรเลงในงานมงคลต่างๆ เป็นต้น
การขับร้อง สนุกสนาน ร่าเริง เนื้อเพลงจะกล่าวถึงวิถีชีวิตของคน
ภาคกลางและการเกี่ยวพาราสี

ดนตรีท้องถิ่นภาคเหนือ

เครื่องดนตรี ได้แก่ ขึง พิณเปี๊ยะ สะล้อ ข้อง ฉิ่ง ฉาบ กลองมอชิง
ลักษณะเด่น แบ่งตามลักษณะการแสดง วงสะล้อซอใช้แสดงใน
งานทั่วไป วงกลองมอชิงใช้ประกอบการฟ้อน
การขับร้อง เนื้อเพลงใช้ภาษาท้องถิ่น สำเนียงเสียงอ่อนหวาน เชื่องช้า
และการเกี่ยวพาราสี

ดนตรีท้องถิ่นภาคอีสาน

เครื่องดนตรี ได้แก่ พิณ โปงกลาง แคน กรับ เกราะ กลอง โป่ง โหวด ปี่
 เป็นต้น
ลักษณะเด่น วงโปงกลาง วงกันตรึม มี 2 กลุ่ม คือกลุ่มอีสานเหนือจะนิยม
ดนตรี หมอลำ แคน พิณ กลุ่มอีสานใต้จะนิยมดนตรี กันตรึม
การขับร้อง เนื้อเพลงใช้ภาษาถิ่นอีสาน สนุกสนานร่าเริงแจ่มใส
เนื้อเพลง จะกล่าวถึงวิถีชีวิต คำสอนของศาสนา และบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์

ดนตรีท้องถิ่นภาคใต้

เครื่องดนตรี ได้แก่ กลองชาตรี รำมะนา ปี่นอก ซอด้วง ซออู้ กรับ
ลักษณะเด่น การแสดงโนรา หนังตะลุง วงรองเง็ง วงกาหลอ
ใช้แสดงในโอกาสต่าง ๆ
การขับร้อง เนื้อเพลงมักกล่าวถึงเรื่องธรรมชาติ เกี่ยวพาราสี ภาษาที่
ใช้ภาษาท้องถิ่นใต้ ใช้ถ้อยเสียงหวานสั้น ๆ

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม (ในชั้นเรียน)
คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ

เลขที่	ชื่อ - สกุล	รายการ							
		ร่วมมือในการทำกิจกรรม		กล้าออกมาแสดงความสามารถ		เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน		สรุปผลการประเมิน	
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน

ผ่านตั้งแต่ ๒ รายการถือว่า ผ่าน

ผ่าน ๑ รายการถือว่า ไม่ผ่าน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (_____)
 ____ / ____ / ____

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การเคลื่อนไหวประกอบเพลงร่าวก เป็นการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายด้วยการแสดงท่าทางให้สอดคล้องกับจังหวะทำนอง และเสียงเพลงอย่างพร้อมเพรียงสวยงาม

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒.๑ ครูควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อและใบงานให้เข้าใจอย่างละเอียดก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒.๒ ครูควรฝึกซ้อมการเคลื่อนไหวประกอบเพลงให้ถูกต้องสวยงาม

กิจกรรมการเรียนรู้

ครูอ่านใบงานให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนอ่านตามเป็นรายกลุ่มกลุ่มปฏิบัติตามใบงาน แต่ละกลุ่มออกมาทำประกอบเพลงใกล้เข้าไปอีกนิด หน้าชั้นเรียนเพื่อเป็นการสรุปกิจกรรมจากใบงาน และเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้

ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม นักเรียนส่งตัวแทน จับสลาก หัวข้อกิจกรรมใบงานและรับใบงาน

ครูอ่านใบงานให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนอ่านตามเป็นรายกลุ่มกลุ่มปฏิบัติตาม

นักเรียนจับคู่บอกความหมายของเพลงร่าวก เพลงใกล้เข้าไปอีกนิด

แสดงท่าทำเพลงใกล้เข้าไปอีกนิด

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุป กิจกรรมที่เรียนมากลุ่มรวบรวมใบงานส่งครู

๑. การเตรียมสื่อ/วัสดุอุปกรณ์

- แถบบันทึกเสียงเพลงร่าวก
- แผนภูมิเพลงร่าวก เพลงใกล้เข้าไปอีกนิด
- เครื่องประกอบจังหวะ โทณ ฉิ่ง กรับ

๒. ใบงาน/ใบความรู้

- การแสดงท่าทางประกอบเพลง

๓. การวัดและประเมินผล

- ประเมินผลงาน
- สังเกตการปฏิบัติท่าทำ

แนวทางการจัดการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๓ ลีลาศิลป์ไทย แผนการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง
 บูรณาการรายวิชาศิลปะ สุขศึกษาและพลศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

แนวทางการจัดการเรียนรู้	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ขั้นนำ	๑. ครูแจ้งจุดประสงค์รายปี ๒. ครูและนักเรียนสนทนากันเกี่ยวกับเนื้อเพลงใกล้เข้าไปอีกนิด ๓. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม นักเรียนส่งตัวแทน จับสลาก หัวข้อกิจกรรมใบงานและรับใบงาน
ขั้นสอน	๔. ครูอ่านใบงานให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนอ่านตามเป็นรายกลุ่มปฏิบัติตามกิจกรรมตามใบงาน ๕. แต่ละกลุ่มออกมารำประกอบเพลงใกล้เข้าไปอีกนิด หน้าชั้นเรียนเพื่อเป็นการสรุปกิจกรรมจากใบงาน และเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ๖. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม นักเรียนส่งตัวแทน จับสลาก หัวข้อกิจกรรมใบงานและรับใบงาน ๗. ครูอ่านใบงานให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนอ่านตามเป็นรายกลุ่มปฏิบัติตามกิจกรรม ๘. นักเรียนจับคู่บอกความหมายของเพลงว่าง เพลงใกล้เข้าไปอีกนิด ๙. นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม แล้วให้นักเรียนบันทึกลงในสมุด ๑๐. มอบหมายการบ้านที่ใบงานที่ ๑๑ ฝึกซ้อมเพิ่มเติม
วัดและประเมินผล	๑. ประเมินความรู้ การร้องเพลง การแสดงท่าทางประกอบเพลง ๒. ประเมินทักษะแสดงท่าประกอบเพลงการคิดสร้างสรรค์ท่ารำ ๓. ประเมินคุณธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์การเรียนรู้และสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก รักความเป็นไทย

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๓ ศิลปะไทย แผนการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง
บูรณาการรายวิชาศิลปะ สุขศึกษาและพลศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ขอบเขตเนื้อหา - เคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง รำวงชาวบ้าน	ขั้นนำ ๑. ครูชี้แจงตัวชี้วัดขั้นต้น และจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ ๒. ครูสนทนากับนักเรียนและได้เชื่อมโยงการเรียนรู้จากการเรียนรู้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	สื่อ / แหล่งเรียนรู้ - แอппบันทึกเสียงเพลงรำวง - แผนภูมิเพลงรำวง เพลงใกล้เข้าไปอีก นิด - เครื่องประกอบจังหวะ โทน ฉิ่ง กรับ ภาระงาน / ชิ้นงาน - การแสดงท่าทางประกอบเพลง
จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. ชับร้อง และเคาะจังหวะเพลงรำวง เพลงใกล้เข้าไปอีกนิด ได้อย่างสวยงาม ๒. รำวงชาวบ้าน เพลงใกล้เข้าไปอีกนิด ทักษะ ๓. ปฏิบัติท่าตามความหมายของเพลงได้อย่างคล่องแคล่ว ทักษะ ๑. การแสดงท่าทางประกอบเพลง ๒. การคิดท่าทางเพลง คุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ และสร้างสรรค์ ๒. กระตือรือร้นในการทำกิจกรรม กล้าแสดงออกหรือแสดงความคิดเห็น ๓. รักความเป็นไทย	ขั้นสอน ๓. ครูเปิดเพลงรำวงในเพลงใกล้เข้าไปอีกนิด และนักเรียนสนทนากับเกี่ยวกับความหมายและความรู้สึกจากการได้ฟังเพลงใกล้เข้าไปอีกนิด ๔. ครูให้นักเรียนดูแผนภูมิเพลงใกล้เข้าไปอีกนิด นักเรียนจับคู่บอกความหมายของเพลงใกล้เข้าไปอีกนิด (ใบความรู้ที่ ๑) ๕. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม นักเรียนฝึกขับร้องเพลงใกล้เข้าไปอีกนิด ๖. นักเรียนจับคู่จัดแถวเป็นรูปวงกลม ปฏิบัติท่ารำเพลงใกล้เข้าไปอีกนิด ๗. นักเรียนจับคู่ฝึกปฏิบัติในเพลงใกล้เข้าไปอีกนิด ๘. ครูนำแถบเพลงใกล้เข้าไปอีกนิดมาเปิดให้นักเรียนฟัง พร้อมสาธิตการตีโทน และให้นักเรียนปรบมือตามจังหวะ นักเรียนร้องตามครูทีละวรรค จนจบเพลง และร้องทั้งเพลงพร้อมกัน (ใบงานที่ ๑๑) ๙. ฝึกปฏิบัติขับร้องเพลงใกล้เข้าไปอีกนิด (ใบงานที่ ๑๒) ๑๐. ครูนำแถบเพลงใกล้เข้าไปอีกนิดมาเปิดให้นักเรียนฟัง พร้อมสาธิตการร้องเพลง และให้นักเรียนปรบมือตามจังหวะ ๑๑. ให้นักเรียนฝึกร้องเพลงและเคาะจังหวะตามแผนภูมิเพลงรำวง เพลงใกล้เข้าไปอีกนิด ขั้นสรุป ๑๒. แสดงท่ารำเพลงใกล้เข้าไปอีกนิด ๑๓. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุป กิจกรรมที่เรียนมากลุ่มรวบรวมใบงานส่งครู	การวัดและประเมินผล ๑. ประเมินการร้องเพลง การแสดงท่าทางประกอบเพลง ๒. ประเมินทักษะการสังเกต, การนำเสนอผลงาน, การคิดสร้างสรรค์ท่าและปฏิบัติตามมาตรฐาน, ๓. ประเมินคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ วิธีการ ๑. การสังเกตการฝึกปฏิบัติและบันทึกในแบบการสังเกตการฝึกปฏิบัติ ๒. การประเมินการร้องเพลง,แบบประเมินการปฏิบัติผลงาน-ใบงาน เครื่องมือ ๑. ใบงานที่ ๑๑ - ๑๒ ๒. สังเกตการปฏิบัติงาน เกณฑ์การประเมิน - ผ่านผลการประเมินการฝึกปฏิบัติตามใบงาน, แบบทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนตามเกณฑ์เท่ากับผ่านขึ้นไป

ใบงานที่ ๐๑

การแสดงท่าทางประกอบเพลงร่ำวง

คำชี้แจง

๑. ให้แต่ละกลุ่มฝึกร้องเพลงใกล้เข้าไปอีกนิด
๒. ให้แต่ละกลุ่มฝึกท่าประกอบเพลงประกอบเพลงใกล้เข้าไปอีกนิดจากการสาธิตของครู
๓. ให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่ม จับคู่ชาย-หญิง จัดแถวเป็นรูปวงกลมปฏิบัติท่ารำเพลงใกล้เข้าไปอีกนิด

แผนภูมิเพลงที่ ๐๑

เพลงรำวงชาวบ้าน

รำวงชาวบ้าน ทำรำที่ใช้จะไม่มีแบบแผนตายตัว แต่จะนำท่าจากรำวงมาตรฐานมาประกอบ
การรำ เช่น เพลงใกล้เข้าไปอีกนิด หล่อจริงนะดารา ตามองตา เธอรำช่างน่าดู เชิญชวน ยวนย่าเหล
ช่อมาลี และเพลงลา

เพลงใกล้เข้าไปอีกนิด

ใกล้เข้าไปอีกนิด	ซิดซิดเข้าไปอีกหน่อย
สวรรค์น้อย ๆ อยู่ในวงฟ้อนรำ	รูปหล่อเขาเชิญมาเล่น
เนื้อเย็นเขาเชิญมารำ	มองมานัยน์ตาหวานฉ่ำ
มองมานัยน์ตาหวานฉ่ำ	มะ มารำกับพี่นี่เอย

**เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน
เรื่อง ภาษาท่าในนาฏศิลป์**

รายการประเมิน	ค่าคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การปฏิบัติท่านาฏยศัพท์ตามที่กำหนดให้	ปฏิบัติท่านาฏยศัพท์ตามที่กำหนดให้ได้ถูกต้องและสวยงาม	ปฏิบัติท่านาฏยศัพท์บางท่าตามที่กำหนดให้ได้ถูกต้องและสวยงาม	ปฏิบัติท่านาฏยศัพท์บางท่าตามที่กำหนดให้ได้ถูกต้องแต่ไม่สวยงาม	ปฏิบัติท่านาฏยศัพท์บางท่าตามที่กำหนดให้ไม่ถูกต้องและไม่สวยงาม
๒. ความตั้งใจในการฝึกปฏิบัติ	มีความตั้งใจและสนใจในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมดีมาก	มีความตั้งใจและสนใจในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมดี	มีความตั้งใจและสนใจในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมบางครั้ง	ไม่มีความตั้งใจและสนใจในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ
๓. ความสนุกสนานเพลิดเพลินกล้าแสดงออก	มีความกระตือรือร้นในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมดีมาก	มีความกระตือรือร้นในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมดี	มีความกระตือรือร้นในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมเพียงบางครั้ง	ไม่มีความกระตือรือร้นในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ
๔. การให้ความร่วมมือภายในกลุ่มของตน	สมาชิกให้ความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มดีมาก	สมาชิกให้ความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มดี	สมาชิกให้ความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มเป็นบางครั้ง	สมาชิกในกลุ่มไม่มีความสนใจและไม่เข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม

เกณฑ์การประเมิน ๔ คะแนน ปฏิบัติได้ ดีมาก

๓ คะแนน ปฏิบัติได้ ดี

๒ คะแนน ปฏิบัติได้ พอใช้

๑ คะแนน ปฏิบัติได้แต่ควรปรับปรุง

นักเรียนที่ได้คะแนน ๑๒ คะแนนขึ้นไป ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ระดับคุณภาพ

คะแนน ๑๒-๑๖ ระดับ ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๙-๑๑ ระดับ ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๕-๖ ระดับ ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑-๔ ระดับ ๑ หมายถึง ปรับปรุง

นักเรียนต้องได้ระดับดี ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์การประเมิน

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน
ชื่อกลุ่มที่ถูกประเมิน.....

คำชี้แจง กาเครื่องหมาย ✓ ช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

หัวข้อ	คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. มีการวางแผนการทำงานกลุ่มและใช้บุคลากรในกลุ่มในการทำงานได้อย่างเหมาะสม				
๒. การนำเสนอเนื้อหาได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเวลา				
๓. มีความสามัคคีในการทำงานกลุ่ม				
๔. มีจินตนาการ วิธีการ รูปแบบ ในการนำเสนอผลงานได้แปลกใหม่และน่าสนใจ				
รวม				

หมายเหตุ ๔ คะแนน หมายถึง นำเสนอได้ ดีมาก
 ๓ คะแนน หมายถึง นำเสนอได้ ดี
 ๒ คะแนน หมายถึง นำเสนอได้ พอใช้
 ๑ คะแนน หมายถึง นำเสนอได้ ต้องปรับปรุง

ลงชื่อกลุ่ม.....

ผู้ประเมิน

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ฟ้อนรำไทย เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การร่างมาตรฐานเป็นศิลปะแห่งการฟ้อนรำให้เข้ากับจังหวะหน้าทับ ใช้ท่ารำที่เป็นแบบฉบับมาตรฐาน ประดิษฐ์ท่ารำโดยกรมศิลปากรร่วมกับกรมประชาสัมพันธ์ ให้ดังามถูกต้องตามหลักนาฏศิลป์ไทย ใช้การรำเป็นวงกลมหันหน้าทวนเข็มนาฬิกา

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒.๑ ครูควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อและใบงานให้เข้าใจอย่างละเอียดก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒.๒ ครูควรศึกษาการร่างมาตรฐานให้ถูกต้องสวยงาม

กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูอ่านใบงานให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนอ่านตามเป็นรายกลุ่มกลุ่มปฏิบัติตามใบงาน
- แต่ละกลุ่มออกมารำประกอบเพลงใกล้เข้าไปอีกนิด หน้าชั้นเรียนเพื่อเป็นการสรุปกิจกรรมจากใบงาน และเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้
- ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม นักเรียนส่งตัวแทน จับสลาก หัวข้อกิจกรรมใบงานและรับใบงาน
- ครูอ่านใบงานให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนอ่านตามเป็นรายกลุ่มกลุ่มปฏิบัติตาม
- นักเรียนจับคู่บอกความหมายของเพลงรำวง เพลงใกล้เข้าไปอีกนิด

๑. การเตรียมสื่อ/วัสดุอุปกรณ์

- แลบบันทึกเสียงเพลงรำวง
- แผนภูมิเพลงรำวง เพลงใกล้เข้าไปอีกนิด
- เครื่องประกอบจังหวะ โทน ฉิ่ง กรับ

๒. ใบงาน/ใบความรู้

- การแสดงท่าทางประกอบเพลง

๓. การวัดและประเมินผล

- ตรวจใบงานที่ ๐๑ - ๐๒
- สังเกตการปฏิบัติงาน

แผนจัดการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๓ ศิลปะไทย แผนการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ฟ้อนรำไทย
บูรณาการรายวิชาศิลปะ สุขศึกษาและพลศึกษา เวลา ๒ ชั่วโมง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ขอบเขตเนื้อหา - ประวัติความเป็นมา รำวงมาตรฐาน - การขับร้องเพลงและแสดงท่าทางประกอบเพลงและแสงเสียง - การเคลื่อนไหวประกอบจังหวะ	ขั้นนำ ๑. ครูชี้แจงตัวชี้วัดขั้นนี้ และจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ ๒. ครูเปิดเพลงรำวงมาตรฐาน (Ramwong) ให้นักเรียนฟัง แล้วสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องรำวงมาตรฐาน ขั้นสอน ๓. ครูนำภาพการแสดงรำวงมาตรฐานให้นักเรียนสนทนาถึงการชุดแสดง ๔. ครูเชื่อมโยงการเรียนรู้ เรื่องประวัติความเป็นมา รำวงมาตรฐาน (ใบความรู้ที่ ๑) ๕. ขับร้องเพลงงามแสงเดือน ตามแผนภูมิ ๖. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๖ คน แต่ละกลุ่มจับคู่เป็น ๓ คู่ ๗. ฝึกรำตามเพลง “งามแสงเดือน” ทำสวดสร้อยมาลา ตามขั้นตอนดังนี้ (ใบความรู้ที่ ๒) - ดูการสาธิตจากครู และฝึกทีละขั้นตอน โดยดูแผนภูมิตำรำประกอบ - ฝึกทบทวนภายในกลุ่ม ครูคอยแนะนำ ทีละกลุ่ม ๘. ครูให้นักเรียนจับคู่ นำแผนภูมิเพลง “งามแสงเดือน” มาให้นักเรียนอ่าน และสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเพลง ประกอบอย่างจังหวะ (ใบความรู้ที่ ๓) ๙. ครูนำแถบบันทึกเสียงมาเปิดให้นักเรียนฟัง พร้อมกับสาธิตการตีโทน ให้นักเรียนปรบมือตามจังหวะและเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอย่างอิสระ ๑๐. ครูให้นักเรียนจับคู่กันเป็นคู่ๆ (ชาย-หญิง) ร้องเพลงงามแสงเดือน พร้อมฝึกรำวงตามจังหวะเพลง ๑๑. ให้นักเรียนมีเครื่องตามแผนภูมิเพลง และทำท่าประกอบรำวงเพลงงามแสงเดือน อย่างตามการสาธิตของครู ขั้นสรุป ๑๒. ครูคัดเลือกนักเรียนที่รำวงได้สวยงามดี ๔ – ๕ คู่ มาสาธิตการรำวงเพลงงามแสงเดือน เพลงคืนเดือนหงาย ให้เพื่อนๆ ดูอีกครั้งหนึ่ง โดยให้เพื่อนๆ เป็นผู้ร้องเพลงและทำจังหวะประกอบ ๑๓. ครูคัดเลือกกลุ่มที่ปฏิบัติทำรำได้ถูกต้องสวยงามมารำวงประกอบเพลงงามแสงเดือน เพลงคืนเดือนหงาย ให้เพื่อนๆ ชมอีกครั้งหนึ่ง ทดสอบความรู้ ความเข้าใจอีกครั้ง แล้วสรุปกิจกรรมร่วมกัน
จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. ประวัติความเป็นมา ขับร้องเพลงงามแสงเดือน ได้ถูกต้อง ทักษะ ๑. แสดงท่ารำ ทำสวดสร้อยมาลา ได้ถูกต้อง ๒. ขับร้องเพลงงามแสงเดือน ๓. การแสดงท่ารำวงมาตรฐานเพลงงามแสงเดือน คุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ และสร้างสรรค์ ๒. กระตือรือร้นในการทำกิจกรรม กล้าแสดงออกหรือแสดงความคิดเห็น ๓. รักความเป็นไทย	สื่อ / แหล่งเรียนรู้ - แถบบันทึกเสียงเพลงรำวงมาตรฐาน - แผนภูมิเพลงงามแสงเดือน - เครื่องเคาะจังหวะ เช่น โทน ฉิ่ง กรับ - ภาพฉายการแสดงรำวงมาตรฐาน - ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติความเป็นมา รำวงมาตรฐาน - ใบความรู้ที่ ๒ รำวงมาตรฐาน เพลงงามแสงเดือน ภาระงาน / ชิ้นงาน - ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การฝึกปฏิบัติรำวงมาตรฐาน ชุด รำวงมาตรฐาน การวัดและประเมินผล ๑. ประเมินประวัติความเป็นมาของรำวงมาตรฐาน ๒. ประเมินทักษะการสังเกต, การขับร้องเพลง การแสดงท่าทางประกอบเพลง รำวงมาตรฐาน ๓. ประเมินคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ทดสอบหลังเรียน วิธีการ ๑. การสังเกตการฝึกปฏิบัติและบันทึกในแบบการสังเกตการปฏิบัติ ๒. การประเมินการร้องเพลง, แบบประเมินการปฏิบัติผลงาน-ใบงาน เครื่องมือ ๑. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน ๒. แบบทดสอบ เกณฑ์การประเมิน - ผ่านผลการประเมินการฝึกปฏิบัติตามใบงาน, แบบทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด

ใบงานที่ ๐๑ การฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์ไทย

คำชี้แจง

๑. นักเรียนจับคู่ ชาย หญิง
๒. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกซ้อมท่ารำเพลงงามแสงเดือน
๓. นักเรียนปฏิบัติท่ารำ เพลงงามแสงเดือน จากการสาธิตของครู
๔. นักเรียนฝึกแสดงท่าทางจนคล่องแล้วปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

ใบความรู้สำหรับครูที่และนักเรียน ๑ ประวัติความเป็นมารำวงมาตรฐาน

ประวัติความเป็นมาของรำวงมาตรฐาน

รำวง (Ramwong) เป็นการละเล่นของชาวบ้านที่ร่วมเล่นกันเพื่อความสนุกสนานและความสามัคคี แต่เดิมเรียกว่า “รำโทน” เนื่องจากใช้โทนตีประกอบจังหวะในการรำ ต่อมาเพิ่มกรับและ ฉิ่ง แต่ยังไม่มีการขับร้องประกอบในการรำ คงรำไปตามจังหวะโทนอย่างเดียว ลักษณะการรำโทนรำเป็นคู่ ๆ เดินเป็นวงกลม ใช้ท่ารำง่าย ๆ สุดแท้แต่ใครจะรำหรือทำท่าใด ไม่มีกำหนดกฎเกณฑ์ ขอเพียงแต่อย่าทำให้ลงตามจังหวะโทน

ต่อมาการเล่น “รำโทน” ได้พัฒนามาเป็น “รำวง” ลักษณะการรำวง คือ มีโต๊ะตั้งกลางวง ชาย – หญิงรำเป็นคู่ ๆ เดินเป็นวงกลมอย่างมีระเบียบ แต่ยังคงยึดจังหวะโทนเป็นหลัก มีการขับร้องเพลงประกอบในการรำ เรียกว่า “รำวงพื้นบ้าน” การรำวงนี้นิยมเล่นในงานเทศกาล หรือเล่นกันเองด้วยความสนุกสนาน เนื้อหาสาระของเพลงรำวงพื้นเมือง นอกจากให้ความบันเทิงแล้วยังสอดแทรกอารมณ์ ความรู้ ขนบธรรมเนียม ประเพณี เช่น เพลงขอมาลี เธอรำช่างน่าดู หล่อจริงนะดารา ตามองตา ยวนยาเหล ไกลเข้าไปอีกนิด ฯลฯ

ต่อมาในสมัยรัฐบาล จอมพล ป. พิบูลสงคราม พ.ศ. ๒๔๘๗ ได้มอบหมายให้กรมศิลปากร ปรับปรุงการเล่นรำวงพื้นบ้าน ให้มีระเบียบเรียบร้อย เป็นแบบฉบับอันดีงามของนาฏศิลป์ไทยและเพื่อเป็นการอนุรักษ์ศิลปะการละเล่นพื้นเมือง กรมศิลปากรจึงแต่งบทร้องและทำนองเพลงขึ้นใหม่ ๔ เพลง คือ งามแสงเดือน ชาวไทย คีนเดือนหงาย และรำมาชิมารำ พร้อมทั้งปรับปรุงเครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบการเล่นรำวงมาเป็นวงปี่พาทย์หรือวงดนตรีสากล

บทเพลงรำวงมาตรฐานนี้ ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม ได้แต่งบทร้องอีก ๖ เพลง คือ ดวงจันทร์วันเพ็ญ ดอกไม้ของชาติ หญิงไทยใจงาม ดวงจันทร์ขวัญฟ้า ยอดชายใจหาญ และ บูชานักรบ

ผู้คิดประดิษฐ์ท่ารำประกอบเพลงรำวงทั้ง ๑๐ เพลงนั้น คือ คณะอาจารย์ด้านนาฏศิลป์ของกรมศิลปากร ได้ช่วยกันคิดประดิษฐ์ท่ารำให้งดงามถูกต้องตามหลักนาฏศิลป์ กำหนดให้เป็นแบบมาตรฐาน ผู้คิดประดิษฐ์ท่ารำของรำวงมาตรฐาน คือ หม่อมต่วน (นางศุภลักษณ์ ภัทรนาวิก) ครูมัลลี คงประภัทร์ ครูลมูล ยมะคุปต์ และครูผัน โมรากุล ต่อมาได้มีการนำรำวงนี้ไปสลับกับวงลีลาศ ทำให้ชาวต่างประเทศรู้จักรำวง เพื่อให้ประชาชนชาวไทยได้เล่นกันแพร่หลาย และมีแบบแผนอันเดียวกัน กรมศิลปากรจึงเรียกว่า “รำวงมาตรฐาน”

วิธีเล่นรำวงมาตรฐาน

๑. แสดงเป็นคู่ ชาย – หญิง จะใช้ก็คูก็ได้ขึ้นอยู่กับสถานที่
๒. ก่อนเริ่มรำ หญิง – ชาย ทำความเคารพกันด้วยการไหว้ หรือ หญิงพนมมือไหว้ ชายโค้ง
๓. ก่อนรำแต่ละเพลง ดนตรีนำ ๑ วรรค เพื่อให้การเดินเท้าในจังหวะแรกพร้อมเพรียงกัน
๔. มีความพร้อมเพรียงในการรำ ระยะคูไม่ห่างหรือชิดกันเกินไป
๕. ใช้ท่ารำตามที่กำหนดไว้ในแต่ละเพลง พนมมือไหว้ซึ่งกันและกัน ก่อนที่จะออกจากวงรำ

การแต่งกายร่างมาตรฐาน

ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๒ ร่ำวงมาตรฐาน เพลงงามแสงเดือน

ความหมาย คือยามที่แสงจันทร์ส่องมายังโลกทำให้โลกนี้ดูสวยงาม ผู้คนมาเล่นร่ำวงยามแสงจันทร์ส่องมีความงดงามด้วย

ทำรำสวดสร้อยมาลา

ผู้หญิงจับมือซ้ายที่ระดับหัวเข็มขัด (สะดือ) มือขวาดั้งวงสูงระดับหางคิ้ว ผู้ชายทำท่าเดียวกัน แต่มือที่ตั้งวงสูงระดับแ่งศีรษะ ตั้งแถวเป็นวงกลม แล้วเดินตามวง วิธีการสวดมือ เริ่มต้นจากมือซ้ายที่อยู่หน้าท้อง เลื่อนมือจับให้ห่างออกจากตัวเล็กน้อย แล้วแบมือออกหางายลง พลิกข้อมือขึ้นตั้งวง มือขวาที่ตั้งวงอยู่เลื่อนกลับลงมาจับระดับหน้าท้องเหมือนเดิม ฝึกปฏิบัติทั้งมือซ้ายและขวาสลับกันจนชำนาญ เป็นทำสวดสร้อยมาลา ศีรษะเอียงข้างมือจับเสมอ

โดยนับการก้าวเท้า ๘ ครั้ง จึงเปลี่ยนมือ ๑ ครั้ง นับจังหวะที่ ๑ - ๔ เปลี่ยนท่าทีหนึ่ง เปลี่ยนมืออยู่ในลักษณะเดิม ทำเช่นนี้สลับกันไปจนจบเพลงรวมแล้วจะเปลี่ยนมือได้ ๔ ครั้ง เมื่อมาถ่วงเพลงตอนที่ว่า เราเล่นกันเพื่อสนุก ให้ผู้หญิงซ้ายหันแล้วเปลี่ยนมือ เดินไปในครึ่งวงกลมใน ๔ จังหวะ แล้วเปลี่ยนมืออีกครั้งในเนื้อเพลงตอนที่ว่า ขอให้เล่นพอรำ แล้วกลับมาเดินในท่าวงกลมตามเดิม

หมายเหตุ ท่าที่ก้าวกับมือจับต้องเป็นข้างเดียวกัน

แผนภูมิเพลงที่ ๐๑

เพลงงามแสงเดือน

คำร้อง จหมื่นมานิตยัณเรศ (นายเฉลิม เศวตนันท์)

ทำนอง อาจารย์มนตรี ตราโมท

งามแสงเดือนมาเยือนส่องหล้า
เราเล่นกันเพื่อสนุก
ขอให้เล่นพอรำ

งามใบหน้าเมื่ออยู่วงรำ (ซ้ำ)
เปลื้องทุกข์มีวาระกำ
เพื่อสามัคคีเอย

เพลงร่ำวงมาตรฐานมี ๑๐ เพลง ๑๔ ท่า เพลงงามแสงเดือน-ทำรำที่ใช้ ทำสอดสร้อยมาลา

ชื่อกลุ่มที่ถูกประเมิน.....

คำชี้แจง กาเครื่องหมาย ✓ ช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

หัวข้อ	คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. มีการวางแผนการทำงานกลุ่มและใช้บุคลากรในกลุ่มในการทำงานได้อย่างเหมาะสม				
๒. การนำเสนอเนื้อหาได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเวลา				
๓. มีความสามัคคีในการทำงานกลุ่ม				
๔. มีจินตนาการ วิธีการ รูปแบบ ในการนำเสนอผลงานได้แปลกใหม่และน่าสนใจ				
รวม				

หมายเหตุ ๔ คะแนน หมายถึง นำเสนอได้ ดีมาก
 ๓ คะแนน หมายถึง นำเสนอได้ ดี
 ๒ คะแนน หมายถึง นำเสนอได้ พอใช้
 ๑ คะแนน หมายถึง นำเสนอได้ ต้องปรับปรุง

ลงชื่อกลุ่ม.....

ผู้ประเมิน

แบบทดสอบหลังเรียน
หน่วยการเรียนรู้บูรณาการที่ ๘ สุนทรียศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๓ ศิลปศิลป์ไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✕ ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะงานศิลปะพื้นบ้าน

ข.

ข.

ค.

๒. ถ้านักเรียนได้มีโอกาสไปทัศนศึกษาภาคเหนือ นักเรียนจะซื้องานศิลปะพื้นบ้านใดมาฝากคุณแม่ที่เป็นงานศิลปะพื้นบ้านของภาคเหนือ

- ก. ร่มบ่อสร้าง
- ข. ผ้าไหมมัดหมี่
- ค. โคมบายปลาตะเพียน

๓. ข้อใดไม่ใช่เหตุผลที่ทำให้เกิดงานศิลปะในท้องถิ่น

- ก. เพื่อผลิตของใช้ในครัวเรือน
- ข. เพื่อผลิตอาหารบริโภคในครอบครัว
- ค. เพื่อผลิตสิ่งของที่ใช้ในกิจกรรมทางศาสนา

๔. ถ้าชุมชนของนักเรียนมีไม้ไผ่จำนวนมาก นักเรียนควรจะเรียนรู้การสร้างงานศิลปะท้องถิ่นในข้อใด

- ก. การปั้นตุ๊กตาชาววัง
- ข. การทอผ้า
- ค. การสานกระบุงข้าว

๕. โน้ตตัวใดมีเสียงต่ำสุด

- ก. เร
- ข. โด
- ค. ฟา

๖. สัญลักษณ์โน้ตตัวใดมีระดับเสียงสูงสุด

- ก. เร
- ข. โด
- ค. ที

๗. ข้อใดเป็นตัวกำหนดว่าแต่ละบทเพลงมีลักษณะที่แตกต่างกัน

- ก. โน้ตเพลง
- ข. ผู้ฟังดนตรี
- ค. ผู้เล่นดนตรี

๘. ทำรำเพลงคี่นเดือนหงายกับเพลงงามแสงเดือนต่างกันอย่างไร

- ก. การตั้งวง
- ข. การย่ำเท้า
- ค. การจีบมือ

๙. ข้อใดไม่ใช่ทำรำของรำวงมาตรฐาน

- ก. รำเหย่ย
- ข. รำส่าย
- ค. สอดสร้อยมาลา

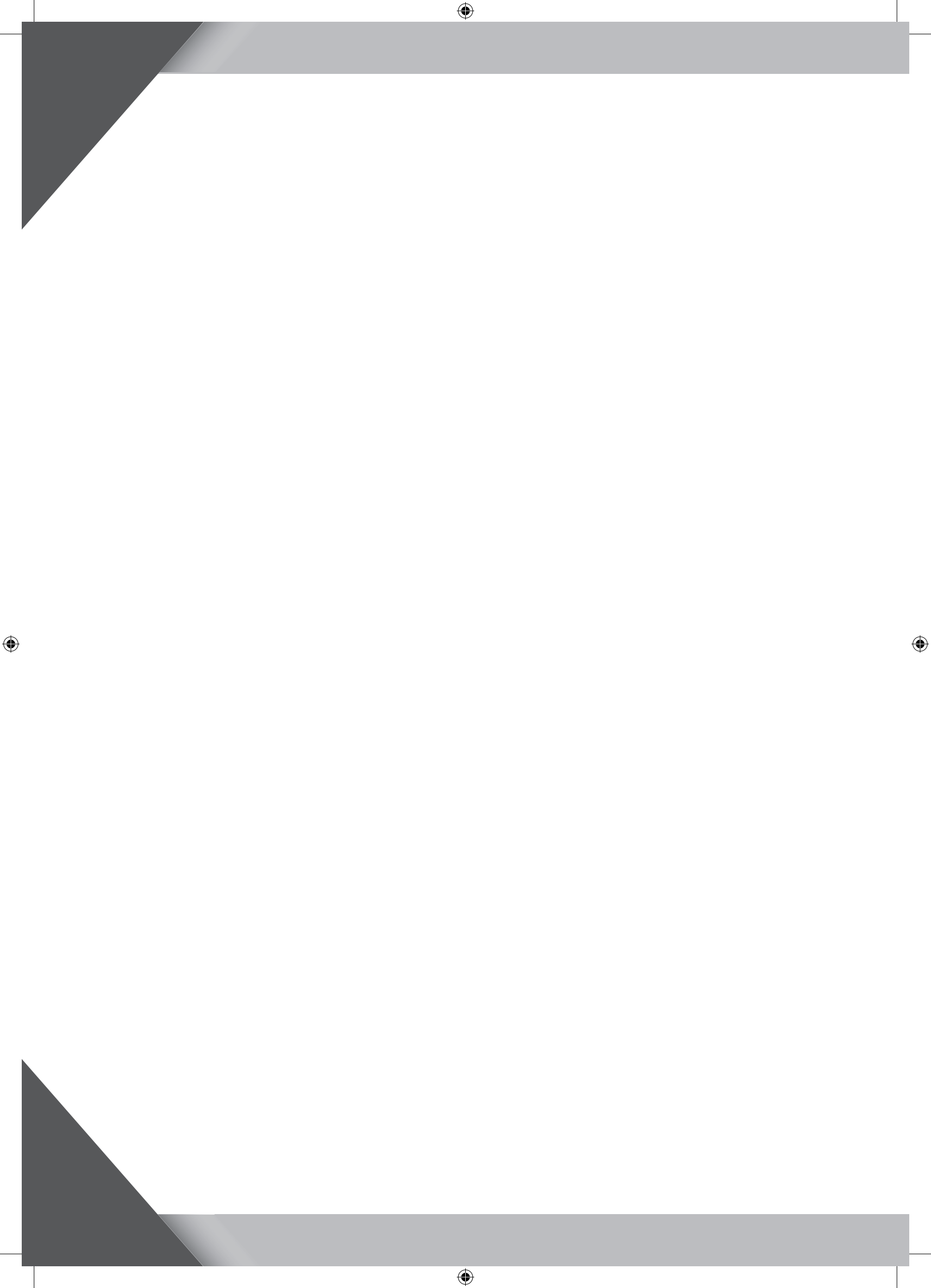
๑๐. ข้อใดเป็นเพลงรำวงมาตรฐาน

- ก. เพลงนกน้อย
- ข. เพลงตะลุมโปง
- ค. เพลงคี่นเดือนหงาย

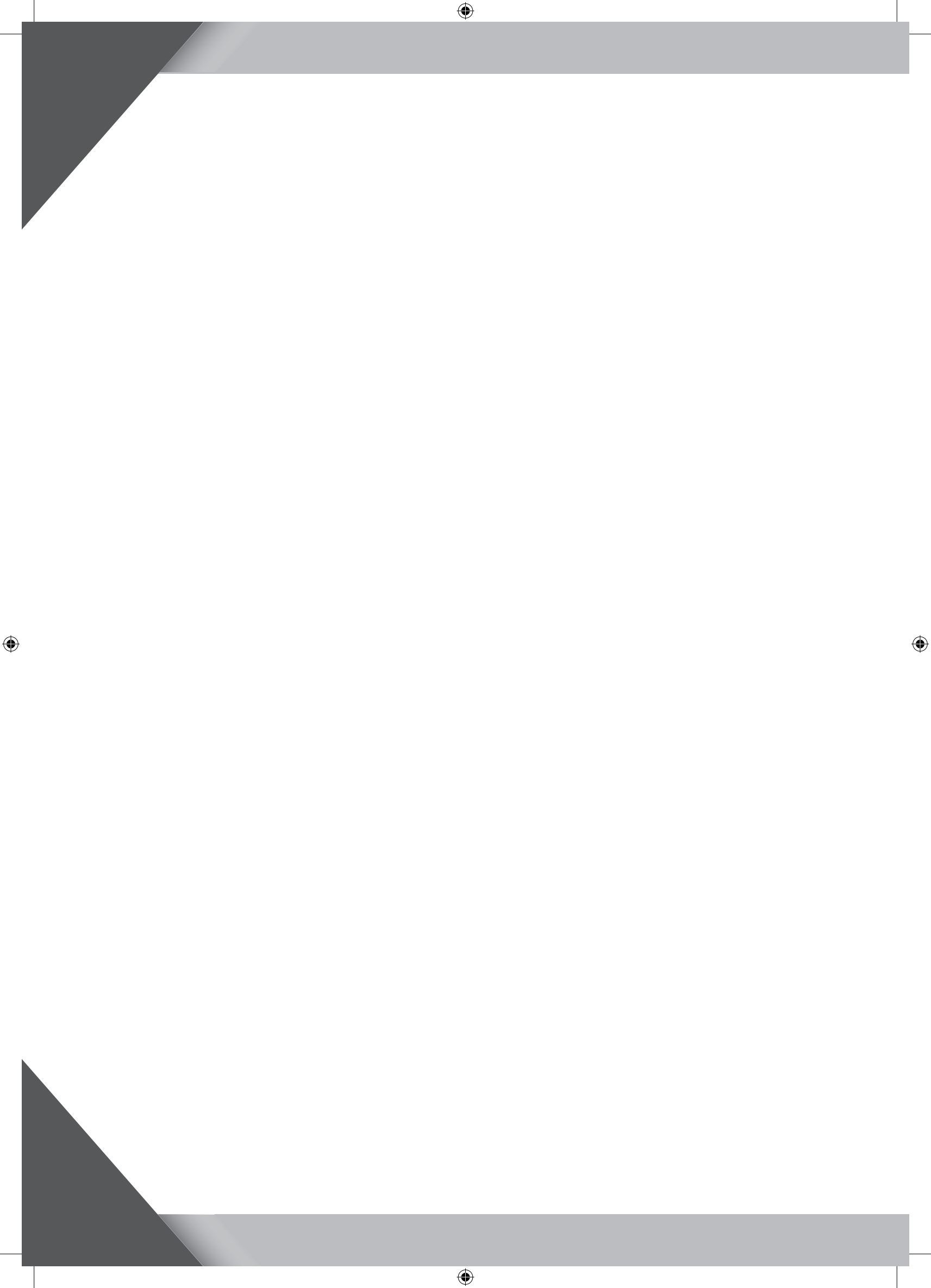
เฉลยแบบทดสอบ

หน่วยการเรียนรู้บูรณาการที่ ๘ สุนทรียศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๓ ลีลาศิลป์ไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน

๑.	ค	๖.	ค
๒.	ก	๗.	ก
๓.	ข	๘.	ข
๔.	ค	๙.	ก
๕.	ข	๑๐.	ค

หน่วยย่อยที่ ๔
ภูมิใจในงานศิลป์

ใบสรุปหน้าหน่วยย่อย

หน่วยย่อยที่ ๔ ชื่อหน่วยย่อย ภูมิใจในงานศิลป์

จำนวนเวลาเรียน ๖ ชั่วโมง

จำนวนแผนการเรียนรู้ ๓ แผน

สาระสำคัญของหน่วย

ศิลปะท้องถิ่น ศิลปะไทย ดนตรีพื้นเมือง ดนตรีไทย นาฏศิลป์พื้นเมือง และนาฏศิลป์ไทย เป็นงานศิลป์ในชีวิตประจำวันมีคุณค่าและความสำคัญ เป็นฝีมือและความชำนาญของคนในท้องถิ่นซึ่งควรอนุรักษ์ให้ยั่งยืนสืบไป

มาตรฐานตัวชี้วัด

มฐ. ศ ๑.๒ ตัวชี้วัด ป.๒/๑,๒

มฐ. ศ ๒.๒ ตัวชี้วัด ป.๒/๑,๒

มฐ. ศ ๓.๒ ตัวชี้วัด ป.๒/๑,๒,๓

มฐ. พ ๑.๑ ตัวชี้วัด ป.๒/๑,๒

มฐ. พ ๒.๑ ตัวชี้วัด ป.๒/๑,๒,๓

มฐ. ส ๔.๒ ตัวชี้วัด ป.๒/๑,๒

มฐ. พ ๓.๑ ตัวชี้วัด ป.๒/๑

ลำดับการเสนอแนวคิดหลัก

งานศิลป์ในชีวิตประจำวันมีคุณค่าและความสำคัญเป็นฝีมือและความชำนาญของคนในท้องถิ่น ซึ่งควรอนุรักษ์

ศิลปะท้องถิ่น ศิลปะไทยและการอนุรักษ์

ดนตรีพื้นเมือง ดนตรีไทย และการอนุรักษ์

นาฏศิลป์พื้นเมือง นาฏศิลป์ไทย และการอนุรักษ์

โครงสร้างของหน่วย

แผนที่	ชื่อแผน	เวลา	หมายเหตุ
๑	ศิลปะและอนุรักษ์	๒ ช.ม.	
๒	ดนตรีพื้นบ้านและการอนุรักษ์	๒ ช.ม.	
๓	นาฏศิลป์พื้นเมือง นาฏศิลป์ไทยและการอนุรักษ์	๒ ช.ม.	

โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยที่ ๘ สุนทรียศิลป์
หน่วยย่อยที่ ๔ ภูมิใจในงานศิลป์

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ศิลปะและการอนุรักษ์ เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การอนุรักษ์ศิลปะในท้องถิ่น เป็นการรักษาศิลปกรรมในท้องถิ่นทุกภูมิภาค อันเป็นวัฒนธรรมของชาติไทย เช่น ภาพฝาผนัง พระพุทธรูป งานปั้น งานแกะสลัก งานทอผ้า จักสานไม้ไผ่ โดยการบำรุงรักษามิให้เสื่อมสลาย การสร้างความรู้ความเข้าใจให้เห็นคุณค่าของศิลปกรรมและการสืบทอดให้คงอยู่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมแก่ชนรุ่นหลังต่อไป

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒.๑ ครูควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อและใบงานให้เข้าใจอย่างละเอียดก่อนจัดกิจกรรม

๒.๒ ครูควรหางานศิลปะด้านทัศนศิลป์ในท้องถิ่นมาเป็นตัวอย่าง

กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูนำภาพที่มีงานศิลปะอยู่มาให้นักเรียนดู พร้อมให้นักเรียนสังเกตภาพ
- ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงงานศิลปะในชุมชนที่นักเรียนพบเห็น
- จัดกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ ๓ คน ครูอธิบายถึงงานศิลปะในชุมชน นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๑
- ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน
- ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายงานศิลปะที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ครูอธิบายเพิ่มเติมถึง

ความสำคัญและการอนุรักษ์

๑. การเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์

- แบบทดสอบก่อนเรียน
- ใบงาน
- ใบความรู้

๒. ใบงาน/ใบความรู้

- ใบงานที่ ๐๑
- ใบความรู้ที่ ๑

๓. การวัดและประเมินผล

- ตรวจผลงาน
- แบบทดสอบก่อนเรียน

แนวการจัดการเรียนรู้บูรณาการ : หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๔ ภูมิใจในงานศิลป์ แผนการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ศิลปะและอนุรักษ์
บูรณาการรายวิชาศิลปะ และภาษาไทย เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

แนวการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
ผู้นำ	(ชั่วโมงที่ ๑) ๑. ครูชี้แจงตัวชี้วัดชั้นปี และจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ ๒. ทดสอบก่อนเรียนประจำหน่วยย่อยที่ ๔ เรื่อง ภูมิใจในศิลป์
ผู้สอน	๓. ครูนำภาพที่มีงานศิลปะอยู่มาให้ให้นักเรียนดู พร้อมให้นักเรียนสังเกตภาพ ๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงงานศิลปะในชุมชนที่นักเรียนพบเห็น ๕. จัดกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ ๓ คน ครูอธิบายถึงงานศิลปะในชุมชน นักเรียนทำกิจกรรมใบงานที่ ๐๑ (ชั่วโมงที่ ๒) ๖. ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน ๕. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายงานศิลปะที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ครูอธิบายเพิ่มเติมถึงความสำคัญและการอนุรักษ์
ขั้นสรุป	๖. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่องศิลปะและการอนุรักษ์
วัดและประเมินผล	๑. การทำใบงาน ๐๑ ๒. สังเกตการร่วมตอบคำถาม

แผนการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๔ ภูมิใจในงานศิลป์ แผนการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ศิลปะและการอนุรักษ์
บูรณาการรายกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และภาษาไทย เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ขอบเขตเนื้อหา - ความสำคัญของงานศิลปะในชีวิตประจำวัน - การนำเสนอผลงาน	(ชั่วโมงที่ ๑) ชื่นนำ ๑. ครูชี้แจงตัวชี้วัดชั้นปี และจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ ๒. ทดสอบก่อนเรียน หน่วยย่อยที่ ๔ เรื่อง ภูมิใจในงานศิลป์ ๓. ครูนำภาพที่มีงานศิลปะอยู่ให้นักเรียนดู พร้อมให้นักเรียนสังเกตภาพ ชั้นสอน ๔. ครูอธิบายถึงงานศิลปะที่พบในชุมชนต่าง ๆ เช่น ภาพฝาผนังวัด พระพุทธรูปงานปูน งานแกะสลัก งานทอผ้า งานสานไม้ไผ่ ฯลฯ และอธิบายวิธีการอนุรักษ์ศิลปะท้องถิ่น นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ ๑ ๕. ให้นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ ๓ คน แต่ละกลุ่มทำกิจกรรม ใบงานที่ ๑๑ วาดภาพงานศิลปะที่พบเห็นในชุมชนของนักเรียน พร้อมเขียนชื่อและวิธีอนุรักษ์ศิลปะด้านทัศนศิลป์ในท้องถิ่น (ชั่วโมงที่ ๒) ๖. ครูทบทวนใบงานที่ ๑๑ ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ๗. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงงานศิลปะที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เช่น การจักสานงานไม้ไผ่ การปั้นดิน และอื่น ๆ ว่ามีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตอย่างไร ชั้นสรุป ๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ เรื่องศิลปะและการอนุรักษ์
จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. รู้ความสำคัญของงานศิลปะในชีวิตประจำวัน ๒. รู้จักชื่องานศิลปะในท้องถิ่น ทักษะ ๑. การวาดภาพในท้องถิ่น ๒. การเขียนชื่องานศิลปะในท้องถิ่น คุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มีความมุ่งมั่นในการทำงาน ๒. มีความใฝ่เรียนรู้ ๓. มีความภาคภูมิใจในงานศิลปะไทย	สื่อ / แหล่งเรียนรู้ ๑. ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียน ๑ การอนุรักษ์ศิลปะท้องถิ่น ๒. ใบงานที่ ๑๑ งานศิลปะในชุมชน ภาระงาน / ชิ้นงาน ๑. ผลงานจากใบงานที่ ๑๑ ๒. การนำเสนอผลงาน การวัดและประเมินผล ๑. ประเมินความรู้เรื่องความสำคัญและการอนุรักษ์ศิลปะท้องถิ่น ๒. ประเมินทักษะการวาดภาพ ๓. คุณธรรมจริยธรรมความมุ่งมั่นในการทำงาน ความภาคภูมิใจในศิลปะ วิธีการ ๑. ตรวจสอบทดสอบ ๒. ตรวจใบงาน ๓. สังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน เครื่องมือ ๑. แบบทดสอบก่อนเรียน ๒. แบบสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน เกณฑ์การประเมิน ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด

แบบทดสอบก่อนเรียน
หน่วยเรียนรู้บูรณาการที่ ๘ สุนทรียศิลป์ หน่วยการเรียนรู้ย่อยที่ ๔ ภูมิในงานศิลป์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. นักเรียนควรเลือกเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันที่มีในท้องถิ่น เพราะเหตุใด
- ก. หาซื้อง่าย ราคาไม่แพง
 - ข. แปลกใหม่ ไม่เหมือนใคร
 - ค. ทันสมัย มีบริการส่งสินค้า
๒. ถ้านักเรียนไปเที่ยวชมงานเทศกาลแห่เทียนพรรษาที่จังหวัดอุบลราชธานี ควรปฏิบัติตัวอย่างไร
- ก. นำชิ้นส่วนเทียนพรรษาไปไว้ที่บ้าน
 - ข. วิ่งเล่นขวางทางขบวนแห่
 - ค. ไม่ทำให้เกิดความเสียหายต่อเทียนพรรษา
๓. ข้อใดไม่ใช่ศิลปะท้องถิ่นของประเทศไทย

ก.

ข.

ค.

๔. ภาษาที่ใช้ในบทเพลงพื้นบ้านภาคใต้คือภาษาใด
- ก. ภาษาโบราณลาว
 - ข. ภาษาไทย
 - ค. ภาษายาวี
๕. ดนตรีมีความสำคัญต่อคนในท้องถิ่นอย่างไร
- ก. ทำให้มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี
 - ข. ทำให้การจัดกิจกรรมมีความสนุกสนาน
 - ค. ทำให้มนุษย์มีสุขภาพกายที่แข็งแรง

๖. ดนตรีพื้นบ้านภาคกลางแสดงให้เห็นถึงสิ่งใด

- ก. ความแข็งแรงของคนในท้องถิ่น
- ข. ความสวยงามของเครื่องดนตรี
- ค. ความมีน้ำใจและรักสนุก

๗. ข้อใดไม่ใช่ ปัจจัยที่ทำให้การละเล่นพื้นเมืองแต่ละท้องถิ่นแตกต่างกัน

- ก. ประเพณี
- ข. ศาสนา
- ค. เศรษฐกิจ

๘. การแสดงบทบาทสมมติไม่เกี่ยวข้องกับข้อใด

- ก. ความพร้อมทางอารมณ์
- ข. ความพร้อมทางร่างกาย
- ค. ความพร้อมทางฐานะ

๙. การแสดงความสงสัยว่าได้กลืนแปลกๆ ต้องทำอะไร

- ก. เอามือพัดที่ปาก
- ข. ทำจมูกพุดๆ ฟิดๆ
- ค. ทำตาขยิบๆ ขยิบ

๑๐. ระเบ้ามาตรฐาน หมายถึงข้อใด

- ก. ระเบ้าแบบดั้งเดิม
- ข. ระเบ้าเบ็ดเตล็ด
- ค. ระเบ้าที่ปรับปรุงขึ้นมาใหม่

เฉลยแบบทดสอบ

หน่วยการเรียนรู้บูรณาการที่ ๘ สุนทรียศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๔ ภูมิในงานศิลป์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน

๑.	ก	๖.	ค
๒.	ค	๗.	ค
๓.	ค	๘.	ค
๔.	ค	๙.	ข
๕.	ข	๑๐.	ก

ใบงานที่ ๐๑

วาดภาพงานศิลปะที่พบเห็นในชุมชน

คำชี้แจง

- แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มละ ๓ คน
- ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิดเห็นว่างานศิลปะที่มีอยู่ในชุมชนของนักเรียนมีอะไรบ้าง แล้ววาดภาพลงในกรอบ
- เขียนชื่อภาพพร้อมบอกวิธีการอนุรักษ์งานศิลปะ
- ส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน

สมาชิกในกลุ่ม

ชื่อ

เลขที่

ชั้น

ชื่อ

เลขที่

ชั้น

ชื่อ

เลขที่

ชั้น

ป ๘.๔/ผ ๑-๐๑

(แนวคำตอบ)

ใบงานที่ ๐๑

ศิลปะท้องถิ่นและการอนุรักษ์

คำชี้แจง

๑. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มละ ๓ คน
๒. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิดเห็นว่างานศิลปะที่มีอยู่ในชุมชนของนักเรียนมีอะไรบ้าง แล้ววาดภาพลงในกรอบ
๓. เขียนชื่อภาพพร้อมบอกวิธีการอนุรักษ์งานศิลปะ
๔. ส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน

ชื่อภาพ

อ่างน้ำลายมังกร

วิธีอนุรักษ์

๑. ฝึกปั้นอ่างลายมังกรเมื่อมีโอกาส
๒. ซื้ออ่างลายมังกรไว้ใช้ในบ้าน
๓. เผยแพร่ให้คนท้องถิ่นอื่นรู้จัก

ใบความรู้สำหรับครูและนักเรียนที่ ๑

เรื่อง การอนุรักษ์ศิลปะท้องถิ่น

ผลงานศิลปะในท้องถิ่นของไทยถือเป็นของที่มีคุณค่า เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ควร
หวงแหนรักษาไว้ เราควรช่วยกันอนุรักษ์ศิลปะท้องถิ่นไว้ โดยอาจใช้วิธีต่าง ๆ ดังนี้

๑. ถ้ามีโอกาสที่จะเรียนรู้การทำผลงานศิลปะท้องถิ่น ควรศึกษาและเรียนรู้จนสามารถ
สร้างสรรค์ผลงานศิลปะได้ เพื่อจะได้สืบสานผลงานศิลปะของท้องถิ่นต่อไป

๒. สนับสนุนผลงานศิลปะโดยการอุดหนุนผลิตภัณฑ์ที่เป็นผลงานศิลปะในท้องถิ่นตาม
ความเหมาะสม

๓. บันทึกเกี่ยวกับผลงานศิลปะชิ้นต่าง ๆ ในท้องถิ่น เพื่อไว้เป็นข้อมูลในการศึกษา
ค้นคว้าต่อไป

๔. ไม่ทำลายผลงานศิลปะต่าง ๆ ในท้องถิ่น

๕. เข้าร่วมกิจกรรมแสดงผลงานศิลปะหรือกิจกรรมอนุรักษ์ผลงานศิลปะ

๖. หากพบรอยชำรุดของผลงานศิลปะให้แจ้งหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องรับทราบ
เพื่อดำเนินการแก้ไขต่อไป

๗. เผยแพร่ผลงานศิลปะให้เป็นที่รู้จักแก่คนท้องถิ่นอื่น ๆ

๘. เห็นคุณค่าของผลงานศิลปะในท้องถิ่น ซึ่งถือเป็นภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่น

แบบสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย / ลงในช่องคะแนนการปฏิบัติงานของนักเรียน โดยมีเกณฑ์ระดับคะแนนการประเมินดังนี้

๕ มีพฤติกรรมการทำงาน มากที่สุด ๔ มีพฤติกรรมการทำงาน มาก ๓ มีพฤติกรรมการทำงาน ปานกลาง
๒ มีพฤติกรรมการทำงาน น้อย ๑ มีพฤติกรรมการทำงาน น้อยที่สุด

๑. ประเมินการปฏิบัติงาน

พฤติกรรมปฏิบัติ	คะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. มีการวางแผนในการทำงาน					
๒. ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างถูกต้อง					
๓. รู้จักแก้ปัญหา					
๔. ทำความสะอาดและเก็บอุปกรณ์เมื่อเสร็จงาน					
๕. ผลงานสำเร็จและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
รวม					

๒. ประเมินคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์

พฤติกรรมปฏิบัติ	คะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน					
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน และทำงานจนสำเร็จ					
๓. สามัคคีและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
๔. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน					
๕. ซักถามเมื่อไม่เข้าใจและโต้ตอบเมื่อครูซักถาม					
รวม					

ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๗๐ หรือได้คะแนน ๓๕ คะแนนขึ้นไป

ชื่อ
โรงเรียน ชั้น เลขที่

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ดนตรีพื้นบ้านและการอนุรักษ์ เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

ดนตรีพื้นบ้านของไทย เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของบรรพบุรุษของไทยได้สร้างสมไว้เป็นเครื่องหมายอย่างหนึ่งที่แสดงลักษณะเฉพาะของท้องถิ่นไทย สมควรที่คนไทยจะภาคภูมิใจและช่วยกันทะนุบำรุงส่งเสริมและรักษาให้ดำรงคงอยู่สืบไป

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒.๑ ครูควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อและใบงานให้เข้าใจอย่างละเอียดก่อนจัดกิจกรรม

๒.๒ ครูควรหาเครื่องดนตรีในท้องถิ่นมาเป็นตัวอย่าง

กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูนำ VCD เกี่ยวกับการแสดงของดนตรีภาคต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู แล้วใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

- นักเรียนสรุปแผนภาพความคิด เกี่ยวกับ ดนตรีพื้นบ้านของภาคต่างๆ ในหัวข้อต่อไปนี้ ชนิดของเครื่องดนตรีและลักษณะของเสียงดนตรี ทำใบงานที่ ๐๑

- แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ตัวแทนกลุ่มออกมาจับสลาก ศึกษาใบความรู้เกี่ยวกับประวัติเครื่องดนตรีพื้นบ้าน ๔ ภาค กลุ่มละ ๑ ภาค

๑. การเตรียมสื่อ/วัสดุอุปกรณ์

- VCD เพลงพื้นบ้านของแต่ละภาค
- ใบความรู้
- ใบงาน
- แผนภูมิภาพ

๒. ใบงาน/ใบความรู้

- ใบงานที่ ๐๑ - ๐๒
- ใบความรู้ที่ ๐๑

๓. การวัดและประเมินผล

- ตรวจผลงาน
- แบบสังเกตพฤติกรรม

แนวทางการจัดการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๔ ภูมิใจในงานศิลป์ แผนการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ดนตรีพื้นบ้านและการอนุรักษ์
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สังคมศึกษาและวัฒนธรรม เวลา ๒ ชั่วโมง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

แนวทางการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	๑. ครูนำ VCD เกี่ยวกับการแสดงของดนตรีภาคต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู แล้วใช้คำถามเพื่อให้ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ๒. ครูนำแผนภาพเครื่องดนตรีพื้นบ้านของภาคต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู โดยครูใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ๓. นักเรียนสรุปแผนภาพความคิด เกี่ยวกับ ดนตรีพื้นบ้านของภาคต่างๆ ในหัวข้อต่อไปนี้ ชนิดของเครื่องดนตรีและลักษณะของเครื่องดนตรี ทำใบงานที่ ๑๑ ๔. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ตัวแทนกลุ่มออกมาจับสลาก ศึกษาใบความรู้เกี่ยวกับประวัติเครื่องดนตรีพื้นบ้าน ๔ ภาค กลุ่มละ ๑ ภาค ๕. สุ่มแต่ละกลุ่มจากทุกชั้นส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานที่กลุ่มตนเองรับผิดชอบหน้าชั้นเรียน ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปและครูอธิบายเพิ่มเติม ๗. ให้นักเรียนเลือกเครื่องดนตรีพื้นบ้านที่ตนเองชอบมา ๑ ชนิด แล้ววาดภาพระบายสีเครื่องดนตรีให้สวยงาม ทำใบงานที่ ๑๒ ๘. ศึกษาใบความรู้ ๙. ทำใบงานที่ ๑๑ เครื่องดนตรี ๔ ภาค ๑๐. ทำใบงานที่ ๑๒ เครื่องดนตรีพื้นบ้าน
ขั้นสรุป	๑๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการอนุรักษ์เครื่องดนตรีพื้นบ้าน
วัดและประเมินผล	๑. ประเมินความรู้เรื่องดนตรีพื้นบ้านและการอนุรักษ์ ๒. ประเมินทักษะการจำแนกดนตรีพื้นบ้าน และการเล่นดนตรีพื้นบ้านที่ตนเองชอบ ๓. ประเมินคุณธรรมจริยธรรมและ คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ไม่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย

ขอขยายเนื้อหา - ดนตรีพื้นบ้าน - การอนุรักษ์ดนตรีพื้นบ้าน	ชี้แนะ ๑. ครูนำ VCD เกี่ยวกับการแสดงของดนตรีภาคต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู แล้วใช้คำถามเพื่อให้ นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้ - การแสดงดนตรีพื้นบ้านมีเครื่องดนตรีชนิดใดบ้างที่นักเรียนรู้จัก - เครื่องดนตรีพื้นบ้านจัดเป็นเครื่องดนตรีประเภทใด - นักเรียนขอการแสดงดนตรีพื้นบ้านของภาคใด - นักเรียนคิดว่า การแสดงดนตรีของแต่ละภาค ที่นักเรียนชมจาก VCD ให้ความรู้สึกอย่างไร - การแสดงดนตรีที่นักเรียนชมจาก VCD มีการขับร้องเพลงหรือไม่ - นักเรียนคิดว่า จะอนุรักษ์การแสดงดนตรีพื้นบ้านอย่างไร ขั้นตอน ๒. ครูนำแผนภาพเครื่องดนตรีพื้นบ้านของภาคต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู โดยครูใช้คำถาม เพื่อให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้ - ชื่อเครื่องดนตรีของภาคกลาง , ภาคเหนือ , ภาคใต้ , ภาคอีสาน ๓. นักเรียนสรุปแผนภาพความคิด เกี่ยวกับ ดนตรีพื้นบ้านของภาคต่าง ๆ ลงในใบงานที่ ๑๑ ๔. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ตัวแทนกลุ่มออกมาจับสลาก ศึกษาใบความรู้เกี่ยวกับเครื่องดนตรีพื้นบ้าน ๕. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานที่กลุ่มตนเองรับผิดชอบหน้าชั้นเรียน ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปและอภิปรายเพิ่มเติม ๗. ให้นักเรียนเลือกเครื่องดนตรีพื้นบ้านที่ตนเองชอบมา ๑ ชนิด แล้ววาดภาพระบายสีเครื่องดนตรีให้สวยงาม ลงในใบงานที่ ๑๒ ขั้นสรุป ๘. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น และสรุปเกี่ยวกับการอนุรักษ์ดนตรีพื้นบ้าน	
จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ ๑. บอกเครื่องดนตรีพื้นบ้าน ทักษะ ๑. จำแนกเครื่องดนตรีพื้นบ้าน ๒. เล่าถึงดนตรีพื้นบ้านของตนเอง ๓. การทำงานกลุ่ม คุณธรรม จริยธรรม/คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน ๓. รักความเป็นไทย	สื่อ / แหล่งเรียนรู้ - VCD เกี่ยวกับการแสดงดนตรีภาคต่าง ๆ - แผนภูมิภาพเครื่องดนตรีพื้นบ้าน ๔ ภาค - เครื่องดนตรีพื้นบ้านของภาคต่าง ๆ - ใบความรู้ที่ ๑ ดนตรีพื้นบ้านของภาคต่าง ๆ - ใบงานที่ ๑๑ - ๑๒ ภาระงาน / ชิ้นงาน - ผลงานตามใบงานที่ ๑๑ - ๑๒	
	การวัดและการประเมินผล ๑. วิธีวัดและประเมินผล - ตอบคำถามในใบงาน ๒. เครื่องวัด - แบบสังเกตพฤติกรรม - แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๓. เกณฑ์การประเมิน ๓.๑ การประเมินพฤติกรรมการทำงาน ๓.๒ การประเมินพฤติกรรมเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม	

บ ๘.๔/พ ๒-๐๑

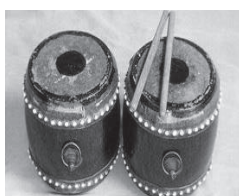
ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง เครื่องดนตรีพื้นบ้านของภาคต่าง ๆ

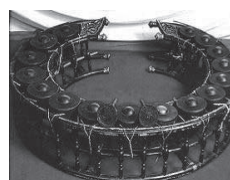
คำชี้แจง ให้ดูภาพแล้วแล้วนำคำตอบลงในตารางให้สัมพันธ์กัน

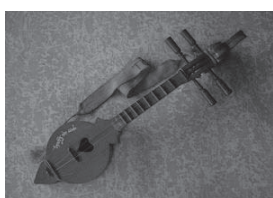
ทับโนรา

กลองชาตรี

ฆ้องวงเล็ก

ซึง

พิน

สะล้อ

กลองโนรา

โปงลาง

กลองแอว

แคน

เครื่องดนตรีพื้นบ้านภาคกลาง	เครื่องดนตรีพื้นบ้านภาคเหนือ	เครื่องดนตรีพื้นบ้านภาคใต้	เครื่องดนตรีพื้นบ้านภาคอีสาน
.....			
.....			
.....			
.....			

ชื่อ ชั้น เลขที่

โรงเรียน จังหวัด

ใบงานที่ ๐๒
เรื่อง ดนตรีพื้นบ้าน และการอนุรักษ์
คำชี้แจง ให้วาดภาพระบายสีเครื่องดนตรีพื้นบ้านที่ตนเองรู้จัก

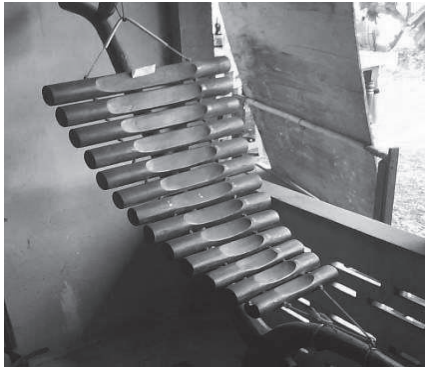

๑. เครื่องดนตรีพื้นบ้านภาค
๒. เครื่องดนตรีประเภท.....
๓. ใช้บรรเลงเนื่องในโอกาส

ชื่อนามสกุล.....เลขที่.....
ชั้นประถมศึกษาปีที่โรงเรียน.....

ใบความรู้ สำหรับครู และนักเรียน ที่ ๑ เรื่อง ดนตรีพื้นบ้านของภาคต่าง ๆ

๑. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โปงลาง

พิน

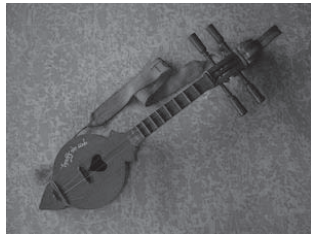

แคน

หวาด

๒. ภาคเหนือ

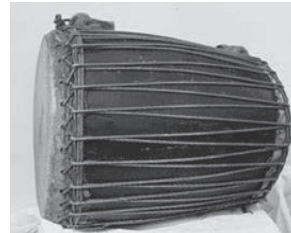
ขี้ผึ้ง

กลองแหว

สะล้อ

กลองสะบัดชัย

๓. ภาคใต้

กลองโนราห์

กลองโทนหรือ ทับหรือ ทับโนราห์

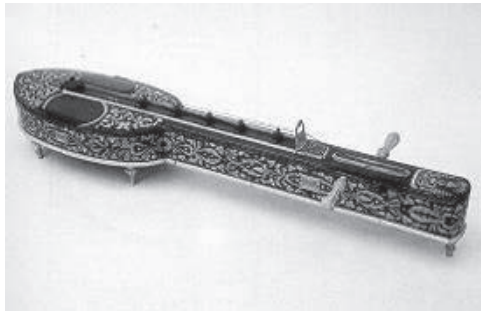

ฉิ่ง

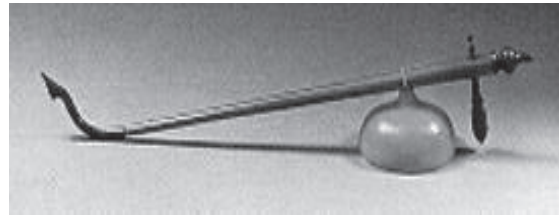

กรับ

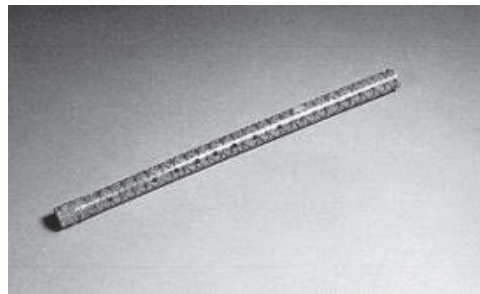
๔. ภาคกลาง

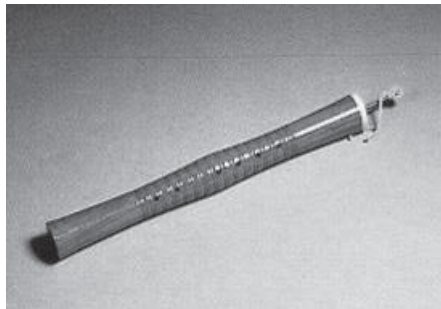
จะเข้

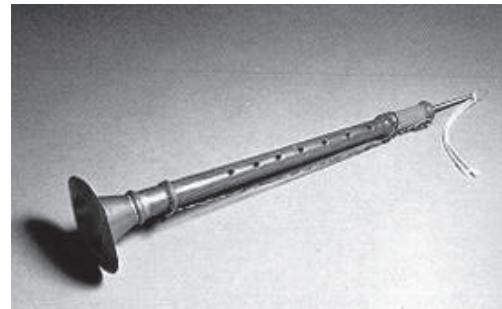
พินน้ำเต้า

ขลุ่ยเพียงออ

ปี่นอก

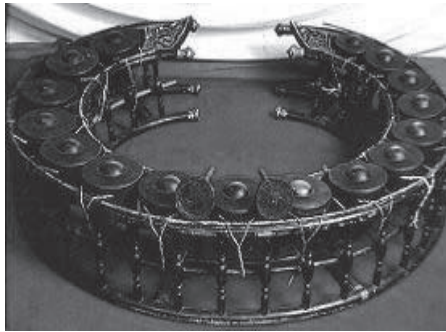
ปี่ใน

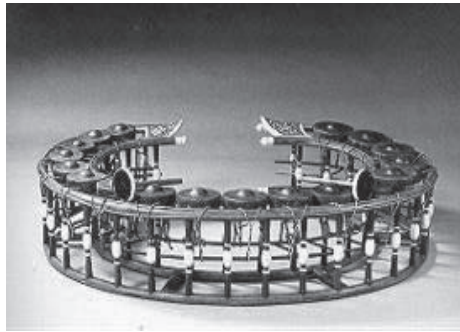
ระนาดเอก

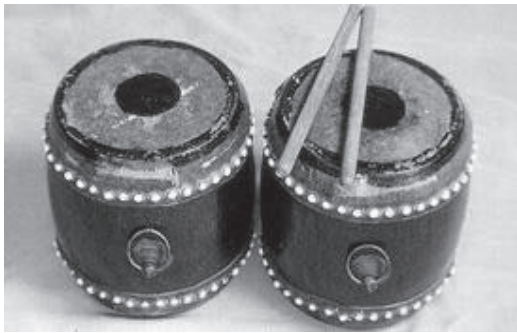
ระนาดทุ้ม

ฆ้องวงใหญ่มโหรี

ฆ้องวงเล็กมโหรี

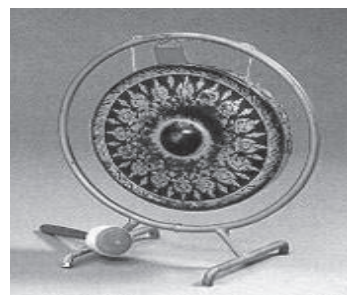
กลองชาตรี

ตะโพน

ฆ้องเหม่ง

ฆ้องโหม่ง

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม (ในชั้นเรียน)
คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ

เลขที่	ชื่อ - สกุล	รายการ							
		ร่วมมือในการทำ กิจกรรม		กล้าออกมา แสดง ความสามารถ		เข้าร่วม กิจกรรมด้วย ความ สนุกสนาน เพลิดเพลิน		สรุปผลการ ประเมิน	
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน

ผ่านตั้งแต่ ๒ รายการถือว่า ผ่าน

ผ่าน ๑ รายการถือว่า ไม่ผ่าน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (_____)
 ____/____/____

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ

	ชื่อ - สกุล	รายการ				
		รับผิดชอบ งานที่ได้รับ มอบหมาย (๒ คะแนน)	รับฟังความ คิดเห็นของ ผู้อื่น (๒ คะแนน)	นำเสนอ ผลงานได้ น่าสนใจ (๒ คะแนน)	มีความคิด ริเริ่ม สร้างสรรค์ (๒ คะแนน)	ทำงานเสร็จ ตามเวลาที่ กำหนด (๒ คะแนน)

เกณฑ์การประเมิน

- คะแนน ๙ - ๑๐ ระดับ ดีมาก
- คะแนน ๗ - ๘ ระดับ ดี
- คะแนน ๕ - ๖ ระดับ พอใช้
- คะแนน ๐ - ๔ ระดับ ควรปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (_____)
 ____ / ____ / ____

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง นาฏศิลป์พื้นเมือง นาฏศิลป์ไทยและการอนุรักษ์ เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

นาฏศิลป์พื้นเมือง นาฏศิลป์ไทย เป็นการบูรณาการของภูมิปัญญาไทยทั้งด้าน ทักษะ ทักษะการแต่งกาย ภาษาและสัญลักษณ์ของการสื่อสาร ศิลปะวิถีชีวิตมารวมกัน ทำให้ผู้ชมเกิดสุนทรียภาพในการชมและประทับใจตราตรึง จึงควรมีการสืบทอด อนุรักษ์ และเผยแพร่ให้คงอยู่สืบไป

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒.๑ ครูควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อและใบงานให้เข้าใจอย่างละเอียดก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูนำวีดิทัศน์เกี่ยวกับการแสดงพื้นเมืองมาให้ให้นักเรียนดู พร้อมกับสนทนากันเกี่ยวกับการแสดงแต่ละชุด พร้อมครูอธิบายเพิ่มเติม เกี่ยวกับการแสดงแต่ละชุด พร้อมทั้งอธิบายเพิ่มเติม เกี่ยวกับความแตกต่างและภาษา การแต่งกาย และศิลปะการแสดง

- นักเรียนแบ่งกลุ่มตามใจชอบเลือกตัวแทนกลุ่มแล้วส่งตัวแทนกลุ่มรับใบงาน ครูอ่านใบงานให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนอ่านตาม นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมตามใบงาน

- กิจกรรมชมนานาฏศิลป์ โดยเขียนลงในใบงาน (ให้มีสถานการณ์เดียวกัน) จากนั้นครูให้นักเรียนกิจกรรมรวมชั้น : ครูกำหนดสถานการณ์เกี่ยวกับชมแบ่งเป็นกลุ่ม ๓ กลุ่ม

- ทำใบงานที่ ๐๑ ใบงาน เรื่อง ประโยชน์และการเป็นผู้ชมที่ดี

- ครูสุ่มแต่ละคู่จากทุกชั้นให้มานำเสนอหน้าชั้น

- ทำใบงานที่ ๐๒ เรื่อง การเข้าร่วมงานประเพณี

๑. การเตรียมสื่อ/วัสดุอุปกรณ์

- วีดิทัศน์การแสดงพื้นเมือง
- แผนภูมิสถานการณ์การแสดงบทบาทสมมติ
- เครื่องเคาะจังหวะ เช่น ฉิ่ง กรับ

๒. ใบงาน/ใบความรู้

- ใบความรู้ เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์พื้นเมือง นาฏศิลป์ไทย
- ใบความรู้ เรื่อง คุณค่าการอนุรักษ์การแสดงนาฏศิลป์พื้นเมือง นาฏศิลป์ไทย
- ใบความรู้เรื่องประโยชน์และการเป็นผู้ชมที่ดี
- ใบความรู้องค์ประกอบของการชมนานาฏศิลป์ไทย

๓. การวัดและประเมินผล

- แบบประเมิน,แบบสังเกต
- แบบทดสอบหลังเรียน

แนวการจัดเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๔ ภูมิใจในงานศิลป์ แผนการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง นาฏศิลป์พื้นเมือง นาฏศิลป์ไทยและการอนุรักษ์
บูรณาการรายวิชาศิลปะ สุขศึกษาและพลศึกษา และภาษาไทย เวลา ๒ ชั่วโมง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

แนวการจัดเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
ขั้นนำ	๑. ครูแจ้งจุดประสงค์รายปี และจุดประสงค์การเรียนรู้ ๒. ครูให้นักเรียนเชื่อมโยงความรู้เดิมเกี่ยวกับการแสดงพื้นเมืองในท้องถิ่นของตนเองเพื่อให้เกิดความรู้เพิ่มเติม ๓. สรุปความเป็นเอกลักษณ์ คุณค่า การแสดงในท้องถิ่นของตนเอง
ขั้นสอน	๔. ครูนำวีดิทัศน์เกี่ยวกับการแสดงพื้นเมืองมาให้นักเรียนดู พร้อมกับสนทนากันเกี่ยวกับการแสดงแต่ละชุด พร้อมครูอธิบายเพิ่มเติม เกี่ยวกับการแสดงแต่ละชุด พร้อมทั้งอธิบายเพิ่มเติม เกี่ยวกับความแตกต่าง และภาษา การแต่งกาย และศิลปะการแสดง ๕. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามใจชอบเลือกตัวแทนกลุ่มแล้วส่งตัวแทนกลุ่มรับใบงาน ครูอ่านใบงานให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนอ่านตาม นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมตามใบงาน ๖. กิจกรรมชมมนาฏศิลป์ โดยเขียนลงในใบงาน (ให้สถานการณ์เดียวกัน) จากนั้นครูให้นักเรียนกิจกรรมรวมชั้น : ครูกำหนดสถานการณ์เกี่ยวกับชมแบ่งเป็นกลุ่ม ๓ กลุ่ม ๗. ทำใบงานที่ ๑๑ ใบงาน เรื่อง ประโยชน์และการเป็นผู้ชมที่ดี ๘. ครูสุ่มแต่ละคู่จากทุกชั้นให้มานำเสนอหน้าชั้น ๙. ทำใบงานที่ ๑๒ เรื่อง การเข้าร่วมงานประเพณี
ขั้นสรุป	๑๐.ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้กับนาฏศิลป์อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการเป็นผู้ชมที่ดี มอบหมายการบ้านทำใบงานที่ ๑๒
วัดและประเมินผล	๑. ประเมินความเข้าใจความหมายคุณค่าและการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทย ๒. ประเมินทักษะการเป็นผู้ชมที่ดี ๓. ประเมินคุณธรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ไม่เรียนรู้ กล้าแสดงออก รักความเป็นไทย

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สุนทรียศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๔ ภูมิใจในงานศิลป์ แผนการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องนาฏศิลป์พื้นเมือง นาฏศิลป์ไทยและการอนุรักษ์
บูรณาการรายวิชาศิลปะ สุขศึกษาและพลศึกษา และภาษาไทย เวลา ๒ ชั่วโมง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ขอบเขตเนื้อหา - การแสดงนาฏศิลป์ไทย - การแสดงที่มีคุณค่าแก่การอนุรักษ์ให้อยู่คู่สังคมไทยตลอดไป - หลักการชมนาฏศิลป์ไทย	ขั้นนำ ๑. ครูชี้แจงตัวชี้วัดขั้นนี้ และจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ ๒. ครูให้นักเรียนเชื่อมโยงความรู้นี้เกี่ยวกับนาฏศิลป์พื้นเมืองในท้องถิ่นของตนเอง เพื่อให้เกิดความรู้เพิ่มเติม สนทนาความเป็นเอกลักษณ์ คุณค่า ในการแสดงในท้องถิ่นของตนเอง - นักเรียนรู้จักนาฏศิลป์ไทยประเภทใด	สื่อ / แหล่งเรียนรู้ - วีดิทัศน์การแสดงพื้นเมือง - แผนภูมิสถานการณ์การแสดงบทบาทสมมติ - เครื่องแต่งกายหัตถ์ เช่น ถัง กรับ - ใบความรู้ เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์พื้นเมือง นาฏศิลป์ไทย - ใบความรู้ เรื่อง คุณค่าการอนุรักษ์การแสดงนาฏศิลป์พื้นเมือง นาฏศิลป์ไทย - ใบความรู้เรื่องประโยชน์และการเป็นผู้ชมที่ดี - ใบความรู้เรื่ององค์ประกอบของการชมนาฏศิลป์ไทย ภาระงาน / ชิ้นงาน - ใบงานที่ ๐๑ - ๐๒
จุดประสงค์ ความรู้ ๑. เข้าใจความหมายของการแสดง เข้าใจคุณค่าของนาฏศิลป์ไทยท้องถิ่น นาฏศิลป์ไทย และการอนุรักษ์ ๒. การอนุรักษ์ และสืบทอดนาฏศิลป์ไทย และนาฏศิลป์พื้นเมือง ๓. หลักในการชมนาฏศิลป์ ทักษะ ๑. ชื่นชมการแสดงนาฏศิลป์ไทย คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะนิสัยอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ และสร้างสรรค์ไทย ๒. กระตือรือร้นในการทำกิจกรรม กล้าแสดงออกหรือแสดงความคิดเห็น ๓. รักความเป็นไทย	ขั้นสอน ๓. ครูนำวีดิทัศน์เกี่ยวกับการแสดงพื้นเมืองมาให้ให้นักเรียนดู พร้อมกับสนทนากันเกี่ยวกับ การแสดง พร้อมครูอธิบายเพิ่มเติม เกี่ยวกับนาฏศิลป์ไทยตั้งแต่ละครชุด พร้อมอธิบายเพิ่มเติม เกี่ยวกับความแตกต่าง และภาษา การแต่งกาย และศิลปะการแสดง ๔. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามใจชอบเลือกตัวแทนกลุ่มแล้วสวดบทสวดรับใบงาน ๕. ครูอ่านใบงานให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนอ่านตาม ๖. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน ๐๑ - ๐๒ ๗. ครูกำหนดสถานการณ์เกี่ยวกับชมนาฏศิลป์ โดยเขียนลงในใบงาน (ให้มีสถานการณ์เดียวกันจากนั้นครูให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่ม ๓ กลุ่ม ๘. ครูแจกใบความรู้ให้นักเรียนเป็นรายบุคคล ๙. ครูอ่านใบความรู้และให้นักเรียนอ่านตาม ขั้นสรุป ๑๐. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ นาฏศิลป์ไทยเป็นศิลปะแห่งการละครหรือการฟ้อนรำของไทยที่ประดิษฐ์ทำขึ้นจากลีลาตามธรรมชาติให้สวยงามอ่อนช้อย โดยมีดนตรี และการขับร้องเป็นองค์ประกอบทำให้ผู้ชมคล้อยตาม และสนุกสนาน อบอุ่น หลังจากช่วยกันอนุรักษ์ให้คงอยู่คู่สังคมไทยตลอดไป	การประเมิน ๑. ประเมินการเข้าใจความหมาย,แสดงคุณค่าของนาฏศิลป์พื้นเมือง นาฏศิลป์ไทย และการอนุรักษ์ ๒. ประเมินทักษะการสังเกต,การเป็นผู้ชมที่ดี ๓. ประเมินคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ วิธีการ ๑. การสังเกตการฝึกปฏิบัติและบันทึกในแบบการสังเกตการปฏิบัติ ๒. การประเมินผลงานใบงาน เครื่องมือ ๑. แบบประเมินแบบสังเกต ๒. แบบทดสอบหลังเรียน เกณฑ์การประเมิน - ผ่านผลการประเมินการฝึกปฏิบัติตามใบงาน, แบบทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด

ใบงาน ๐๑

เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์ท้องถิ่น

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้แล้วปฏิบัติกิจกรรมดังต่อไปนี้

๑. ให้นักเรียนบอกการแสดงนาฏศิลป์ในท้องถิ่นของนักเรียน
๒. นักเรียนหาภาพการแสดงนาฏศิลป์ในท้องถิ่น นำมาติดลงในใบงานตามตัวอย่าง
๓. ให้นักเรียนบอกคุณค่า และประโยชน์ของการแสดงนาฏศิลป์

★ การแสดงในท้องถิ่นของนักเรียน คือ

★ คุณค่า และประโยชน์ของการแสดงนาฏศิลป์ คือ

รำภูไท ศิลปะการแสดงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ชื่อ ด.ช./ด.ญ.....นามสกุล.....เลขที่.....
กลุ่มที่.....ชั้น.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ป ๘.๔/ผ ๓-๐๒

ใบงานที่ ๐๒ องค์ประกอบของการชมนานาฏศิลป์

คำชี้แจง ๑. ให้นักเรียนแต่ละคนออกแบบเครื่องแต่งกาย การไปชมการแสดงนาฏศิลป์ที่แสดงถึงการมีมารยาทที่ดี โดยวาดภาพระบายสีลงในกระดาษที่ครูแจกให้/ลงในสมุด พร้อมทั้งอธิบายภาพ ๒ - ๓ บรรทัด

๒. ให้นักเรียนร่วมกันคัดเลือกการวาดภาพการแต่งกายเพื่อไปชมการแสดงถึงการมีมารยาทที่ดีชื่นชอบ ๕ - ๖ ภาพ เพื่อจัดแสดงบนป้ายนิเทศ

.....

.....

.....

ใบความรู้สำหรับครูที่ ๐๑ เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์พื้นเมือง

การแสดงพื้นเมือง หมายถึง การแสดงที่เกิดขึ้นตามท้องถิ่นและตามพื้นที่ต่างๆ ของแต่ละภูมิภาค โดยอาจมีการพัฒนา ดัดแปลงมาจากการละเล่นพื้นเมืองของท้องถิ่นนั้นๆ

การแสดงพื้นเมือง เป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่า ที่บรรพบุรุษไทยได้สั่งสมสร้างสรรค์ และสืบทอดไว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เพื่อให้รุ่นลูกรุ่นหลานได้เรียนรู้และรักในคุณค่าในศิลปะไทยในแขนงนี้ เกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และพร้อมที่จะช่วยสืบทอด จรรโลง และธำรงไว้เป็นสมบัติของชาติสืบไป

การแสดงพื้นเมือง เป็นการแสดงเพื่อก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และความบันเทิงในรูปแบบต่างๆ ซึ่งจะมีลักษณะแตกต่างกันตามสภาพภูมิประเทศ สังคม วัฒนธรรม แต่ละท้องถิ่น ดังนั้นการแบ่งประเภทของการแสดงพื้นเมืองของไทย โดยทั่วไปจะแบ่งตามส่วนภูมิภาค ดังนี้

๑. การแสดงพื้นเมืองของภาคเหนือ
๒. การแสดงพื้นเมืองของภาคกลาง
๓. การแสดงพื้นเมืองของอีสาน
๔. การแสดงพื้นเมืองของใต้

ใบความรู้สำหรับครูที่ ๒ เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์ไทย

นาฏศิลป์ไทยเป็นศิลปะการละครฟ้อนรำและดนตรีอันมีคุณสมบัติตามคัมภีร์นาฏยะกำหนดว่า ต้องประกอบไปด้วยศิลปะ ๓ ประการ คือ การฟ้อนรำ การดนตรี และการขับร้อง รวมเข้าด้วยกัน ซึ่งทั้ง ๓ สิ่งนี้ เป็นอุปนิสัยของคนมาแต่ดึกดำบรรพ์ นาฏศิลป์ไทยมีที่มาและเกิดจากสาเหตุแนวคิดต่าง ๆ เช่น เกิดจากความรู้สึกระทอกระเทือนทางอารมณ์ไม่ว่าจะอารมณ์แห่งสุข หรือความทุกข์ และสะท้อนออกมาเป็นท่าทางแบบธรรมชาติและประดิษฐ์ขึ้นมาเป็นท่าทางลีลาการฟ้อนรำ หรือเกิดจากลัทธิความเชื่อในการนับถือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เทพเจ้า โดยแสดงความเคารพบูชาด้วยการเต้นรำ ขับร้อง ฟ้อนรำให้เกิดความพึงพอใจ เป็นต้น นาฏศิลป์ไทยยังได้รับอิทธิพลแบบแผนตามแนวคิดจากต่างชาติเข้ามาผสมผสานด้วย เช่น วัฒนธรรมอินเดียเกี่ยวกับวรรณกรรมที่เป็นเรื่องของเทพเจ้าและตำนานการฟ้อนรำโดยผ่านเข้าสู่ประเทศไทยทั้งทางตรงและทางอ้อมคือผ่านชนชาติขวและเขมร ก่อนที่จะนำมาปรับปรุงให้เป็นรูปแบบตามเอกลักษณ์ของไทย เช่น ตัวอย่างของเทวรูปศิwapาณาราชที่สร้างเป็นท่าการรำรำของพระอิศวร ซึ่งมีทั้งหมด ๑๐๘ ท่า นาฏศิลป์แบ่งออกตามลักษณะของรูปแบบการแสดง เป็นประเภท ๔ ประเภท คือ

๑. โขน
๒. ละคร
๓. รำ
๔. ระบำ

ใบความรู้สำหรับครูที่ ๓

เรื่อง คุณค่าการอนุรักษ์การแสดงนาฏศิลป์

- การแสดงพื้นเมืองของไทย เป็นสิ่งที่แสดงถึงภูมิอารยธรรมและความเจริญ
งอกงามของคนในชาติ ซึ่งสามารถจำแนกคุณค่าของการแสดงพื้นเมืองเป็นด้านต่างๆ ดังนี้
๑. คุณค่าด้านความบันเทิง ความเจริญเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญของการแสดงทุกประเภท
เพราะการแสดงพื้นเมืองทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินทั้งจากลีลาท่าทางของผู้
แสดง ความวิจิตรงดงามของเครื่องแต่งกาย ความงามสวยงามของฉาก
 ๒. คุณค่าด้านศิลปวัฒนธรรม การแสดงพื้นเมืองเป็นศูนย์รวมของงานศิลป์หลากหลายสาขา
เช่น ดุริยางคศิลป์ นาฏศิลป์ วรรณศิลป์ มัณฑนศิลป์ วิจิตรศิลป์ และขนบธรรมเนียม
ประเพณีอันงดงามของท้องถิ่น
 ๓. คุณค่าด้านจริยธรรม เนื้อเรื่องของการแสดงส่วนใหญ่จะสะท้อน คติธรรมค่านิยมทาง
พุทธศาสนา การทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เสริมสร้างคุณธรรม และจริยธรรม
 ๔. คุณค่าด้านความคิด การแสดง และการละเล่นพื้นเมืองหลายประเภท เป็นการแสดง
ความสามารถด้านคิดสร้างสรรค์ สร้างจินตนาการ สอดแทรกคติสอนใจ และแนวคิดที่เป็น
ประโยชน์
 ๕. คุณค่าด้านการศึกษา การแสดงพื้นเมืองของภาคต่างๆ ก่อให้ประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า
ทั้งในด้านประวัติศาสตร์ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ สังคม ขนบธรรมเนียม ประเพณีวัฒนธรรม
และความเชื่อของผู้คนในแต่ละท้องถิ่น

ใบความรู้สำหรับครูที่ ๔

เรื่อง คุณค่าการอนุรักษ์การแสดงนาฏศิลป์ไทย

นาฏศิลป์ถือเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าของมนุษยชาติ ควรที่มนุษย์ควรรู้จัก เข้าใจศึกษาและนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง แก่ผู้อื่น และแก่สังคม โดยส่วนรวม โดยพิจารณาว่า นาฏศิลป์มีส่วนใดบ้างในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ทั้งที่เป็นกิจกรรมส่วนตัวและส่วนรวมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มนุษย์ได้ใช้นาฏศิลป์เป็นกิจกรรมสำคัญส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิตในเวลาปกติ และในโอกาสพิเศษอยู่ตลอดเวลา ซึ่งอาจสรุปได้ว่า มนุษย์เราได้รับคุณค่าจากนาฏศิลป์ไทย ดังนี้

๑. **เพื่อการสื่อสาร** นาฏศิลป์เป็นกระบวนการหนึ่งที่มนุษย์ใช้ในการสื่อสาร ธรรมชาติเอื้อให้มนุษย์ใช้ร่างกายประกอบการเล่าเรื่องเพื่อให้การเล่าเรื่องตื่นเต้นสนุกสนาน นาฏศิลป์ได้พัฒนาต่อมาโดยที่มนุษย์เลือกสรรและสร้างสรรค์ทำทางต่าง ๆ

๒. **เพื่องานพิธีกรรมต่าง ๆ** นาฏศิลป์ใช้เป็นเครื่องดนตรีที่พลังพิเศษ หรือเป็นอำนาจเหนือธรรมชาติในตัวเองของผู้ทำหน้าที่เป็นพ่อมดหรือหมอผี หรืออีกนัยหนึ่งคนเหล่านี้ใช้นาฏศิลป์สื่อสารกับพลังเหนือธรรมชาติให้เข้ามาสิงสถิตในตนเองหรือผ่านตนไปยังสิ่งที่ต้องการรับอิทธิพลเหล่านั้นการฟ้อนรำในลักษณะนี้มักเป็นการแสดงเดี่ยว

๓. **เพื่องานพิธีการต่างๆ** และการฟ้อนรำในพิธีเปิดเทศกาลกีฬาต่างๆ การรำเบิกโรงก่อนแสดงละคร การรำอวยพรวันเกิด เช่น ส่วนการฟ้อนรำบนเวที การฟ้อนรำขึ้นโตก

๔. **เพื่อความบันเทิงและการสังสรรค์** มนุษย์มักมีการพบปะสังสรรค์กันในโอกาสต่างๆ อยู่เสมอ เช่น การรำอวยพรในวันเกิด ในงานรื่นเริงต่าง ๆ

๕. **เพื่อการออกกำลังกายและพัฒนาบุคลิกภาพ** การฝึกหัดรำไทยต้องอาศัยกำลังในการฝึกซ้อมและในการแสดงอย่างมาก เหมือนกับได้ออกกำลังกายอยู่ตลอดเวลา

๖. **เพื่อการอนุรักษ์และเผยแพร่** นาฏศิลป์เป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของชุมชน ในชุมชนหนึ่งๆ มักมีการสืบทอดและอนุรักษ์วัฒนธรรมทางนาฏศิลป์ของตนเอาไว้มิให้สูญหาย มีการสอนมีการแสดงและเผยแพร่นาฏศิลป์ไทยให้ท้องถิ่นอื่น หรือนำไปเผยแพร่ในต่างแดน

ใบความรู้สำหรับนักเรียนที่ ๑ เรื่องประโยชน์ของการเป็นผู้ชมที่ดี

ประโยชน์ของการเป็นผู้ชมที่ดี

เมื่อเราได้ชมนาฏศิลป์ไทย เช่นระบำ รำ ฟ้อน เราจะรู้สึกสนุกสนานรื่นเริง เพราะความงดงามของท่ารำ เครื่องแต่งกายดนตรีที่บรรเลง การแสดงนาฏศิลป์ไทยนั้นจะเป็นเรื่องราวที่ทำให้เราได้รับประโยชน์จากการชม ดังนี้

๑. ได้รับความรู้เกี่ยวกับนาฏศิลป์ไทย
๒. ได้รับคติสอนใจ เช่นความอดทน ความซื่อสัตย์ ความขยันหมั่นเพียร และนำคติสอนใจมาปรับใช้ในชีวิตของเราได้
๓. ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน
๔. สามารถนำเรื่องราวที่ได้ชมไปเล่าให้ผู้อื่นฟังได้

การเป็นผู้ชมที่ดี

การแสดงนาฏศิลป์จะมีทั้งผู้แสดงและผู้ชม ซึ่งผู้ชมมีความสำคัญต่อการแสดงนาฏศิลป์ เพราะมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทย ดังนั้น การชมการแสดงเพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และมีอารมณ์ร่วมกับผู้แสดงนั้น ผู้ชมจำเป็นจะต้องรักษามารยาทในขณะที่ชมการแสดง การปฏิบัติตนในการเป็นผู้ชมที่ดีมีดังนี้

๑. ไม่ควรส่งเสียงรบกวนผู้อื่นที่กำลังชมการแสดง
๒. ควรแต่งกายสุภาพเรียบร้อย ให้เหมาะสมกับสถานที่
๓. ควรไปถึงก่อนการแสดงเริ่มอย่างน้อย ๑๕ นาที
๔. ปฏิบัติตนตามระเบียบของสถานที่ เช่น นั่งประจำที่ก่อนที่การแสดงจะเริ่มปรบมือให้เกียรติผู้แสดง
๕. ให้ความสนใจและมีอารมณ์ร่วมกับผู้แสดง เช่น สนุกสนานเฮฮาไปด้วย
๖. ไม่ควรลุกไปมาบ่อย ๆ เพราะจะทำความวุ่นวาย และเป็นการทำลายสมาธิ

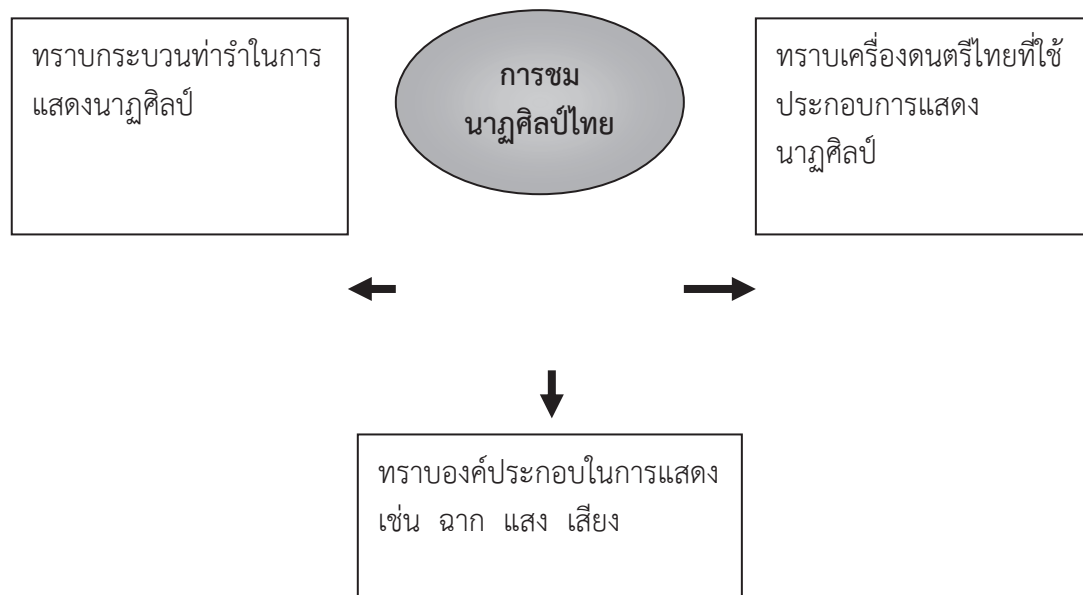

ใบความรู้สำหรับนักเรียนที่ ๒ องค์ประกอบของการขมนนาฏศิลป์ไทย

นาฏศิลป์จะหมายรวมไปถึงการร้องรำทำเพลงดั่งนั้นองค์ประกอบของนาฏศิลป์ ก็จะประกอบไปด้วย การร้องการบรรเลง ดนตรีและการพ่อนรำ ทั้งนี้เพราะการแสดงออกทางนาฏศิลป์ไทย จะต้องอาศัยบทร้อง ทำนองเพลงประกอบการแสดง เพราะฉะนั้นก่อนที่จะมาเป็นนาฏศิลป์ไทยได้จะต้องประกอบไปด้วยองค์ประกอบ สำคัญๆดังต่อไปนี้

๑. **ลีลาท่ารำ** เป็นท่าทางเยื้องกรายพ่อนรำที่อ่อนช้อยสวยงาม แสดงออกของอารมณ์ สื่อความหมาย ชัดเจน
๒. **ดนตรีประกอบ** ดนตรีเป็นส่วนประกอบสำคัญที่ช่วยเสริมให้การแสดงสมบูรณ์และ สร้างบรรยากาศ ในการแสดงให้สมจริงอีกด้วย
๓. **บทร้อง** ส่วนใหญ่จะเป็นคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด มีความไพเราะสละสลวย คารม คมคาย และมีคติสอนใจ
๔. **การแต่งกาย** มีแบบอย่างเฉพาะตัว งดงามประณีต และถูกต้องตามลักษณะการแสดง

องค์ประกอบของการขมนนาฏศิลป์ไทย

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยเรียนรู้บูรณาการที่ ๘ สุนทรียศิลป์ หน่วยการเรียนรู้ย่อยที่ ๔ ภูมิปัญญาในงานศิลป์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. นักเรียนควรเลือกเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันที่มีในท้องถิ่น เพราะเหตุใด

- ก. หาซื้อง่าย ราคาไม่แพง
- ง. แปลกใหม่ ไม่เหมือนใคร
- ค. ทันสมัย มีบริการส่งสินค้า

๒. ถ้านักเรียนไปเที่ยวชมงานเทศกาลแห่เทียนพรรษาที่จังหวัดอุบลราชธานี ควรปฏิบัติตัวอย่างไร

- ก. นำชิ้นส่วนเทียนพรรษาไปไว้ที่บ้าน
- ข. วิ่งเล่นขวางทางขบวนแห่
- ค. ไม่ทำให้เกิดความเสียหายต่อเทียนพรรษา

๓. ข้อใดไม่ใช่ศิลปะท้องถิ่นของไทย

ก.

ข.

ค.

๔. ภาษาที่ใช้ในบทเพลงพื้นบ้านภาคใต้คือภาษาใด

- ก. ภาษาโบราณลาว
- ข. ภาษาไทย
- ค. ภาษายาวี

๕. ดนตรีมีความสำคัญต่อคนในท้องถิ่นอย่างไร

- ก. ทำให้มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี
- ข. ทำให้การจัดกิจกรรมมีความสนุกสนาน
- ค. ทำให้มนุษย์มีสุขภาพกายที่แข็งแรง

๖. ดนตรีพื้นบ้านภาคกลางแสดงให้เห็นถึงสิ่งใด

- ก. ความแข็งแรงของคนในท้องถิ่น
- ข. ความสวยงามของเครื่องดนตรี
- ค. ความมีน้ำใจและรักสนุก

๗. ข้อใดไม่ใช่ ปัจจัยที่ทำให้การละเล่นพื้นเมืองแต่ละท้องถิ่นแตกต่างกัน

- ก. ประเพณี
- ข. ศาสนา
- ค. เศรษฐกิจ

๘. การแสดงบทบาทสมมติไม่เกี่ยวข้องกับข้อใด

- ก. ความพร้อมทางอารมณ์
- ข. ความพร้อมทางร่างกาย
- ค. ความพร้อมทางฐานะ

๙. การแสดงความสงสัยว่าได้กลืนแปลกๆ ต้องทำอะไร

- ก. เอามือพัดที่ปาก
- ข. ทำจมูกพุดๆ ฟิดๆ
- ค. ทำตาขยับๆ ขยิบ

๑๐. ระเบ้ามาตรฐาน หมายถึงข้อใด

- ก. ระเบ้าแบบดั้งเดิม
- ข. ระเบ้าเบ็ดเตล็ด
- ค. ระเบ้าที่ปรับปรุงขึ้นมาใหม่

เฉลยแบบทดสอบ

หน่วยการเรียนรู้บูรณาการที่ ๘ สุนทรียศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๔ ภูมิในงานศิลป์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน

๑.	ก	๖.	ค
๒.	ค	๗.	ค
๓.	ค	๘.	ค
๔.	ค	๙.	ข
๕.	ข	๑๐.	ก

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษามูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พลเอกดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ

ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

รศ.นราพร จันทร์โอชา

รองประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ

ผู้ช่วยเลขาธิการมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ปรึกษาสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ

นายสมเกียรติ ชอบผล

ที่ปรึกษาสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ

นายสุชาติ วงศ์สุวรรณ

ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายบุญรักษ์ ยอดเพชร

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายณรงค์ แผ้วพลสง

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นางสาวอุษณีย์ ธโนศวรรย์

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นางสุกัญญา งามบรรจง

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายอัมพร พินะสา

ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายสนธิ แยมเกษร

ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่ปรึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้บูรณาการ

นายอรรถสิทธิ์ รัตนแคล้ว

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา

นายเทวรัฐ โตไทยะ

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สกลนคร เขต ๑

นายจุฬา ชินวงศ์

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สกลนคร เขต ๓

นายสมัย ณะศรี

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

น่าน เขต ๒

นายโกวิท เพลินจิตต์

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

อุบลราชธานี เขต ๑

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางนิรมล ตูจินดา

ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้

นางฉวี ฦ ตะกั่วทุ่ง

ข้าราชการบำนาญ สพป.พังงา

คณะกรรมการ

๑. นางฉวี ฤๅ ตะกั่วทุ่ง	ข้าราชการบำนาญ	ประธาน
๒. นายปรีชา เตือนนิล	ข้าราชการบำนาญ	สพป.สกลนคร เขต ๓
๓. นางสาวจรรักษ์ รัตนวิฑูรย์	ข้าราชการบำนาญ	สพป.น่าน เขต ๒
๔. นางอุไร เปียงใจ	ข้าราชการบำนาญ	สพป.น่าน เขต ๒
๕. นางประภัสสร โกศลวัฒน์	ข้าราชการบำนาญ	สพป.สกลนคร เขต ๑
๖. นางยุวดี ชุมปัญญา	ศึกษานิเทศก์	สพป.สกลนคร เขต ๓
๗. นางนิติพร ศรีโนนยาง	ศึกษานิเทศก์	สพป.สกลนคร เขต ๓
๘. นายศักดิ์พงษ์ วรรณवास	ศึกษานิเทศก์	สพป.สกลนคร เขต ๓
๙. นายปริญญา อุปลา	ศึกษานิเทศก์	สพป.สกลนคร เขต ๓
๑๐. นางสาวพลอยนภัส ทศนพงษ์	ศึกษานิเทศก์	สพป.สกลนคร เขต ๓
๑๑. นางสาวสุรัชดา ภูรับพา	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านพุทธรักษา	สพป.สกลนคร เขต ๓
๑๒. นางรัตนภรณ์ คำฝู	ครูโรงเรียนนาจกาลัยน้อย	สพป.สกลนคร เขต ๓
๑๓. นางสาวปาริชาติ บุขบงค์	ครูโรงเรียนบ้านห้วยหินลาด	สพป.สกลนคร เขต ๓
๑๔. นางสาวยุวธิดา ไตรธรรม	ครูโรงเรียนบ้านห้วยหินลาด	สพป.สกลนคร เขต ๓
๑๕. นางวานิตย์ ธาณี	ครูโรงเรียนบ้านหนองฮีหนองแคน	สพป.อุบลราชธานี เขต ๑
๑๖. นางสาวนันทพัทธ์ ศุภธีรารักษ์	ครูโรงเรียนบ้านโนนบ่อหวายดินดำ	สพป.อุบลราชธานี เขต ๑
๑๗. นางสาวเรือนเพชร กิตติพิมานชัย	ครูโรงเรียนดอนมดแดง (บ้านดงบัง)	สพป.อุบลราชธานี เขต ๑
๑๘. นายศิริ ไชยซ่อฟ้า	ครูโรงเรียนแสนทองวิทยา	สพป.น่าน เขต ๒
๑๙. นางจินตนา ไชยซ่อฟ้า	ครูโรงเรียนบ้านปางปูก	สพป.น่าน เขต ๒
๒๐. นางสาวพรพิมล ยอดแก้ว	ครูโรงเรียนบ้านปางกอม	สพป.น่าน เขต ๒
๒๑. นายจำลอง ไชยยา	ศึกษานิเทศก์	สพป.น่าน เขต ๒
๒๒. นางเพ็ญจิต สุวรรณพงศ์	ครูโรงเรียนบ้านหัวคำ	สพป.อุบลราชธานี เขต ๑
๒๓. นางวิภาพร แก่นอ้วน	ครูโรงเรียนอุบลวิทยาคม	สพป.อุบลราชธานี เขต ๒
๒๔. นางวิภาดา ขุนนิตย์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางกัน	สพป.พังงา
๒๕. นางสาวมณีนรัตน์ บุญเต็ม	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านถ้ำทองกลาง	สพป.พังงา
๒๖. นางสาวอุทัยวรรณ ทับทิมทองสุข	รองผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนิโครธาราม	สพป.พังงา
๒๗. นางสาวปัญญณี อัยฉ้าง	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนิโครธคุณากร	สพป.พังงา
๒๘. นางสาววนิดา หินน้อย	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านย่านสะบ้า	สพป.พังงา
๒๙. นางสาววินัสรา ฤๅ ตะกั่วทุ่ง	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางจัน	สพป.พังงา
๓๐. นางลัดดา สุขศรี	ครูโรงเรียนบ้านโคกเจริญ	สพป.พังงา
๓๑. นายสมชาย นาวิว่อง	ครูโรงเรียนบ้านคลองดินเหนียว	สพป.พังงา
๓๒. นายอิสรอนันท์ ชนะภัย	ครูโรงเรียนบ้านคลองดินเหนียว	สพป.พังงา
๓๓. นายภูริทัต ลิมจุฬห้อย	ครูโรงเรียนบ้านทุ่งเจดีย์	สพป.พังงา
๓๔. นางสาวเสาวณี โบบทอง	ครูโรงเรียนอนุบาลพังงา	สพป.พังงา

๓๕. นายเบญจพล ตี๋ขัน	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำหิน	สพป.น่าน เขต ๒
๓๖. นางสาวรุ่ง ตี๋ขัน	ครูโรงเรียนบ้านดอน(ศรีเสริมกสิกร)	สพป.น่าน เขต ๒
๓๗. นายสมศักดิ์ สุทธการ	ครูโรงเรียนชุมชนรัชดาภิเษกที่ ๑๑๕	สพป.น่าน เขต ๒
๓๘. นางเทียมจิต หาญยุทธ	ครูโรงเรียนชุมชนศิลาเพชร	สพป.น่าน เขต ๒
๓๙. นายนันตชัย แอบู	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคลองดินเหนียว	สพป.พังงา
๔๐. นางฉัตรชนก พึ่งถิ่น	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำจืด	สพป.พังงา
๔๑. นายอนันต์ หาญจิตร	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านยาหมี่	สพป.พังงา
๔๒. นายเจษฎา อนันตศรี	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่าเขา	สพป.พังงา
๔๓. นายไกรสร ไชยเทพ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปกปุย	สพป.พังงา
๔๔. นางสาวสุทิตา พุ่มพัฒนศิลป์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสามช่อง	สพป.พังงา
๔๕. นายนพรัตน์ ทองอยู่	ครูโรงเรียนบ้านคลองบอน	สพป.พังงา
๔๖. นางอรุณี นพฤทธิ์	ครูโรงเรียนกะปง	สพป.พังงา
๔๗. นางสาวจิราภรณ์ เพชรเรือง	ครูโรงเรียนบ้านอ่าวมะม่วง	สพป.พังงา
๔๘. นายสุนทร หนูอินทร์	ผู้อำนวยการโรงเรียนนายอวัฒนา	สพป.สกลนคร เขต ๑
๔๙. นางนาตญา สัตถาผล	ครูโรงเรียนบ้านหลุบเลา	สพป.สกลนคร เขต ๑
๕๐. นางวารุณีย์ กุลธรรวิโรจน	ครูโรงเรียนอนุบาลสกลนคร	สพป.สกลนคร เขต ๑
๕๑. นางสาวดารุณี มุงคุณ	ครูโรงเรียนบ้านชมภูพาน	สพป.สกลนคร เขต ๑
๕๒. นายพิพัฒน์ สอนสมนึก	ครูโรงเรียนศรีบุญเรืองวิทยาคาร	สพป.สกลนคร เขต ๑
๕๓. นางจินดา ก่อบุญ	ครูโรงเรียนบ้านบะนกทา	สพป.สกลนคร เขต ๓
๕๔. นางสาววราภรณ์ เขตโสภา	ครูโรงเรียนบ้านกุดเรือคำ	สพป.สกลนคร เขต ๓
๕๕. นางทิพย์สุดา ธิศรี	ครูโรงเรียนบ่อแก้วดงมะไฟมิตรภาพที่ ๘๑ (พระเทพญาณวิศิษฐ์ “ชัยทวี” อุปถัมภ์)	สพป.สกลนคร เขต ๓
๕๖. นางปิยาภรณ์ พละศักดิ์	ครูโรงเรียนบ่อแก้วดงมะไฟมิตรภาพที่ ๘๑ (พระเทพญาณวิศิษฐ์ “ชัยทวี” อุปถัมภ์)	สพป.สกลนคร เขต ๓
๕๗. นายวิสูตร สวนไผ่	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านชมภูพาน	สพป.สกลนคร เขต ๑
๕๘. นางสุจินต์ สวนไผ่	ครูโรงเรียนบ้านชมภูพาน	สพป.สกลนคร เขต ๑
๕๙. นายเกียรติภูมิ มะแสงสม	ครูโรงเรียนบ้านดอนราชภัฏดำรงวิทย	สพป.สกลนคร เขต ๑
๖๐. นายอดุลย์ศักดิ์ ศรีวิชัย	ศึกษานิเทศก์ สพป.อุบลราชธานี เขต ๑	เลขานุการ
๖๑. นายบรรพต แสนสุวรรณ	ศึกษานิเทศก์ สพป.สกลนคร เขต ๑	ผู้ช่วยเลขานุการ
๖๒. นางสาวสุพรรณิการ์ สุทธหลวง	ศึกษานิเทศก์ สพป.น่าน เขต ๒	ผู้ช่วยเลขานุการ

A large rectangular area with a decorative, torn-paper-like border. Inside, there are horizontal dashed lines for writing, set against a background of faint, overlapping circular patterns.

A large rectangular area with a decorative, torn-paper-like border. Inside this area are horizontal dashed lines for writing, with a faint circular watermark in the center.